

ÜNİTE

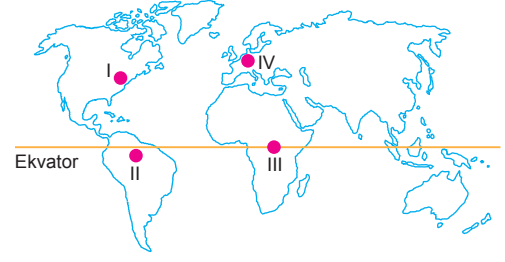
1

DOĞAL SİSTEMLER

1. Bölüm

Doğa ve İnsan

1. Teknolojik gelişmelerle insanların doğaya bağımlılığı azalmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde insanların doğaya bağımlılığı daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

2. İnsanların doğaya etkisi, Sanayi Devrimi'nden sonra üst düzeye çıkmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine neden olmamıştır?

- A) Doğal kaynakların tüketiminin artması
B) Orman alanlarının genişlemesi
C) Tarım alanlarının genişlemesi
D) Çevre sorunlarının artması
E) Ekosistemin zarar görmesi

3. Dört mevsimin belirgin olarak yaşandığı ülkelerde mevsimlere göre kullanılan giysiler değişmektedir.

Buna göre;

- I. Kongo,
- II. İtalya,
- III. Türkiye,
- IV. Endonezya

Ülkelerinden hangilerinde mevsimlere göre kullanılan giysiler daha çok değişmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Coğrafya, insanların yaşadığı ortamı ve o ortamla insan arasındaki karşılıklı etkileşimi inceleyen bilim dalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın inceleme alanına girmez?

- A) Göçlerin nedenleri ve sonuçları
- B) Ülkelerin mutlak konumlarının sonuçları
- C) Tropikal rüzgârların oluşumu ve etkileri
- D) Doğal afetlerin oluşumu ve dağılışı
- E) Hayvanların üreme sistemleri

5. Türkiye'de çeşitli su kaynakları bulunmaktadır. Başta ulaşım, balıkçılık ve turizm amacıyla yararlanılan denizler Türkiye'nin önemli doğal kaynaklarıdır.

Bu parçada coğrafyanın;

- I. hidrografiya,
- II. ekonomik coğrafya,
- III. jeomorfoloji,
- IV. nüfus coğrafyası

dallarından hangilerinin inceleme alanlarına değinilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. İnsanlar, teknolojinin olanaklarından yararlanarak doğanın olumsuz etkilerinden kurtulmaya çalışmaktadırlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak verilemez?

- A) Meralarda hayvanların otlatılması
- B) Isı yalıtımlı konutların yapılması
- C) Tüneller ve köprüler yapılması
- D) Enerji nakil hatlarının kurulması
- E) Bazı doğal afetlerin önlenmesi

7. Meskenlerimizin yapımında kullanılan malzemeler, çoğunlukla çevrede bulunan maddelerdir. Bu nedenle ormanların geniş yer kapladığı İskandinav ülkelerinde daha çok ahşap, kuraklığın egemen olduğu Kuzey Afrika ülkelerinde ise daha çok kerpiç yapılara rastlanmaktadır.

Bu durum;

- I. doğal koşulların insan yaşamına etkisi,
- II. insanın doğaya etkisi,
- III. teknolojik gelişmelerin yaşam biçimine etkisi

olgularından hangilerine örnektir?

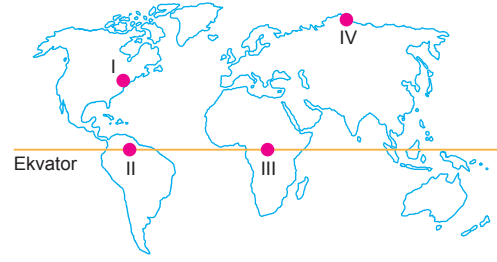
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Hava küre, su küre, taş küre ve canlı küre yeryüzünde yaşamı sağlayan doğal ortamlardır. İnsanlar da diğer canlılarda olduğu gibi bu çevreden etkilenmektedir. İnsanın diğer canlılardan farkı, çevreden etkilenirken bir yandan da çevreyi önemli ölçüde etkilemesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi insanın doğaya etkisine örnek olamaz?

- A) Ordu ile Giresun arasındaki kıyının doldurularak havalandırılması
B) Japonya'daki balık tüketim miktarının Moğolistan'dan fazla olması
C) Almanya'da asit yağmurlarının ormanlara zarar vermesi
D) Tarım alanlarını sulamak için kullanılan sulardan dolayı Aral Gölü'nün kuruması
E) Japonya'da ağaçlandırma yapılarak orman alanlarının genişletilmesi

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

İklim koşulları, insanların yaşam tarzı üzerinde belirleyici etkiye sahiptir.

Buna göre numaralanmış alanların hangilerinde yaşayan insanların yaşam tarzlarının benzer olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. I. Türkiye'de ağaçlandırma çalışmalarının yapılması
II. Hollanda'da denizin doldurularak kara hâline getirilmesi
III. Etiyopya'daki kırsal kesimde meskenlerin kamışlardan yapılması
IV. Kuzey Yarım Küre'de tropikal kuşak dışındaki yerlerde evlerin penceresinin güneye bakması

Yukarıdakilerden hangileri doğal çevrenin insan yaşamı üzerindeki etkilerindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıda bir yer şekli verilmiştir.

Bu yer şeklinin oluşum ve dağılışını coğrafyanın aşağıdaki dallarından hangisi inceler?

- A) Jeomorfoloji
B) Klimatoloji
C) Hidrografya
D) Kartografya
E) Biyocoğrafya
2. Okyanuslar, denizler, göller, akarsular ve yer altı suları gibi yeryüzündeki bütün su kütleleri hidrosferi meydana getirmektedir.

Buna göre hidrosferi inceleyen coğrafyanın dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hidrografya
B) Jeomorfoloji
C) Limnoloji
D) Potamoloji
E) Klimatoloji
3. İnsanın dışında var olan doğal ortam ile insan ve doğa arasındaki etkileşim sonucu ortaya çıkan beşerî ortam, coğrafyanın inceleme alanlarını oluşturmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi beşerî coğrafyanın inceleme alanlarından biridir?

- A) Almanya'nın yer şekilleri
B) Türkiye'nin iklimi
C) Nijerya'nın bitki örtüsü
D) Kanada'nın gölleri
E) Arjantin'in nüfus özellikleri

4. Coğrafya, fiziki ve beşerî coğrafya olmak üzere iki ana bölüme ayrılmaktadır. Bu bölümlerin de alt dalları bulunmaktadır.

Buna göre aşağıda verilen bölüm ve alt dal eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Bölüm	Alt dal
A) Fiziki coğrafya	Jeomorfoloji
B) Beşerî coğrafya	Nüfus coğrafyası
C) Fiziki coğrafya	Kartografya
D) Beşerî coğrafya	Siyasi coğrafyası
E) Fiziki coğrafya	Tarım coğrafyası

5. Aşağıdakilerden hangisi fiziki coğrafyayla ilgili verilmiş yanlış bir bilgidir?

- A) Okyanuslar, denizler, göller, akarsular gibi yer üstü suları ile yer altı sularını hidrografya inceler.
- B) Sıcaklık, basınç, rüzgârlar, nem ve yağış gibi iklim elementlerinin oluşumu ve dağılışı ile yeryüzündeki iklim tiplerini klimatoloji inceler.
- C) Bitki ve hayvan topluluklarının yeryüzündeki dağılışı ile bu dağılışı etkileyen faktörleri biyocoğrafya inceler.
- D) Yeryüzündeki toprakların oluşumunu ve dağılışını kartografya inceler.
- E) Yeryüzünün biçimlenmesinde etkili olan iç ve dış kuvvetler ile yer şekillerinin oluşumunu ve dağılışını jeomorfoloji inceler.

6. Coğrafya, incelediği konuların dağılışını ele alırken aşağıdaki bilim dallarının hangisinden yararlanmaktadır?

- A) Kartografya
B) Jeoloji
C) Botanik
D) Demografi
E) Litoloji

7. Fiziki coğrafyanın kurucusu olarak kabul edilen, bu bilim insanı, biyocoğrafya, klimatoloji ve okyanus biliminin kurucusu olarak da bilinmektedir. Yaptığı geziler, çağdaş bilimsel keşiflerin başlangıcı olarak benimsenmiştir. Bu bilim insanı, kendi adıyla anılan Güney Amerika'nın batısındaki soğuk su akıntısını keşfetmiştir.

Bu parçada sözü edilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alexander von Humboldt B) Carl Ritter
C) Muhammed İdrisi D) İbrahim Hakkı Akyol
E) İbn-i Sina

8. I. Konya'nın nüfus özellikleri
II. Sakarya'nın iklim özellikleri
III. Antalya'daki ekonomik etkinlikler
IV. Rize'nin su kaynakları

Yukarıdakilerden hangileri beşerî coğrafyanın inceleme alanlarındandır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. (MÖ 276 - MÖ 194) Yazdığı "Geographica (Coğrafika)" adlı eserinde ilk kez coğrafya kavramını kullanmış ayrıca yeryüzünde yerleşmelerin sınırlarını belirlemiştir. Bu bilim insanına göre güneyde Sudan, kuzeyde İzlanda, batıda Cebelitarık Boğazı ve doğuda Srilanka; yerleşmelerin sınırlarıdır.

Bu parçada sözü edilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbni Haldun B) Eratosten
C) Ferdinand Macellan D) Evliya Çelebi
E) Carl Ritter

10. ... beşerî coğrafyanın kurucusu olarak kabul edilmektedir. Eserlerinde insan ile çevre arasındaki etkileşime yer vermiştir.

Metinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

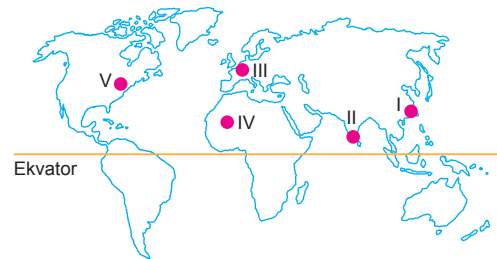
- A) Strabon B) Biruni C) Carl Ritter
D) Aristoteles E) James Cook

11. Klimatoloji; atmosferde meydana gelen sıcaklık, basınç, rüzgâr, nemlilik ve yağış gibi iklim olaylarını inceler.

Buna göre klimatoloji çalışmalarında aşağıdaki bilim dallarından hangisinin verilerinden yararlanmaktadır?

- A) Meteoroloji B) Limnoloji C) Hidrojeoloji
D) Pedoloji E) Zooloji

12. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Nüfusu yoğun olan ve sanayileşmiş yerlerde insanın doğaya etkisi daha fazladır.

Buna göre numaralanmış alanların hangisinde insanın doğaya etkisi daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Antalya'daki Karain Mağarası'nda elde edilen buluntular, bu yerlerin Paleolitik Dönem'de yaşam alanı olarak kullanıldığını kanıtlamaktadır.

Buna göre,

- I. Paleolitik'te doğa koşulları insan yaşamı üzerinde belirleyici düzeyde etkili olmuştur.
- II. İnsanlar, zamanla doğaya bağımlılıktan kurtulmuştur.
- III. Paleolitik'te insanlar doğaya daha fazla etkide bulunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. İnsanlar ve diğer canlılar için su, hayati bir öneme sahiptir. Bu nedenle İlk Çağ'dan günümüze kadar yerleşmeler su kaynaklarının yakınında kurulmuştur. Örneğin Mısır uygarlığının kurulduğu yer, Nil Nehri'nin kıyısıdır. İnsanlar, sudan yararlanmak amacıyla akarsular üzerinde barajlar kurmuş, bazılarının yönünü değiştirmişlerdir. Akarsulardan tarım alanlarını sulamak, enerji elde etmek, içme ve kullanma suyu sağlamak amacıyla yararlanmışlardır. Sularda yaşayan bazı canlılar ise insanların besin kaynaklarını oluşturmuştur.

Bu parçada;

- I. beşerî coğrafyanın konuları,
- II. insanın doğadan yararlanma şekilleri,
- III. doğanın olumsuz etkileri,
- IV. klimatoloji biliminin konuları

durumlarından hangilerine yer verilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Coğrafyanın gelişimi, birçok aşamadan geçerek günümüzdeki hâline gelmiştir. Günümüzde de yeni gelişmelerle coğrafya bilimi gelişmeye devam etmektedir.

Buna göre coğrafyanın gelişmesinde;

- I. coğrafi keşiflerin gerçekleştirilmesi,
- II. uzaktan algılama ve hava fotoğrafları alanında gelişmelerin olması,
- III. diğer bilim dallarından yararlanılması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

FUZION

16. Atmosferdeki nem oranı, havanın ısınması ve soğuması üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Nemli havalar geç ısınır, geç soğur. Buna karşın kuru havalar çabuk ısınır, çabuk soğur. Nemin yoğunlaşmış şekli olan bulutlar da havanın geç ısınıp geç soğumasına neden olur. Bulutlu havalarda güneş ışınları daha fazla yansıtıldığı için yere daha az enerji gelir. Bulutlar aynı zamanda ışımayla ısı kaybını azalttığı için havanın soğumasını önler. Bu nedenle havanın açık olduğu kış gecelerinde ışımayla ısı kaybı daha fazla olur.

Bu parçayla ilgili olarak,

- I. Klimatolojinin konularına değinilmiştir.
- II. Doğal sistemlerin etkileşimine yer verilmiştir.
- III. Doğa ile insan arasındaki etkileşim incelenmiştir.
- IV. İnsanın doğal koşullardan nasıl yararlanılacağına değinilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

ÜNİTE

1

DOĞAL SİSTEMLER

2. Bölüm

Dünya'nın Şekli ve
Hareketleri

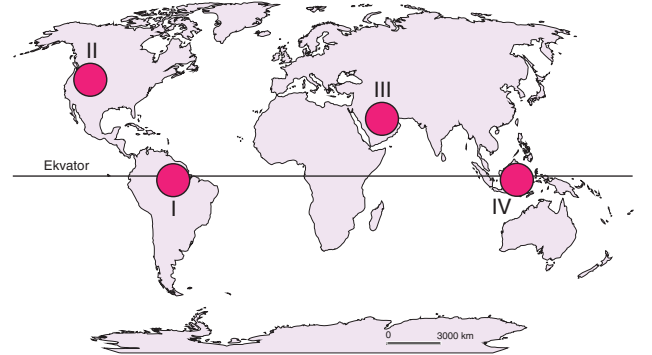
1. Dünya'nın şekline bağlı olarak Ekvator'dan kutuplara gidildikçe güneş ışınlarının düşme açısının küçülmesi;

- I. genel olarak sıcaklıkların azalması,
- II. yer çekiminin fazlaşması,
- III. gölge boylarının uzaması,
- IV. çizgisel hızın azalması

olgularından hangilerine neden olmaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Dünya, kendi eksenini etrafında batıdan doğuya dönmektedir. Bu nedenle doğudaki yerlerde öğlen zamanı daha erken yaşanmaktadır. Diğer bir deyişle doğudaki yerlerde yerel saat daha ileridir.

Buna göre haritada numaralanmış yerlerden hangi ikisi arasındaki yerel saat farkı daha fazladır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3. Yörüngesi elips şeklinde olduğundan Dünya'nın Güneş'e uzaklığı ve Güneş etrafında dönme hızı değişmektedir.

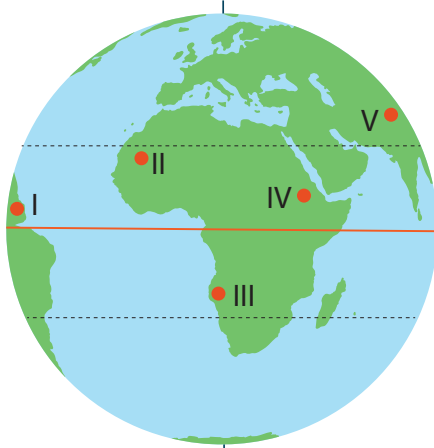
Bu durum;

- I. Kuzey Yarım Küre'de yaz yaşanırken Güney Yarım Küre'de kış yaşanması,
- II. Kuzey Yarım Küre'de kış süresinin kısalması,
- III. Gece ve gündüz süresinin yıl boyunca değişmesi,
- IV. Güney Yarım Küre'de yaz süresinin kısalması

olgularından hangilerine neden olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4.

Güneş ışınları; dönencelere yılda bir kez, dönenceler arasındaki yerlere yılda iki kez dik düşer. Güneş ışınlarının dik düştüğü yerlerde gölge oluşmaz.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen yerlerden hangisinde, yerel saatle 12.00'de yatay yüzeylerde gölge boyları sıfır olmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıda bazı yerlerin gece ve gündüz süreleri verilmiştir.

Yerler	Gece süresi (saat)	Gündüz süresi (saat)
K	13	11
L	16	8
M	14	10
N	6	18

Ekvator'dan kutuplara gidildikçe gece ile gündüz arasındaki zaman farkı artmaktadır.

Buna göre belirtilen yerlerin Ekvator'dan kutuplara doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) K-M-L-N B) L-M-N-K C) M-N-K-L
D) K-L-M-N E) N-L-M-K

FUSION

6. Dünya ekseninin yörünge düzlemine eğik olmasına ve Dünya'nın Güneş etrafında dolanmasına bağlı olarak yeryüzünde bazı olgular gerçekleşmektedir.

Bu olgulara aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilemez?

- A) Sıcaklığın yıl boyunca değişmesi
- B) Aynı anda her iki yarım kürede farklı mevsimlerin yaşanması
- C) Gece ve gündüz süresinin yıl boyunca değişmesi
- D) Aydınlanma çemberinin kutup noktaları ile kutup daireleri arasında yer değiştirmesi
- E) Okyanus akıntılarının sapmaya uğraması

7. 21 Mart ve 23 Eylül'de aynı meridyen üzerindeki yerlerde Güneş aynı anda doğar ve aynı anda batar.

Bu durumun yıl boyunca yaşanması için aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi gerekir?

- A) Dünya'nın kendi eksenini etrafında doğudan batıya dönmesi
 B) Dünya'nın yörüngesinin tam yuvarlak olması
 C) Eksen eğikliğinin ortadan kalkması
 D) Kutupların basınlık oranının azalması
 E) Eksen eğikliğinin artması

9. • Dünya Güneş etrafında dolanmaktadır.
 • Dünya'nın eksenini yörünge düzlemine $23^{\circ} 27'$ eğiktir.
 • Dünya kendi eksenini etrafında dönmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu olgunun sonuçlarından değildir?

- A) Gece ve gündüz birbirini izlemektedir.
 B) Yıllık sıcaklık farkları oluşmaktadır.
 C) Kutuplara gidildikçe sıcaklık azalmaktadır.
 D) Gölge boyları yıl boyunca değişmektedir.
 E) Sürekli rüzgârların yönlerinde sapmalar gerçekleşmektedir.

8. Aşağıdaki tabloda Dünya'nın şeklinin ve günlük hareketinin bazı sonuçları verilmiştir.

	Özellik	Dünya'nın şeklinin sonucudur.	Dünya'nın günlük hareketinin sonucudur.
I.	Gece ile gündüz birbirini izler.		✓
II.	Kutuplarda yer çekimi daha fazladır.	✓	
III.	Yerel saat farkları oluşur.		✓
IV.	Sürekli rüzgârlar Kuzey Yarımküre'de sağa sapar.	✓	
V.	Meridyenler arasındaki uzaklık Ekvator'da daha fazladır.	✓	

Buna göre kaç numaralı eşleştirmede yanlışlık yapılmıştır?

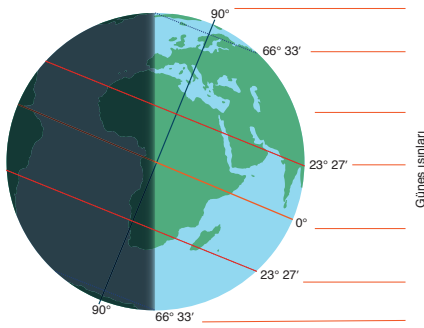
- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. • Doğunun yerel saati, batının yerel saatinde ileridir.
• Tan ve gurup süreleri kutuplara gidildikçe uzamaktadır.
• Ankara, 39°57' kuzey enlemi ve 32°53' doğu boylamı arasında bulunur.

Buna göre aşağıda mutlak konumları verilen yerlerden hangisinin yerel saati Ankara'ninkinden daha ileri, tan ve gurup süresi ise daha uzundur?

- A) 19° 13' kuzey, 24° 35' batı
B) 56° 07' güney, 53° 48' doğu
C) 9° 34' güney, 78° 12' batı
D) 12° 53' kuzey, 48° 26' doğu
E) 45° 13' güney, 32° 41' batı

2. Aşağıda belirli bir günde Dünya'nın Güneş'e karşı konumu gösterilmiştir.

Bu gün dönümüyle ilgili,

- I. Kuzey Yarım Küre'de kış mevsimi başlar.
II. Güney Yarım Küre'de en uzun gece yaşanır.
III. Yerel saatle 12.00'de Yengeç Dönencesi'nde gölge oluşmaz.
IV. Ekvator'dan güneye doğru gidildikçe gölge boyu kısalır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

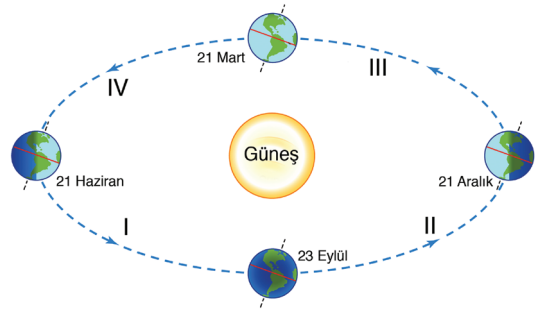
3. Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi;

- I. yerel saat farklarının oluşması,
II. gece ve gündüz süresinin değişmesi,
III. okyanus akıntılarının yönünde sapma olması,
IV. kutuplara gidildikçe sıcaklığın azalması

olgularından hangilerine neden olmaktadır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. Aşağıda, Dünya'nın yörüngesi belirli günlere göre dönemlere ayrılmıştır.

Türkiye'de gündüzlerin gecelerden uzun olduğu dönemler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I ve IV
D) II ve IV
E) III ve IV

5. Dünya'nın eksen, yörünge düzlemine $23^{\circ}27'$ eğiktir ve Dünya, Güneş etrafında dolanır. Bu nedenle mevsimler oluşur, aynı anda her iki yarım kürede farklı mevsimler yaşanır ve gece ile gündüz süreleri yıl boyunca değişir.

Bu durumun oluşmasında;

- I. Güneş ışınlarının düşme açısının değişmesi,
- II. Güneş'e dönük olan yarım kürenin değişmesi,
- III. Dünya'nın yörüngesindeki hızının değişmesi

olgularından hangileri etkili olmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Aşağıda, Arjantin ve Fransa'da aynı zamanda yaşanan mevsim koşulları gösterilmektedir.

Bu durumun nedenleri,

- I. Dünya ekseninin yörünge düzlemine $23^{\circ}27'$ eğiktir.
- II. Dünya, Güneş etrafında dolanır.
- III. Dünya'nın yörüngesi elips şeklindedir.
- IV. Dünya'nın şekli geoiddir.

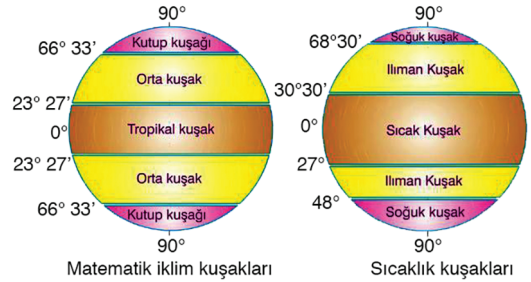
yargılarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Türkiye'de kış mevsiminin başladığı gün için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaklaşık iki hafta sonra Dünya Güneş'e en yakın konumda olacaktır.
B) Türkiye'de yılın en kısa gündüzü yaşanmaktadır.
C) Türkiye'de güneye gidildikçe gündüz süresi uzamaktadır.
D) Aydınlanma çemberi, kutup noktalarından geçmektedir.
E) Güney Yarım Küre'de en uzun gündüz yaşanmaktadır.

8. Aşağıda matematik iklim kuşakları ve sıcaklık kuşakları gösterilmiştir.

Bu kuşakların sınırlarının çakışmaması;

- I. Dünya'nın şekli,
- II. güneş ışınlarının düşme açısı,
- III. kara ve denizlerin dağılışı,
- IV. sıcak ve soğuk su akıntıları

etmenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

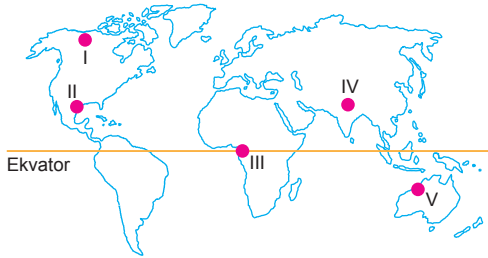
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. 24.01.2020 tarihinde Sydney'de sıcaklık 27°C, Ankara'da 3°C olarak ölçülmüştür.

İki kent arasında sıcaklıkların farklı olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
B) Dünya'nın şeklinin geoit olması
C) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
D) Dünya'nın ekseninin yörünge düzlemine 23° 27' eğik olması
E) Dünya'nın Güneş etrafındaki bir turunu 365 gün 6 saatle tamamlaması

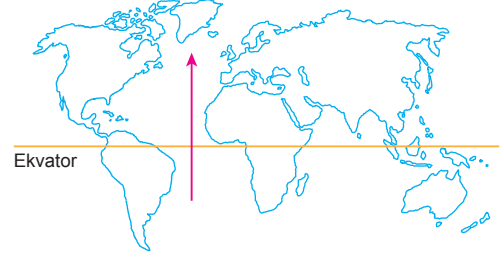
2. Ekvator'dan kutuplara gidildikçe paralellerin boyları ve meridyenler arasındaki uzaklık azalmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde paralellerin boyu ve meridyenler arasındaki uzaklık daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bir araştırma grubu, 23 Eylül tarihinden 23 Ekim tarihine kadar gemiyle aynı meridyen üzerinde ok yönünde araştırma gezisine çıkmıştır.

Araştırma grubu aşağıdakilerden hangisinin değişmesini gözlemlememiştir?

- A) Gündüz süresi
B) Gölge boyları
C) Sıcaklıklar
D) Güneş ışınlarının düşme açısı
E) Yerel saat

4. Dünya'nın şekli; kutuplardan basık, Ekvator'da şişkin bir küreye benzemektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın şeklinin sonuçlarından biri değildir?

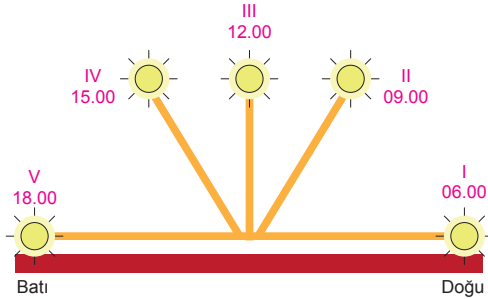
- A) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe yer çekiminin artması
B) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe genel olarak sıcaklıkların azalması
C) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe Güneş ışınlarının düşme açısının küçülmesi
D) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe gece ile gündüz arasındaki süre farkının artması
E) Ekvator yarıçapının kutuplar yarıçapından fazla olması

5. I. Gölge boylarının kutuplara gidildikçe uzaması
 II. Sürekli rüzgârların sapmaya uğraması
 III. Meridyenler arası mesafenin kutuplara gidildikçe azalması
 IV. Gece ile gündüzün oluşması

Yukarıdakilerden hangileri Dünya'nın şeklinin sonuçlarından değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki şekilde günün belli saatlerinde güneş ışınlarının yere düşme açıları numaralarla verilmiştir.

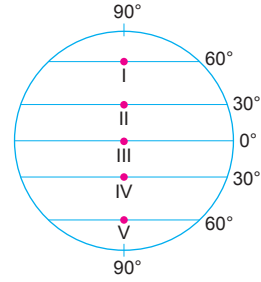

Güneş ışınlarının yere düşme açısına bağlı olarak gölge boyları değişmektedir.

Buna göre şekilde hangi konumda gün içinde gölge boyu daha kısadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönüş hızı, Ekvator'da yaklaşık 1670 km/saattir. Bu hız, kutuplara gidildikçe azalmaktadır. Dünya'nın eksenini etrafında dönüş hızı azaldıkça gurup ve tan süresi uzamaktadır.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen yerlerden hangisinde tan ve gurup süresi daha kısadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Doğudaki yerlerde Güneş'in daha önce doğması ve daha önce batması;

- I. doğunun yerel saatinin ileri olması,
 II. okyanus akıntılarının sapmaya uğraması,
 III. öğle vaktinin batıda daha geç yaşanması,
 IV. günlük sıcaklık farklarının oluşması

olgularından hangilerini etkilemektedir?

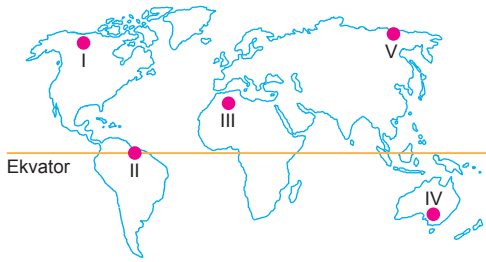
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

1. Dünya, kendi eksenini etrafındaki bir dönüşünü 24 saatte tamamlamaktadır. Bu süreye "bir gün" denir. Dünya, kendi eksenini etrafında batıdan doğuya dönmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesiyle açıklanamaz?

- A) Gölge boylarının gün boyunca değişmesi
B) Günlük sıcaklık farklarının oluşması
C) Güneş ışınlarının düşme açısının gün boyunca değişmesi
D) Gece ve gündüzün birbirini izlemesi
E) Matematik iklim kuşaklarının oluşması

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Kaç numaralı yerde gece ve gündüz arasındaki zaman farkı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketine bağlı olarak yeryüzündeki herhangi bir yere güneş ışınlarının düşme açısı gün boyunca değişmektedir.

Bu durum;

- I. sıcaklıkların değişmesi,
II. sürekli rüzgârların sapmaya uğraması,
III. gölge boylarının değişmesi,
IV. gece ile gündüz sürelerinin değişmesi

olgularından hangilerini etkilemektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Sürekli rüzgârlar ve okyanus akıntıları Kuzey Yarımküre'de sağa, Güney Yarımküre'de sola doğru sapar.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şeklinin geoit olması
B) Dünya'nın kendi eksenini etrafında batıdan doğuya dönmesi
C) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
D) Dünya'nın Güneş etrafında dolanması
E) Dünya'nın ekseninin yörünge düzlemine $23^{\circ} 27'$ eğik olması

5. Dünya'nın Güneş etrafında dönerken çizdiği yola "yörünge", bu yörüngeden geçen düzleme "yörünge düzlemi" veya "ekliptik" denir. Ekvator düzlemi ile bu yörünge düzlemi çakışmakta, aralarında $23^{\circ} 27'$ lik bir açı bulunmaktadır.

Bu durum;

- I. gece ile gündüz süresinin değişmesi,
II. mevsimlerin oluşması,
III. dinamik basınç merkezlerinin oluşması,
IV. aydınlanma çemberinin oluşması

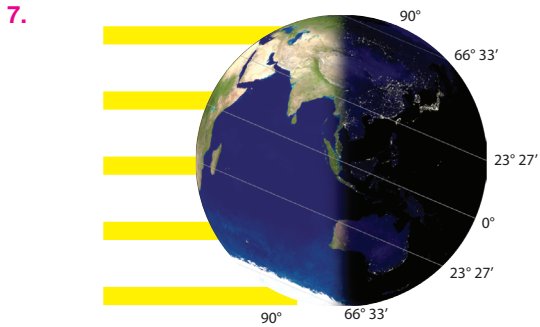
olgularından hangilerini etkilemektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. • Sıcaklığın yıl boyunca değişmesi
• Aynı anda her iki yarım kürede farklı mevsimlerin yaşanması
• Aydınlanma çemberinin kutup noktaları ile kutup daireleri arasında yer değiştirmesi
• Matematik iklim kuşaklarının meydana gelmesi

Bu olguların oluşmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın ekseninin yörünge düzlemine $23^{\circ} 27'$ eğik olması
B) Dünya'nın şeklinin geoit olması
C) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
D) Dünya'nın Güneş'e yaklaşıp uzaklaşması
E) Dünya'nın kendi eksenini etrafında batıdan doğuya dönmesi

Dünya'nın Güneş'e göre konumunun şekildeki gibi olduğu bir günde Türkiye'yle ilgili,

- I. En uzun gece yaşanmaktadır.
II. Öğle vakti en uzun gölge boyu oluşmaktadır.
III. Yaz mevsimi başlamaktadır.
IV. Gece gündüz süresi birbirine eşittir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

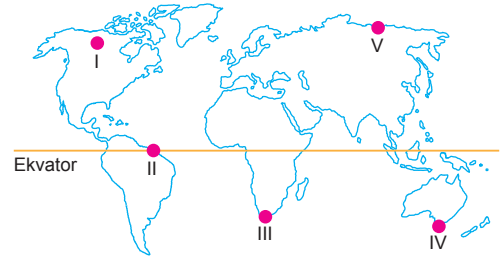
8. Dünya, Güneş etrafında elips şeklindeki bir yörüngede hareket etmektedir. Yörüngesi elips şeklinde olduğundan Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığı yıl boyunca değişmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yörüngenin elips şeklinde olmasıyla açıklanamaz?

- A) Dünya'nın Güneş etrafındaki dönüş hızının değişmesi
B) Şubat ayının kısa sürmesi
C) Sonbahar ekinoksunun iki gün gecikmesi
D) Temmuz ve ağustos aylarının ardı ardına 31 gün sürmesi
E) Gece ve gündüzün birbirini izlemesi

FUZION+

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Ekvator'dan kutuplara gidildikçe gece ile gündüz arasındaki zaman farkı artmaktadır.

Buna göre hangi yerde gece ile gündüz arasındaki zaman farkı en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Kuzey Yarım Küre'de en kısa gündüzün yaşandığı bir günle ilgili,

- I. Güneş ışınları Ekvator'a dik açıyla düşmektedir.
- II. Öğlak Dönencesi'nde öğle vakti gölge oluşmaz.
- III. Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsimi başlar.
- IV. Güneye gidildikçe gündüz süresi uzar.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aydınlanma çemberinin kutup noktalarından geçtiği tarihlerde aynı meridyen üzerinde bulunan merkezlerde Güneş aynı anda doğar ve aynı anda batar.

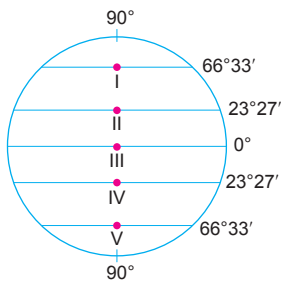
Buna göre;

- I. 21 Mart,
- II. 21 Haziran,
- III. 23 Eylül,
- IV. 21 Aralık

tarihlerinden hangilerinde aynı meridyen üzerinde bulunan yerlerde Güneş aynı anda doğar ve aynı anda batar?

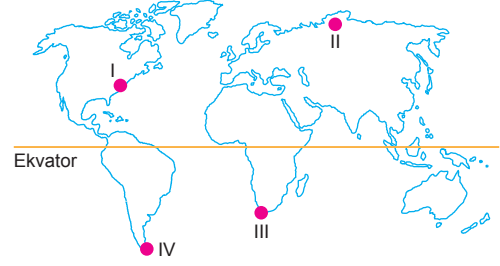
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Güneş ışınlarının yere dik düştüğü alanlarda gölge boyu sıfır olur. Güneş ışınları yalnızca dönencelere ve dönenceler arasında dik açıyla düşmektedir.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen yerlerden hangilerinde gölge boyu sıfır olmaz?

- A) I ve II B) I, II ve III C) II, III ve IV
D) I ve V E) II, III ve V

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralarla gösterilmiştir.

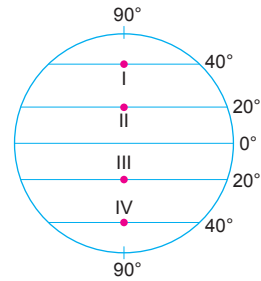

21 Haziran'da kuzeye gidildikçe gündüz süreleri uzamaktadır.

Buna göre hangi alanlarda 21 Haziran'da gündüz süresi daha uzundur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Güneş ışınlarının düşme açısının yıl içinde büyük ölçüde değiştiği alanlarda dört mevsim belirgin olarak yaşanır.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde dört mevsim belirgin olarak yaşanır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

6. Yeryüzünde sıcaklık dağılışının zamanla değişmesinde;

- I. Dünya'nın ekseninin yörünge düzlemine $23^{\circ} 27'$ eğik olması,
- II. Dünya'nın şeklinin geoit olması,
- III. Dünya'nın kendi eksenini etrafında batıdan doğuya dönmesi

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

7. Kocaeli'nde ocak ayı sıcaklık ortalaması 6°C , temmuz ayı ortalaması $23,7^{\circ}\text{C}$ 'tur.

Buna göre Kocaeli'nde aylara göre sıcaklıkların farklı olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
- B) Dünya'nın şeklinin geoit olması
- C) Dünya ekseninin yörünge düzlemine eğik olması
- D) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
- E) Kocaeli'nin ortalama yükseltisinin az olması

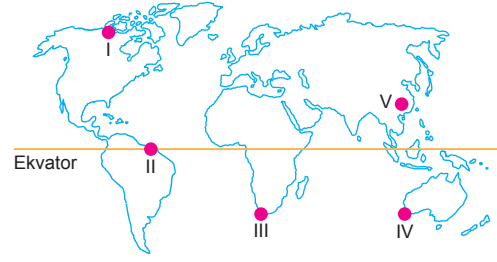
8. I. Norveç
II. Brezilya
III. Kanada
IV. Somali

Meridyenler arasındaki uzaklık, Ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalır.

Buna göre yukarıdaki ülkelerden hangilerinde iki meridyen arasındaki mesafe daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. 21 Haziran tarihinde Kuzey Yarımküre'de en uzun gündüz, Güney Yarımküre'de en uzun gece yaşanır.

Buna göre 21 Haziran'da haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde Güneş'in doğma ve batma saatleri arasındaki fark en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FUZION

10. Dünya'nın Güneş'e bakan yarısı aydınlık, diğer yarısı karanlık olur. Aydınlık ve karanlık yerleri ayıran sınıra "aydınlanma çemberi" denir. Aydınlanma çemberi, kutup noktaları ile kutup çemberleri arasında yer değiştirir.

Aydınlanma çemberinin kutup noktaları ile kutup çemberleri arasında yer değiştirmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın Güneş'e yaklaşıp uzaklaşması
- B) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
- C) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
- D) Dünya'nın şeklinin geoit olması
- E) Dünya'nın ekseninin yörünge düzlemine $23^{\circ} 27'$ eğik olması

1. Ekvator'un çevre uzunluğu, kutuplardan geçen çemberin boyundan büyüktür.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
B) Dünya'nın Güneş etrafında dolanması
C) Dünya ekseninin yörünge düzlemine eğik olması
D) Dünya'nın şeklinin geoit olması
E) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması

2. Dünya, kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru dönmektedir. Dünya'nın 24 saatte (bir gün) gerçekleştirdiği bu harekete "günlük hareket" denir.

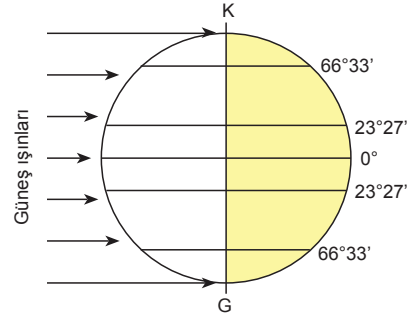
Dünya, kendi eksenini etrafında doğudan batıya doğru dönerken,

- I. Batının yerel saati daha ileri olurdu.
II. İki meridyen arasındaki yerel saat farkı artardı.
III. Güneş doğudan batardı.
IV. Gece ile gündüz süreleri uzardı.

olgularından hangileri gerçekleşirdi?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

- 3.

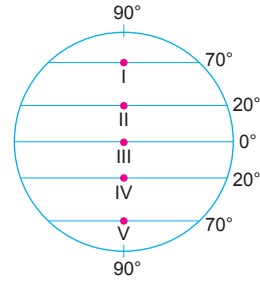
Dünya'nın Güneş'e göre konumunun şekildeki gibi olduğu bir gün için,

- I. Aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer.
II. Kuzey Yarım Küre'de en uzun gece yaşanır.
III. Ekvator'da yerel saatle 12.00'de gölgeler oluşmaz.
IV. Güney Yarım Küre'de kış başlar.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

- 4.

Güneş ışınlarının 90° ile düştüğü yerlerde gölge boyu yerel saatte 12.00'de sıfır olur.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde gölge boyları hiçbir zaman sıfır olmaz?

- A) I ve II
B) I ve V
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V

5. Güneş ışınlarının Ekvator'a dik düştüğü günlerde aynı enlemlerdeki yerlere güneş ışınları aynı açılarla düşer.

Buna göre 40° kuzey ve 40° güney enlemlerinde yatay yüzeylerde aynı boylardaki cisimlerin gölge uzunlukları aşağıdaki tarihlerden hangisinde birbirine eşit olur?

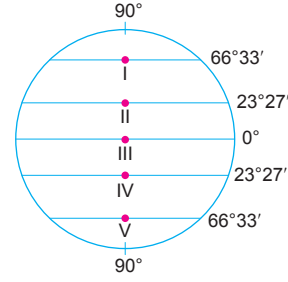
- A) 21 Haziran
B) 23 Temmuz
C) 21 Aralık
D) 21 Nisan
E) 23 Eylül

6. Almanya'nın Hamburg şehrinde en yüksek sıcaklıklar temmuz ayında, en düşük sıcaklıklar ocak ayında yaşanmaktadır. Temmuz ayı sıcaklık ortalaması 17,3°C iken ocak ayı sıcaklık ortalaması -0,2°C olur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması
B) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
C) Dünya'nın 4 Temmuz tarihinde Güneş'ten uzaklaşması
D) Dünya'nın şeklinin geoit olması
E) Dünya'nın kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru dönmesi

- 7.

Güneş ışınları, dönencelere yılda bir kez, dönenceler arasında yılda iki kez dik açıyla düşer.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangilerine güneş ışınları yılın hiçbir döneminde dik açıyla düşmez?

- A) I ve II
B) I ve V
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V

8. Yer eksenini ile yörünge düzlemi arasında 66°33' açı bulunmaktadır.

Buna göre bu açı 90° olsaydı,

- I. Mevsimler oluşmazdı.
II. Termik basınç merkezleri oluşmazdı.
III. Gece ve gündüz yıl boyunca eşit olurdu.
IV. Günlük sıcaklık farkları oluşmazdı.

yargılarından hangileri gerçekleşirdi?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

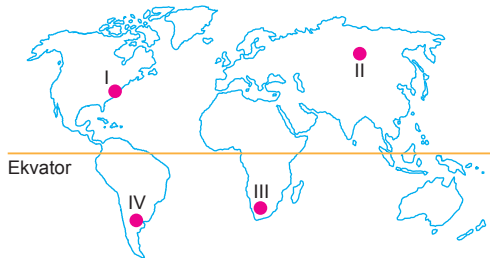
9. Dünya'nın şekli geoit değil de tam olarak yuvarlak olsaydı,

- I. Gece ve gündüz yıl boyunca eşit olurdu.
- II. Yer çekimi her yerde eşit olurdu.
- III. Batının yerel saati ileri olurdu.
- IV. Ekvator'un yarıçapı kutupların yarıçapına eşit olurdu.

olgularından hangileri gerçekleşirdi?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

21 Mart tarihinden itibaren Kuzey Yarım Küre'de ilkbahar, Güney Yarım Küre'de sonbahar yaşanmaktadır.

Buna göre bu alanlardan hangilerinde 21 Mart tarihinden sonra gündüz süresi 12 saati geçecektir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

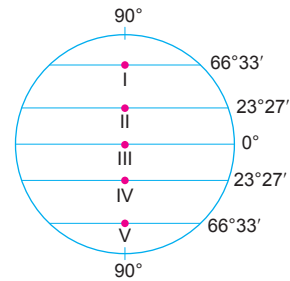
11. Kuzey Yarım Küre'de kış süresi, Güney Yarım Küre'dekine göre birkaç gün daha kısadır.

Buna göre yarım kürelerde mevsim sürelerinin eşit olması için aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi gerekir?

- A) Eksen eğikliğinin artması
B) Dünya'nın yörüngesinin tam yuvarlak olması
C) Dünya'nın kendi eksenini etrafında doğudan batıya dönmesi
D) Dünya'nın şeklinin tam yuvarlak olması
E) Eksen eğikliğinin azalması

FUSION+

12. Dünya'nın eksenini yörünge düzlemine eğik olmasaydı mevsimler yaşanmazdı.

Böyle bir durumda kaç numaralı yerde önemli bir değişiklik gerçekleşmezdi?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÜNİTE

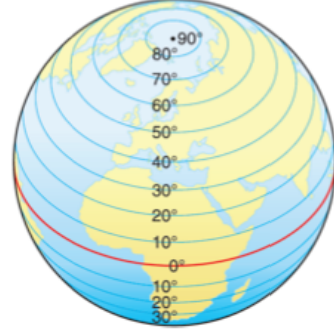
1

DOĞAL SİSTEMLER

3. Bölüm

Coğrafi Konum

1.

Şekilde görüldüğü gibi paralel dereceleri kutuplara doğru gidildikçe büyümekte, paralellerin çevre uzunluğu azalmaktadır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paralellerin birer derece aralıklarla çizilmesi
- B) 180 tane paralel bulunması
- C) Paraleller arası mesafenin 111 km olması
- D) En büyük paralelin Ekvator olması
- E) Dünya'nın geoit şeklinde olması

2. Ekvator'dan kutuplara doğru birer derece aralıklarla geçtiği kabul edilen çemberlere "paraleller" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi paralellerin özelliklerinden değildir?

- A) Paralellerin 90 tanesi Kuzey, 90 tanesi Güney Yarım Küre'de yer almaktadır.
- B) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe paralellerin dereceleri artmaktadır.
- C) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe paralellerin çevre uzunluğu azalmaktadır.
- D) Aynı paralel üzerindeki yerlerin yerel saatleri aynıdır.
- E) Paraleller arasındaki kuş uçuşu uzaklık 111 km'dir.

3. Ekvator'dan uzaklaştıkça paralellerin derecesi artar.

Buna göre Ankara'dan aşağıdaki illerden hangisine gidildikçe paralel dereceleri artar?

- A) Hatay B) Mardin C) Sinop
D) Burdur E) Muğla

4. Paraleller arasındaki kuş uçuşu uzaklık 111 km'dir.

Buna göre;

- I. 20° kuzey,
II. 45° güney,
III. 5° kuzey

paralel derecelerinin Ekvator'a kuş uçuşu uzaklıklarının en az olanından en fazla olanına doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I – II – III B) II – I – III C) I – III – II
D) III – II – I E) III – I – II

5. Mutlak konum, Yerküre üzerindeki bir yerin paralel ve meridyenlere göre konumudur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi mutlak konumla açıklanamaz?

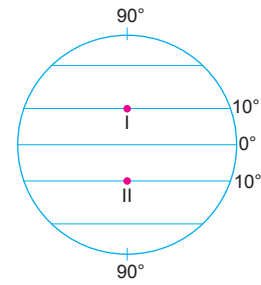
- A) Kızıldeniz'in tuzluluk oranının Akdeniz'den fazla olması
B) Kalıcı kar sınırının kutuplara doğru gidildikçe azalması
C) Almanya'daki tan ve gurup süresinin Türkiye'den uzun olması
D) Fransa'nın ortalama yükseltisinin Hollanda'dan fazla olması
E) Japonya'nın yerel saatinin Hindistan'dan ileri olması

6. 45° paralellerinin çevre uzunluğu 28.381 km iken 75° paralellerinin çevre uzunluğu 10.403 km'dir. Kutup noktalarının bulunduğu 90° paralelleri ise nokta hâlinindedir.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şeklinin geoit olması
B) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
C) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
D) Dünya'nın Güneş etrafında dolanması
E) Dünya ekseninin yörünge düzlemine eğik olması

7. Paraleller arası kuş uçuşu uzaklık 111 km'dir.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen paralel dereceleri arasındaki kuş uçuşu mesafe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1110 km B) 2220 km C) 3330 km
D) 5550 km E) 7770 km

8. Enlem, bir yerin Ekvator'a açı cinsinden uzaklığıdır.

Buna göre enlem;

- I. sıcaklık,
II. yerel saat,
III. bitki örtüsü,
IV. yer şekilleri

özelliklerinden hangilerini etkilemektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aynı meridyen üzerinde Ekvator'dan kutuplara gidildikçe,

- I. Meridyenler arasındaki uzaklık artar.
- II. Denizlerdeki tuz oranı azalır.
- III. Kalıcı kar sınırı deniz seviyesine yaklaşır.
- IV. Paralellerin çevre uzunluğu artar.

özelliklerinden hangilerinin değişmesi beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. • 90 tanesi Kuzey Yarımküre'de, 90 tanesi Güney Yarımküre'de olmak üzere toplam 180 paralel vardır.
• Doğuda 180 tane, batıda 180 tane olmak üzere toplam 360 tane meridyen bulunur.

Paralel ve meridyenlerin sayılarının farklı olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paralellerin doğu-batı, meridyenlerin kuzey-güney doğrultusunda uzanmaları
B) Paralellerin tam çember, meridyenlerin yarım çember olması
C) Paralel ve meridyenlerin birer derece aralıklarla geçmesi
D) İki paralel arasındaki kuş uçuşu uzaklığının her yerde 111 km olması
E) İki meridyen arasındaki yerel saat farkının 4 dakika olması

11. K ülkesinde güneyden kuzeye gidildikçe paralel dereceleri artmaktadır.

Buna göre K ülkesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gece ile gündüz süresi arasındaki fark güneye doğru gidildikçe artmaktadır.
B) Kuzey Yarımküre'de yer almaktadır.
C) Kuzeye gidildikçe genel olarak sıcaklıklar azalmaktadır.
D) Güneye doğru gidildikçe çizgisel hız artmaktadır.
E) Kuzeye gidildikçe kalıcı kar sınırı azalmaktadır.

FUZION

12. I. 20° kuzey
II. 34° güney
III. 50° güney
IV. 10° kuzey

Yukarıda verilen paralel derecelerinden hangileri arasında kuş uçuşu mesafe daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. I. Boyları birbirine eşittir.
II. Aralarındaki mesafe her yerde 111 km'dir.
III. Birbirini izleyenler arasındaki yerel saat farkı 4 dakikadır.
IV. 90 tanesi doğuda, 90 tanesi batıda olmak üzere toplam 180 tanedir.

Yukarıdakilerden hangileri meridyenlerin özelliklerindedir?

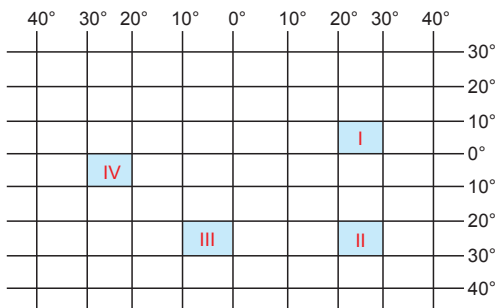
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

2. İki meridyen arasındaki uzaklık Ekvator'da 111 km'dir. Bu uzaklık, kutuplara gidildikçe azalır.

Buna göre aşağıdaki paralel derecelerinden hangisi üzerinden 500 km doğuya gidilirse daha az meridyen geçilmiş olur?

- A) 10° kuzey
B) 20° güney
C) 35° güney
D) 60° kuzey
E) 75° güney

3. Bir meridyen üzerindeki her yerde yerel saat aynıdır.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinin yerel saatleri aynıdır?

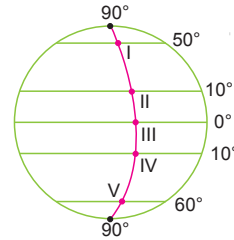
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. I. Bulunduğu paralel derecesi
II. Başlangıç meridyeniyle arasındaki yerel saat farkı
III. Ortalama yükseltisi
IV. Bulunduğu kıta

Yukarıdakilerden hangileri bir yerin mutlak konumu hakkında bilgi verir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

- 5.

Şekilde numaralarla gösterilen alanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çizgisel hızları
B) Güneş'in doğuş ve batış saatleri
C) Yerel saatleri
D) Tan ve gürup süreleri
E) Başlangıç meridyenine uzaklıkları

6. Göreceli konum; bir yerin kıtalara, ülkelere, ulaşım yollarına, yer şekillerine, yer altı ve yer üstü kaynaklarına göre konumunu ifade etmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi göreceli konumla açıklanamaz?

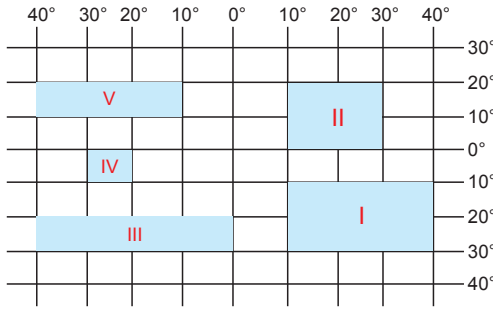
- A) Türkiye'nin yer şekilleri çeşitlidir.
B) Mısır'ın ortalama yükseltisi azdır.
C) Fransa'nın Akdeniz'e ve Atlas Okyanus'a kıyısı vardır.
D) Çin'in yerel saati Türkiye'den ileridir.
E) Norveç, dağlık ve engebeli bir ülkedir.

7. İki meridyen arasındaki uzaklık, Ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalmaktadır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
B) Dünya'nın Güneş etrafında dolanması
C) Ekvator ile ekliptik arasında $23^{\circ} 27'$ açının bulunması
D) Dünya'nın şeklinin geoit olması
E) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi

8. Birbirini izleyen meridyenler arasındaki yerel saat farkı 4 dakikadır.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinin doğusu ile batısı arasında 80 dakikalık yerel saat farkı vardır?

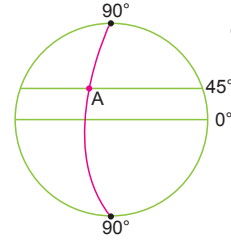
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Boylam, bir yerin başlangıç meridyenine açı cinsinden uzaklığıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi boylamın etkilerindedir?

- A) Brezilya'da çizgisel hızın Kazakistan'dan fazla olması
B) Türkiye'nin yerel saatinin İngiltere'den ileri olması
C) Kanada'da tan süresinin Meksika'dan uzun olması
D) Suriye'de iki meridyen arasındaki uzaklığın Rusya'dan fazla olması
E) Endonezya'da orman üst sınırının Çin'den yüksek olması

- 10.

Şekilde gösterilen A noktası için,

- I. Doğu Yarım Küre'de yer almaktadır.
II. Kuzey Yarım Küre'de yer almaktadır.
III. Sıcak kuşakta yer almaktadır.
IV. Ekvator'a kuş uçuşu uzaklığı 4995 km'dir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

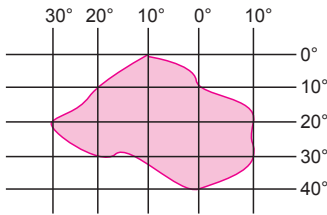
11. Ekvator üzerinde bulunan iki yer arasında 60 dakikalık yerel saat farkı bulunduğuna göre bu iki yer arasındaki uzaklık kaç km'dir?

- A) 1.110 B) 1.665 C) 3.330
D) 6.660 E) 9.435

1. Doğunun yerel saatinin batıdan ileri olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Dünya'nın şeklinin geoit olması
B) Dünya'nın kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru dönmesi
C) Ekvator ile ekliptik arasında $23^{\circ} 27'$ açının bulunması
D) Dünya'nın Güneş etrafında dolanması
E) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması

2.

Coğrafi koordinat sisteminde taranarak gösterilen bölgenin doğusu ve batısı arasındaki zaman farkı ile kuzeyi ve güneyi arasındaki mesafe aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Zaman farkı	Mesafe
A) 160 dakika	1110 km
B) 40 dakika	2220 km
C) 80 dakika	3330 km
D) 160 dakika	4440 km
E) 320 dakika	4440 km

3. 25° batı meridyeninde yerel saat 12.00 iken aynı anda 40° batı meridyeninde yerel saat kaçtır?

- A) 11.00
B) 12.00
C) 13.00
D) 14.00
E) 15.00

4. 10° doğu meridyeninde yerel saat 10.30 iken aynı anda 20° doğu meridyeninde yerel saat kaçtır?

- A) 09.50
B) 10.30
C) 11.10
D) 12.00
E) 16.30

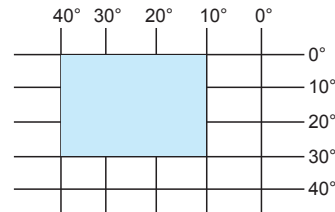
5. 15° doğu meridyeninde yerel saat 19.20 iken aynı anda 20° batı meridyeninde yerel saat kaçtır?

- A) 17.00
B) 18.30
C) 19.20
D) 21.40
E) 23.15

6. 60° doğu meridyenin yerel saati 09.20 iken aynı anda yerel saati 11.00 olan yerin meridyeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 35° batı
B) 35° doğu
C) 85° doğu
D) 60° batı
E) 75° batı

7.

Coğrafi koordinat sisteminde taralı olarak gösterilen yerin mutlak konumu belirtilirken aşağıdakilerden hangisi kullanılmaz?

- A) 10° batı
B) 40° batı
C) 10° güney
D) 30° güney
E) Ekvator

8. 23 Eylül tarihinde 15° doğu meridyeninde Güneş 06.00'da doğmaktadır.

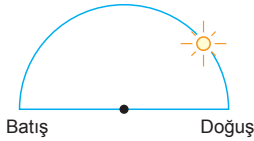
Aynı gün 15° batı meridyeninde Güneş kaçta batar?

- A) 16.00 B) 17.00 C) 18.00
D) 20.00 E) 22.00

9. 22° batı meridyeninde yerel saat 14.40 iken aynı anda 8° batı meridyeninde yerel saat kaçtır?

- A) 13.44 B) 14.20 C) 15.36
D) 17.46 E) 19.00

10.

Güneş 21 Mart'ta 15° batı meridyeninde şekildeki konumda iken 30° doğu meridyeninde aşağıdaki konulardan hangisinde olması beklenir?

- A) B) C) D) E)

11. 25° batı meridyeninde yerel saat 16.10 iken aynı anda 15° doğu meridyeninde yerel saat kaçtır?

- A) 11.20 B) 13.30 C) 16.30
D) 18.50 E) 21.42

12. 28° batı meridyeninde yerel saat 19.10 iken aynı anda yerel saati 18.10 olan yerin meridyeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 28° batı B) 38° batı C) 43° doğu
D) 43° batı E) 55° doğu

FUZION

13. 21 Mart tarihinde 10° batı meridyeninde Güneş 20.30'da batmaktadır.

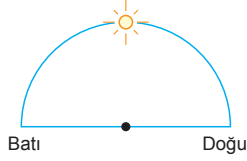
Aynı gün 20° doğu meridyeninde Güneş kaçta doğar?

- A) 05.00 B) 06.30 C) 07.00
D) 08.30 E) 09.00

14. Ekvator üzerinde yer alan bir merkezin doğusu ile batısı arasında 3330 km uzaklık bulunduğuna göre bu merkezin doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 15 dakika B) 30 dakika C) 60 dakika
D) 120 dakika E) 180 dakika

1. Aşağıda 21 Mart tarihinde bir merkezde Güneş'in ufuk düzlemindeki konumu verilmiştir.

Bu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ekvator'da yer almaktadır.
B) Kuzey Yarım Küre'de yer almaktadır.
C) En kısa gölge boyu oluşmuştur.
D) Gölge boyu sıfırdır.
E) Gölge yönü güneyi göstermektedir.
2. Bir meridyeni 180°'ye tamamlayan meridyene o meridyenin anti meridyeni denir.

Buna göre aşağıda verilen meridyen ve anti meridyen eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Meridyen	Anti meridyen
A)	30 doğu	150 batı
B)	25 batı	135 doğu
C)	60 doğu	120 batı
D)	90 batı	90 doğu
E)	70 doğu	110 batı

3. Doğu-batı doğrultusunda meridyen farkı fazla olan ülkeler birden fazla ulusal saat ayarı kullanmaktadır.

Buna göre;

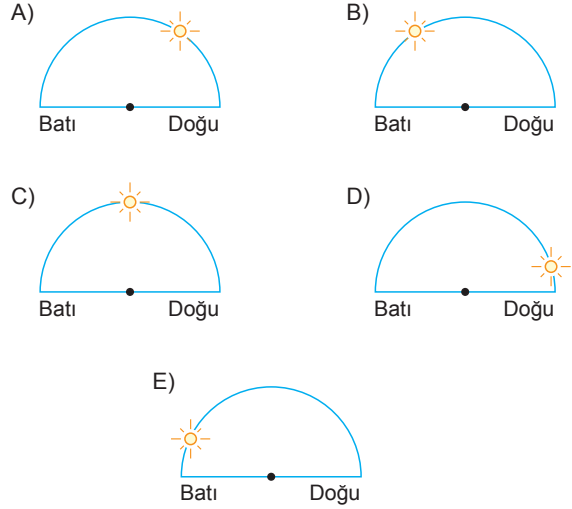
- I. Türkiye,
II. Fransa,
III. Rusya,
IV. Kanada

ülkelerinden hangilerinde aynı anda birden fazla ulusal saat kullanılmaktadır?

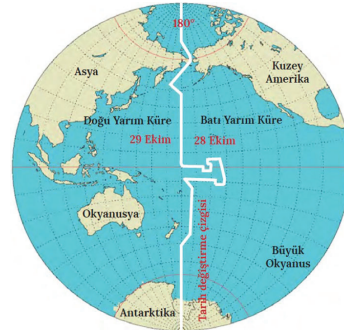
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. Dünya batıdan doğuya döndüğünden Güneş doğudaki yerlerde erken doğar, erken batar.

Buna göre aşağıda Güneş'in ufuk düzlemindeki konumları verilen merkezlerden hangisi daha doğuda yer almaktadır?

- 5.

Şekilde verilen tarih değiştirme çizgisi için,

- I. Doğusunda zaman bir gün geridir.
II. Büyük Okyanus'ta yer almaktadır.
III. Başlangıç meridyeni olarak kabul edilmektedir.
IV. Ülke sınırları dikkate alınmadan çizilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Denizlere göre konum bir ülkenin;

- I. Güneş ışınlarının yere düşme açısını,
- II. iklimini,
- III. jeopolitik konumunu,
- IV. yerel saat farklarını

özelliklerinden hangilerini etkilemektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. 12 Mart 2020 tarihinde +3. saat diliminin saat ayarını kullanan İstanbul'da saat 10.00'da havalanan bir uçak 11 saat 30 dakika sonra, -4. saat diliminin saat ayarını kullanan New York'a ulaşmıştır.

Buna göre uçağın vardığı saatte New York'ta saat kaçtır ve tarih nedir?

- A) 07.00 12 Mart 2020 B) 03.00 11 Mart 2020
C) 14.30 12 Mart 2020 D) 21.30 12 Mart 2020
E) 10.00 11 Mart 2020

8. Aşağıdaki tabloda beş merkezde iki meridyen arasındaki uzaklık verilmiştir.

Merkez	İki meridyen arasındaki uzaklık
I	103 km
II	93 km
III	87 km
IV	62 km
V	38 km

Ekvator'dan kutuplara gidildikçe çizgisel hız azalmaktadır.

Buna göre merkezlerden hangisinde çizgisel hız daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Doğusu ile batısı arasında 30 meridyen fark bulunan ve kuzeye gidildikçe iki meridyen arasındaki uzaklığın azaldığı bir merkez için,

- I. Doğusu ile batısı arasında iki saat yerel saat farkı vardır.
- II. Kuzey Yarım Küre'de yer almaktadır.
- III. Başlangıç meridyeninin batısında yer almaktadır.
- IV. Orta kuşakta yer almaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION

10. Ekvator ile başlangıç meridyeninin kesiştiği alanda yer alan bir merkezde yerel saat 14.00'tür.

Bu merkezden 30 meridyen doğuya gidilirse gidilen yerin yerel saati aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 12.00 B) 14.00 C) 16.00
D) 18.30 E) 21.00

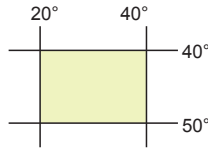
1. Bir merkezin mutlak konumu;

- I. yükselti farkları,
- II. etrafındaki denizler,
- III. Ekvator'a uzaklık,
- IV. başlangıç meridyenine uzaklık

özelliklerinden hangilerini etkilemektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda bir yerin mutlak konumu verilmiştir.

Bu yerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güney Yarım Küre'de yer almaktadır.
- B) Başlangıç meridyeninin doğusunda yer almaktadır.
- C) Doğusu ile batısı arasında 80 dakika zaman farkı vardır.
- D) Kuzeyi ile güneyi arasında 1110 km uzaklık bulunmaktadır.
- E) Güneye gidildikçe meridyenler arasındaki mesafe artmaktadır.

- 3. I. En sıcak ve en soğuk aylar
- II. Ekvator'a uzaklığı
- III. Gölgelemin en kısa olduğu gün
- IV. Tan ve gurup süresi

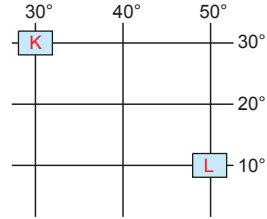
Bir merkezin Kuzey Yarım Küre'de bulunduğuna aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Bir merkezde Güneş doğduktan 8 saat sonra öğle vakti yaşıyorsa bu merkezde yaşanan gündüz süresi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 10 saat B) 12 saat C) 16 saat
D) 18 saat E) 20 saat

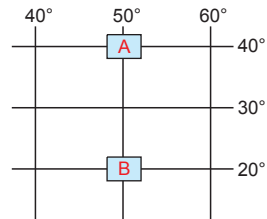
5.

Şekilde verilen K merkezi L merkezine göre hangi yönde yer almaktadır?

- A) Güneydoğu B) Kuzeydoğu C) Güneybatı
D) Kuzeybatı E) Kuzey

6.

Şekilde verilen A ile B merkezlerinin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başlangıç meridyenine uzaklıkları
- B) Ekvator'a uzaklıkları
- C) Yerel saatleri
- D) Çizgisel hızları
- E) Güneş ışınlarının yere düşme açıları

7. K ve L merkezleri, Ekvator üzerinde yer almaktadır. Bu merkezler arasında 2220 km uzaklık bulunmaktadır. K merkezi L merkezinin doğusunda bulunmakta, K merkezi 15° doğu meridyeninde yer almaktadır.

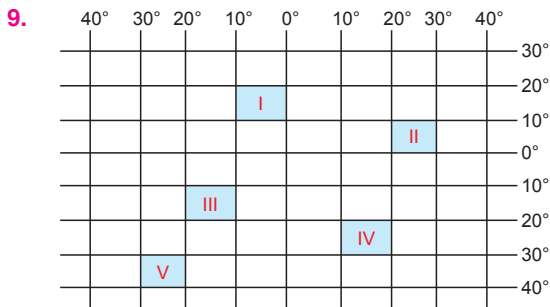
Buna göre L merkezinin aşağıdaki meridyenlerden hangisinde yer alması beklenir?

- A) 5° batı B) 10° doğu C) 20° doğu
D) 25° batı E) 35° doğu

8. Bir yerin mutlak konumunu belirtmek için paralel ve meridyenlerden yararlanılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi mutlak konumun etkilerinden değildir?

- A) Gece ve gündüz süreleri arasındaki fark
B) Yer altı kaynakları
C) Güneşin doğuş ve batış süresi
D) Denizlerdeki tuz oranı
E) Gölge boyları

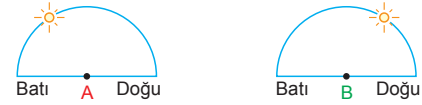
Şekilde numaralarla gösterilen merkezlerden hangisi, başlangıç meridyeni ile Yengeç Dönencesi'nin kesiştiği yere daha yakındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yerel saati 30° doğu meridyeninin yerel saatine göre 2 saat geri olan bir merkez için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Başlangıç meridyeninde yer almaktadır.
B) Kuzey Yarım Küre'dedir.
C) Oğlak Dönencesi'nin güneyinde yer alır.
D) Ekvator üzerinde yer almaktadır.
E) +2. saat diliminin saat ayarını kullanır.

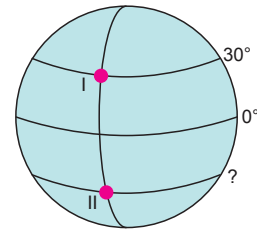
11. Aşağıda aynı paralel üzerinde yer alan iki merkezde aynı anda Güneş'in ufuk düzlemi üzerindeki konumları verilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) A, B'nin doğusundadır.
B) B'de gölge boyları kısalmaktadır.
C) A'da güneş ışınlarının yere düşme açısı küçülmektedir.
D) A'da Güneş daha erken batacaktır.
E) B'nin yerel saati daha ileridir.

12. Aşağıdaki şekilde gösterilen I ve II numaralı yerler arasındaki kuş uçuşu uzaklık 5550 km'dir.

Buna göre II numara ile gösterilen yer, aşağıdaki paralel derecelerinden hangisinde yer almaktadır?

- A) 10° B) 20° C) 30° D) 40° E) 50°

1. Türkiye'nin en güneyinde, Hatay'ın Topraktutan köyü bulunmaktadır. Bu köye en yakın paralel 36° kuzeydir. Türkiye'nin en kuzeyinde ise Sinop'ta yer alan İnceburun bulunmaktadır. Buraya en yakın paralel ise 42° kuzey paralelidir.

Buna göre Topraktutan köyünden Sinop'ta yer alan İnceburun'a gidildikçe aşağıdakilerden hangisinde bir değişim yaşanmaz?

- A) Çizgisel hızın azalması
B) Gece ve gündüz arasındaki farkın artması
C) Güneşin doğuş ve batış süresinin uzaması
D) Orman üst sınırının artması
E) Gölge boylarının uzaması

2. Türkiye, Kuzey Yarımküre'nin orta kuşağında ve Ekvator'a yakın bir yerde bulunmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini etkilemez?

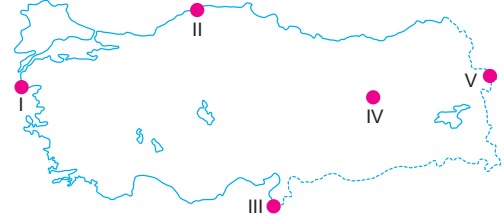
- A) Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması
B) Yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
C) Ilıman iklim koşullarının görülmesi
D) En sıcak ayların temmuz ve ağustos olması
E) Gölge boylarının kuzeye gidildikçe uzaması

3. I. İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olması
II. Ortalama yükseltisinin fazla olması
III. Kuzeye gidildikçe güneş ışınlarının düşme açısının küçülmesi
IV. Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin mutlak konumunun sonuçlarındandır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. Ülkeler, zaman ayarlamada birlik sağlamak için belirli bir yerin yerel saatini ülkenin ulusal saati olarak benimsemişlerdir. Türkiye'de +3. saat diliminin (45° doğu meridyeninin) yerel saati, ulusal saat olarak kullanılmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde ulusal saat ile yerel saat arasındaki fark daha fazladır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. Türkiye'de yatay yüzeylerde gölge boyları sıfır olmaz ve gölge yönü daima kuzeydir.

Bu durum;

- I. Kuzey Yarımküre'de yer alması,
II. Doğu Yarımküre'de yer alması,
III. orta kuşakta yer alması,
IV. üç tarafının denizlerle çevrili olması

etmenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

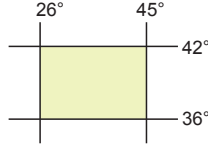
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Türkiye'nin gerçek alanı 814.578 km^2 , iz düşüm alanı ise 779.452 km^2 dir.

Türkiye'nin gerçek alanı ile iz düşüm alanı arasındaki farkın fazla olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orta kuşakta yer alması
B) Dağlık ve engebeli bir ülke olması
C) İki kıtada topraklarının bulunması
D) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
E) Bitki örtüsünün çeşitli olması

7. Aşağıda Türkiye'nin mutlak konumu verilmiştir.

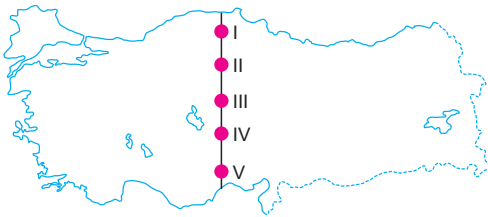
Aşağıdakilerden hangisi bu konumla açıklanabilir?

- A) Yer şekilleri çeşitlidir.
- B) Dağlık ve engebeli bir ülkedir.
- C) Asya ve Avrupa'da toprakları bulunmaktadır.
- D) Üç tarafı denizlerle çevrilidir.
- E) Ilıman iklim koşulları etkilidir.

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçlarından biridir?

- A) Akdeniz'in Karadeniz'den tuzlu olması
- B) Hatay'da çizgisel hızın daha fazla olması
- C) Ağrı'nın yerel saatinin Ankara'dan ileri olması
- D) Karadeniz'de kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşımın, bazı geçitlerden sağlanması
- E) Antalya'da orman üst sınırının Konya'dan yüksek olması

- 9.

Haritada numaralarla gösterilen yerlerden aynı anda ve aynı hızla hareket eden, aynı yükseklikte uçan uçaklardan hangisi başladığı yere daha kısa sürede ulaşır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Güneş, Iğdır'da doğduktan 48 dakika sonra Ankara'dan doğmaktadır.

Buna göre Iğdır ile Ankara arasındaki meridyen farkı aşağıdakilerden hangisidir?

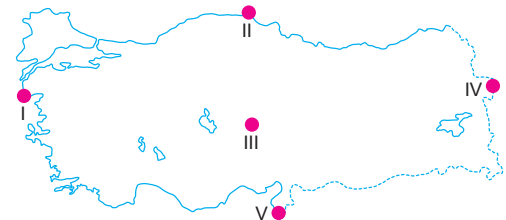
- A) 8
- B) 10
- C) 12
- D) 14
- E) 16

11. Türkiye, 26° doğu ile 45° doğu meridyenleri arasında yer almaktadır.

Buna göre Türkiye'nin en batısında Güneş tam tepe noktasında iken aynı anda en doğusunda yerel saat kaçtır?

- A) 10.44
- B) 12.00
- C) 13.16
- D) 14.10
- E) 15.20

12. İki meridyen arasındaki uzaklık, Ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde iki meridyen arasındaki mesafe daha azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1. Aşağıdaki illerden hangisinde yerel saat ile ulusal saat ayarı arasındaki fark daha fazladır?

- A) Mersin B) Van C) Balıkesir
D) Samsun E) Ankara

2. Ankara, 33° doğu meridyeni ve 40° kuzey paralelinde yer almaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde verilen tarihte gündüzler Ankara'dakinden daha uzundur?

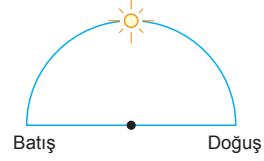
- A) Sinop'ta, 21 Haziran'da
B) Edirne'de, 21 Aralık'ta
C) Çanakkale'de, 21 Mart'ta
D) Iğdır'da, 23 Eylül'de
E) Antalya'da, 21 Haziran'da

3. İzmit'te ve Burdur'da öğle zamanı aynıdır.

Buna göre bu iki yerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi aynıdır?

- A) Yer şekilleri
B) Enlemleri
C) İklim özellikleri
D) Ortalama yükseltileri
E) Boylamları

4. Aşağıda Ankara'da Güneş'in ufuk düzlemindeki konumu verilmiştir.

Buna göre;

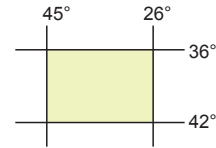
- I. Hakkâri,
II. Kütahya,
III. Hatay,
IV. Çanakkale

illerinden hangilerinde gölgeler bir süre daha kısaltmaya devam edecektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION

5.

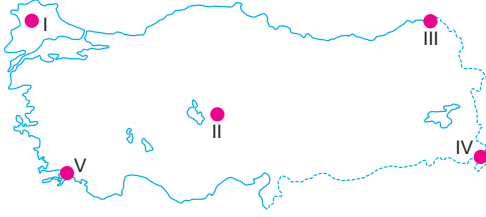
Türkiye'nin konumu şekildeki gibi olsaydı,

- I. doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkı,
II. uluslararası saat dilimi,
III. kuzeyi ile güneyi arasındaki uzaklık,
IV. bulunduğu yarım küre

olgularından hangilerinde bir değişim yaşanmazdı?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yerel saat daha ileri, çizgisel hız daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Ankara'dan Antalya'ya giden Adem, şunları gözlemiştir:

- Gece süresi gündüz süresinden uzundur.
- Gündüzler Ankara'dakinden uzundur.
- Gece süresi her gün biraz daha uzamıştır.

Buna göre Adem, aşağıdaki tarihlerden hangisinde Antalya'ya gitmiş olabilir?

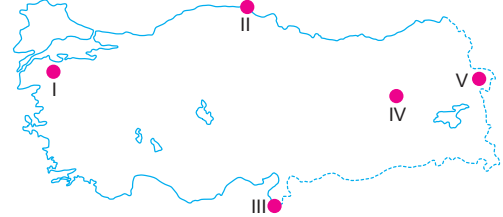
- A) 4-10 Haziran B) 8-14 Temmuz
C) 20-26 Ağustos D) 6-12 Aralık
E) 20-26 Mart

8. I. 15 Ekim ile 1 Kasım
II. 20 Aralık ile 5 Ocak
III. 25 Mart ile 5 Nisan
IV. 10 Haziran ile 25 Haziran

Yukarıdaki dönemlerden hangilerinde Türkiye'de gündüz süresi gece süresinden uzundur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Ekvator'dan kutuplara gidildikçe gece ile gündüz arasındaki zaman farkı artmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde gece ile gündüz arasındaki zaman farkı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Sinop ile Adana yaklaşık aynı boylamda yer almaktadır.

Buna göre Sinop ile Adana'nın;

- I. yerel saatleri,
- II. gölgelerin en kısa olduğu zamanları,
- III. başlangıç meridyenine uzaklıkları,
- IV. gurup ve tan süreleri

özelliklerinden hangileri aynıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Ankara ile Erzurum yaklaşık aynı enlemlerde yer almaktadır.

Buna göre Ankara ile Erzurum için;

- I. gece süresi,
- II. tan süresi,
- III. yerel saati,
- IV. yükseltisi

özelliklerinden hangileri yıl boyunca aynıdır?

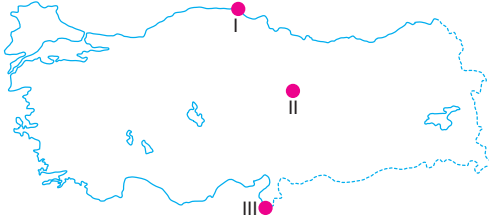
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. • Türkiye'de dört mevsim belirgin olarak yaşanmaktadır.
• Türkiye'de batı rüzgârları etkili olmaktadır.
• Türkiye'de cephe yağışları etkili olmaktadır.
• Türkiye'de gölge boyları hiçbir zaman sıfır olmaz.

Bu olgular aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
B) Kuzey Yarım Küre'de yer alması
C) Orta kuşakta yer alması
D) Dağlık ve engebeli bir ülke olması
E) Yer altı kaynakları bakımından zengin olması

13. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

21 Haziran tarihinde güneyden kuzeye gidildikçe gündüz süreleri uzamaktadır.

Buna göre 21 Haziran'da gündüz süresi en kısa olan ilden en uzun olan ile doğru sıralanış aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I, II, III B) I, III, II C) II, III, I
D) III, II, I E) III, I, II

14. I. Mersin'in ocak ayında Çanakkale'den sıcak olması
II. Antalya'nın temmuz ayında Samsun'dan sıcak olması
III. Sinop'un şubat ayında Ankara'dan sıcak olması
IV. Trabzon'un ocak ayında Erzurum'dan sıcak olması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin mutlak konumuna ters düşmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Bir yerin başlangıç meridyenine uzaklığının açısız değerine "boylam" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi boylamın etkilerindedir?

- A) Erzurum'un ortalama yükseltisinin Şanlıurfa'dan fazla olması
B) Ege kıyılarında güneyden kuzeye gidildikçe sıcaklıkların azalması
C) Karadeniz'in tuzluluk oranının Ege Denizi'nden az olması
D) Sivas'ta Güneş'in doğuşunun Kayseri'den önce gerçekleşmesi
E) Mersin'de çizgisel hızın Sinop'tan fazla olması

ÜNİTE

1

DOĞAL SİSTEMLER

4. Bölüm

Harita Bilgisi

1. Bir çizimin harita olabilmesi için;

- I. kuş bakışı görünüm,
- II. yer şekilleri,
- III. ölçek,
- IV. ülke sınırları

özelliklerinden hangilerinin bulunması gerekir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Haritalarda bulunan elemanların başlıcaları başlık, lejant, yön oku, coğrafi koordinatlar, içerik ve ölçektir.

Aşağıda harita elemanlarıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Lejant haritada, kullanılan renk ve işaretlerin hangi anlama geldiği belirtilir.
B) Haritalardaki yön oku, haritalarda verilen yerlerin bulunduğu yönü gösterir.
C) Harita başlığı, haritanın çizim amacını ve nereyi gösterdiğini belirtir.
D) Haritanın içeriğinde haritanın çizim tekniği gösterilir.
E) Haritanın ölçeği, haritadaki uzaklıkların hangi oranda küçültüldüğünü göstermektedir.

3. Haritanın ölçeği, haritadaki uzaklıkların hangi oranda küçültüldüğünü göstermektedir.

Buna göre ölçekten yararlanarak,

- I. yükselti,
- II. yerel saat,
- III. uzaklık,
- IV. alan

hesaplamalarından hangileri yapılmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. ---- haritada kullanılan renk ve işaretlerin hangi anlama geldiği belirtilir. Böylece ---- sayesinde ülke sınırlarını, akarsuları, gölleri, denizleri, yükselti basamaklarını ayırt edebilir, haritanın çizim amacına göre beşerî veya doğal unsurların yeryüzündeki dağılışı öğrenilmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) Ölçek B) Lejant C) Başlık
D) Yön oku E) İçerik

5. Haritalardan bazıları, belirli meslek gruplarının işlerini kolaylaştırmak için çizilmektedir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilebilir?

- A) Dünya siyasi haritası
B) Brezilya fiziki haritası
C) Almanya topografya haritası
D) Türkiye idari bölünüş haritası
E) Rusya jeoloji haritası

6. 1/200.000 ölçekli bir haritanın çizgi ölçeği aşağıdakilerden hangisidir? (Çentikler arası birer cm'dir.)

- A) km
B) km
C) km
D) km
E) km

7. Aşağıdaki çizgi ölçekte çentikler arası birer cm'dir.

Buna göre aynı haritanın kesir ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/300.000 B) 1/600.000
C) 1/1.200.000 D) 1/1.800.000
E) 1/6.000.000

8. Haritalardaki bozulmaları azaltmak için çeşitli harita çizim yöntemleri geliştirilmiştir. Bu yöntemlere "projeksiyon" denir. Harita projeksiyonları, paralel ve meridyen ağlarının düzleme aktarılma biçimini ifade etmektedir.

Buna göre haritalardaki bozulmaların temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küçültme oranının fazla olması
B) Dünya'nın şeklinin geoit olması
C) Yer şekillerinin çeşitli olması
D) Gösterilen alanın büyük olması
E) Paralel ve meridyen sayılarının farklı olması

9. Silindirik projeksiyon yöntemiyle çizilen haritalarda yeryüzü, bir silindirin açılımı şeklinde çizilmektedir. Meridyenlerin birbirine paralel olarak çizildiği bu yöntemle çizilen haritalarda Ekvator çevresinde bozulmalar az olurken kutup çevrelerinde bozulma fazla olmaktadır.

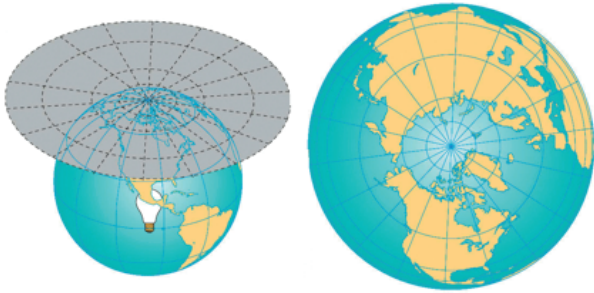
Buna göre;

- I. Türkiye,
- II. Brezilya,
- III. Norveç,
- IV. Nijerya

ülkelerinden hangilerinin haritası çizilirken silindirik projeksiyon yöntemi kullanılırsa hata payı daha az olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

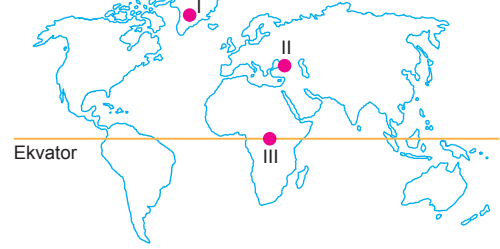
10. Aşağıdaki projeksiyon yönteminde yeryüzünün görünümü, kutuplara teğet geçen bir düzlem üzerine aktarılır.

Bu yöntem kullanılarak çizilen aşağıdaki ülkelerden hangisinin haritasında hata payı daha az olur?

- A) Brezilya B) İsveç C) Fransa
D) Endonezya E) İran

11. • Düzlem projeksiyon yöntemiyle çizilen haritalarda en az hatayla gösterilen yerler kutup çevreleridir.
• Silindirik projeksiyon yönteminde Ekvator çevresi en az hatalı; kutuplara yakın yerler, olduğundan daha büyük gösterilir.
• Konik projeksiyon yönteminde orta enlemlerdeki ülkeler daha az hatayla gösterilir.

Buna göre haritada numaralarla belirtilen alanların en az hatayla gösterilebilmesi için kullanılması gereken projeksiyon yöntemleri aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Silindirik	Düzlem	Konik
B)	Düzlem	Silindirik	Konik
C)	Konik	Düzlem	Silindirik
D)	Düzlem	Konik	Silindirik
E)	Silindirik	Konik	Düzlem

1. Konik projeksiyon yönteminde Dünya, bir koninin açılımı şeklinde çizilmektedir.

Buna göre;

- I. Kenya,
- II. Kanada,
- III. Bulgaristan,
- IV. Irak

Ülkelerinden hangilerinin haritası çizilirken konik projeksiyon yöntemi kullanılırsa hata payı daha az olur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

2. Planların ölçeği, 1/1000 ile 1/20.000 arasında değişir.

Bu tür haritalar;

- I. şehir,
- II. köy,
- III. ülke,
- IV. kıta

yerlerinden hangilerini göstermek için kullanılmaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3. Büyük ölçekli haritaların ölçeği, 1/20.000 ile 1/200.000 arasında değişmektedir.

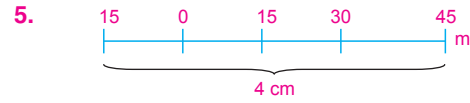
Buna göre aşağıdakilerden hangisi büyük ölçekli haritaların özelliklerinden biri değildir?

- A) Düzlemde kapladığı alanın fazla olması
- B) Ayrıntıyı gösterme gücünün fazla olması
- C) Küçültme oranının az olması
- D) Ölçek paydasındaki sayının küçük olması
- E) Bozulma oranının fazla olması

4. I. Ölçeğin bulunması
II. Kuş bakışı görünüme sahip olması
III. Ayrıntıyı gösterme gücünün fazla olması
IV. Gösterilen alanın küçük olması

Yukarıdakilerden hangileri planları krokiden ayıran özelliklerdendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Yukarıda verilen ölçekle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ayrıntıyı gösterme gücü fazladır.
- B) Küçültme oranı fazladır.
- C) Düzlemde kapladığı alan fazladır.
- D) Ölçek paydasındaki sayı büyüktür.
- E) İki izohips arasındaki yükselti farkı azdır.

6. I. Kanada
II. Hollanda
III. Çin
IV. Gürcistan

Aynı boyuttaki kâğıtlara, kâğıtların tamamı kullanılarak çizilen yukarıdaki alanlara ait haritalardan hangilerinde küçültme oranı daha fazladır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

7. 1/400.000 ve 1/1.600.000 ölçekli Türkiye fiziki haritaları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) 1/1.600.000 ölçekli haritanın bozulma oranı daha fazladır.
 B) 1/400.000 ölçekli haritanın küçültme oranı daha azdır.
 C) 1/1.600.000 ölçekli haritanın duvarda kapladığı alan daha fazladır.
 D) 1/400.000 ölçekli haritada ayrıntı daha fazladır.
 E) 1/1.600.000 ölçekli haritada iki izohips arasındaki yükselti farkı daha fazladır.

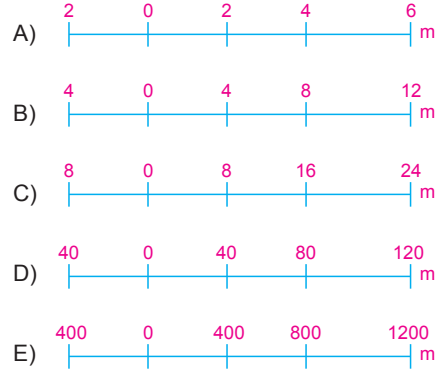
8. Aşağıda Türkiye fiziki haritası verilmiştir.

Bu haritadan yararlanılarak aşağıdakilerden hangisi elde edilemez?

- A) Ağrı Dağı'nın yüksekliği
 B) Sakarya Nehri'nin haritadaki uzunluğu
 C) Ankara ilinin gerçek alanı
 D) İzmir'in ekonomik faaliyetleri
 E) Sinop'un mutlak konumu
9. Genel haritalar, geniş kullanım alanına sahip olan haritalardır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi genel haritalara örnek olarak verilemez?
- A) Dünya siyasi haritası
 B) Asya fiziki haritası
 C) Avustralya topografya haritası
 D) Kuzey Amerika hidroloji haritası
 E) Türkiye idari bölünüş haritası

10. 1/40.000 ölçekli bir haritanın çizgi ölçeği aşağıdakilerden hangisidir? (Çentikler arası 1'er cm'dir.)

11. 1/500.000 ölçekli Türkiye idari bölünüş haritası ile 1/1.500.000 ölçekli Türkiye fiziki haritalarının;

- I. gösterilen alanları,
 II. kullanım amacı,
 III. coğrafi koordinatları,
 IV. ayrıntıyı gösterme güçleri

özelliklerinden hangileri farklıdır?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) II ve IV
 E) III ve IV

1. Tematik haritalar, aynı zamanda konusal veya istatistik haritaları olarak da adlandırılır. Bu tür haritalar çok değişik konularda veri içerebilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu konulardan biri değildir?

- A) Jeomorfoloji
B) Jeoloji
C) Topografya
D) Hidroloji
E) Klimatoloji

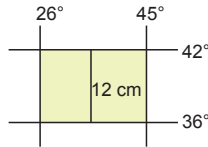
2. 1/300.000 ölçekli bir haritada 12 km olarak ölçülen iki kent arası gerçek uzaklık, haritada kaç cm olarak ölçülmüştür?

- A) 3 B) 4 C) 8 D) 24 E) 36

3. 1/1.500.000 ölçekli bir haritada 5 cm olarak ölçülen iki kent arasındaki harita uzunluğu gerçekte kaç km'dir?

- A) 3 B) 5 C) 20 D) 45 E) 75

4. Aşağıda Türkiye'nin mutlak konumu verilmiştir.

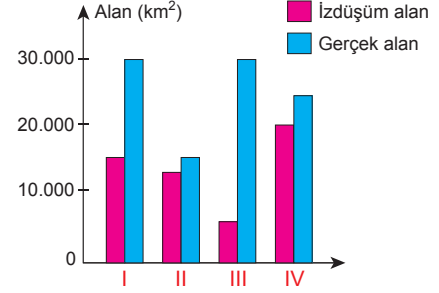

Şekilde Türkiye'nin kuzey ile güneyi arasındaki kuş uçuşu uzaklık, haritada 12 cm olarak ölçülmüştür.

Buna göre haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/1.110.000 B) 1/2.200.000
C) 1/5.550.000 D) 1/55.500.000
E) 1/66.600.000

5. Aşağıda beş merkezin izdüşüm ve gerçek alanları verilmiştir.

Bu merkezlerden hangilerinin yer şekilleri daha engebelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Haritada 2 cm olarak ölçülen iki kent arası uzunluk, gerçekte 140 km olarak ölçülmüştür.

Buna göre haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/200.000 B) 1/1.400.000
C) 1/7.000.000 D) 1/14.000.000
E) 1/50.000.000

7. Yeryüzündeki doğal ve beşerî özellikler haritaya aktarılırken çeşitli ögeler kullanılmaktadır. Bu ögelerin başlıcaları; çizgi, nokta ve alandır.I..... çoğunlukla belirli doğrultuları göstermek için kullanılmaktadır. Harita üzerinde aynı özelliğe sahip kapalı şekillerII..... olarak gösterilmektedir. Harita üzerindeI..... veyaII..... biçiminde gösterilemeyecek kadar küçük coğrafi detaylarIII..... olarak gösterilmektedir.

Bu parçada numaralarla gösterilen yerlere yazılması gereken sözcükler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	nokta	alan	çizgi
B)	alan	çizgi	nokta
C)	çizgi	nokta	alan
D)	alan	nokta	çizgi
E)	çizgi	alan	nokta

8. Dünya haritasını çizen ilk Türk bilginidir. Bu dünya haritasında Türklerin yaşadığı yerler ve Türklerle etkileşimde olan ülkeler gösterilmiştir. Bu bilim insanı, haritasında Dünya'yı tepsi gibi düz ve yuvarlak olarak tasvir etmiştir.

Bu parçada sözü edilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) El Biruni B) Harezmi
C) Kâşgarlı Mahmud D) El İdrisi
E) Piri Reis

9. Osmanlı Dönemi'ndeki ünlü haritacıların başında kuşkusuz ---- gelmektedir. *Kitab-ı Bahriye* adlı denizcilik kitabıyla tanınmış olan ---- çeşitli haritalardan da yararlanarak bir dünya haritası çizmiştir. Bu harita birkaç parçadan oluşmaktadır. Haritanın Atlas Okyanusu, İber Yarımadası, Afrika'nın batısı ile Amerika'nın doğu kıyılarını gösteren parçası, varlığını günümüze kadar korumuştur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) Harezmi B) Piri Reis
C) Kâşgarlı Mahmud D) El İdrisi
E) El Biruni

10. Düzlem üzerine çizilen ve yer şekillerini gösteren haritalarda hesaplanan alan (iz düşüm alan) ile gerçek alan arasında fark olmaktadır. Yer şekillerinin engebeli olduğu alanlarda iz düşüm alan ile gerçek alan arasındaki fark daha fazladır.

Buna göre;

- I. Mısır,
II. İsveç,
III. Türkiye,
IV. Danimarka

ülkelerinden hangilerinde iz düşüm alan ile gerçek alan arasındaki fark daha fazladır?

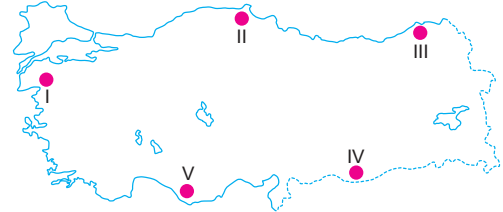
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS); konuma dayalı gözlemlerle elde edilen grafik ve grafik olmayan bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi ve kullanıcıya sunulması işlevlerini bütünlük içerisinde gerçekleştiren bir bilgi sistemidir.

Buna göre Coğrafi Bilgi Sistemi'yle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sayesinde bilgi akışı hızlanmakta ve iş verimliliği artmaktadır.
B) Bileşenleri donanım, yazılım, veriler, insanlar ve metotlardır.
C) Sistemi güncelleme gerektirmez.
D) Sayesinde etkili ve doğru analizler yapılabilmektedir.
E) Sayesinde harita çizilebilmektedir.

12. Yer şekillerinin sade olduğu alanlarda iz düşüm alan ile gerçek alan arasındaki fark daha azdır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde iz düşüm alan ile gerçek alan arasındaki fark daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Yer şekillerini gösteren haritalardaki hataları azaltmak için çeşitli harita çizim yöntemleri geliştirilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yer şekillerini gerçeğe en yakın gösteren harita çizim yöntemidir?

- A) Tarama
B) Gölgeleme
C) Kabartma
D) İzohips
E) Renklendirme

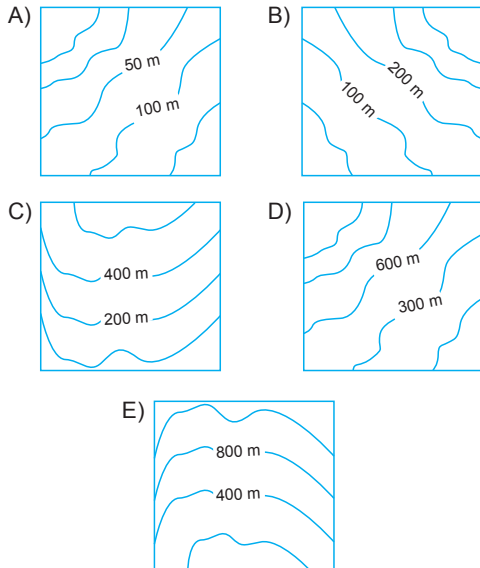
2. ---- haritalarında yatay ve dikey olmak üzere iki tür ölçek kullanılmaktadır. Uzaklıkların küçültme oranı yatay, yükseltilerin küçültme oranı ise dikey ölçekle gösterilmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) Kabartma
B) Renklendirme
C) Tarama
D) İzohips
E) Gölgeleme

3. Büyük ölçekli haritalarda ayrıntıyı gösterme gücü daha fazla olduğundan iki izohips arası yükselti farkı azdır.

Buna göre aşağıdaki izohips haritalarından hangisinin ölçeği daha büyüktür?

4. Renklendirme yönteminde yeryüzü, yükselti basamaklarına göre renklendirilerek gösterilir. Yükseltisi deniz seviyesine yakın yerler yeşil, daha yüksek yerler sarı ve en yüksek yerler kahverengi ve tonlarıyla gösterilmektedir.

Buna göre renklendirme yönteminde;

- I. Hollanda,
II. Norveç,
III. Fransa,
IV. Mısır

ülkelerinden hangilerinde daha fazla renk çeşidi kullanılmaktadır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

5. Renklendirme yönteminde yer şekilleri deniz seviyesinden itibaren yükselti basamaklarına göre renklendirilerek gösterilir.

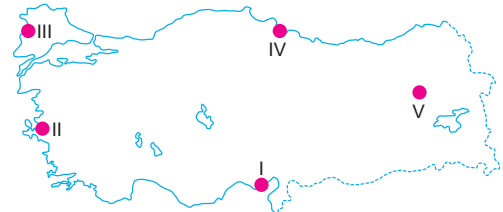
Buna göre renklendirme yöntemiyle çizilmiş bir Türkiye fiziki haritasında;

- I. Çarşamba,
II. Çukurova,
III. Yüksekova,
IV. Konya

ovalarından hangileri aynı renkle gösterilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Renklendirme yöntemiyle çizilmiş haritalarda renkler sadece yükselti basamaklarını gösterir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisi farklı bir renkle gösterilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

7. I. Kabartma yönteminde yer şekillerinin maketi yapılmaktadır.
 II. Renklendirme yönteminde renkler, yer şekillerini göstermektedir.
 III. Büyük alanları göstermek için izohips yöntemi kullanılır.
 IV. Eğimin fazla olduğu yerlerde izohips eğrileri arasındaki mesafe azdır.

Harita çizim yöntemleriyle ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda Fransa'nın fiziki haritası verilmiştir.

Buna göre Fransa'yla ilgili;

- I. Yükselti farkları fazladır.
 II. Yer şekilleri benzerdir.
 III. Ortalama yükseltisi fazladır.
 IV. Batıdan doğuya doğru yükselti artmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
 D) II ve IV E) III ve IV

9. İzohips haritalarında eğrilerin sayısı haritanın ölçeğine bağlıdır.

Buna göre aynı bölgeyi gösteren aşağıdaki izohips haritalardan hangisinde eğrilerin sayısı daha fazladır?

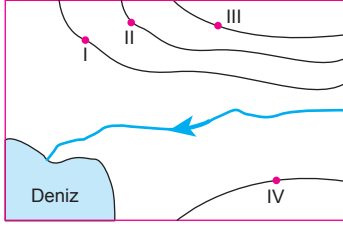
- A) 1/500.000 B) 1/800.000 C) 1/1.000.000
 D) 1/5.000.000 E) 1/20.000.000

10. Deniz seviyesine göre aynı yükseklikte bulunan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilere "izohips" denir. İzohips haritaları, bu eğrilerle çizilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi izohips yöntemiyle çizilmiş haritaların özelliklerinden değildir?

- A) İki eğri arasındaki yükseklik farkı, haritanın her yerinde aynıdır.
 B) Eğrilerin birbirine yaklaştığı yerlerde eğim fazladır.
 C) Eğrilerin sayısı, haritanın ölçeğine bağlıdır.
 D) İzohipslerden bazıları kesişmektedir.
 E) Bir eğrinin her yerinde yükseklik aynıdır.

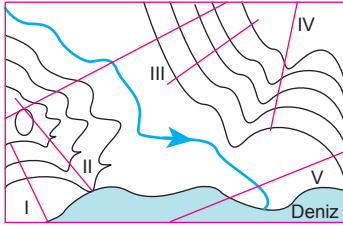
1. Bir izohips eğrisinin her yerinde yükseklik aynıdır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinin yüksekliği aynıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

2. İzohips eğrilerin birbirinden uzaklaştığı yerlerde eğim azdır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen doğrultulardan hangisinde eğim daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aynı bölgeyi gösteren birinci haritada izohipsler arası yüksekliği farkı 100 m, ikinci haritada 500 m'dir.

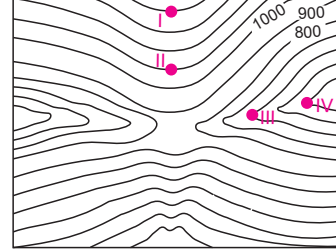
Buna göre birinci harita için,

- I. Ayrıntıyı gösterme gücü daha fazladır.
II. Bozulma oranı daha fazladır.
III. Küçültme oranı azdır.
IV. Gösterilen alan daha geniştir.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

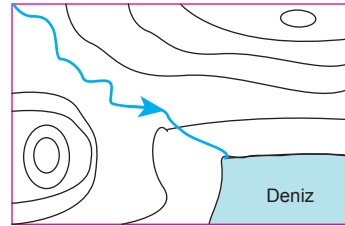
4. Eğrilerin "V" şeklini aldığı yerler vadi veya sırttır. Bu şekilde sivri uçlar izlendiğinde yükselti artıyorsa vadi, azalıyorsa sırttır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri vadide yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıda bir yörenin izohips haritası verilmiştir.

Bu izohips haritasında aşağıdaki yer şekillerinden hangisi gösterilmiştir?

- A) Delta B) Tepe C) Kapalı çanak
D) Boyun E) Falez

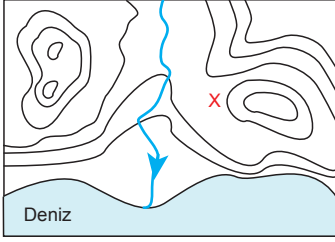
6. Gerçek alanı ile iz düşüm alanı arasındaki farkın az olduğu bir yer için,

- I. Kıyıda yer almaktadır.
II. Engebe azdır.
III. Ortalama yükselti fazladır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

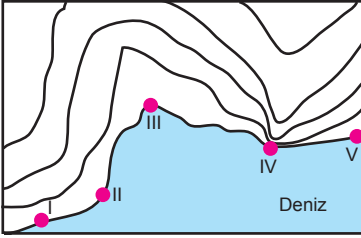
7. Aşağıdaki izohips haritasında eğriler, 100 m aralıklarla çizilmiştir.

Bu izohips haritasında X olarak gösterilen yerin yükseltisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 0-200 m B) 200-300 m C) 300-400 m
D) 400-500 m E) 500-600 m

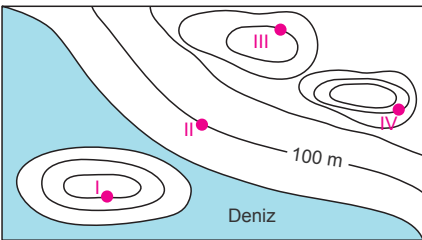
- 8.

İzohips haritasında numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde kıyı derinliği daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

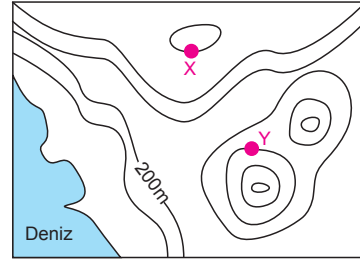
- 9.

İzohips haritasında numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinin yükseklikleri aynıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 10.

İzohips haritasında gösterilen X ile Y arasındaki yükseklik farkı kaç metredir?

- A) 100 B) 200 C) 300 D) 400 E) 500

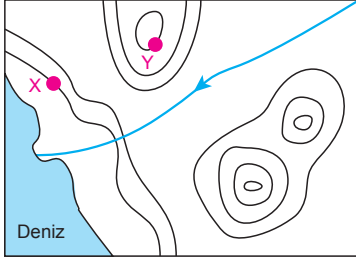
FUZION

11. I. Yükselti belirleme
II. Alan hesaplama
III. Eğim hesaplama
IV. Coğrafi konum belirleme

Yukarıdakilerden hangileri bütün haritalardan elde edilebilmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

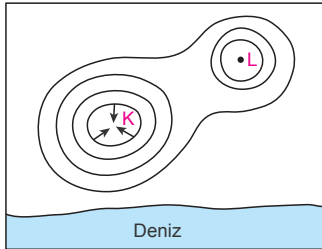
1. Aşağıdaki izohips haritasında eğriler 100 metre aralıklarla geçmektedir.

İzohips haritasında X ile Y merkezleri arasındaki yükselti farkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 200 m B) 300 m C) 400 m
D) 500 m E) 600 m

2.

İzohips haritasında harflerle gösterilen yer şekillerinin doğru eşleştirmesi aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

K	L
A) Doruk	Boyun
B) Kapalı çanak	Vadi
C) Doruk	Kapalı çanak
D) Vadi	Sırt
E) Kapalı Çanak	Tepe

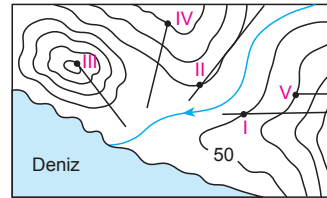
3. İzohips eğrilerinin seyrek geçtiği bir yer için,

- I. Ortalama yükselti fazladır.
II. Eğim azdır.
III. Yer şekilleri çeşitlidir.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4.

İzohips haritasında numaralarla gösterilen doğrultuların profilleri çıkarılırsa hangi doğrultuda yükseklik farkı en az olur?

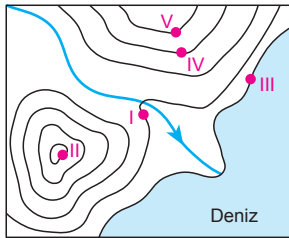
- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Büyük ölçekli haritalarda eğriler arasındaki yükselti farkı fazladır.
 II. Eğimin fazla olduğu yerlerde izohips eğrileri arasındaki mesafe azdır.
 III. Eğrileri arasındaki mesafe her yerde aynıdır.
 IV. Bir eğrinin her yerinde yükseklik aynıdır.

İzohipslerle ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

6.

Buna göre izohips haritası için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı yer, bir haliçte bulunmaktadır.
 B) II numaralı yer, bir tepede bulunmaktadır.
 C) III numaralı yer, kıyı çizgisinde yer almaktadır.
 D) IV numaralı yer, bir yamaçta yer almaktadır.
 E) V numaralı yerin yükseltisi, IV numaralı yerden fazladır.

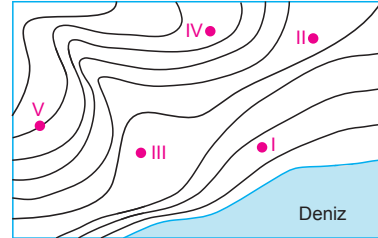
7. I. Ortalama yükselti fazladır.
 II. Yer şekilleri sadedir.
 III. Eğim ve engebe azdır.

Bir fiziki haritada kahverengi ve tonları hâkimse bu haritayla ilgili yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

FUZION+

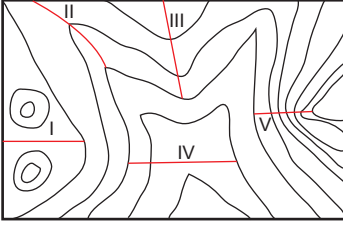
8.

İzohips haritasında numaralarla gösterilen yerlerden hangisinin yükselti değeri kesin olarak belirlenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

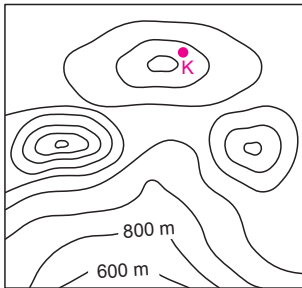
9.

İzohips haritasında numaralarla gösterilen doğrultulardan hangisinde eğim daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

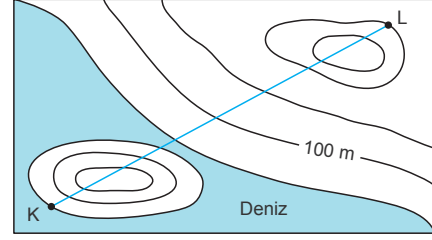
10.

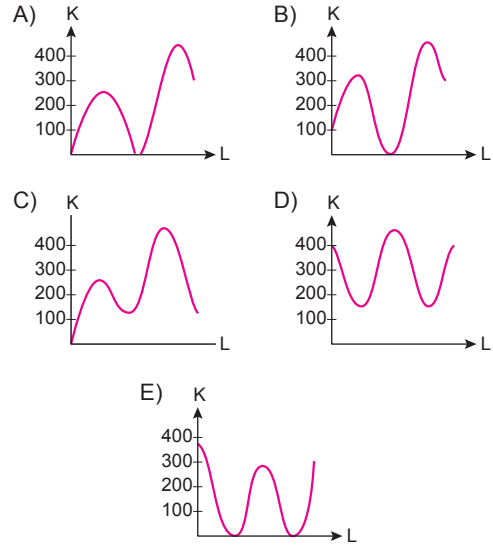
İzohips haritasında K ile gösterilen yerin yükseltisi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 600 - 800 m B) 800 - 1.000 m
C) 1.000 - 1.200 m D) 1.200 - 1.400 m
E) 1.600 - 1.800 m

11.

İzohips haritasında verilen K ile L doğrultusunun profili aşağıdakilerden hangisine benzer?

ÜNİTE

1

DOĞAL SİSTEMLER

5. Bölüm

İklim Bilgisi

1. Atmosferi oluşturan gazlardan bazılarının miktarı, yere ve zamana göre değişmektedir.

Bunlara;

- I. azot,
- II. karbondioksit,
- III. oksijen,
- IV. su buharı

gazlarından hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. I. Atmosfere giren meteorlar, bu katmanda parçalanmakta ve yanmaktadır.
II. Su buharının tamamına yakını bu katmandadır.
III. Güneş'ten gelen ultraviyole ışınları, bu katmanda oksijenle kimyasal reaksiyona girerek ozona dönüşür.
IV. İklim olayları bu katmanda gerçekleşmektedir.

Yukarıdakilerden hangileri troposferin özelliklerindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Troposferin kalınlığının Ekvator'da fazla, kutuplarda az olması;

- I. kutuplardaki yer çekiminin Ekvator'dan fazla olması,
- II. Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönüşünden kaynaklanan çizgisel hızın Ekvator'da fazla olması,
- III. Dünya'nın kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru dönmesi,
- IV. yükseklığe bağlı olarak sıcaklıkların azalması

etmenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

4. ---- yeryüzünden itibaren 6 ile 16 km'ye kadar devam eder. Atmosferdeki su buharının tamamına yakını bu katmandadır. Yoğunluğu fazla olan bu katman, aynı zamanda atmosferdeki gazların %75'ini içermektedir. Bu özelliklerinden dolayı iklim olayları bu katmanda gerçekleşmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) Sratosfer B) Troposfer C) Mezosfer
D) Termosfer E) Egzosfer

5. Dünya'yı çepçevre saran gaz kütesine "atmosfer" veya "hava küre" denir.

Aşağıdakilerden hangisi atmosferin özelliklerinden biri değildir?

- A) Yıllık sıcaklık farklarının oluşmasını sağlar.
- B) İklim olaylarının yaşanmasını sağlar.
- C) Yeryüzünün aşırı ısınmasını ve soğumasını engeller.
- D) Meteorlarının parçalanmasını sağlar.
- E) Güneş'ten gelen zararlı ışınları süzer.

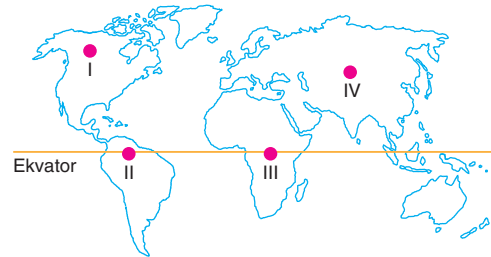
6. Atmosfer olmasaydı

- I. Yeryüzü aşırı ısınır ve soğurdu.
- II. Güneş'ten gelen zararlı ışınlar artardı.
- III. Meteorların parçalanması artardı.
- IV. Şiddetli rüzgârlar artardı.

yargılarından hangileri gerçekleşirdi?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZİON

7.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde hava koşulları yıl boyunca hemen hemen aynıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Hava durumu belirli bir alanda, kısa bir süre içinde etkili olan hava olaylarıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hava durumuna örnek olarak verilebilir?

- A) Antalya'da yazlar sıcak ve kuraktır.
B) Ankara'da kışlar soğuk ve yağışlıdır.
C) Kars'ta kışlar soğuk ve kar yağışlıdır.
D) Rize, her mevsim yağış almaktadır.
E) Konya'da bugün hava sıcak ve rüzgârlı geçti.

9. • 80-90 km'den başlayan bu katman, 500 km'ye kadar devam etmektedir.
• Bu katmanda sıcaklık, 1100 - 1650°C'ü bulmaktadır.
• Bu katmanda gazlar çok seyrek ve iyonlar hâindedir. Radyo dalgaları bu katmandan yansımaktadır ve kutup ışığı olayları bu kısımda gerçekleşmektedir.

Yukarıda hangi atmosfer katmanı hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Termosfer B) Şemosfer C) Egzosfer
D) Stratosfer E) Troposfer

10. Ekvator'a eşit uzaklıkta bulunan iki merkez arasında aynı ayların sıcaklık ortalamalarının farklı olması;

- I. enlemlerinin farklı olması,
II. yükseltilerinin farklı olması,
III. yüz ölçümlerinin farklı olması,
IV. yarım kürelerinin farklı olması

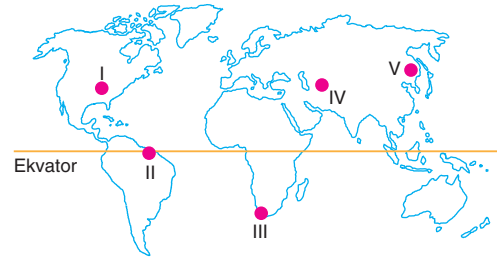
etmenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Kuzey Yarım Küre'de yıllık ortalama sıcaklığın Güney Yarım Küre'ye göre yüksek olması, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Kuzey Yarım Küre'de karaların oranının fazla olması
B) Güney Yarım Küre'de okyanus akıntılarının sola sapsması
C) Aynı anda her iki yarım kürede farklı mevsimlerin yaşanması
D) Dünya yörüngesinin elips şeklinde olması
E) Kuzey Yarım Küre'de sürekli rüzgârların sağa sapsması

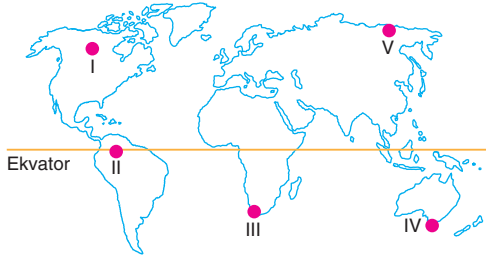
12. Atmosferdeki nem, sıcaklığı düzenleyici bir rol oynar. Nem oranının fazla olduğu yerlerde yıllık sıcaklık farkları azdır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yıllık sıcaklık farkları daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Güneş ışınlarının büyük açılarla düştüğü yerler daha fazla ısınmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisi daha fazla ısınmaktadır?

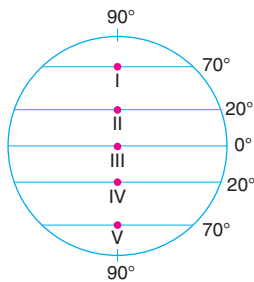
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Yıllık sıcaklık ortalaması ekvatorial bölgede yer alan Libreville'de (Libriwil, Gabon), 26,2°C, orta kuşakta yer alan Acı Castello'da (Açı Castello, İtalya) 18°C ve soğuk kuşakta yer alan İgloolik'te (İgllilek, Kanada) -13,7 °C'tur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Enlem B) Yükselti C) Bakı
D) Karasallık E) Nem

3. Dünya'nın şekline bağlı olarak güneş ışınlarının yere düşme açısı Ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalmaktadır.

Buna göre ekinoks tarihlerinde şekilde gösterilen alanlardan hangilerinde güneş ışınlarının yere düşme açısı ayındır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

4. Sıcaklıklar gün boyunca değişmekte ve günlük sıcaklık farkları oluşmaktadır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şeklinin geoit olması
B) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
C) Dünya'nın Güneş etrafında dolanması
D) Dünya ekseninin yörünge düzlemine eğik olması
E) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması

5. Kuzey Yarımküre'de en yüksek sıcaklıkların temmuz ve ağustos aylarında, en düşük sıcaklıkların ocak ve şubat aylarında yaşanması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Dünya ekseninin yörünge düzlemine 23° 27' eğik olması
B) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
C) Dünya'nın Güneş etrafında dolanması
D) Dünya'nın şeklinin geoit olması
E) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi

6. Çanakkale'ye 21 Mart ve 23 Eylül'de güneş ışınları 50° ile düşmektedir. Çanakkale'nin mart ayı sıcaklık ortalaması 8,3 °C iken eylül ayı sıcaklık ortalaması 20,9 °C'tur.

Buna göre eylül ayının mart ayından sıcak olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Isı birikimi B) Nem oranı C) Yer şekilleri
D) Bakı E) Yüzey örtüsü

7. Sibirya'nın doğusunda yer alan Verhoyansk'ta ocak ayı sıcaklık ortalaması $-45,4^{\circ}\text{C}$, temmuz ayı sıcaklık ortalaması $16,5^{\circ}\text{C}$ 'tur. Buna göre Verhoyansk'ta yıllık sıcaklık farkı 60°C 'u geçmektedir.

Bu durum;

- I. enlem,
- II. sürekli rüzgârlar,
- III. karasallık,
- IV. okyanus akıntıları

etmenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

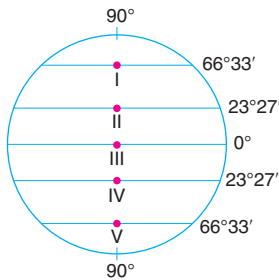
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Karalarda sıcaklık kısa zamanda yükselip düşmekte, denizlerde ise sıcaklık karalara oranla daha yavaş ve daha az artıp azalmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi karaların denizlere göre çabuk ve fazla ısınıp soğumasının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Yeryüzünde en yüksek sıcaklıklar karalarda ölçülmektedir.
- B) Kuzey Yarım Küre'nin ortalama sıcaklığı daha yüksektir.
- C) Karalardaki yıllık sıcaklık farkları kıyılara göre daha fazladır.
- D) Kışın denizden esen rüzgârlar ılıtıcı etkide bulunur.
- E) Yazın karadan esen rüzgârlar soğutucu etkide bulunur.

9. Tropikal kuşaktaki yerlerde bakı durumunda olan yamaç yıl içinde değişmektedir.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde bakı durumunda olan yamaç yıl içinde değişmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yükseltisi az olan yerlerde gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark azdır.

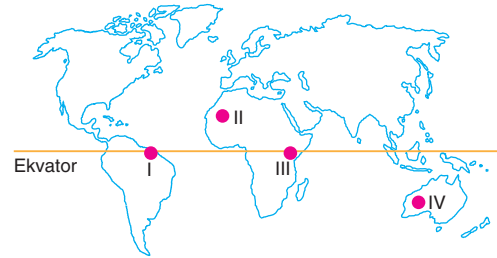
Buna göre;

- I. Fransa,
- II. Hindistan,
- III. Mısır,
- IV. Danimarka

ülkelerinden hangilerinde gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

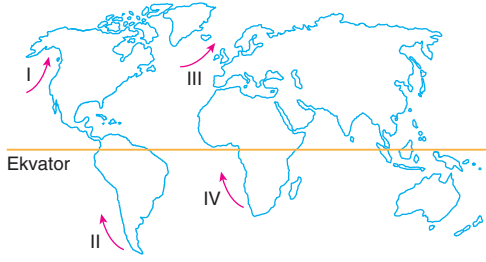
11. Atmosferdeki nem, havanın ısınması ve soğuması üzerinde önemli etkilere sahiptir. Bu nedenle nemin fazla olduğu alanlarda günlük sıcaklık farkları azdır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde günlük sıcaklık farkları daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Ekvator'a yakın enlemlerden kutuplara yakın enlemlere giden akıntılar sıcaktır ve geçtikleri yerlerin sıcaklığını yükseltir.

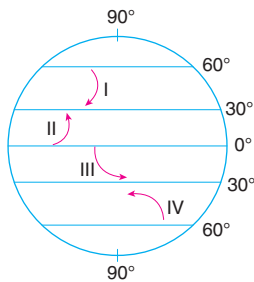
Buna göre haritada numaralarla gösterilen okyanus akıntılarının hangileri geçtikleri yerlerin sıcaklığını yükseltir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aynı enleimde yer alan Norveç'in batı kıyılarından Kanada'nın doğu kıyılarından sıcak olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükseltilerinin farklı olması
B) Farklı karakterde okyanus akıntılarının etkili olması
C) Güneş ışınlarının düşme açısının farklı olması
D) Bakı yönünün farklı olması
E) Nem oranlarının farklı olması

3. Alçak enlemlerden gelen rüzgârlar sıcaklığı yükseltirken yüksek enlemlerden gelen rüzgârlar sıcaklığı düşürür.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen rüzgârlardan hangisi sıcaklığı düşürür?

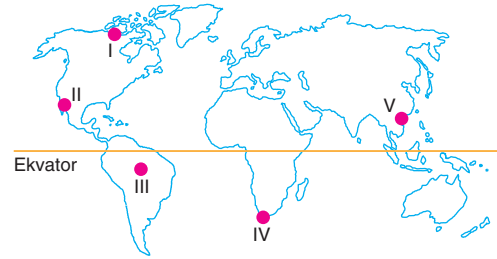
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

4. I. Alçak enlemlerde karalar, denizlerden daha sıcaktır.
II. Sıcaklıklar genel olarak Ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalmaktadır.
III. Yıllık sıcaklık farkları Güney Yarım Küre'de daha fazladır.
IV. Yeryüzünün en sıcak yerleri Ekvator çevresidir.

Yıllık sıcaklık dağılışıyla ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

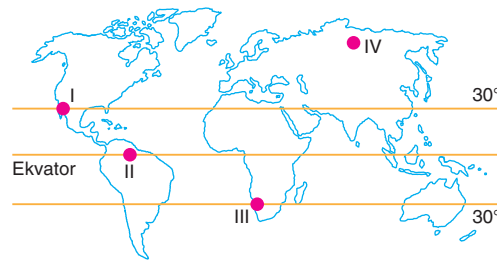
- 5.

Ocak ayında haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde güneş ışınlarının atmosferde aldığı yol daha uzundur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

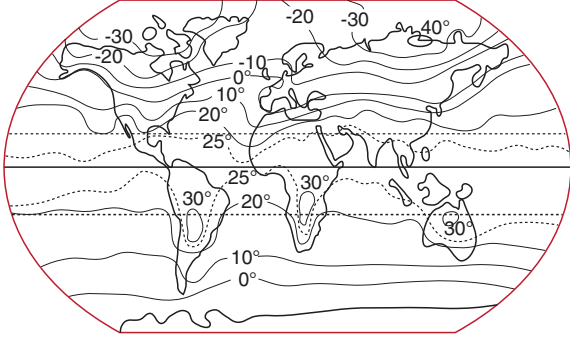
- 6.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangi ikisi arasındaki sıcaklık farkı enlemlerle açıklanamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıda Dünya ocak ayı sıcaklık ortalaması haritası verilmiştir.

Bu haritadan aşağıdakilerin hangisi elde edilemez?

- A) Yeryüzünde en yüksek sıcaklıklar, Güney Yarım Küre'de tropikal kuşaktaki karalarda yaşanmaktadır.
- B) Güney Yarım Küre'de karalar daha fazla ısındığı için izoterm eğrileri karalar üzerinde güneye, denizler daha az ısındığı için okyanuslar ve denizler üzerinde kuzeye doğru yönelmektedir.
- C) Sıcak okyanus akıntılarının dolayısı yüksek enlemlerde karaların batı kıyıları doğu kıyılarından sıcaktır.
- D) Kuzey Yarım Küre'deki en düşük sıcaklık kutup noktasında değil de karasallık ve yükseklikten dolayı Sibirya'nın doğusunda ve Kanada'nın batısında yaşanmaktadır.
- E) Kuzey Yarım Küre'de karalar daha fazla ısındığı için izoterm eğrileri karalar üzerinde güneye, denizler daha az ısındığı için okyanuslar ve denizler üzerinde kuzeye doğru yönelmektedir.

8. Enlemden dolayı kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı yükselttiği bir merkez için,

- I. Kuzey Yarım Küre'de yer almaktadır.
- II. Güney Yarım Küre'de yer almaktadır.
- III. Yıllık sıcaklık farkları azdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

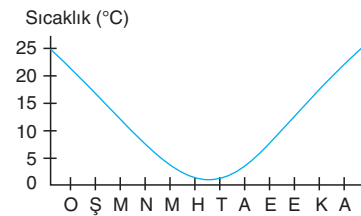
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

9. Nem oranının fazla olduğu yerlerde günlük sıcaklık farkları azdır.

Buna göre aşağıda günlük sıcaklık farkları verilen yerlerden hangisinde nem oranının daha az olması beklenir?

	Gündüz (°C)	Gece (°C)
A)	25	22
B)	28	10
C)	35	8
D)	18	4
E)	25	13

10. Aşağıda bir merkezin yıllık sıcaklık grafiği verilmiştir.

Bu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güney Yarım Küre'de yer almaktadır.
- B) Yıllık sıcaklık farkları fazladır.
- C) Nem oranı azdır.
- D) Orta kuşakta yer almaktadır.
- E) Kış ayları yağışlı geçmektedir.

1. Atmosfer çeşitli gazlardan oluşmaktadır. Bu gazlar, ağırlıkları oranında buldukları yüzeye bir kuvvet uygular. Bu kuvvette "hava basıncı" denir. Hava basıncını etkileyen etmenlerin başlıcaları yükseklik, sıcaklık, yoğunluk, enlem ve yer çekimidir.

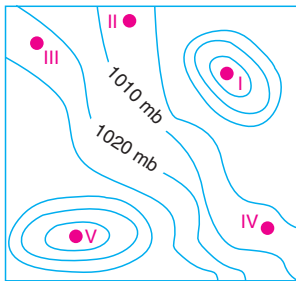
Buna göre,

- Yükseldikçe gazların miktarı azaldığı için hava basıncı azalır.
- Hava yoğunluğu azaldıkça basınç artmaktadır.
- Sıcaklık arttıkça gazlar birbirinden uzaklaşmakta, hava seyrelmektedir. Böylece havanın basıncı azalmaktadır.
- Kutuplardaki yer çekimi Ekvator'dakinden fazla olduğundan buradaki hava basıncı da biraz daha azdır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Komşu bölgeler arasında basıncın fazla olduğu yer yüksek basınç alanı, basıncın daha az olduğu yer alçak basınç alanı olarak ifade edilmektedir.

Buna göre rüzgâr, izobar haritasında numaralarla gösterilen alanlardan hangisine doğru esecektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

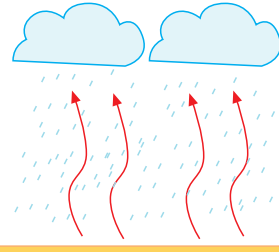
3. **Yüksek basınç alanlarıyla ilgili,**

- Alçalcı hava hareketi etkilidir.
- Yükselici hava hareketleri egemendir.
- Hava genellikle kapalıdır.
- Yatay hava akımı merkezden çevreye doğrudur.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

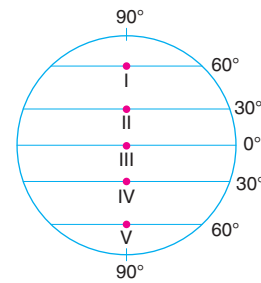
- 4.

Şekilde verilen basınç merkezi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- Hava yoğunluğu, çevresine göre fazladır.
- Hava genellikle açıktır.
- Hava hareketi merkezden çevreye doğrudur.
- Yüksek basınç alanıdır.
- Hava, çevresine göre seyrek.

- 5.

Şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yıl boyunca ısınan havanın yükselmesi sonucunda alçak basınç merkezi oluşmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Sürekli basınç merkezlerinin sürekli bir kuşak oluşturmamasında;

- I. yer çekimi,
- II. kara ve denizlerin farklı ısınması,
- III. okyanus akıntıları,
- IV. sürekli rüzgârlar

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesine bağlı olarak sapmaya uğrayan rüzgârların etkisiyleI..... enlemlerde yüksek basınç,II..... enlemlerde alçak basınç alanı oluşur.

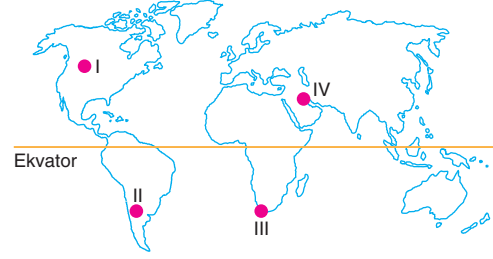
Bu parçada numaralarla gösterilen yerlere yazılması gereken enlemler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I	II
A)	0°	90°
B)	30°	60°
C)	45°	90°
D)	30°	0°
E)	60°	90°

8. Yeryüzünde temmuz ayındaki basınç dağılışıyla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kuzey Yarım Küre'deki karalar üzerinde alçak basınç alanları geniş yer kaplamaktadır.
- B) Kuzey Yarım Küre'deki denizler üzerinde yüksek basınç merkezleri oluşmuştur.
- C) Güney Yarım Küre'deki karalar üzerinde yüksek basınç alanları geniş yer kaplamaktadır.
- D) Güney Yarım Küre'deki denizler üzerinde alçak basınç merkezleri oluşmuştur.
- E) Gezici basınç merkezleri, Ekvator üzerinde daha fazla oluşmaktadır.

9. Yazın daha fazla ısınan karalar alçak basınç alanıdır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri temmuz ayında alçak basınç alanıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

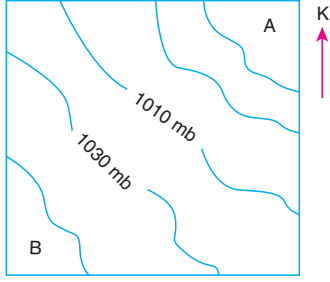
10. Sürekli basınç merkezlerinin oluşmasında;

- I. Dünya'nın şekli,
- II. kara ve denizlerin farklı ısınması,
- III. Dünya'nın günlük hareketi,
- IV. okyanus akıntıları

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

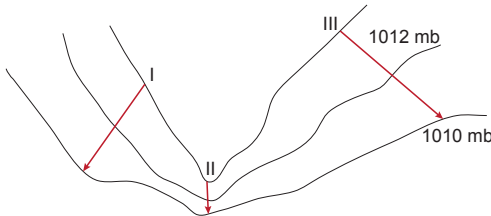
1. Aşağıda bir bölgenin izobar haritası verilmiştir.

Bu haritadan aşağıdakilerin hangisi elde edilemez?

- A) İzobarlar arası 20 mb'dir.
B) A merkezi, alçak basınç alanıdır.
C) B merkezinde alçalıcı hava akımları etkili olmaktadır.
D) A merkezinin yükseltisi daha azdır.
E) Rüzgâr, B merkezinden A merkezine doğru esmektedir.

2. Rüzgârın hızını etkileyen etmenlerden biri de basınç merkezleri arasındaki uzaklıktır. Mesafe arttıkça rüzgârın hızı azalır.

Buna göre izobar haritasında numaralarla gösterilen rüzgârların hızı en fazla olandan en az olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I-II-III
B) II-III-I
C) III-II-I
D) II-I-III
E) I-III-II

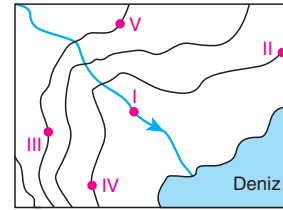
3. Rüzgârlarla ilgili,

- I. Rüzgârın hızını etkileyen en önemli etmen, basınç farkıdır.
II. Yer şekilleri, rüzgârın hızını etkilemektedir.
III. Kuzey Yarım Küre'de rüzgârlar sola doğru sapar.
IV. Rüzgâr yönüne dik uzanan kabartılar, rüzgârın hızını artırır.

Bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. Vadilerde kanalize olan rüzgârların hızı fazladır.

Buna göre izohips haritasında numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde rüzgârın hızı daha fazladır?

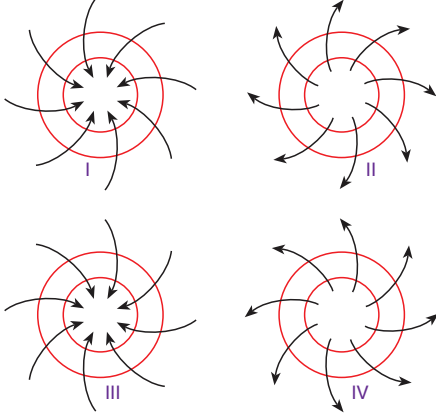
- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. Rüzgârlar sapmaya uğramaktadır. Bu sapmanın yönü Kuzey Yarım Küre'de sağa, Güney Yarım Küre'de sola doğrudur.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
B) Kara ve denizlerin farklı ısınması
C) Dünya'nın şeklinin geoit olması
D) Yıl içinde sıcaklıkların değişmesi
E) Yer şekillerinin çeşitli olması

6.

Yukarıdaki basınç merkezlerinden hangileri Kuzey Yarım Küre’de yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7.

- 30. enlemlerdeki yüksek basınçlardan ekvatorial bölgedeki alçak basınç alanlarına eser.
- Bu rüzgârların yönü, Kuzey Yarım Küre’de kuzeydoğu; Güney Yarım Küre’de güneydoğudur.
- Denizlerden aldığı nemi karaların doğu kıyılarına yağış olarak bırakır.

Yukarıda hangi rüzgâr hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Alize B) Fön C) Kutup
D) Batı E) Muson

8.

Bir yörede rüzgârın en çok estiği yöne “hâkim rüzgâr yönü” denir.

Hakim rüzgâr yönünün oluşmasında;

- okyanus akıntıları,
- bulutluluk oranı,
- yer şekilleri,
- basınç merkezlerinin konumu

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

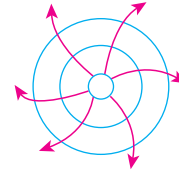
9.

- Deniz meltemi
- Alize rüzgârı
- Yaz musonu
- Batı rüzgârı

Yukarıdaki rüzgârlardan hangilerinin yönü ve etki alanı yıl boyunca değişmez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10.

Şekilde verilen basınç merkezi için,

- Kuzey Yarım Küre’de yer almaktadır.
- Güney Yarım Küre’de yer almaktadır.
- Alçalıcı hava akımı etkilidir.
- Gökyüzü genellikle kapalıdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

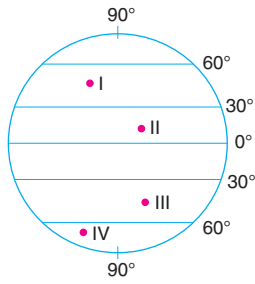
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Muson rüzgârları, kara ve denizlerin yıl içinde farklı ısınması sonucu oluşur.

Bu rüzgârlar aşağıdaki alanlardan hangisinde etkili olmaktadır?

- A) Batı Avrupa
B) Güneydoğu Asya
C) Akdeniz çevresi
D) İskandinav yarımadası
E) Güney Amerika

2.

Şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde aynı sürekli rüzgâr etkili olmaktadır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3.

Şekilde esme yönü oklarla gösterilen rüzgârla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yıl boyu etkili olmaktadır.
B) Mevsimlik sıcaklık farkından oluşmuştur.
C) Kuru ve soğuk bir rüzgârdır.
D) Hint Okyanusu, alçak basınç alanıdır.
E) Kış musonudur.

4. I. Yerel basınç farklarından oluşur.
II. Etki alanları geniştir.
III. Esme süresi kısadır.
IV. Yıl boyunca yön değiştirir.

Yerel rüzgârlarla ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

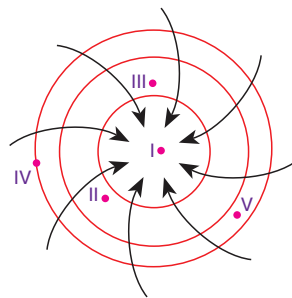
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

5. Ekvatorial bölgede yıl boyunca yükselici hava hareketleri etkilidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ekvatorial bölgeyle ilgili söylenemez?

- A) Yıl boyu yağış görülür.
B) Alçak basınç alanıdır.
C) Yatay hava akımı, çevreden merkeze doğrudur.
D) Bulutluluk oranı yüksektir.
E) Hava sıkışıktır.

6.

Şekilde numaralarla gösterilen yerlerden hangisinde basınç daha azdır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

7. • Estiği yere sıcak ve kuru hava taşıyan bir rüzgârdır.
 • Kış ve ilkbahar mevsiminde karların erimesine, bazen su baskınlarına neden olmaktadır.
 • Bazen meyvelerin çabuk olgunlaşmasına neden olur.

Yukarıda hangi rüzgâr hakkında bilgi verilmiştir?

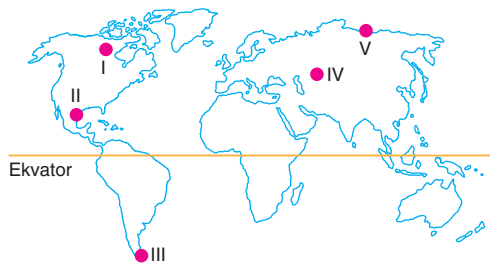
- A) Alize B) Meltem C) Fön
 D) Muson E) Batı

8. • Kuzey Afrika'dan Güney Avrupa'ya esen sıcak rüzgârlardandır.
 • Sahra Çölü'nden Libya ve Mısır kıyılarına esen sıcak ve kuru bir rüzgârdır.
 • Fransa'nın Massif Central (Masif Santral) dağlık alanında aşırı soğumuş havanın, sıcak Akdeniz kıyılarına inmesiyle oluşan soğuk bir rüzgârdır.
 • Romanya'da ve Aşağı Tuna Ovası'nda kuzeybatıdan esen soğuk bir rüzgârdır.

Yukarıda hangi rüzgâr hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Mistral B) Krivetz C) Hamsin
 D) Samum E) Sirocco

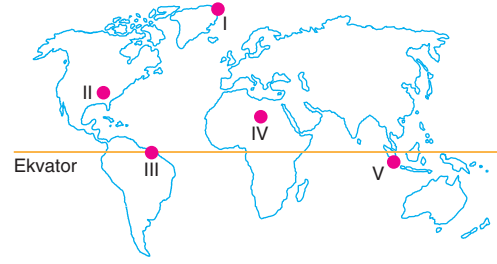
9. Yeryüzündeki rüzgârlardan bazıları tropikal kuşakta etkilidir. Kasırga olarak adlandırılan bu rüzgârlar, deniz yüzeyinde basıncın aşırı derecede düşmesi sonucunda meydana gelmektedir. Yıkıcı etkiye sahip olan bu rüzgârların saatteki hızı 118 km'yi geçmektedir.

Bu rüzgârlar haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde etkili olmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Soğuyan hava sıkışarak üst üste çöktüğü için hava basıncı artmaktadır.

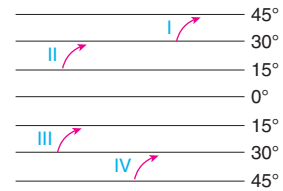

Bu durum haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yıl boyunca yaşanmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FUZION

11. Ekvator yönlü rüzgârlar sıcaklığı arttırmakta, kutup yönlü rüzgârlar sıcaklığı azaltmaktadır.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen rüzgârlardan hangileri estikleri yerlerde sıcaklıkları arttırmaktadır?

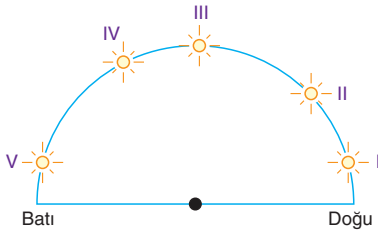
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

- I. Bağıl nemin artması için mutlak nemin artması gerekir.
II. Havanın nem taşıma kapasitesi sıcaklığa bağlıdır.
III. Maksimum nem artarsa mutlak nem de artar.
IV. Mutlak nemin artması için sıcaklığın azalması gerekmektedir.

Yukarıda nemle ilgili verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

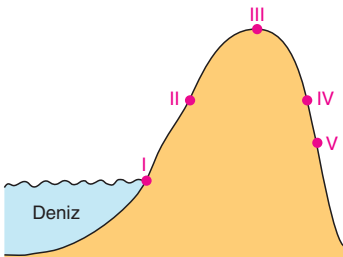
- Bir metreküp havanın içerebileceği en fazla neme "maksimum nem" denir. Maksimum nem, sıcaklığa göre değişir. Sıcaklık arttıkça havanın nem taşıma kapasitesi, diğer bir deyişle maksimum nem artar.

Buna göre şekilde Güneş'in ufuk düzlemindeki numaralarla gösterilen konumlarından hangisinde havanın nem taşıma kapasitesi daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- Maksimum nem bir metreküp havanın alabileceği nem miktarı olarak tanımlanır. Sıcaklık arttıkça havanın nem taşıma kapasitesi artar.

Buna göre şekilde numaralarla gösterilen yerlerden hangisinde maksimum nemin daha az olması beklenir?

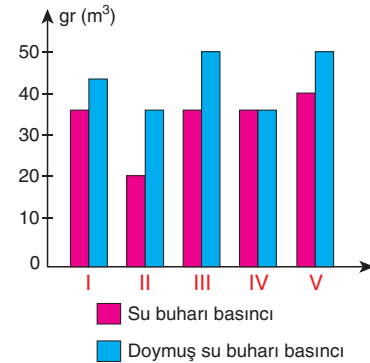
- A) I B) II C) III D) IV E) V

- Bulutlar görünümüne, şekline ve yüksekliğine göre farklı gruplara ayrılmaktadır. İstikrarla yükselen havanın oluşturduğu küme şeklindeki bulutlaraI..... adı verilir. Yükselen hava belirli bir seviyeden itibaren yoğunlaştığı için bu tür bulutların altı düzdür.II....., tabaka şeklindeki bulutlardır. Gri renkte olan bu bulutlar, çoğunlukla çisenti şeklinde yağışlara neden olur. Yükseklerde oluşan, lifli bir görünüme sahip, ince ve beyaz renkteki bulutlaraIII..... denir. Bunlar ince buz kristallerinden oluşur.

Bu parçada numaralarla gösterilen yerlere yazılması gereken sözcükler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kümü lüs	Sratüs	Sirüs
B)	Sratüs	Sirüs	Kümü lüs
C)	Sirüs	Kümü lüs	Sratüs
D)	Sratüs	Kümü lüs	Sirüs
E)	Kümü lüs	Sirüs	Sratüs

- Bağıl nem, havadaki su buharı basıncının aynı sıcaklıktaki doymuş su buharı basıncına oranı olarak tanımlanır.

Buna göre grafikte numaralarla gösterilen hava kütlelerinden hangisinde bağıl nem daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bir yerde bağıl nemin artması;

- I. mutlak nemin artması,
- II. maksimum nemin artması,
- III. sıcaklığın azalması,
- IV. buharlaşmanın azalması

etmenlerinden hangilerine bağlıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

7. Nemin fazla olduğu alanlarda günlük sıcaklık farkı azdır.

 Buna göre aşağıdaki alanlardan hangisinde nem daha fazladır?

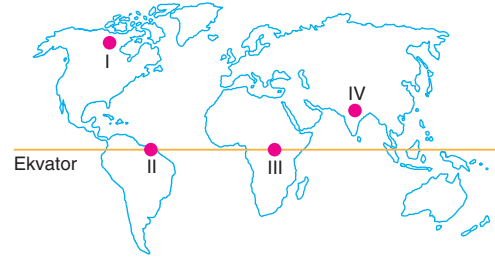
	Gündüz (°C)	Gece (°C)
A)	21	7
B)	15	10
C)	25	24
D)	29	6
E)	35	20

8. I. Kar
 II. Çiy
 III. Yağmur
 IV. Kırağı

Yukarıda yağış türlerinden hangileri yeryüzüyle temas eden havanın yoğunlaşmasıyla oluşur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

9. Günlük sıcaklık farkları nemin fazla olduğu alanlarda daha azdır.

 Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde günlük sıcaklık farkları daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

10. Düzensiz ya da yuvarlak şekilli buz parçacıklarıdır. Bulutların içindeki yağmur damlacıklarının dikey yönlü hava hareketleri sonucunda yükselerek soğuması ve tekrar alçalması, bu olayın defalarca tekrar etmesi sonucu meydana gelir.

Yukarıda hangi yağış türü hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Kar B) Dolu C) Yağmur
 D) Çiy E) Kıraç

1. Bazı yerlerde yıl boyunca yağış görülür. Bu tür yerlerin yağış rejimi düzenlidir.

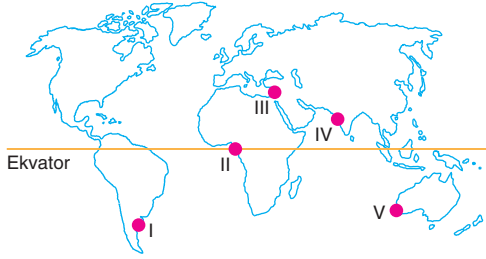
Buna göre;

- I. okyanusal,
- II. ekvatorial,
- III. Akdeniz,
- IV. karasal

iklim tiplerinden hangilerinin yağış rejimi düzenlidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

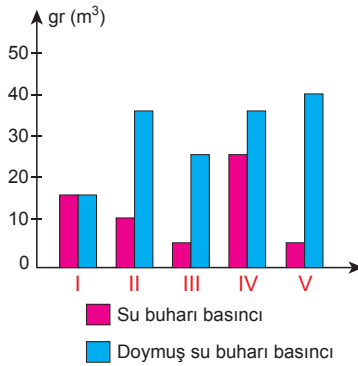
2. Yılın bir dönemi yağışlı ve bir dönemi kurak olan yerlerin yağış rejimi düzensizdir.

Bu duruma haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisi örnek olarak verilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıda beş hava kütesinin su buharı basıncı ve doymuş su buharı basıncı verilmiştir.

Grafikte numaralarla gösterilen hava kütlelerinden hangisinde nem açığı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

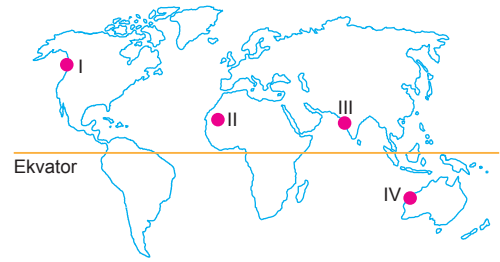
4. Aşağıda bazı hava kütlelerinin sıcaklık değerleri ve su buharı basıncı verilmiştir.

	Sıcaklık (°C)	Su buharı basıncı (g/m³)
I	20	20
II	13	20
III	35	20
IV	10	20
V	26	20

Bu hava kütlelerinden hangisinde bağıl nem daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 5.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri yer yüzünde yağışın çok az olduğu alanlardandır?

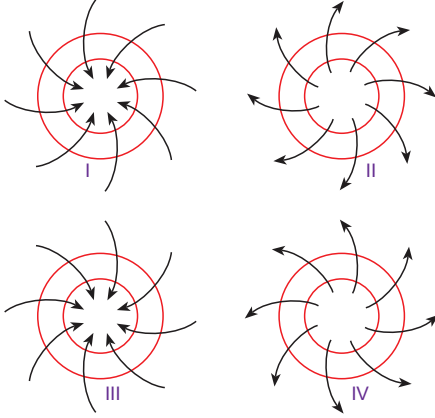
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

6. I. Çiy
II. Kırç
III. Kar
IV. Yağmur

Yukarıdaki yağış türlerinden hangileri sıcaklığın 0°C'un altında olduğu dönemlerde oluşmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Yükselici hava hareketlerinin etkili olduğu alanlarda hava genellikle kapalıdır.

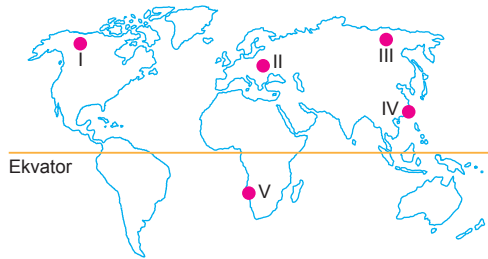
Buna göre yukarıda numaralarla gösterilen hava kütlelerinden hangilerinde havanın kapalı olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi yağış oluşumunu olumsuz yönde etkilemektedir?

- A) Mutlak nemin artması
B) Sıcaklığın azalması
C) Bağıl nemin artması
D) Buharlaşma miktarının azalması
E) Havanın nem taşıma kapasitesinin azalması

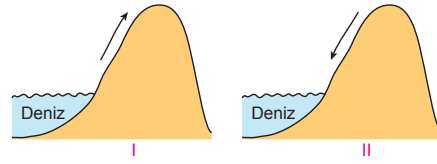
- 9.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde aralık ayında maksimum nem miktarı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

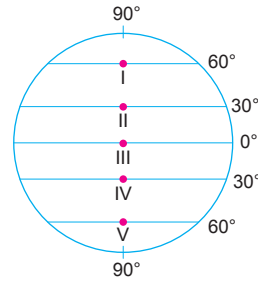
- 10.

Şekilde numaralarla gösterilen hava kütleleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı hava kütesinin sıcaklığı azalmaktadır.
B) II numaralı hava kütesinde nem açığı artmaktadır.
C) I numaralı hava kütesinin bağıl nemi artmaktadır.
D) II numaralı hava kütesinde maksimum nem artmaktadır.
E) I numaralı hava kütesinde yağış olma olasılığı azdır.

- 11.

Dinamik yüksek basınç alanları, yeryüzünde yağışın çok az olduğu alanlardır.

Bu duruma şekilde numaralarla gösterilen alanlardan hangileri örnek olarak verilebilir?

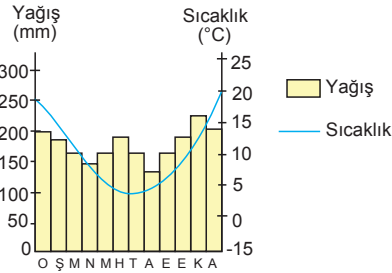
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) I, III ve V

1. • Ekvator'un 10° kuzeyi ile 10° güneyi arasında kalan bölgede etkilidir.
- Güney Amerika, Orta Afrika ve Güneydoğu Asya adalarında etkilidir. Özellikle Amazon ve Kongo havzaları bu iklimin etkisindedir.

Yukarıda hangi iklim tipinin görüldüğü alanlar verilmiştir?

- A) Okyanusal iklim B) Karasal iklim
C) Ekvatorial iklim D) Tundra iklimi
E) Akdeniz iklimi

2. Aşağıda bir yörede etkili olan sıcaklık ve yağış koşulları verilmiştir.

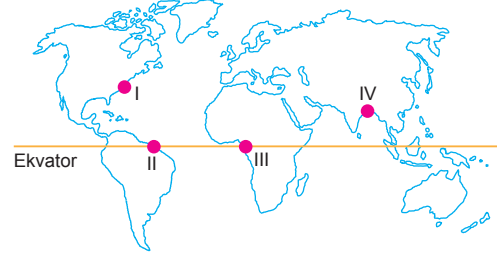
Bu yöreyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılmaz?

- A) Yıllık sıcaklık farkı 20°C'tan azdır.
B) Yağış rejimi düzenlidir.
C) Kuzey Yarım Küre'de yer almaktadır.
D) Doğal bitki örtüsü ormandır.
E) Bağıl nemi yüksektir.

3. Aşağıdaki iklim tiplerinden hangisinde yılda iki kez sıcaklık ortalaması 2-3°C artar?

- A) Karasal B) Tundra C) Okyanusal
D) Ekvatorial E) Muson

4. Bu iklim bölgesinde doğal bitki örtüsü yağmur ormanlarıdır. Bu bölgedeki ağaçların yaprakları geniştir ve ağaçlar yıl boyunca yeşil kalır. Bu ormanlar katmanlar hâlinindedir.

Özelliği verilen bitki örtüsü haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde yaygındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Ekvatorial iklim bölgesi yıl boyunca sıcaktır ve yıllık sıcaklık ortalaması 25°C civarındadır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş ışınlarının düşme açısının yıl boyunca az değişmesi
B) Konveksiyonel yağışların etkili olması
C) Doğal bitki örtüsünün orman olması
D) Yıl boyunca yükselici hava akımının etkili olması
E) Nem oranının fazla olması

6. Ekvatorial iklim bölgesinde güneş ışınlarının dik düştüğü dönemde yağış miktarında belirli bir artış görülür.

Buna göre ekvatorial iklim bölgesinde;

- I. 21 Haziran,
II. 21 Mart,
III. 23 Eylül,
IV. 21 Aralık

dönemlerinden hangilerinde yağış miktarında belirli bir artış görülür?

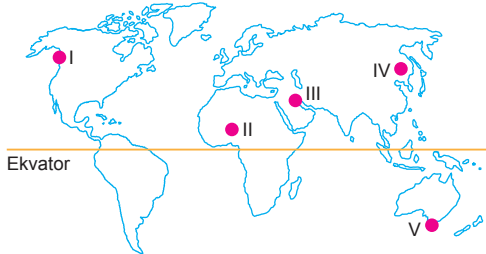
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. I. Çad
II. Kanada
III. Sudan
IV. Mısır

Ekvatorial iklim ile çöl iklimi arasında yer alan yazları yağışlı tropikal iklim yukarıdaki ülkelerden hangilerinde etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. • Sıcaklığın en düşük olduğu dönemde sıcaklık ortalaması 20°C ile 25°C arasındadır. Sıcaklığın en yüksek olduğu dönemde ise sıcaklık ortalaması 25°C ile 30°C arasındadır.
• Yıllık yağış 1500 mm civarındadır. Yıllık yağışın tamamına yakını yazın düşer.

Sıcaklık ve yağış özelliği verilen iklim tipi haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde etkili olmaktadır?

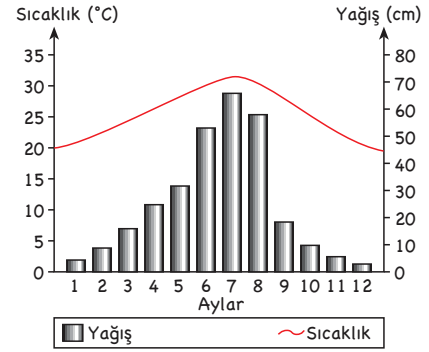
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Yazları yağışlı tropikal iklim bölgesinde doğal bitki örtüsü ---- dir. ----, yaz yağışlarıyla yeşeren yüksek boylu otlardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) Orman B) Maki C) Bozkır
D) Savan E) Tundra

10. Aşağıda Güneydoğu Asya'da etkili olan sıcaklık ve yağış koşulları verilmiştir.

Bu yörede yağışların %85'nin yazın düşmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muson rüzgârlarının denizden esmesi
B) Konveksiyonel yağışların etkili olması
C) Sıcaklıkların azalması
D) Bağıl nemin azalması
E) Güneş ışınlarının dik açıyla düşmesi

11. I. Akdeniz
II. Muson
III. Okyanusal
IV. Savan

Yukarıdaki iklim tiplerinden hangilerinin yağış rejimleri benzerdir?

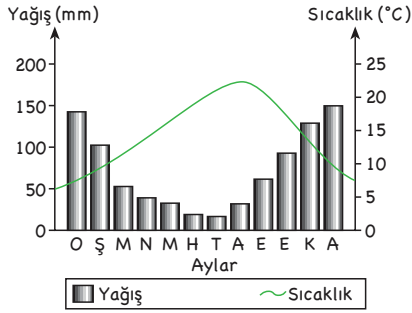
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. • Yıllık sıcaklık ortalaması 30 °C civarındadır.
• Yıllık yağış miktarı 200 mm'den azdır.
• Bitki örtüsü seyrek.

Özelliği verilen iklim tipi aşağıdaki ülkelerden hangisinde etkili olmaktadır?

- A) Türkiye B) Rusya C) Brezilya
D) Japonya E) Suudi Arabistan

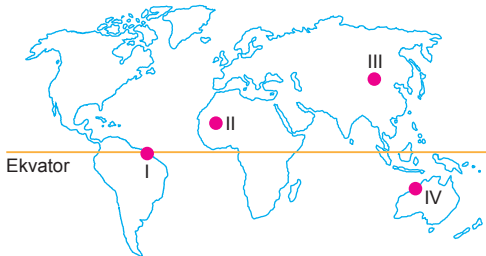
2. Aşağıda bir yörede etkili olan sıcaklık ve yağış koşulları verilmiştir.

Bu yörenin doğal bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bozkır B) Maki C) Tundra
D) Orman E) Savan

- 3.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde nem azlığından dolayı günlük sıcaklık farkları 30°C'ü bulmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. • Yaz yağışlarıyla yeşeren yüksek boylu otlardır.
• Seyrek hâlde kuraklığa dayanıklı ve bazı tuzcul bitkiler yetişmektedir.
• Ağaçların yaprakları geniştir ve ağaçlar yıl boyunca yeşil kalır.
• Ormanların bir kısmı yıl boyunca yeşil kalan iğne, bir kısmı da kışın yapraklarını döken geniş yapraklı ağaçlardan oluşmaktadır.

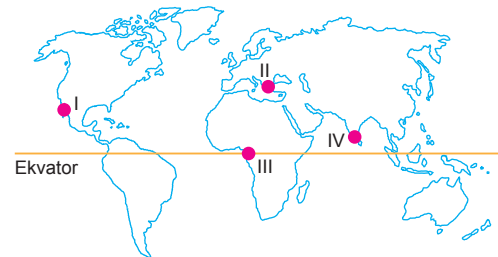
Yukarıda hangi iklim tipinin bitki örtüsü hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Ekvatorial iklim B) Akdeniz iklimi
C) Yazları yağışlı tropikal iklim D) Okyanusal iklim
E) Çöl iklimi

5. Akdeniz iklimiyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yazlar sıcak ve kurak geçer.
B) Doğal bitki örtüsü kızılçam ormanlarıdır.
C) Yıllık yağış miktarı 2000 mm'den fazladır.
D) Don olaylarına çok az rastlanır.
E) En soğuk ayın sıcaklık ortalaması 10°C civarındadır.

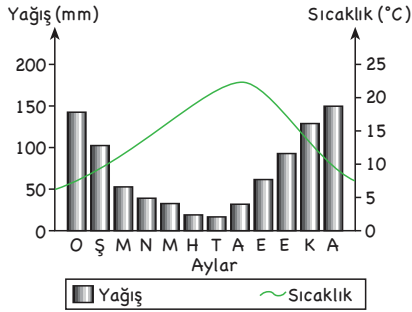
6. Yazlar sıcak ve kuraktır. Kışlar ılık ve yağışlıdır.

Özelliği verilen iklim tipi haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıda bir yörede etkili olan sıcaklık ve yağış koşulları verilmiştir.

Bu yörenin aşağıdaki ülkelerden hangisinde yer alması beklenmez?

- A) Türkiye B) İtalya C) Fransa
D) Şili E) ABD

8. I. Okyanusal
II. Ekvatorial
III. Karasal
IV. Savan

Yukarıdaki iklim tiplerinden hangilerinde don olaylarına rastlanmaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. • Yaz ile kış arasındaki sıcaklık farkı yüksektir.
• Günlük sıcaklık farkları yüksektir.
• Yıllık yağış miktarı, 500 mm civarındadır.
• Yıllık yağışın büyük bir kısmı ilkbaharda ve kışın düşer, yaz ayları kuraktır.
• Doğal bitki örtüsü bozkırdır.

Yukarıda hangi iklim tipinin özellikleri verilmiştir?

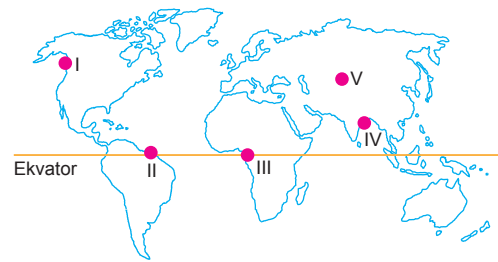
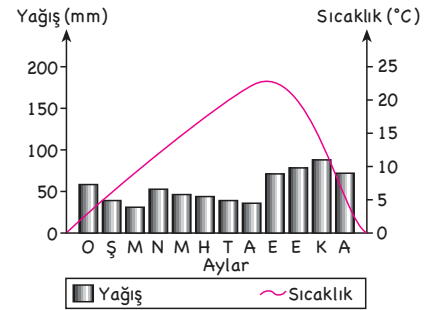
- A) Karasal iklim B) Akdeniz iklimi
C) Tundra iklimi D) Okyanusal iklim
E) Ekvatorial iklim

10. I. Akdeniz
II. Ekvatorial
III. Muson
IV. Okyanusal

Yukarıdaki iklim tiplerinden hangilerinde kurak dönem yoktur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 11.

Yukarıda sıcaklık ve yağış grafiği verilen iklim tipi haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde etkili olmaktadır?

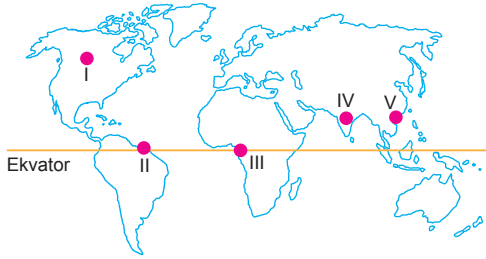
- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Çöl
II. Karasal
III. Okyanusal
IV. Akdeniz

Yukarıdakilerden hangileri yeryüzünün az yağış alan bölgelerindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Sert karasal iklim, orta kuşağın yüksek enlemlerinde etkili olmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde sert karasal iklim etkilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bu iklim bölgesinde en sıcak ayın sıcaklık ortalaması 5 °C ile 10 °C arasında değişir. Gece ve gündüz süresinin 24 saati bulunduğu ve bu süreyi geçtiği bu bölgelerde sıcaklık yıl boyunca düşüktür. En soğuk ayın sıcaklık ortalaması -30 °C civarındadır.

Yukarıda hangi iklim bölgesinin sıcaklık özellikleri verilmiştir?

- A) Tropikal B) Tundra C) Karasal
D) Akdeniz E) Muson

4. Toprağın alt kısımlarının yıl boyunca donmuş hâlde olduğu iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

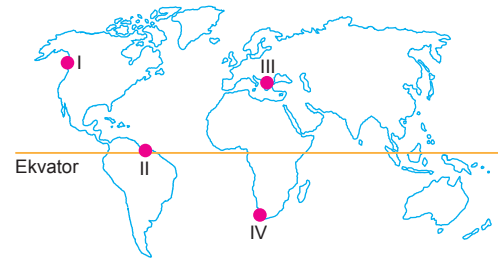
- A) Tundra iklim
B) Muson iklimi
C) Kutup iklimi
D) Akdeniz iklim
E) Ekvatorial iklim

5. I. Çöl
II. Karasal
III. Tundra
IV. Akdeniz

Yukarıdaki iklim tiplerinin hangilerinde yıllık yağış miktarı 250 mm'yi geçmez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

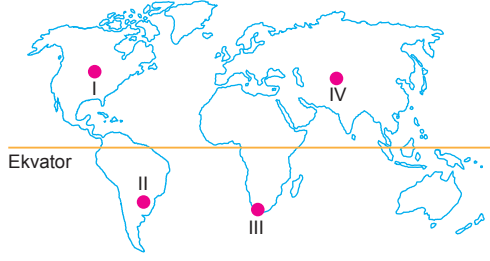
- 6.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinin sıcaklık ve yağış koşullarının benzer olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri yıl içinde en yüksek sıcaklıkları ocak ve şubat aylarında yaşamaktadır?

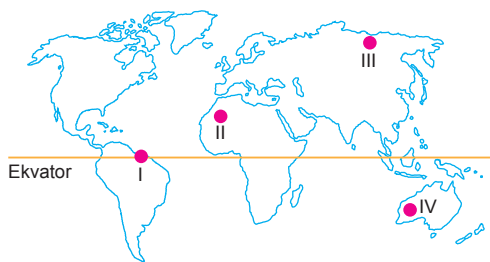
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. • Sıcaklık yıl boyunca 0°C'un üzerine çıkmaz.
• Yıllık yağış miktarı azdır ve 250 mm civarındadır.
• Doğal bitki örtüsü tayga adı verilen ormanlar ile çayırlardır.
• Denizden gelen batı rüzgârlarının etkisiyle yıl boyunca yağış almaktadır.

Yukarıda hangi iklim tipiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Tundra iklim B) Sert karasal iklimi
C) Kutup iklimi D) Okyanusal iklim
E) Ekvatorial iklim

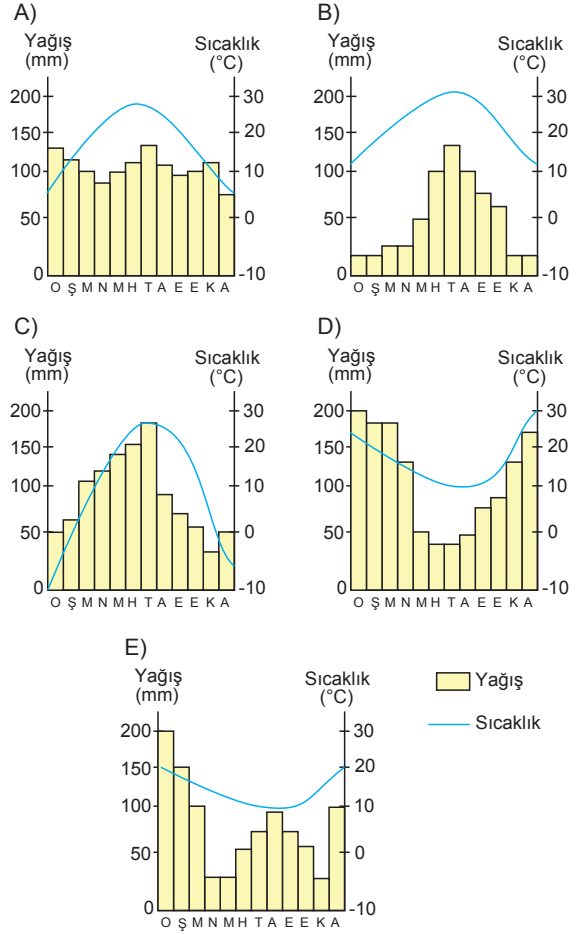
9.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinin bitki örtülerinin benzer olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Güneydoğu Asya, Doğu Asya ve Kuzey Avustralya'da etkili olan iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye iklimini etkileyen mutlak konum etmenlerindendir?

- A) Orta kuşakta yer alması
- B) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- C) Batıdan doğuya doğru yükseltinin artması
- D) Yer şekillerinin çeşitli olması
- E) Ortalama yükseltinin fazla olması

2. Türkiye’de güneş ışınlarının düşme açısının yıl içinde önemli farklılıklar göstermesi;

- I. dört mevsimin belirgin olarak yaşanmasına,
- II. kısa mesafelerde sıcaklıkların değişmesine,
- III. yıllık sıcaklık farklarının fazla olmasına,
- IV. kıyıların iç kesimlerden daha fazla yağış almasına

olgularından hangilerine neden olmaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3. Türkiye, 30° enlemlerindeki dinamik yüksek basınç merkezi ile 60° enlemindeki alçak basınç merkezi arasında yer almaktadır. Bu basınç merkezlerinden zaman zaman Türkiye’ye sokulan hava kütleleri Türkiye iklimini etkilemektedir.

Buna göre;

- I. Asor yüksek basıncı,
- II. Sibiryaya yüksek basıncı,
- III. Basra alçak basıncı,
- IV. İzlanda alçak basıncı

basınç merkezlerinden hangileri yaz döneminde Türkiye’de kuraklığa neden olmaktadır?

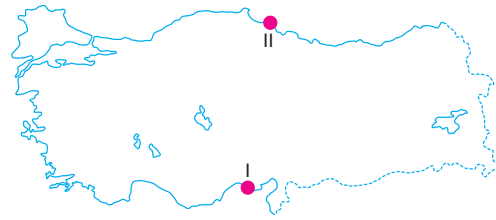
- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. I. Türkiye’de genel olarak batıdan doğuya gidildikçe sıcaklıklar azalmaktadır.
II. Türkiye kıyılarında genel olarak güneyden kuzeye gidildikçe sıcaklıklar azalmaktadır.

Verilen durumların nedenleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I	II
A)	Enlem	Yükselti
B)	Karasallık	Denizellik
C)	Yükselti	Enlem
D)	Bakı	Nem
E)	Yükselti	Denizellik

5.

Haritada gösterilen I numaralı alanın II numaralı alandan sıcak olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Enlem
- B) Karasallık
- C) Bakı
- D) Yükselti
- E) Nemlilik

6. I. Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması
II. Batıdan doğuya gidildikçe sıcaklıkların azalması
III. Cephe yağışlarının etkili olması
IV. Kıyı ile iç kesimler arasında basınç farkının olması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye iklimini etkileyen göreceli konum etmenlerindendir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

7. Aşağıdaki tabloda bir ilin 1931 ile 2019 yılları arasındaki yıllık sıcaklık ortalaması verilmiştir.

Ocak	-10.8 °C	Temmuz	17.5 °C
Şubat	-9.0° C	Ağustos	17.8 °C
Mart	-2.9 °C	Eylül	13.6 °C
Nisan	5.1 °C	Ekim	7.3 °C
Mayıs	10.2 °C	Kasım	0.4 °C
Haziran	13.8 °C	Aralık	-6.9 °C

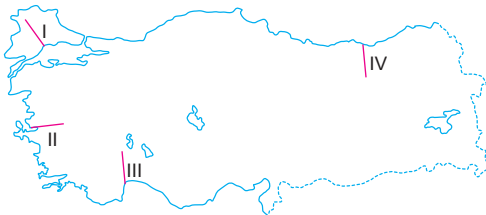
Bu il aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ankara B) Kars C) Burdur
D) İzmir E) Van
8. Aşağıda üç ilin 1931 ile 2019 yılları arasındaki ocak ayı sıcaklık ortalaması verilmiştir.

İzmir	17.8 °C
Mersin	19.1 °C
Samsun	14.5 °C

Üç ilin sıcaklıklarının farklı olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Denizellik B) Enlem C) Bakı
D) Yükselti E) Karasallık
9. Dağların kıyıya paralel uzandığı alanlarda kıyı ile iç kesimler arasında iklim koşulları bakımından önemli farklılıklar ortaya çıkmaktadır.

Bu durum haritada numaralarla gösterilen alanların hangilerinde daha fazla görülmektedir?

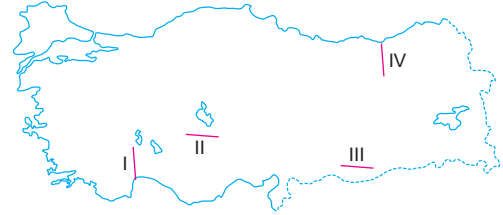
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Türkiye'nin iklimini etkileyen basınç merkezlerinden biri olan ---- alçak basınç alanı, muson basınç sisteminin bir devamıdır. Daha çok yaz döneminde Türkiye'yi etkileyen bu basınç merkezi, ülkemizde sıcaklığın ve kuraklığın artmasına neden olmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) Sibiryana B) İzlanda C) Basra
D) Asor E) Akdeniz

11. Kısa mesafelerde yükseltinin değiştiği alanlarda iklim koşulları da değişmektedir.

Bu durum haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde daha fazla yaşanmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

12. Türkiye'nin kuzeyi ile güneyi arasında güneş ışınlarının düşme açısı bakımından 6° fark vardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Enlem B) Karasallık C) Bakı
D) Yükselti E) Nemlilik

1. Karadeniz kıyısında yer alan Trabzon'da ocak ayı sıcaklık ortalaması $6,8^{\circ}\text{C}$ iken bu ilin güneyinde yer alan Gümüşhane'de bu değer $-1,9^{\circ}\text{C}$ 'tur.

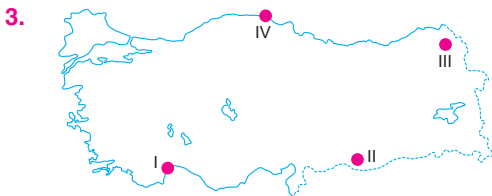
Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Bitki örtülerinin farklı olması
B) Dağların kıyıya paralel uzanması
C) Enlem farkı bulunması
D) Yağış miktarının farklı olması
E) Dağların kıyıya dik uzanması

2. Süphan Dağı'nın güneyindeki karlar, kuzey yamaçtakilere göre daha erken erimekte ve bu yamaçtaki bitkiler daha erken olgunlaşmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Enlem
B) Denizellik
C) Karasallık
D) Yükselti
E) Bakı durumu

Temmuz ayında en yüksek ve en düşük sıcaklıkların ölçüldüğü yerler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	En Yüksek	En Düşük
A)	I	II
B)	II	IV
C)	III	IV
D)	IV	II
E)	II	III

4. Aşağıda üç ilin 1931 ile 2019 yılları arasında ocak ayı sıcaklık ortalaması verilmiştir.

Ardahan	$-11,3^{\circ}\text{C}$
Kars	$-10,8^{\circ}\text{C}$
Samsun	$9,1^{\circ}\text{C}$

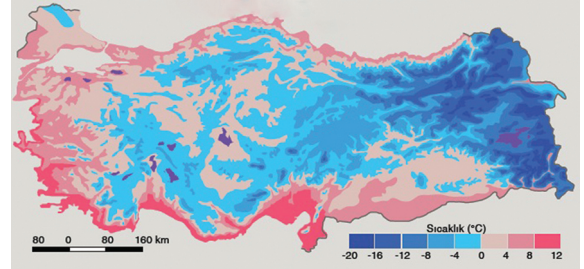
Bu illerde sıcaklıkların farklı olması;

- I. yükselti,
II. bakı,
III. enlem,
IV. denizellik

etmenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I ve IV
D) II ve IV
E) III ve IV

5. Aşağıda Türkiye'nin ocak ayı sıcaklık ortalaması haritası verilmiştir.

Haritadan aşağıdakilerin hangisi elde edilemez?

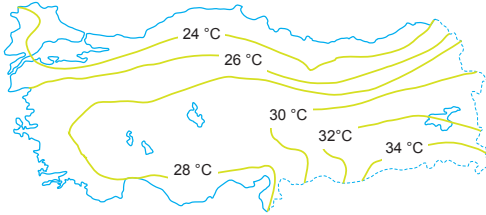
- A) En düşük sıcaklıklar, Kuzeydoğu Anadolu'da görülmektedir.
B) En yüksek sıcaklıklar, Akdeniz'in kıyı kesiminde görülmektedir.
C) Kıyılarda güneyden kuzeye gidildikçe sıcaklıklar genel olarak azalmaktadır.
D) Kıyı ile iç kesimler arasında sıcaklık farkı azdır.
E) İç kesimlerin sıcaklığı kıyı kesimlerden düşüktür.

6. Ankara'da yıllık sıcaklık ortalaması $12,1^{\circ}\text{C}$ iken bu değer Erzurum'da $5,6^{\circ}\text{C}$ 'tur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Enlem B) Denizellik C) Karasallık
D) Yükselti E) Bakı durumu

7. Aşağıda Türkiye'nin temmuz ayı indirgenmiş sıcaklık haritası verilmiştir.

En yüksek sıcaklıkların Güneydoğu Anadolu'da görülmesinde;

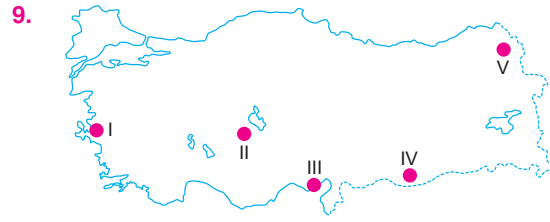
- I. enlem,
II. karasallık,
III. bakı

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi enlemin sıcaklığa etkisine örnektir?

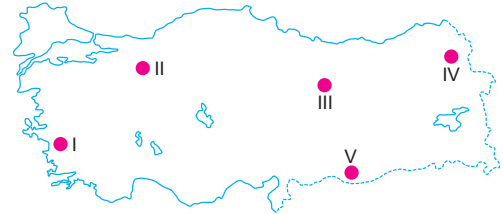
- A) Samsun'un kışın Tokat'tan sıcak olması
B) Mersin'in yazın Bursa'dan sıcak olması
C) Ankara'nın kışın Erzurum'dan sıcak olması
D) Şanlıurfa'nın yazın Hatay'dan sıcak olması
E) Iğdır'ın kışın Kars'tan sıcak olması

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinin gerçek sıcaklığı ile indirgenmiş sıcaklığı arasındaki fark daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Bir yerde sıcaklık 0°C 'un altına düşmüşse o gün, don olaylarının gerçekleştiği gün olarak kabul edilir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde don olaylarının gerçekleştiği gün sayısı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Ocak ayı sıcaklık ortalaması yaklaşık olarak Akdeniz kıyılarında 7°C ile $12,6^{\circ}\text{C}$, Ege kıyılarında 7°C ile $9,9^{\circ}\text{C}$ arasında, Marmara ve Karadeniz kıyılarında ise 2°C ile 7°C arasında değişmektedir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

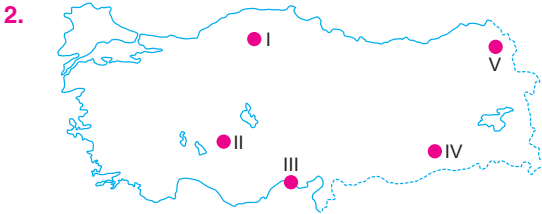
- A) Nemlilik B) Bakı durumu C) Enlem
D) Yükselti E) Denizellik

1. Aşağıdaki tabloda bir ilin 1931 ile 2019 yılları arasındaki yıllık sıcaklık ortalaması verilmiştir.

Ocak	10.0 °C	Temmuz	28.4°C
Şubat	10.6° C	Ağustos	28.3°C
Mart	12.8 °C	Eylül	25.1°C
Nisan	16.3 °C	Ekim	20.5°C
Mayıs	20.5°C	Kasım	15.4°C
Haziran	25.3°C	Aralık	11.6°C

Bu ilde aşağıdaki iklim tiplerinden hangisi etkilidir?

- A) Sert karasal iklim B) Akdeniz iklimi
C) Ilıman karasal iklim D) Karadeniz iklimi
E) Okyanusal iklim

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde don olayları daha az etkili olmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye’de kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı düşürürken güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı artırmaktadır.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orta kuşakta yer alması
B) Dağlık ve engebeli bir ülke olması
C) Kuzey Yarım Küre’de yer alması
D) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
E) Ortalama yükseltisinin fazla olması

4. Aşağıda Türkiye basınç dağılışı haritası verilmiştir.

Haritaya göre,

- I. En yüksek basınçın, yükseltinin az olmasından dolayı kıyı kesiminde olduğu görülmektedir
II. En düşük basınç, Karadeniz’in kıyı kesiminde görülmektedir.
III. İç kesimlerde basınç dağılışında yükseklik, belirleyici konumdur.
IV. Güneyden kuzeye doğru basınç azalmaktadır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Kuzeydoğudan esen soğuk bir rüzgârdır. Çoğunlukla fırtına şeklinde eser. Yaz döneminde serinletici etkiye bulunmaktadır. Bu rüzgâr, daha çok Marmara ve Karadeniz bölgelerinde etkili olmaktadır.

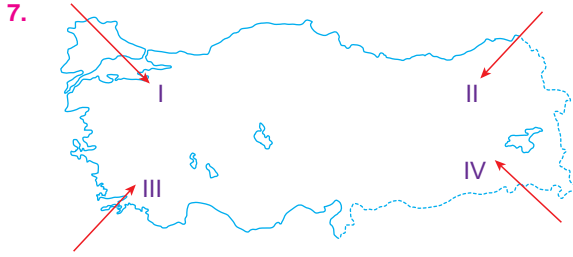
Yukarıda hangi rüzgâr hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Kara yel B) Poyraz C) Yıldız
D) Lodos E) Kible

6. I. Poyraz
II. Kible
III. Kara yel
IV. Samyeli

Yukarıdakilerden hangileri soğuk yerel rüzgârlardandır?

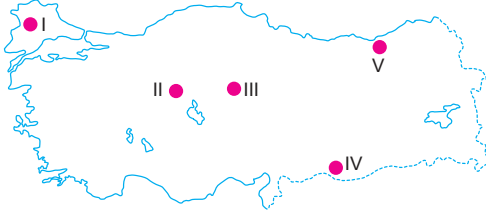
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Haritada numaralarla gösterilen rüzgârlardan hangileri estikleri yerlerde sıcaklığı artırmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Fön, sıcak ve kuru bir rüzgârdır. Bu rüzgârlar, ani kar erimesi ve buna bağlı su baskınlarına neden olabilir.

Bu durumun haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yaşanması beklenir?

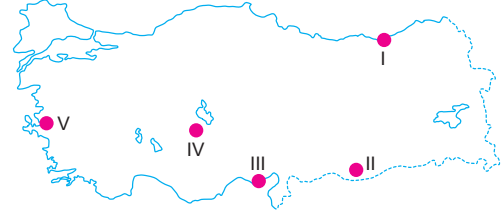
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye’de nem oranının en düşük olduğu yer, Güneydoğu Anadolu’dur. Güneydoğu Anadolu’da ortalama yıllık nem oranı yaklaşık %57 ile %55 arasında değişmektedir.

Güneydoğu Anadolu’da nem oranının düşük olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanamaz?

- A) Yaz sıcaklığının yüksek olması
B) Güneyden gelen sıcak hava akımlarının etkili olması
C) Ortalama yükseltisinin az olması
D) Deniz etkisine uzak olması
E) Bitki örtüsünün seyrek olması

10. Türkiye’de sıcaklığın arttığı yaz mevsiminde ülke genelinde nem oranı düşmektedir.

Bu genellemeye haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisi uymaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FUZION

11. Türkiye’nin en fazla yağış alan yeri, Doğu Karadeniz kıyısıdır.

Bu kesimin çok yağış almasında;

- I. dağların kıyıya paralel uzanması,
II. kuzeyde yer alması,
III. kıyı derinliğinin fazla olması,
IV. yükseltisinin fazla olması

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

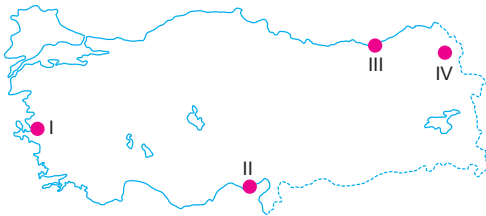
1. Aşağıda bazı merkezlerin 1931 ile 2019 yılları arasındaki yıllık ortalama sıcaklıkları verilmiştir.

Merkezler	Yıllık Ortalama Sıcaklık (°C)
I	18,7
II	19,1
III	17,8
IV	18,3

Tabloda aşağıdaki illerden hangisinin yıllık ortalama sıcaklığı verilmemiştir?

- A) Antalya B) İzmir C) Hatay
D) Van E) Mersin

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

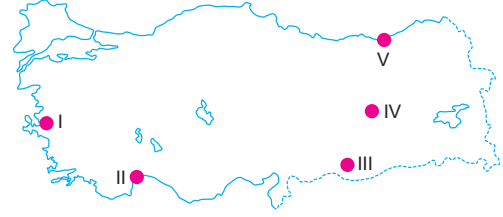

Türkiye'de yağışın mevsimlere göre dağılışı bakımından önemli farklılıklar vardır. Mevsimlere göre fazla yağış alan yerler değişmektedir.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri en fazla yağışı kış mevsiminde almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Bu merkez her mevsim yağış almaktadır. Bu merkezde en fazla yağış sonbaharda, en az yağış ilkbaharda düşer.

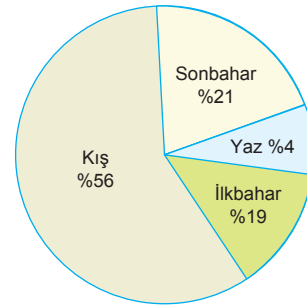

Özelliği verilen merkezin haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yer alması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FUZION

4. Aşağıda bir ilde yağışın aylara göre dağılışı verilmiştir.

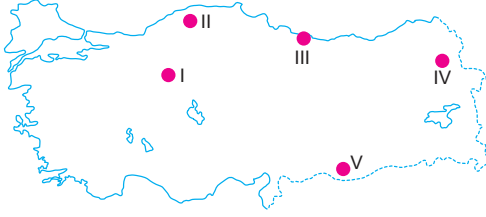
Grafiği verilen il için,

- I. Akdeniz iklimi etkili olmaktadır.
II. Yağışın fazla olduğu dönemde sıcaklıklar da yüksektir.
III. Yazlar kurak geçmektedir.
IV. Konveksiyonel yağışlar etkili olmaktadır.

yargularından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Kuraklık; yağışın az, buharlaşmanın çok olması şeklinde ortaya çıkmaktadır. Kuraklık, bitkilerin su yetersizliğinden zarar görmesine neden olmaktadır.

Bu durum haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde daha fazla gerçekleşmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

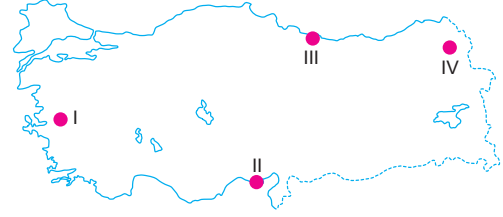
6. I. Karadeniz
II. Ege
III. Marmara
IV. Akdeniz

Sis olayına daha çok bağımlı nemin yüksek olduğu alanlarda rastlanmaktadır. Nemin düşük, sıcaklığın yüksek olduğu alanlarda sis azdır.

Buna göre Türkiye’de sis olayı yukarıdaki alanlardan hangilerinde daha fazla etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

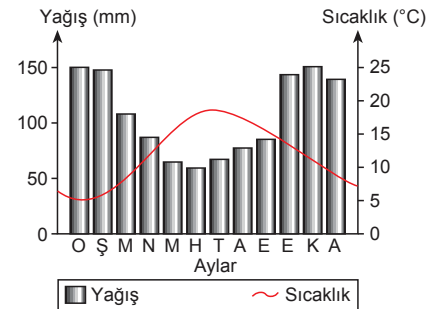

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION

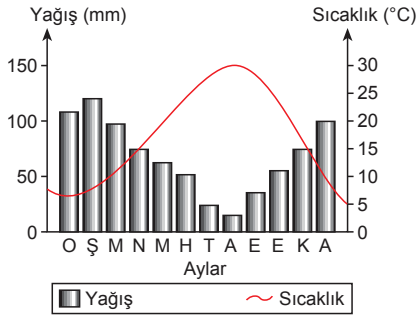
8. Aşağıda bir yörenin sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu yörenin aşağıdaki alanlardan hangisinde yer alması beklenir?

- A) Ardahan B) Muğla C) Rize
D) Konya E) Bursa

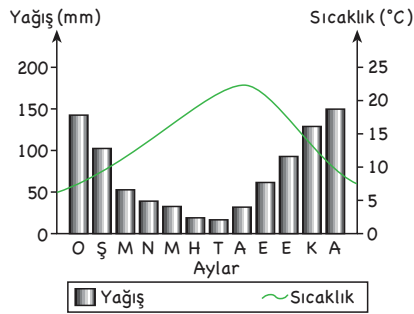
9. Aşağıda bir yörenin sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu yörenin doğal bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maki
B) Savan
C) Bozkır
D) Çayır
E) Tundra

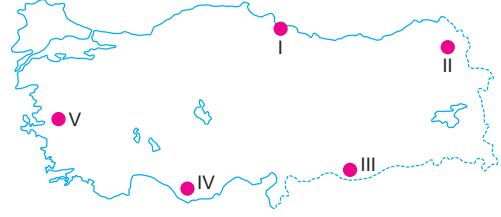
10. Aşağıda bir yörenin sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu yöreyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yazlar sıcak ve kurak geçer.
B) Don olayları sıklıkla yaşanır.
C) En fazla yağışı ilkbaharda almaktadır.
D) Yıllık sıcaklık farkı fazladır.
E) Yıllık yağış miktarı 500 mm'den azdır.

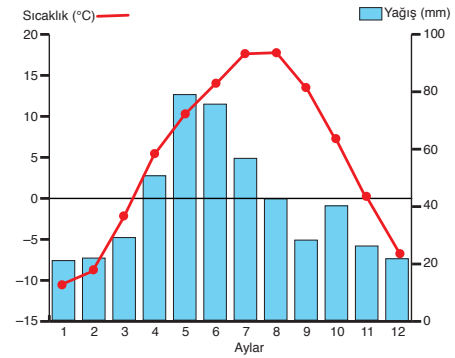
11. Bu merkezin ocak ayı sıcaklık ortalaması -9°C ile -11°C civarında, temmuz ayı sıcaklık ortalaması 16°C ile 19°C civarındadır. Bu merkezin yıllık yağış miktarı 500 mm civarındadır.

Özellikleri verilen bu merkezin haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yer alması beklenir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

12. Aşağıda bir ilin sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu ilde yazlar serin ve yağışlı, kışlar soğuktur. Bu ilde yıllık sıcaklık farkı fazladır.

Buna göre bu yağış ve sıcaklık grafiği, aşağıdaki illerden hangisine ait olabilir?

- A) Kayseri
B) Sinop
C) Malatya
D) Afyon
E) Kars

ÜNİTE

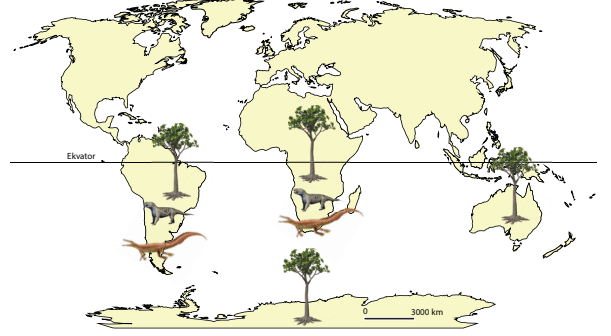
1

DOĞAL SİSTEMLER

6. Bölüm

Yer Şekillerinin
Oluşum Süreci

1. Aşağıda bazı canlılara ait fosillerin görüldüğü yerler gösterilmiştir.

Aynı canlılara ait fosillerin farklı kıtalarda yer alması,

- Kıtalar, bir dönem birleşikti.
- Kıtalar, hareket etmektedir.
- Bir dönem, yeryüzünün her yerinde aynı canlılar yaşamaktaydı.
- Her kıtada aynı fosiller bulunmaktadır.

yargularından hangilerini doğrulamaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Yarıçapı 6371 km olan Dünya, iç içe katmanlardan oluşmaktadır. Fiziksel ve kimyasal özellikleri birbirinden farklı olan bu katmanlar; çekirdek, manto ve yer kabuğudur.

Buna göre,

- En ağır maddeler bu kısımda toplanmıştır.
- Konveksiyonel akıntılarının meydana geldiği katmandır.
- Kayaçlardan oluşur.

özellikleri verilen katmanlar aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

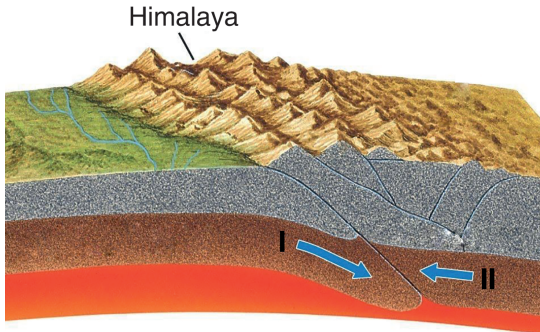
	I	II	III
A) Yer kabuğu	Manto	Çekirdek	
B) Manto	Çekirdek	Yer kabuğu	
C) Çekirdek	Yer kabuğu	Manto	
D) Manto	Yer kabuğu	Çekirdek	
E) Çekirdek	Manto	Yer kabuğu	

3. Yer kabuğu birbirinden farklı özelliklere sahip iki katmandan oluşur. Üst katmanda silisyum ve alüminyum yoğun olduğundan bu katmanaI..... kabuk, silisyum ve magnezyumun yoğun olduğu alt katmanII..... kabuk denir.

Bu parçada numaralarla gösterilen yerlere yazılacak sözcüklerin doğru eşleştirmesi aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

I	II
A) Kıtasal	Granitik
B) Okyanusal	Bazaltik
C) Granitik	Bazaltik
D) Okyanusal	Kıtasal
E) Bazaltik	Granitik

4. Aşağıda Himalaya dağlarının oluşumu şekille gösterilmiştir.

Buna göre I ve II olarak gösterilen levhalar aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

I	II
A) Hint	Avrasya
B) Pasifik	Hint
C) Afrika	Avrasya
D) Afrika	Avustralya
E) Avustralya	Hint

5. Mantonun alt kısımlarındaki yüksek sıcaklıktan dolayı ergimiş hâldeki maddeler hafifleyerek yükselmekte, üst kısımlarda ise soğuyarak aşağılara doğru inmektedir. Mantodaki bu hareketlere "konveksiyonel akımlar" denir.

Buna göre konveksiyonel akımlar aşağıdakilerden hangisinin oluşmasında etkili değildir?

- A) Volkanik dağlar
B) Fay hatları
C) Deprem dalgaları
D) Kayaçların çözünmesi
E) Kıvrım dağların oluşması

FUZİON

6. Yerkürenin derinlikleri hakkındaki bilgiler;

- I. deprem dalgaları,
II. volkanizma sunucunda çıkan materyallerin özellikleri,
III. akarsuların oluşturduğu yer şekilleri,
IV. tortul kayaçların oluşum şekilleri

özelliklerinden hangileriyle elde edilmektedir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Levha tektoniği teorisine göre karalar, günümüzden yaklaşık 250 milyon yıl önce Pangea (Panje) adı verilen tek parça hâlindeydi. Levhaların hareketlerine bağlı olarak Pangea çeşitli parçalara ayrılarak zamanla günümüzdeki karalar, okyanuslar ve denizler ortaya çıktı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kıtaların birbirinden ayrılmasının kanıtları arasında gösterilemez?

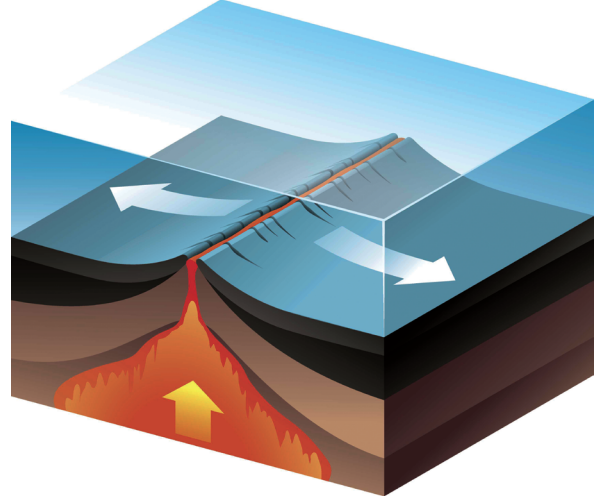
- A) Benzer sürüngen türlerine ait fosillerin farklı kıtalarda bulunması
- B) Kıta kenarlarının birbirine uyumlu olması
- C) Benzer tortul tabakaların günümüzde farklı konumlarda bulunan kıtalarda yer alması
- D) Yaşlı buzul kayalarının günümüzde farklı konumlarda bulunan kıtalarda görülmesi
- E) Benzer iklimlerin günümüzde farklı konumlarda bulunan kıtalarda etkili olması

8. Levhaların bazıları birbirine yaklaşırken bazıları uzaklaşmakta, bazıları da yan yana yer değiştirmektedir.

Levhaların yer değiştirmesi sonucunda aşağıdakilerden hangisi meydana gelmez?

- A) Kıvrılma ve kırılma
- B) Çöküntü alanları
- C) Dalma batma zonu
- D) Okyanus hendekleri
- E) Akarsu vadileri

9. Aşağıda iki levha hareketinin yönleri gösterilmiştir.

Bu tür hareketler;

- I. okyanus ortası sırtlar,
- II. volkanik adalar,
- III. kıvrım dağlar,
- IV. kırık dağlar

oluşumlarından hangilerine neden olmaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. Dünyanın geçmişi hakkındaki bilgiler;

- I. hayvan toplulukları,
- II. tabakaların yapısı,
- III. fosiller,
- IV. bitki türleri

özelliklerinden hangilerinden yararlanılarak elde edilmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. • Yaklaşık dört milyar yıl süren dönemdir.
• Okyanusların oluşmaya ve ilkel canlıların yaşamaya başladığı dönemdir.
• Atmosferin oluştuğu dönemdir.

Yukarıda hangi jeolojik zaman veya dönem hakkında bilgi verilmiştir?

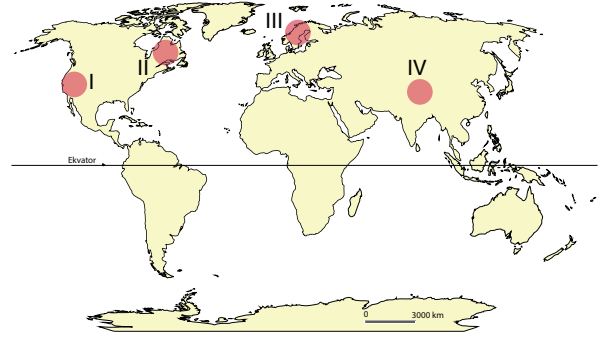
- A) Prekambriyen B) Paleozoyik
C) Mezozoyik D) Tersiyer
E) Kuvaterner

3. I. Karaların Pangea adı verilen tek parça hâlinde bulunması
II. Dinozorların ortaya çıkışı
III. Linyit, petrol ve tuz yataklarının oluşması

Numaralarla özellikleri verilen jeolojik zamanlar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

I	II	III
A) Paleozoyik	Mezozoyik	Tersiyer
B) Kuvaterner	Prekambriyen	Tersiyer
C) Mezozoyik	Paleozoyik	Kuvaterner
D) Tersiyer	Paleozoyik	Prekambriyen
E) Prekambriyen	Kuvaterner	Paleozoyik

4. Paleozoyik'te Kaledoniyen ve Hersinyen adı verilen dağlar oluşmuştur.

Bu dağların günümüze ulaşmış kalıntılarında haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde rastlanmaktadır?

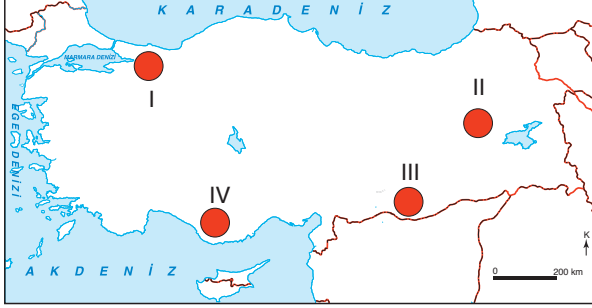
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. I. Zonguldak'ta taş kömürü yataklarının oluşması – Paleozoyik
II. Kuzey Anadolu Dağlarının oluşması – Tersiyer
III. Marmara Denizi'nin oluşması - Mezozoyik
IV. Soma'da linyit yataklarının oluşması – Kuvaterner

Yukarıda verilen jeolojik zaman ve özellik eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

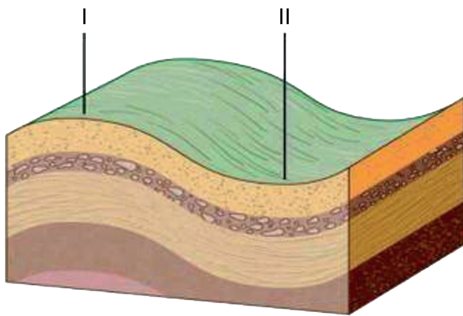
6. Türkiye'deki fay hatları; Kuzey Anadolu fay kuşağı, Batı Anadolu fay kuşağı ve Doğu Anadolu fay kuşağıdır. Türkiye'de şiddetli depremler fay kuşaklarında gerçekleşmektedir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde şiddetli depremlerin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

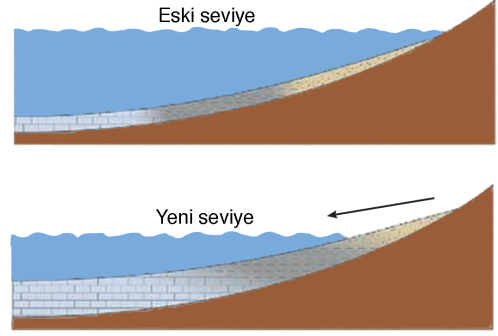
7. Levhaların arasında sıkışan tabakalar esnek ise kıvrılır. Kıvrılmayla yükselen yerler sıradağları oluşturur.

Buna göre şekilde I ve II olarak gösterilen yerler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

I	II
A) Antiklinal	Senklinal
B) Senklinal	Antiklinal
C) Horst	Senklinal
D) Horst	Graben
E) Antiklinal	Graben

8. Aşağıda kararın yükselmesi sonucunda deniz seviyesinin çekilmesi gösterilmiştir.

Bu şeklin oluşumunda;

- I. buzulların erimesi,
II. dış kuvvetlerin biriktirmesi,
III. buzulların oluşması,
IV. dış kuvvetlerin aşındırması

etmenlerinden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

1. Kaynağını yerin iç kısımlarından alan kuvvetlere "iç kuvvetler" denir. İç kuvvetleri oluşturan olaylar, mantodaki konveksiyonel akımlardan doğmaktadır.

Buna göre;

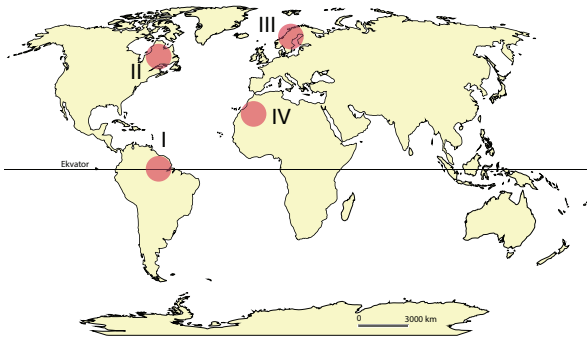
- I. krater,
- II. horst,
- III. delta,
- IV. sirk buzulu

yer şekillerinden hangilerinin oluşmasında iç kuvvetler etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Litosferi oluşturan levhaların, astenosferin daha yoğun ve akışkan kısmı üzerinde yüzerken batma miktarının yoğunluğuna orantılı olması sonucu oluşan dengeye "izostatik denge" denir. Bu denge, litosferin yükünün artması ya da azalması sonucunda bozulmaktadır.

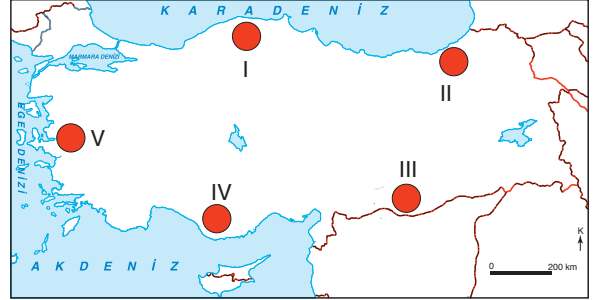
Karalar üzerindeki örtü buzullarının erimesi ve dış kuvvetlerin karaları aşındırarak denizlere taşıması, yer kabuğunun hafifleyerek yükselmesine neden olur.

Bu tür olaylar haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Levhalar arasında sıkışan tortul tabakalar sert bir yapıda ise tabakalar belirli bir hat boyunca kırılır. Kırılma sonucunda yükselen kısımlara "horst", çöken kısımlara "graben" denir. Horst alanları kırık dağları, grabenler ise çöküntü alanlarını oluşturur.

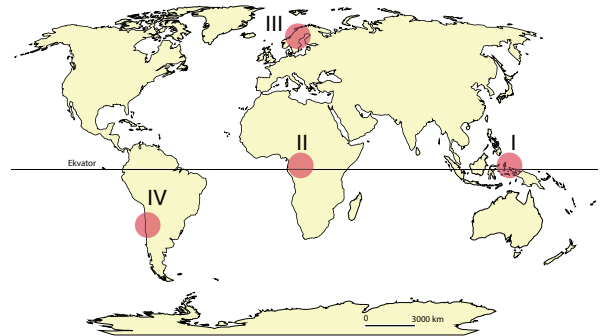
Buna göre kırık dağlar ile graben alanları hakkında araştırma yapmak isteyen bir bilim insanının araştırmasında başarılı olabilmesi için haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisine gitmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FUZION

4. Volkanik depremler, aktif volkanların çevresinde gerçekleşir. Bu tür depremlere; volkanik patlama sırasında, öncesinde ve sonrasında rastlanmaktadır.

Levha hareketleri sonucunda sıkışan katmanlarda belirli bir enerji birikmektedir. Bu enerji, yer kabuğundaki kırılmalar sonucu açığa çıkmaktadır. Açığa çıkan enerji, dalgalar şeklinde yeryüzüne ulaşmaktadır. Bu tür depremlere "tektonik deprem" denir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde hem tektonik hem de volkanik depremlerin etkili olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

5. Derinlik volkanizmasında magma yeryüzüne ulaşamaz, yer kabuğunun değişik derinliklerinde soğuyarak katılaşır.

Bu tür şekillere aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilemez?

- A) Dayk
B) Maar
C) Sill
D) Lakolit
E) Batolit

6. Şiddetli depremlerin büyük bir kısmı, levha sınırlarında gerçekleşmektedir.

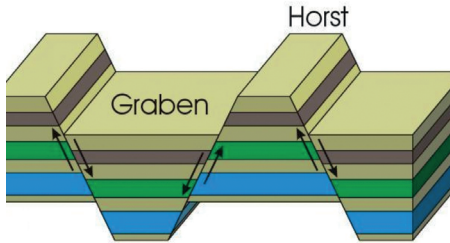
Buna göre;

- I. Rusya'nın kuzeyi
II. Türkiye'nin batısı
III. Kanada'nın kuzeyi
IV. Endonezya'nın doğusu

alanlarından hangilerinde şiddetli deprem yaşanma olasılığı daha düşüktür?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Aşağıda bir yer şeklinin kesiti verilmiştir.

Bu oluşuma aşağıdakilerden hangisi örnek verilemez?

- A) Madra Dağları
B) Bozdağlar
C) Küre Dağları
D) Yunt Dağları
E) Aydın Dağları

8. Aşağıda belirli alanlar çizgilerle gösterilmiştir.

Çizgilerle gösterilen yerler için,

- I. Aktif fay hatlarıdır.
II. Deprem bölgeleridir.
III. Eski arazilerdir.
IV. Rüzgâr aşındırmasının etkili olduğu yerlerdir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

9. Bazı yer şekillerinin oluşmasında iç kuvvetler etkilidir.

Bu tür şekillere aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilebilir?

- A) Burdur İnsuyu Mağarası
B) Antalya falezleri
C) Kayseri Erciyes Dağı
D) Samsun Kızılırmak Deltası
E) Konya Karapınar kumulları

1. Volkanik patlama sırasında bazen gökyüzüne savrulan kül-ler yeryüzüne düşerek belirli alanlarda kalın tuf katmanlarını oluşturur.

Buna göre;

- I. kırgıbayır,
- II. traverten,
- III. peribacası,
- IV. polye

yer şekillerinden hangilerinin oluşumunda tuf katmanlarının yer alması etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda bir yer şekli gösterilmiştir.

Bu yer şeklinin oluşmasında;

- I. kalker,
- II. jips,
- III. bazalt,
- IV. mermer

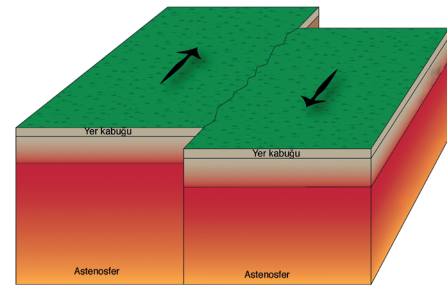
kayaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıda verilen kayaç ve bulunduğu yerde oluşan yer şekli eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Mercankaya- Atol B) Granit - Tor
C) Kalker - Lapyra D) Tuf - Kırgıbayır
E) Andezit - Traverten

4. Aşağıda levhaların yer değiştirme şekillerinden biri verilmiştir.

Kuzey Anadolu Fay hattındaki hareket bu şekildedir ve bu alanda büyük ölçekli depremler gerçekleşmektedir.

Benzer bir hareket aşağıdaki yerlerden hangisinde meydana gelmektedir?

- A) Kaliforniya San Andreas B) Doğu Brezilya
C) Kuzey Rusya D) Güney Libya
E) Doğu Norveç

5. Tortul ve püskürük kayaçlar, sıcaklık ve basıncın etkisiyle özelliğini yitirip başkalaşım kayaçlara dönüşebilmektedir. Kalkerin başkalaşmasıylaI....., kum taşının başkalaşmasıylaII..... ve granitin başkalaşmasıylaIII..... oluşur.

Bu parçada numaralarla gösterilen yerlere yazılması gereken sözcükler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

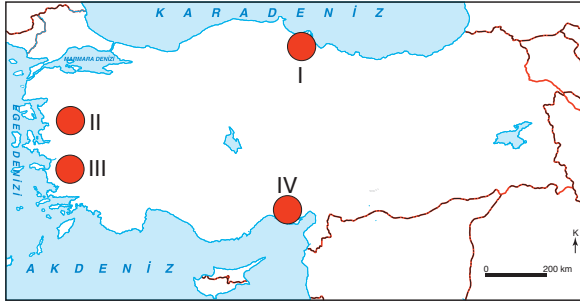
	I	II	III
A)	Şist	Mermer	Bazalt
B)	Siyenit	Kuarsit	Gnays
C)	Mermer	Kuarsit	Gnays
D)	Mermer	Mermer	Obsidyen
E)	Gnays	Mermer	Kil taşı

6. Bazı bitki ve hayvanlara ait kalıntıların belirli alanlarda üst üste birikerek taşlaşmasıyla meydana gelen kayalara "organik tortul kayaç" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi organik tortul kayaçlardandır?

- A) Kömür B) Kalker C) Andezit
D) Gnays E) Kum taşı

7. Aşağıda bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

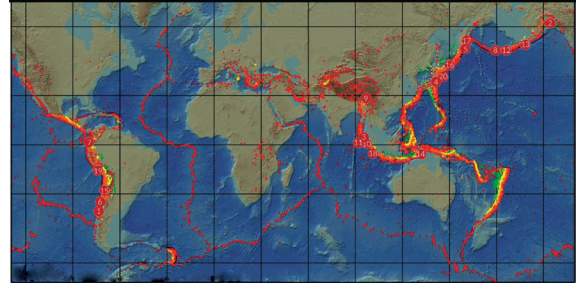

Türkiye'deki ovalardan bir kısmı graben alanlarında yer almaktadır.

Bu tür ovalara kaç numaralı yerler örnek gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda belirli alanlar renklendirilerek gösterilmiştir.

Bu alanlar;

- I. deprem bakımından riskli alanlar,
II. aktif volkanlar,
III. masif araziler,
IV. buzul alanları

yerlerinden hangilerinin dağılışına daha çok benzemektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

9. Yeryüzünün derinliklerinden gelen, içinde sağlığa yararlı olduğu düşünülen çözünmüş madde ve gazlar bulunan sıcak suların çıktığı kaynaklara "kaplıca" denir. Türkiye, kaplıcalar bakımından zengin bir ülkedir.

Türkiye'deki kaplıcalar ile;

- I. deprem alanları,
II. yükseltisi fazla olan alanlar,
III. fay hatları,
IV. masif araziler

yerlerinden hangilerinin dağılışı arasında daha çok benzerlik görülür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıda İtalya'da yer alan Etna Dağı gösterilmiştir.

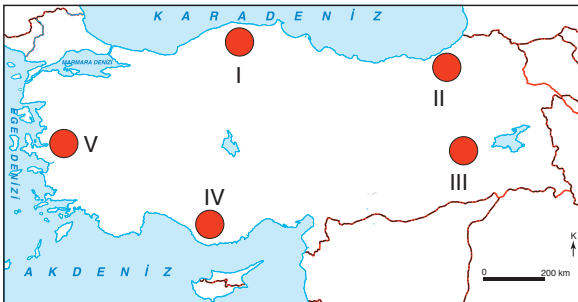
Bu dağın yüzeyinde;

- I. andezit,
- II. obsidyen,
- III. kalker,
- IV. mermer

kayaçlarından hangilerinin yaygın olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Gondwana ve Laurasia karalarının birbirine yaklaşması sonucunda aradaki Tethys tortulanma alanı sıkışarak su yüzeyine çıkmıştır. Sıkışmanın devam etmesiyle kıvrılan tabakalar, kıvrım dağlarını meydana getirmiştir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen dağlardan hangisinin oluşmasında tabakaların kıvrılması etkili olmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye kıyılarında kıyı taraçalarına rastlanmasında;

- I. Anadolu karasının yükselmesi,
- II. tektonik depremlerin meydana gelmesi,
- III. deniz seviyesinin alçalması,
- IV. volkanik dağların oluşması

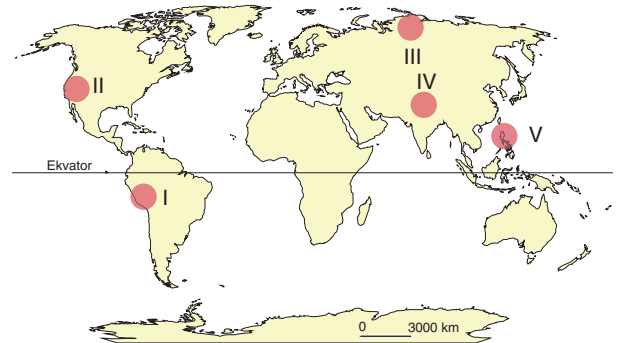
olgularından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Türkiye'nin bazı yörelerinde volkanik oluşumlara rastlanmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye'nin yer şekillerinin çeşitli olması
- B) Türkiye'nin genç bir arazi yapısına sahip olması
- C) Türkiye'de batıdan doğuya gidildikçe yükseltinin artması
- D) Türkiye'de ova ve platoların yaygın olması
- E) Türkiye'de Paleozoyik Zaman'a ait arazilerin bulunması

5. Birinci derece deprem alanları, fay hatlarının çevresini oluşturmaktadır. Depremin en yıkıcı etkisi bu hatlar boyunca görülmektedir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yıkıcı etkiye sahip depremlerin yaşanma olasılığı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Türkiye'de karstik bölgelerde görülen çökme depremler, yer altı mağaralarının tavanlarının çökmesiyle gerçekleşir.

Buna göre çökme depremlerin;

- I. Antalya,
- II. Ağrı,
- III. Mersin,
- IV. Edirne

şehirlerinden hangilerinde etkili olması beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

7. Kayaçlar, bir veya birkaç mineralden oluşan kütlelerdir. Kayaçlar; oluşumlarına göre püskürük, tortul ve başkalaşım olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde bir kayaç, oluşum şekliyle yanlış eşleştirilmiştir?

	Kayaç	Oluşum şekli
A)	Kalker	Kimyasal tortul
B)	Granit	İç püskürük
C)	Bazalt	Dış püskürük
D)	Linyit	Organik tortul
E)	Konglomera	Başkalaşım

8. Aşağıda bazı kayaçlar ve bu kayaçların değişime uğradıktan sonraki hâlleri eşleştirilirken iki yanlış yapılmıştır.

	Kayaç	Başkalaşıma Uğramış Hâli
I.	Kalker	Mermer
II.	Kumtaşı	Kuarsit
III	Granit	Şist
IV	Kiltaşı	Gnays

Bu tabloda hangi iki kayaç yer değiştirirse bilgiler doğru olur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

FUZION

9. Aşağıda bir yer şekli gösterilmiştir.

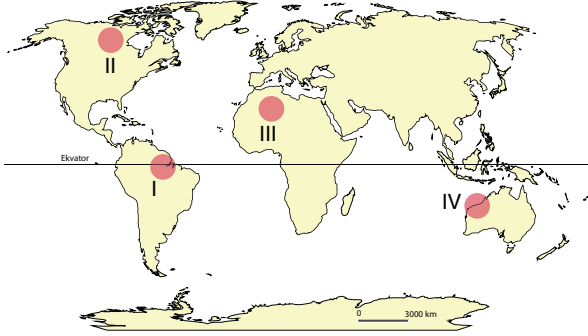
Bu yer şeklinin bulunduğu alanda;

- I. tuf,
- II. ignimbirit,
- III. kömür,
- IV. çakıltaşı

kayaçlarından hangilerinin yaygın olması beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. İklim koşullarına bağlı olarak dış kuvvetlerin etkinliği, bölgeden bölgeye değişmektedir. Kurak bölgelerde rüzgârlar, yer şekillerini biçimlendiren başlıca kuvvettir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde etkin dış kuvvet rüzgârdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda çözünmeyle oluşan çanaklar gösterilmiştir.

Bu yer şekillerinin oluşmasında;

- I. kolay çözünebilir kayaçların yaygın olması,
II. kimyasal tortul kayaçların yaygın olması,
III. kayaçların aşınmaya karşı dirençli olması,
IV. ortalama yükseltinin fazla olması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıda akarsuların oluşturduğu bazı yer şekilleri hakkında bilgiler verilmiştir.

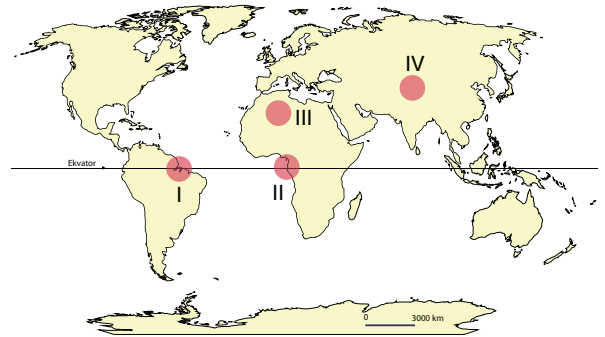
- Yüzeysel akışa geçen suların oluşturduğu, birbirinden keskin sırtlarla ayrılan yarıntılardır.
- Akarsuyun dağ sıralarını enine yarmasıyla oluşur.
- Akarsuyun taşıdığı materyalleri denize döküldüğü yerde biriktirmesiyle oluşur
- Akarsular tarafından arazinin yarılmasıyla oluşmuş, çevresine göre yüksek geniş düzlüklerdir.

Yukarıda hakkında bilgi verilmeyen yer şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Delta B) Plato
C) Kırgıbayır D) Boğaz vadi
E) Irmak adası

FUZION+

4. Fiziksel ayrışmada, kayaçların kimyasal yapıları değişmez. Bu tür ayrışma, sıcaklık farklarının çok olduğu alanlarda daha fazla etkili olmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde fiziksel ayrışma daha fazla etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. I. Boyuna
II. Fiyort
III. Enine
IV. Skyer

Yukarıda verilen kıyı tiplerinin hangileri yalnızca yüksek enlemlerde görülmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Kıyıdan itibaren dağların ya da platoların yükseldiği yerlerde dalgalar, çarparak kabartıların alt kısımlarını oyar. Zamanla üst kısımların çökmesine bağlı olarak kıyıda dalga etkisiyle oluşan bir dik yüzey oluşur.

Bu parçada hangi yer şekli hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Falez B) Tombolo C) Kıyı oku
D) Lagün E) Haliç

7. Aşağıdaki buzul vadilerinin deniz altında kalmasıyla oluşmuş bir kıyı tipi gösterilmiştir.

Bu kıyı şekli aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Boyuna B) Enine C) Dalmaçya
D) Ria E) Fiyort

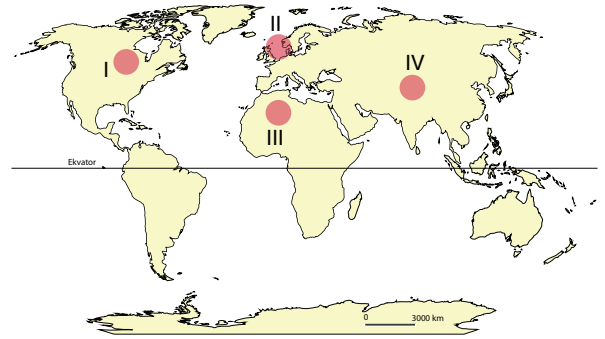
8. Bazı kıyı tiplerinde girinti ve çıkıntı fazladır. Bu tür kıyıları, aynı zamanda doğal liman özelliği taşır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür kıyılara örnek olamaz?

- A) Fiyort B) Boyuna C) Enine
D) Dalmaçya E) Ria

FUZION+

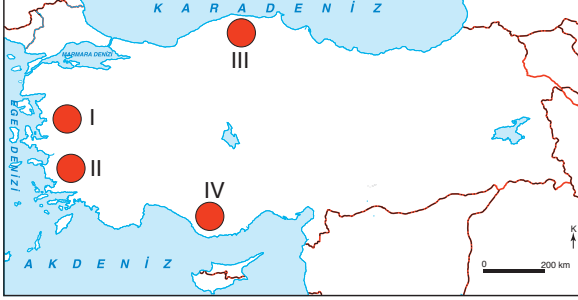
9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buzulların oluşturduğu yer şekilleriyle ilgili araştırma yapmak isteyen bilim insanları grubu, çalışma alanı olarak nereleri seçerse daha başarılı olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Menderes, akarsuların az eğimli yerlerde oluşturdukları bükümlerdir. Menderes oluşturan akarsuların akış hızı ve aşındırma gücü azalır, boyu ise uzar.

Buna göre menderesler haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yaygın olarak görülmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Yer altı mağaralarının tavanlarının çökmesiyle obruklar meydana gelmektedir.

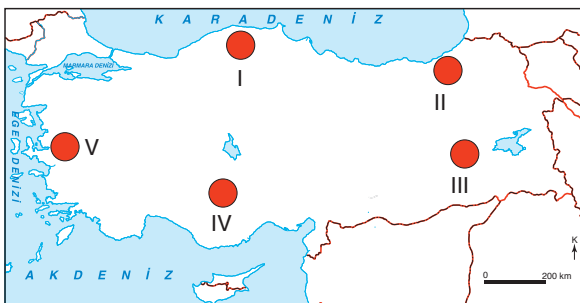
Buna göre;

- I. Kızören,
II. Timraş,
III. Beyşehir,
IV. İznik

göllerinden hangileri obruklara örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Bitki örtüsünün cılız, yüzeyin kuru ve taneli olduğu yerlerde rüzgâr erozyonu etkili olmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde rüzgâr erozyonu daha fazla etkili olmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Yıldız Dağları
II. Erciyes Dağı
III. Aydın Dağları
IV. Ağrı Dağı

Türkiye’de buzulların oluşturduğu yer şekillerine 2200 metreden daha yüksek yerlerde rastlanmaktadır.

Buna göre yukarıdaki dağlardan hangilerinde buzulların oluşturduğu yer şekillerine rastlanır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. I. Akarsu vadilerinin deniz altında kalması sonucu ria kıyı tipi oluşmaktadır.
II. Kıyıya paralel uzanan sıradağların deniz altında kalmasıyla dalmaçya kıyı tipi oluşmaktadır.
III. Dağların kıyıya dik uzandığı yerlerde enine kıyı tipi oluşmaktadır.
IV. Dağların kıyıya paralel uzandığı yerlerde boyuna kıyı tipi oluşmaktadır.

Numaralarla oluşumları verilen kıyı tiplerinden hangilerinin haritada görüldüğü yerler yanlış verilmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

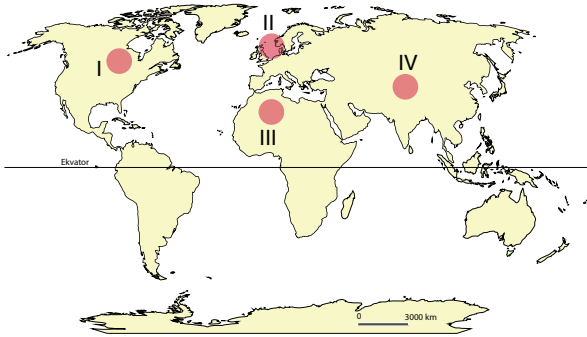
6. Türkiye’de heyelan olaylarının sıklıkla yaşandığı yerin Doğu Karadeniz olmasında;

- I. eğimin fazla olması,
- II. dağların kıyıya paralel uzanması,
- III. yağışların fazla olması,
- IV. bitki örtüsünün gür olması

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Kumul, mantarkaya, yardang ve tafoni gibi yer şekillerini incelemek isteyen bilim insanları grubu, çalışma alanı olarak nereleri seçerse daha başarılı olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Bazı yer şekillerini belirli dış kuvvetler oluşturmaktadır.

Aşağıdaki yer şekillerinden hangisini farklı bir dış kuvvet oluşturmuştur?

- A) Tombolo B) Lagün C) Barkan
D) Falez E) Kıyı oku

9. Aşağıda bir yer şekli gösterilmiştir.

Bu yer şeklinin oluşumunda;

- I. kar ve yağmur sularının erozyonu,
- II. eğimin aniden azalması,
- III. ortalama yükselti,
- IV. denize uzaklık

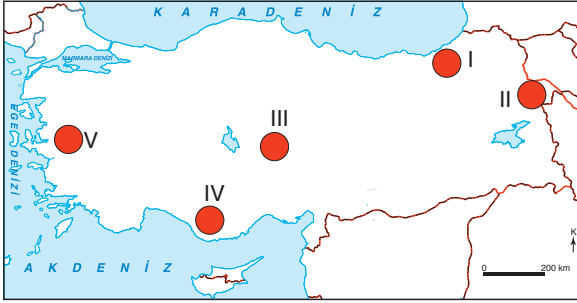
etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin yer şekillerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Ege'nin kıyı kesiminde kırık dağlar yer almaktadır.
- B) Doğu Anadolu'da volkanik dağlar yer almaktadır.
- C) Akdeniz'de karstik platolar yer almaktadır.
- D) Marmara Denizi kıyılarında delta ovaları yer almaktadır.
- E) Karadeniz'de falezler yaygındır.

2. Türkiye'deki dağlar kıvrım, kırık ve volkanik dağlardan oluşmaktadır.

Haritada numaralarla gösterilen dağlar oluşumlarına göre ikişerli gruplandırılırsa hangisi bu gruplandırmanın dışında kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. I. Madra Dağı
II. Nemrut Dağı
III. Bey Dağları
IV. Karacadağ

Yukarıdaki dağlardan hangilerinin oluşumunda volkanik faaliyetler etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. Aşağıda verilen ova ve oluşum eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Gediz - Graben alanında oluşmuştur.
- B) Kestel - Suda kolay çözünen kayaların meydana getirdiği çanaklarda oluşmuştur.
- C) Çukurova - Akarsuların taşıdığı alüvyonları denizde biriktirmesiyle oluşmuştur.
- D) Malazgirt - Volkanik olaylar sonucu çevreye yayılan lavların oluşturduğu düzlüklerin alüvyonlarla kaplanması sonucu oluşmuştur.
- E) Bafra - Tersiyer Dönemi'ndeki göl tabanlarında oluşmuştur.

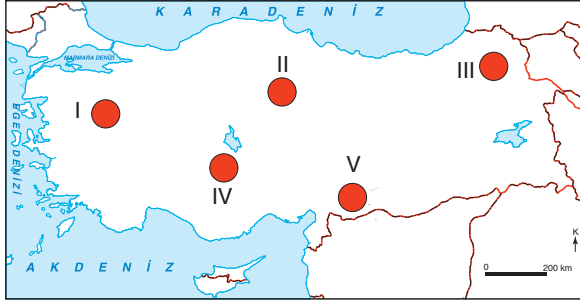
5. Aşağıda harflerle akarsular, numaralarla delta ovaları verilmiştir.

a. Kızılırmak	I. Silifke
b. Göksu	II. Bafra
c. Büyük Menderes	III. Balat

Delta ovası ve oluşumunda etkili olan akarsular aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A) I-a, II-b, III-c
- B) I-c, II-a, III-b
- C) I-c, II-b, III-a
- D) I-b, II-a, III-c
- E) I-b, II-c, III-a

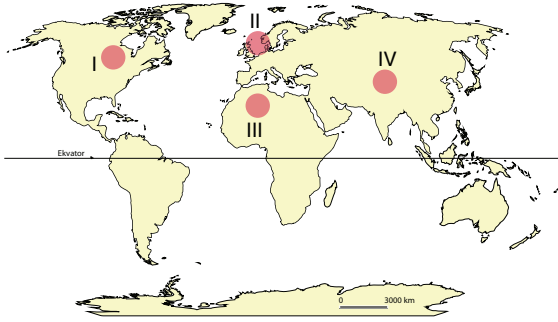
6. Türkiye’de platoların bir kısmı, lav düzlüklerinin akarsular tarafından aşındırılmasıyla oluşmuştur.

Bu tür platolar haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yer almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Akarsu vadisi, menderes, ırmak adası gibi yer şekillerini incelemek isteyen bilim insanları grubu, çalışma alanı olarak nereleri seçerse daha başarılı olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Bazı yer şekillerini buzullar oluşturmaktadır.

Buna göre aşağıdaki yer şekillerinden hangisini farklı bir dış kuvvet oluşturmuştur?

- A) Tafoni B) Hörgüçkaya C) Moren
D) Sander E) Drumlin

9. Aşağıda bir yer şekli gösterilmiştir.

Bu yer şeklini oluşturan dış kuvvetin aşağıdakilerden hangisini oluşturması beklenmez?

- A) Barkan B) Mantarkaya C) Hamada
D) Yardang E) Hörgüçkaya

10. Aşağıda bir yer şekli gösterilmiştir.

Bu yer şekli, kıyı okunun kıyıya yakın bir adayı karaya bağlamasıyla oluşmuştur.

Bu yer şeklinin oluştuğu kıyı için,

- I. Kıyı derinliği azdır.
II. Kıyıda güçlü akıntılar vardır.
III. Oluşumunda dalga ve akıntılar etkili olmuştur.
IV. Kıyıda gelgit genliği yüksektir.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Bazı öğrenciler arasında geçen diyalog şöyledir:

Hatice: Menderesler oluşturduğu yerlerde akarsuların yatak eğimi azdır.

Asya: Menderesler yalnızca akarsu biriktirmesiyle oluşan şekillerdir.

Ahmet: Akarsular; mendereslerin dışbükey kısmında aşındırma, içbükey kısmında biriktirme yapmaktadır.

Mehmet: Akarsuyun menderesler oluşturduğu yerlerde engebe fazladır.

Buna göre hangi öğrencilerin verdiği cevaplar doğrudur?

- A) Hatice ile Asya B) Hatice ile Ahmet
C) Asya ile Ahmet D) Asya ile Mehmet
E) Ahmet ile Mehmet

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Akarsuların engebeli yerlerde oluşturduğu vadiler "V" harfine benzer. Bu tür akarsu vadilerine "çentik vadi" denir.

Buna göre kaç numaralı yerlerde çentik vadilerin yaygın olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Killi, marnlı katmanların uzandığı alanlarda, dik yamaçlarda görülen, sağanak yağmurların aşındırmasıyla oluşan ve birbirinden keskin sırtlarla ayrılan yarıntılara "kırgıbayır" ya da "badlands" denir.

Bu tür yer şekillerine;

- I. Mut (Mersin) civarı,
II. Kapıdağı Yarımadası,
III. Kapadokya,
IV. Edirne çevresi

yerlerinden hangilerinde yaygın olarak rastlanır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Gelgit genliğinin önemsiz olduğu kıyılara ulaşan ve bol alüvyon getiren akarsu ağızlarında, akarsuyun biriktirmesiyle deltalar oluşmaktadır. Türkiye'deki bazı akarsular, belirli alanlarda delta ovaları oluşturmuştur.

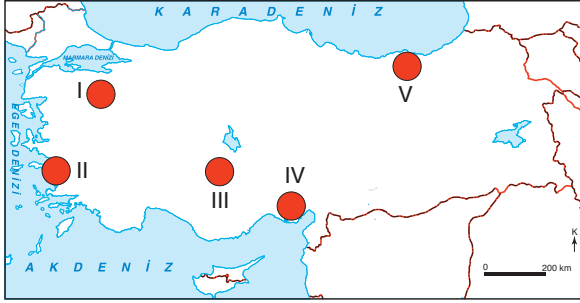
Buna göre;

- I. Doğu Karadeniz,
II. Orta Karadeniz,
III. Batı Akdeniz,
IV. Ege

kıyılarından hangileri delta oluşumuna daha elverişlidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

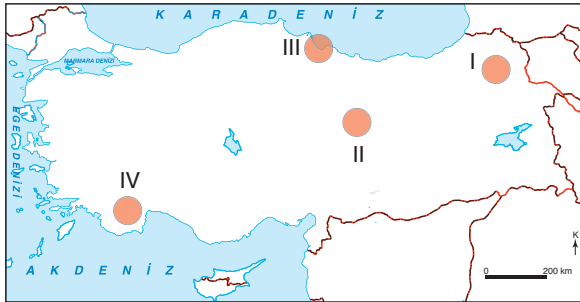

Çevresine göre çukurda bulunan, yüzeyi alüvyonlarla örtülü ve akarsuların derine gömülmemiş olduğu geniş düzlüklere “ova” denir.

Buna göre hangi alanda ovaların görülmesi beklenmez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

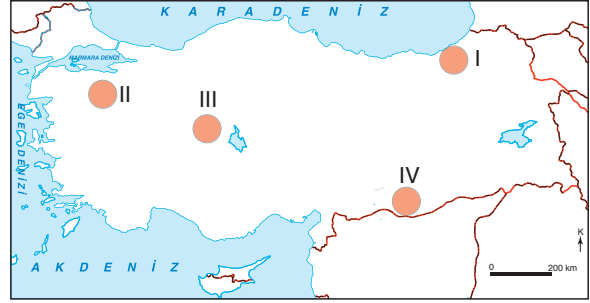

Türkiye’de karstik şekillerin bazıları kalker, bazıları jips arazisinin yaygın olduğu yerlerde oluşmaktadır.

Buna göre karstik şekillerin yaygın olduğu yerler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	Kalker	Jips
A)	I	II
B)	IV	II
C)	II	III
D)	IV	I
E)	III	IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye’de buzulların oluşturduğu yer şekillerine 2.200 m’den yüksek yerlerde rastlanmaktadır.

Buna göre kaç numaralı yerlerde buzulların oluşturduğu yer şekillerine rastlanır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

8. Akarsuyun, iki düzlük arasında bulunan sert kütleyi, çoğunlukla sıradağları aşındırmasıyla oluşturduğu vadilere “yarma” ya da “boğaz vadi” denir. Bu tür vadilerin yamaçları dik, tabanı dardır. Türkiye’nin birçok yerinde yarma vadilere rastlanır.

Buna göre;

- I. Yeşilirmak,
II. Gediz,
III. Sakarya,
IV. Büyük Menderes

nehirlerinden hangileri boğaz vadiler oluşturmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Kıyı oklarının bir yarımadaı kıyıya bağlaması sonucu tombo lo ya da saplı ada adı verilen yarımada lar oluşmaktadır.

Bu tür yer şekillerine;

- I. Sinop şehrinin kurulduğu yer,
- II. Kapıdağı Yarımadası,
- III. Karaburun Yarımadası,
- IV. Dilek Yarımadası

yerlerinden hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda bir akarsu yatağında oluşan ada gösterilmiştir.

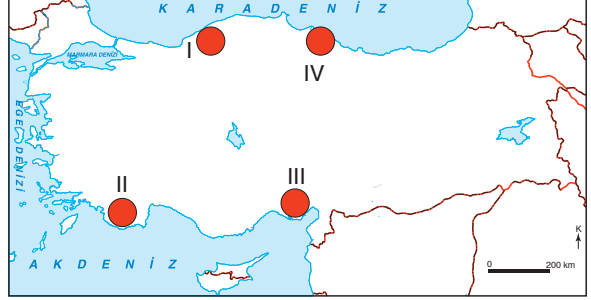
Bu yer şeklinin görüldüğü akarsu için,

- I. Taşıma gücü azalmıştır.
- II. Derinliği artmıştır.
- III. Yatağı genişlemiştir.
- IV. Aşındırma gücü artmıştır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Dağların kıydan başladığı ve kıyıya paralel uzandığı yerlerde falezler yaygındır.

Buna göre kaç numaralı yerlerde falez oluşması beklenmez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION

4. Türkiye'deki sıradağların bir kısmı kıvrılma, bir kısmı kırılmayla oluşmuştur.

Buna göre;

- I. Bolu,
- II. Nemrut,
- III. Ilgaz,
- IV. Erciyes

dağlarından hangileri kıvrılmayla oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Türkiye’de bazı vadilerin oluşumunda kayaçların yapısı önemli bir rol oynar.

Buna göre;

- I. çentik,
- II. kanyon,
- III. tabanlı

vadilerinden hangilerinin oluşumunda kayaç türleri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Akarsular tarafından derin yarılmış düzlüklere “plato” denir.

Buna göre;

- I. Orta Anadolu,
- II. Kuzeydoğu Anadolu,
- III. Hakkâri çevresi,
- IV. Zonguldak çevresi

yerlerinden hangilerinde platolara rastlanmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Karstik yörelerde uvalaların birleşmesiyle meydana gelen büyük çanaklardır. Bunlardan bazıları da tektonik çanaklarda çözünmenin devam etmesiyle meydana gelmektedir. Bazıları göl hâlinindedir. Tabanı kuru olan polyeler, karstik yörelerdeki başlıca tarım alanlarıdır. Bu tür alanlara “karstik ova” da denir.

Buna göre;

- I. Elmalı,
- II. Gediz,
- III. Korkuteli,
- IV. Konya

ovalarından hangileri birer polyedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Türkiye’de bazı ovalar, graben alanlarında yer almaktadır.

Buna göre;

- I. Çarşamba,
- II. Büyük Menderes,
- III. Gediz,
- IV. Balat

ovalarından hangileri birer grabende yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdaki görselde Çukurova gösterilmiştir.

Bu ovanın oluşmasıyla ilgili,

- I. Akarsular, bol miktarda alüvyon taşımıştır.
- II. Kıyı derinliği fazladır.
- III. Kıyıda güçlü akıntılar yoktur.
- IV. Kıyıda gelgit genliği fazladır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Kıyı oklarının bir koyun önünü kapatmasıyla oluşan göllere “lagün” ya da “deniz kulağı” denir.

Bu tür oluşumlara;

- I. Büyükçekmece,
- II. Durusu,
- III. Çamiçi,
- IV. Sapanca

göllerinden hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Birbirine doğru hareket eden levhalar arasındaki tabakalar sert bir yapıdaysa kırılmalar gerçekleşir. Kırılmayla yükselen ve horst olarak adlandırılan yerler, kırık dağları oluşturur.

Buna göre;

- I. Köroğlu Dağları,
- II. Küre Dağları,
- III. Bozdağlar,
- IV. Aydın Dağları

dağlarından hangileri kırılmayla oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Suların kalkerini çözündürmesiyle oluşan yer şekillerine Toroslarda yaygın olarak rastlanmaktadır. Bunların bir kısmı çözünme, bir kısmı ise birikmeyle oluşmaktadır.

Buna göre;

- I. dolin,
- II. lapyta,
- III. sarkıt,
- IV. sütun

yer şekillerinden hangileri çözünmeyle oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'nin bazı kıyılarında rüzgâr biriktirmesiyle kumullar oluşmuştur.

Buna göre kaç numaralı yerde kumullara rastlanması beklenmez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıda Ağrı Dağı gösterilmiştir.

Bu dağın yüzeyinde;

- I. bazalt,
- II. tüf,
- III. kalker,
- IV. kumtaşı

kayaçlarından hangilerinin yaygın olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Akarsu aşındırması ilerledikçe yatak eğimi azalır, taban seviyesine yaklaşır. Aşındırmanın son evresinde akarsu yatağının aldığı şekle “denge profili” denir.

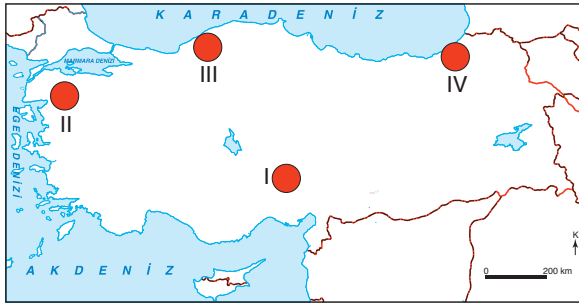
Buna göre;

- I. Gediz,
- II. Çoruh,
- III. Meriç,
- IV. Fırat

akarsularından hangileri denge profiline daha yakındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye’de buzulların aşındırmasıyla oluşan sirk çanaklarına bazı dağlık alanlarda rastlanmaktadır.

Bu tür dağlara hangileri örnek verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

8. Türkiye’deki dağların bir kısmı volkanik faaliyet sırasında çıkan lavların üst üste birikmesiyle oluşmaktadır.

Buna göre;

- I. Süphan,
- II. Karacadağ,
- III. Bey,
- IV. Canik

dağlarından hangileri volkanizmanın etkisiyle oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Bir grup araştırmacı Ankara’dan yola çıkarak Konya ve Antalya illerinde yer şekilleriyle ilgili araştırmalar yapmıştır.

Araştırmacıların bu gezi sırasında aşağıdakilerden hangisini görmeleri beklenmez?

- A) Konya Karapınar’da rüzgâr biriktirmesiyle oluşan kumulları
B) Toros dağlarında lapy, dolin ve uvala gibi yer şekillerini
C) Antalya Elmalı’da polye olarak da adlandırılan karstik ovayı
D) Konya Ovası’nda hörgüçkaya olarak bilinen yer şeklini
E) Konya Karapınar’da volkanik oluşumlu Karacadağ’ı

10. Türkiye’deki yer şekilleri, iç ve dış kuvvetlerin etkileşimi sonucunda oluşmaktadır.

Buna göre aşağıdaki yer şekillerinden hangisi, o yer şeklini oluşturmaya kuvvetle eşleştirilmiştir?

- A) Tendürek Dağı - volkanizma
B) Küçükçekmece Gölü - dalga ve akıntı biriktirmesi
C) Ilgaz Dağları - orojenik hareketler
D) Pamukkale travertenleri - karstik biriktirme
E) Cennet ve Cehennem obrukları - buzul aşındırması

1. Aşağıda bir akarsu vadisi gösterilmiştir.

Bu vadinin görüldüğü yer için,

- I. Kalkerli arazide oluşmuştur.
- II. Daha çok Kuzeydoğu Anadolu'da görülür.
- III. Akdeniz'in kıyı kesiminde yaygındır.
- IV. Doğu Karadeniz'de yaygındır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Türkiye'de kaplıcaların dağılışını gösteren bir haritanın;

- I. deprem bakımından riskli alanlar,
- II. yükseltisi fazla olan yerler,
- III. aktif fay hatları,
- IV. kapalı havzalar

haritalarından hangilerine daha çok benzemesi beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Bazı dağlarda belirli kayaç türleri yaygındır.

Buna göre aşağıdaki dağlardan hangisinde yaygın olan kayaç türü yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Erciyes Dağı - Dış püskürük
- B) Toroslar - Kimyasal tortul kayaç
- C) Süphan Dağı - Dış püskürük
- D) Canik Dağları - İç püskürük
- E) Melendiz Dağı - Dış püskürük

4. Türkiye'deki ovaların oluşumunda birçok etken etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinde ova ve oluşum şekli yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Muğla - karstik B) Silifke - delta
C) Gediz - tektonik D) Çarşamba - karstik
E) Balat - delta

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

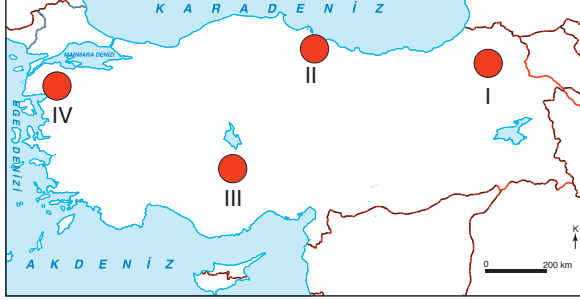

Türkiye'de belirli alanlar deprem bakımından birinci derecede riskli yerleri oluşturmaktadır.

Bu tür alanlara hangileri örnek verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangileri plato değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı kıyılar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye, uzun bir kıyı şeridine sahiptir. Bu nedenle kıyılarımızda çeşitli kıyı şekillerine rastlanmaktadır. Türkiye'de görülen kıyı tiplerinin başlıcaları; boyuna, enine, ria ve dalmaçya tipi kıyılardır.

Buna göre hangi alanlardaki kıyılar oluşum özelliği bakımından benzerlik gösterir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda bir yer şekli gösterilmiştir.

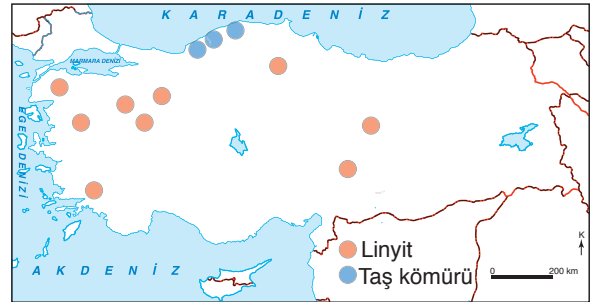

Bu yer şeklinin benzerlerine aşağıdaki alanlardan hangisinde rastlanması beklenmez?

- A) Ergene Havzası
B) Doğu Karadeniz kıyıları
C) Antalya ili sınırları içi
D) Doğu Anadolu
E) Batı Karadeniz'in kıyı kesimi

FUZION

9. Aşağıdaki haritada bazı yerlerdeki doğal kaynaklar gösterilmiştir.

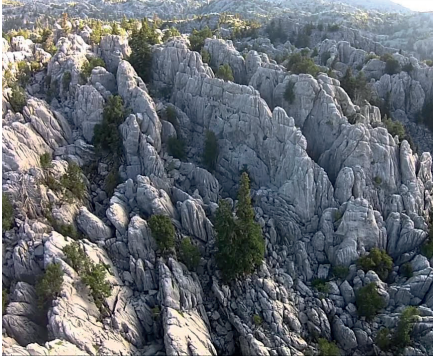
Bu kaynaklarla ilgili,

- I. Taş kömürü, Paleozoyik'e ait arazilerde bulunmaktadır.
II. Türkiye, Mezozoyik'ten itibaren kara hâlinedir.
III. Linyit, Senozoyik'e ait arazilerde yer almaktadır.
IV. Türkiye, büyük ölçüde Proterozoyik'te biçimlenmiştir.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

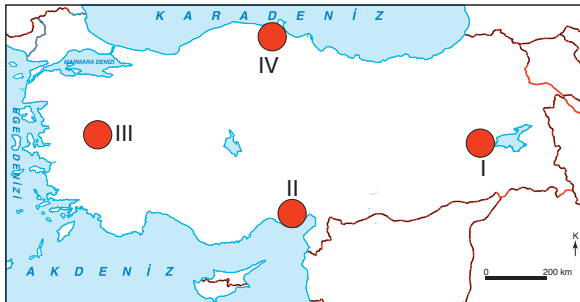
1. Aşağıda karstik çözünmeyle oluşan bir yer şekli gösterilmiştir.

Bu yer şeklinin aşağıdaki yerlerden hangisinde yaygın olması beklenir?

- A) Konya Ovası
B) Toroslar
C) Ardahan Platosu
D) Erciyes Dağı
E) Gediz Ovası

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

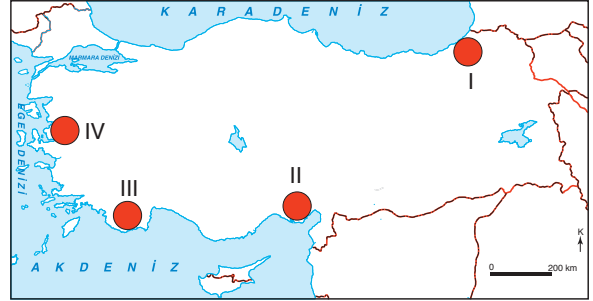

Türkiye'deki bilim insanlarından oluşan bir grup, volkanik alanlarda incelemelerde bulunmuştur.

Bilim insanlarının hangi alanlarda inceleme yapmış olmaları beklenir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Akarsular; engebenin fazla olduğu alanlarda daha çok, aşındırma yaparken az eğimli alanlarda biriktirme yapmaktadır.

Buna göre akarsuların aşındırma ve biriktirme yaptığı alanlar aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	Aşındırma	Biriktirme
A)	I ve II	III ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	I ve IV	II ve III
D)	II ve IV	I ve III
E)	III ve IV	I ve II

4. Türkiye'nin belirli kıyılarında araştırma yapan bilim insanları, çalışma alanında tombolo ve lagünlere rastlamışlardır.

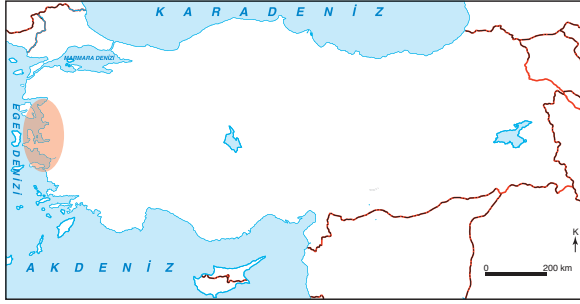
Buna göre, bilim insanlarının çalışmalarını;

- I. İstanbul,
II. Balıkesir,
III. Rize,
IV. Kastamonu

illerinden hangilerinde yapmış olmaları beklenir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada, taranarak bir kıyı tipi gösterilmiştir.

Bu kıyı tipi, Edremit ile Kuşadası arasında bulunmaktadır.

Bu kıyı tipi için,

- I. Kıyıya dik uzanan dağların çökmesiyle oluşmuştur.
- II. Girintisi çıkıntısı fazladır.
- III. Falezlerin en yaygın olduğu kıyı tipidir.
- IV. Dalmaçya kıyı tipinin örneklerindedir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıda belirli akarsuların oluşturduğu ovalar verilirken iki akarsu yanlış eşleştirilmiştir.

	Akarsular	Ovalar
I	Kızılırmak	Bafra
II	Göksu	Silifke
III	Gediz	Çarşamba
IV	Yeşilirmak	Menemen

Bu eşleştirmede hangi akarsuların yerleri değiştirilirse bilgiler doğru olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

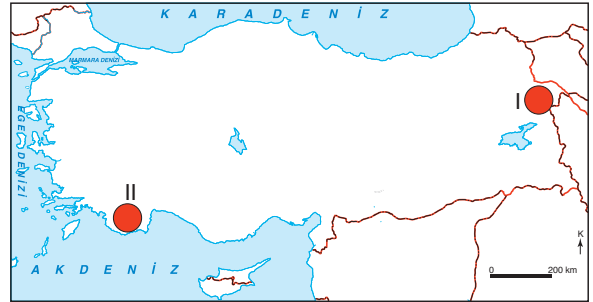
7. Engelibeli alanlarda çentik vadilere daha çok rastlanır.

Buna göre aşağıdaki yerlerden hangisinde çentik vadilerin daha yaygın olması beklenir?

- A) Doğu Karadeniz
B) Ergene Havzası
C) Çatalca - Kocaeli Platosu
D) Obruk Platosu
E) Gediz Ovası

FUZION

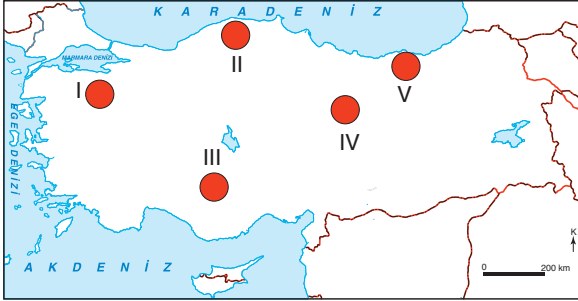
8. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlarda yaygın olan kayaç türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II
A) Kimyasal tortul		Dış püskürük
B) Başkalaşım		Organik tortul
C) Dış püskürük		Kimyasal tortul
D) Fiziksel tortul		İç püskürük
E) Kimyasal tortul		Başkalaşım

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Rüzgâr, taşıdığı kumları belirli alanlarda biriktirerek kumul adı verilen yığınaklar oluşturmaktadır. Bu tür şekillere daha çok bitki örtüsünün cılız, yüzeyin kuru ve taneli olduğu yerlerde rastlanır.

Buna göre hangi yerde kumullara rastlanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Türkiye'de belirli alanlarda buzul vadileri ve sirk çanakları yer almaktadır. Bu tür yerler genellikle yükseltisi fazla olan dağların üst kısımlarında bulunmaktadır.

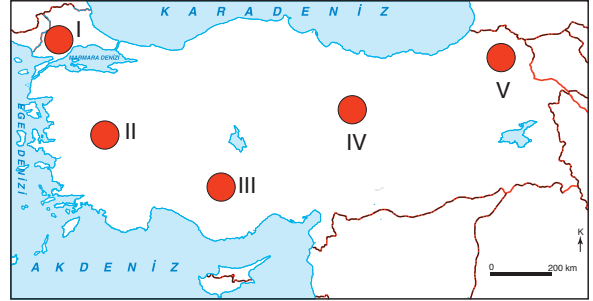
Bu tür yer şekillerinin;

- I. Rize,
II. Hakkâri,
III. Edirne,
IV. İzmir

illerinden hangilerinde görülmesi beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'de karstik şekillere Toroslar ve Sivas çevresi dışında, bazı plato alanlarında da rastlanmaktadır.

Buna göre hangi yer bu tür alanlardandır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Türkiye'de gelgit genliği az olduğundan bazı kıyı şekilleri görülmez.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine Türkiye'de rastlanmaz?

- A) Kıyı oku B) Delta C) Tombolo
D) Haliç E) Lagün

ÜNİTE

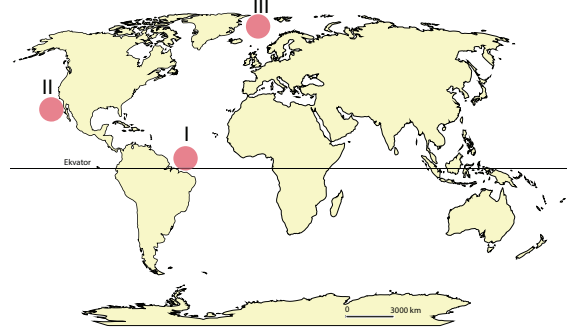
1

DOĞAL SİSTEMLER

7. Bölüm

Toprak, Su ve Bitki

1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

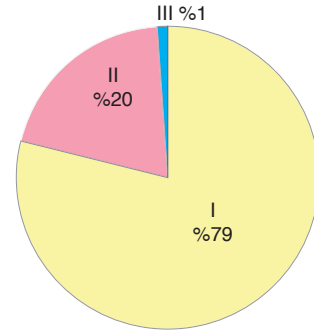

Denizlerdeki tuzluluk oranı enleme bağlı olarak Ekvator'dan kutuplara azalmaktadır.

Bu denizlerin tuzluluk oranının en fazla olanından en az olanına doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I, II, III B) II, I, III C) III, II, I
D) I, III, II E) II, III, I

2. Aşağıda yeryüzündeki tatlı suların türlerine göre dağılımı gösterilmiştir.

Bu sularla ilgili,

- I. I numaralı su kaynağı, buzullardır.
II. II numaralı su kaynağı, yer altı sularıdır.
III. III numaralı su kaynağı, akarsulardır.
IV. I numaralı su kaynağı, göllerdir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

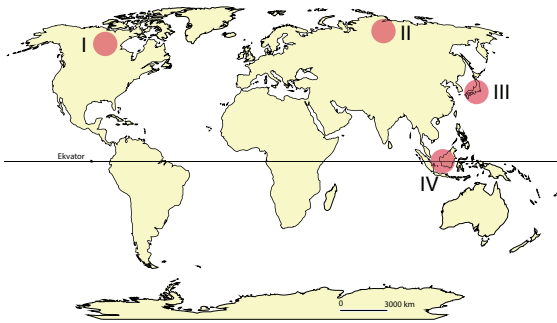
3. Bazı göllerin tuzluluk oranının çok fazla olmasında;

- I. buharlaşmanın yağıştan fazla olması,
- II. gölden çıkan bir akarsuyun (gideğen) bulunması,
- III. göl çanağının kolay çözünen kayalardan meydana gelmesi,
- IV. yer altı sularıyla beslenmesi

koşullarından hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Vulkanik olaylar sonucunda meydana gelen çanakların başlıcaları; krater, kaldera ve maar'dır. Bu çanakların suyla dolması sonucunda meydana gelen göllere "vulkanik göl" denir.

Bu tür göller hangi alanlarda yaygındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Bazı kaynaklar, bol miktarda mineral içermektedir.

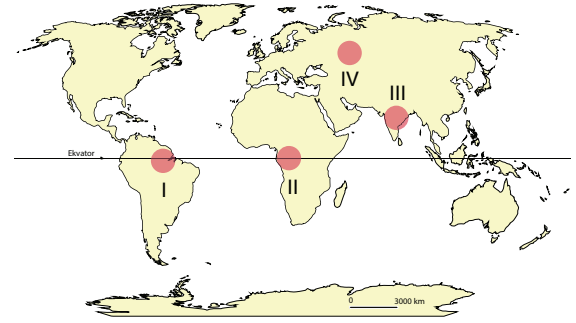
Buna göre;

- I. karstik,
- II. fay,
- III. vadi,
- IV. tabaka

kaynak türlerinden hangileri mineral bakımından daha zengindir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

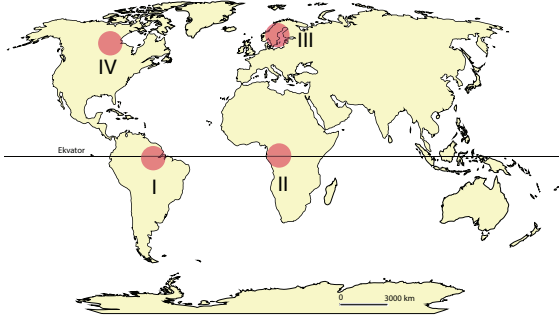

Gür kaynaklarla beslenen ve her mevsim yağış alan yerlerdeki akarsuların rejimleri düzenlidir.

Bu alanlardan hangilerinde rejimi düzenli akarsular yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

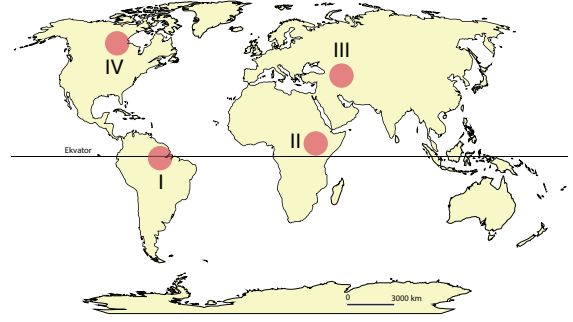

Buzul aşındırmasıyla meydana gelen çanaklarda suların birikmesiyle oluşan göllere "buzul gölleri" denir.

Buna göre buzul göllerinin hangi alanlarda yaygın olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yer kabuğu hareketleriyle oluşan çanaklarda meydana gelen göllere "tektonik göl" denir.

Buna göre hangi alanlarda tektonik göller geniş yer kaplar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda kalkerli arazide oluşan bir göl gösterilmiştir.

Bu göl aşağıdaki göl gruplarından hangisine örnektir?

- A) Volkanik B) Tektonik C) Karstik
D) Sirk E) Alüvyal set

1. • Türkiye'nin tuz ihtiyacının yarısına yakını karşılayan göldür.
• Türkiye'nin en büyük tatlı su gölüdür.
• Göller Yöresi'ndeki tuz oranı yüksek olan göllerdendir.
• Türkiye'nin tek doğal sodyum potansiyeline sahip gölüdür.

Yukarıda hangi göl hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Burdur Gölü B) Acıgöl
C) Beyşehir Gölü D) Ulubat Gölü
E) Tuz Gölü

2. Aşağıda bazı göllerin bulunduğu iller verilmiştir.

Sera	Trabzon
Tortum	Erzurum
Abant	Bolu
Yedigöller	Bolu

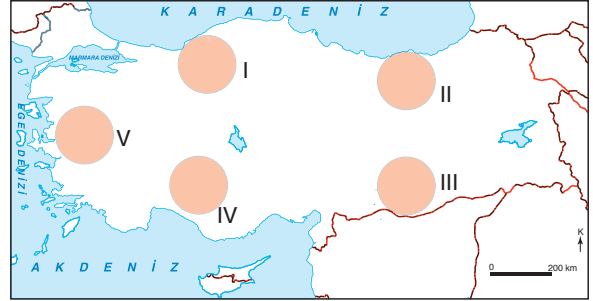
Bu göllerin oluşumunda aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Alüvyonların bir derenin önünü kapatmasıyla oluşmuştur.
B) Heyelan sonucu bir çanağın önünün kapanmasıyla oluşmuştur.
C) Eskiden birer koy iken dalga ve akıntıların taşıdıkları materyallerle koyun önünü kapatması sonucu oluşmuştur.
D) Volkanik faaliyetler sonucu çıkan materyallerin bir çanağın önünü kapatmasıyla oluşmuştur.
E) Yer kabuğu hareketleriyle meydana gelen çanaklarda oluşmuştur.

3. Türkiye'de fay kaynaklarının yaygın olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Ortalama yükseltinin fazla olması
B) Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması
C) Alpin deprem kuşağında yer alması
D) Yer şekillerinin çeşitli olması
E) Karstik alanların yer alması

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'deki karstik göller; dolin, uvala, obruk ve polyelerde oluşmuştur.

Buna göre hangi alanda karstik göller yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Türkiye'deki akarsuların hidroelektrik potansiyelinin yüksek olmasında;

- I. yatak eğimlerinin fazla olması,
II. akış hızlarının fazla olması,
III. rejimlerinin düzensiz olması,
IV. boylarının kısa olması

özelliklerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'de sirk göllerine bazı yüksek dağların üst kısımlarında rastlanır.

Buna göre hangi alanlarda sirk göllerine rastlanması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Türkiye'deki göllerin bir kısmı dalga ve akıntıların bir koyun önünü kapatmasıyla oluşmuştur.

Bu tür oluşumlara;

- I. Büyükçekmece,
- II. Çamiçi,
- III. Durusu,
- IV. İznik

göllerinden hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Türkiye'deki akarsu havzalarından bazılarının tamamı ülke içindeyken bazılarının havzasının bir kısmı başka ülkelerdedir.

Buna göre;

- I. Kızılırmak,
- II. Çoruh,
- III. Fırat,
- IV. Sakarya

akarsularından hangilerinin havzasının bir kısmı başka ülkelerin sınırları içindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Türkiye'deki göllerin bir kısmı, volkanik materyallerin bir çanağın önünü kapatmasıyla oluşmuştur.

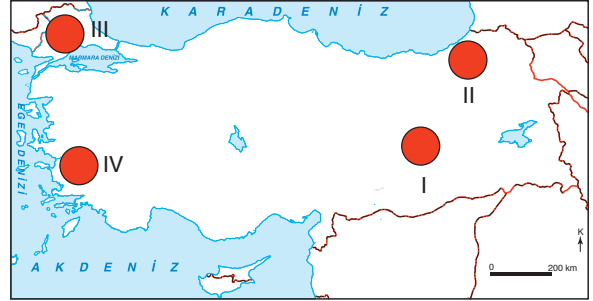
Bu tür oluşumlara;

- I. Uluabat,
- II. Köyceğiz,
- III. Nazik,
- IV. Erçek

göllerinden hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Derin vadilerden akan ve akımı yeterli olan akarsuların hidroelektrik potansiyeli yüksektir.

Buna göre hangi alanlarda bulunan akarsuların hidroelektrik potansiyeli daha yüksektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Karstik kaynaklar, bol miktarda kireç içerir. Bu tür kaynakların bazılarında içme ve kullanma suyu olarak yararlanılmaktadır.

Buna göre;

- I. Antalya,
- II. Edirne,
- III. Mersin,
- IV. Sinop

illerinden hangilerinde karstik kaynakların yaygın olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Bazı kıyılarda deniz turizmi çok gelişmiştir.

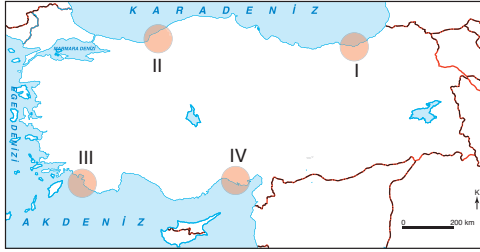
Buna göre;

- I. Antalya,
- II. Tekirdağ,
- III. İzmir,
- IV. Kastamonu

illerinden hangilerinde deniz turizmi **daha çok** gelişmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu kıyılardan hangilerinin balıkçılık bakımından Türkiye ekonomisine katkısı **daha fazladır**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Türkiye'de akış hızı fazla olan akarsularda rafting yapılmaktadır.

Buna göre;

- I. Fırat,
- II. Çoruh,
- III. Büyük Menderes,
- IV. Susurluk

akarsularından hangilerinde rafting yapılmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

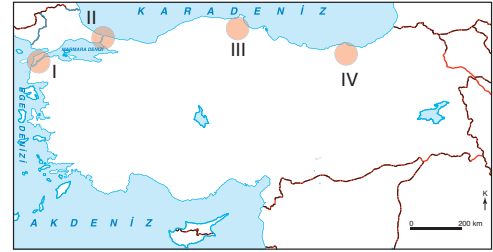

Karstik kaynaklardan içme suyu ve elektrik enerjisi elde edilebilmektedir.

Hangi alanlarda bu tür kaynaklar **daha yaygındır**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bazı kıyılar, önemli uluslararası su yollarındandır. Bu tür alanlar, jeopolitik bakımdan büyük bir önem taşımaktadır. Türkiye, bu bakımdan önemli geçitlere sahip ülkelerdendir.

Bu kıyılardan hangileri Türkiye'nin jeopolitik önemini **daha fazla** artırmaktadır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Türkiye'de su kaynakları sınırlıdır. Buna karşın su tüketimimiz her geçen gün artmaktadır.

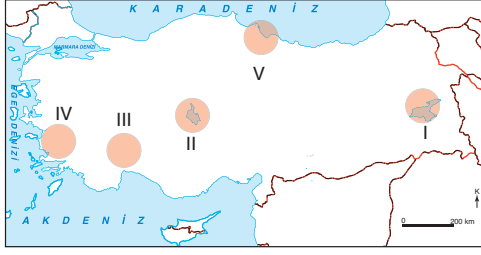
Türkiye'de su tüketiminin artmasında;

- I. hızlı nüfus artışı,
- II. turizm,
- III. sanayileşme,
- IV. enerji üretimi

faktörlerinden hangileri **daha fazla** etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'deki göllerden bazılarında tuz elde edilmektedir.

Hangi alandaki gölden bu amaçla yararlanılmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Türkiye'nin bazı kıyılarından tuz elde edilmektedir.

Buna göre;

- I. İzmir,
II. Balıkesir,
III. Sinop,
IV. Rize

illerinden hangileri kıyılarından tuz elde edilen yerlerden değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Türkiye'deki yer altı sularından çeşitli amaçlarla yararlanılmaktadır.

Buna göre Türkiye'de yer altı sularından;

- I. hidroelektrik üretimi,
II. tarım alanlarını sulama,
III. termal turizmde yararlanma,
IV. mineral elde etme

amaçlarının hangileri bakımından daha çok yararlanılmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Yatak eğiminin ve akış hızının fazla olduğu akarsularda hidroelektrik potansiyel yüksektir.

Buna göre;

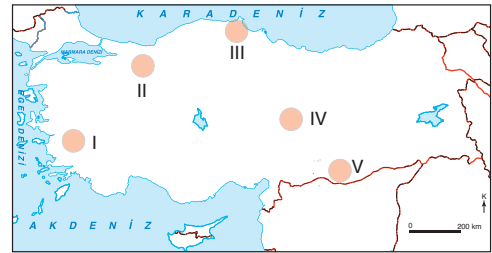
- I. Fırat,
II. Gediz,
III. Dicle,
IV. Küçük Menderes

akarsularından hangilerinin Türkiye hidroelektrik üretimine katkısı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION

11. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

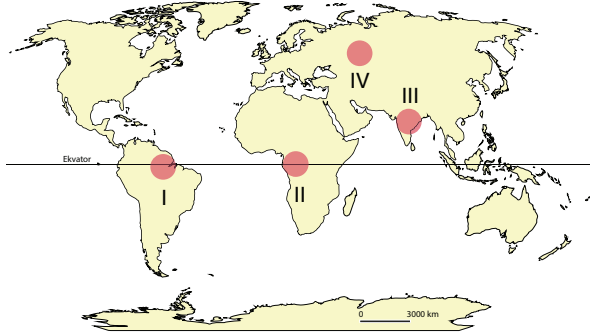

Türkiye'de bazı fay kaynaklarından jeotermal enerji elde edilmektedir.

Bu tür yerlere hangisi örnek olarak verilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Her mevsimi yağışlı ve sıcak olan iklim bölgelerinde kayalar daha çok kimyasal olarak ayrışmaktadır.

Buna göre numaralanmış alanların hangisinde kimyasal çözünme daha hızlıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Yeryüzündeki topraklar; iklim koşulları, bitki örtüsü, kayaların yapısı, yer şekilleri ve dış güçlerin etkinliğine göre sınıflandırılmaktadır. Bunlar; zonal, intrazonal ve azonal olarak üç ana gruba ayrılmaktadır. Zonal topraklar, iklim ve bitki örtüsüne; intrazonal topraklar, topografya ve ana materyalin özelliğine göre oluşmaktadır. Azonal topraklar ise dış kuvvetlerin taşıyıp biriktirdiği materyaller üzerinde meydana gelmektedir.

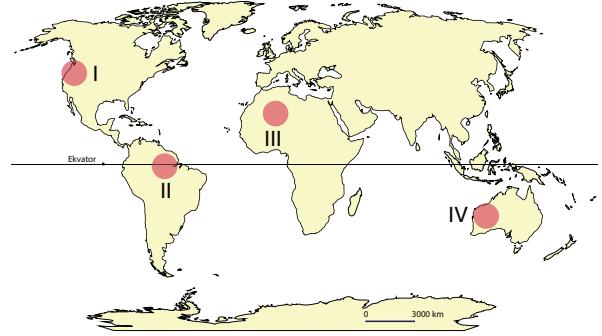
Buna göre;

- I. lős,
II. alüvyal,
III. çernezyom,
IV. vertisol,
V. laterit

toprak tipleri oluşumlarına göre ikiyeşerli olarak gruplandırılırsa bu toprak tiplerinden hangisi gruplandırılmaları dışında kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yağışın fazla ve düzenli olması, sıcaklığın yüksek olması kayaların ayrışmasını dolayısıyla toprak oluşumunu hızlandırır. Buna karşın kurak alanlarda kayalar hızlı çözünür ama diğer koşullar elverişli olmadığından toprak oluşumu yavaştır.

Buna göre hangi alanlarda toprak oluşumu daha yavaştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Terra rossalar, Akdeniz iklim bölgesinde kalkerli arazide oluşmaktadır. Bu topraklar, oksitlenmeden dolayı kırmızı renklidir. Bu nedenle kırmızı renkli Akdeniz toprağı olarak da adlandırılır.

Buna göre;

- I. Rusya,
II. Kanada,
III. Türkiye,
IV. Şili

ülkelerinden hangilerinde terra rossalar görülmektedir?

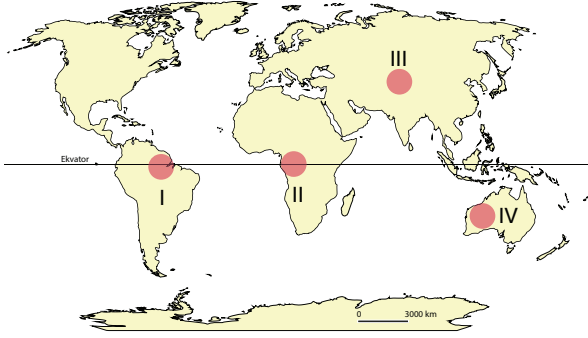
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Kurak ve yarı kurak bölgelerde oluşan tuzlu topraklardır. Yağış az, buharlaşma fazla olduğundan topraktaki tuz yüzeyde birikmektedir. Bu tür topraklara "tuzlu topraklar" da denir.

Bu parçada hangi toprak tipi hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Tundra B) Moren C) Kalsimorfik
D) Halomorfik E) Podzol

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

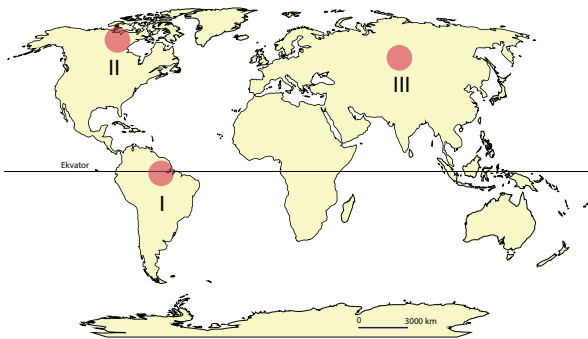

Günlük ve yıllık sıcaklık farklarının fazla olduğu yerlerde kayalar daha çok fiziksel olarak ayrışmaktadır.

Buna göre hangi alanlarda fiziksel ayrışma daha hızlıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerde yaygın olan toprak türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Tundra	Laterit	Podzol
B)	Tundra	Podzol	Laterit
C)	Laterit	Tundra	Podzol
D)	Laterit	Podzol	Tundra
E)	Podzol	Laterit	Tundra

8. • Horizonları gelişmemiş topraklardır.
• Akarsular, buzullar ve rüzgârların taşıyıp belirli alanlarda biriktirdiği materyaller üzerinde oluşan topraklardır.
• Oluştukları yerlerin iklim koşullarını yansıtmazlar.
• Mineral bakımından zengindir.
• Buldukları yerlerin verimli topraklardır.

Bazı özellikleri verilen topraklara aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilemez?

- A) Alüvyal B) Moren C) Löss
D) Çernezyom E) Regosol

FUZION+

9. Aşağıdaki tabloda iki toprak tipi, bulunmadığı grupla yanlış eşleştirilmiştir.

	Toprak Türü	Toprak Grubu
I.	Çernezyom	Zonal
II.	Alüvyal	Azonal
III.	Halomorfik	Zonal
IV.	Podzol	İntrazonal

Buna göre, eşleştirmede hangi iki toprak tipi yer değiştirirse tablodaki bilgiler doğru olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıdaki haritada bir alan taranarak gösterilmiştir.

Bu alanda yaygın olan toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahverengi bozkır
B) Çernezyom
C) Vertisol
D) Terra rossa
E) Kahverengi orman

2. • Bu toprak tipi, Kuzeydoğu Anadolu'da görülür.
• Çayır bitki örtüsü altında oluşmaktadır.
• Humus bakımından çok zengin olduğundan koyu renkli topraklardır.
• Zonal toprakların en verimlisidir.
• Bu alanlarda büyükbaş hayvancılık gelişmiştir.

Bazı özellikleri verilen toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahverengi bozkır
B) Kahverengi orman
C) Çernezyom
D) Kırmızı toprak
E) Regosol

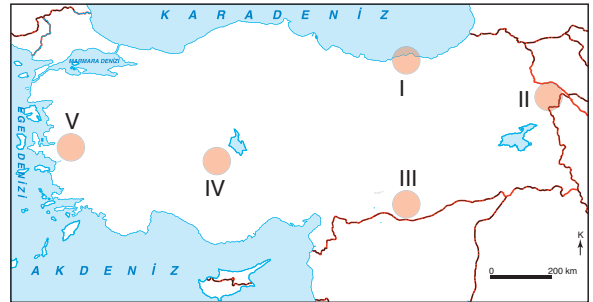
3. Çukurova, Göksu, Menemen, Çarşamba ve Bafra deltaları ile Küçük Menderes, Büyük Menderes, Gediz, Bakırçay, Bursa, Adapazarı, Düzce, Erbaa, Niksar, Erzincan, Erzurum, Iğdır, Elazığ, Malatya ve Muş ovalarında yaygın olan toprak tipidir. Mineral bakımından zengin ve verimli topraklardır. Bu toprakların horizonları oluşmamıştır.

Bu parçada özellikleri belirtilen toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahverengi orman
B) Alüvyal
C) Kolüvyal
D) Kırmızı toprak
E) Terra rossa

FUZION

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

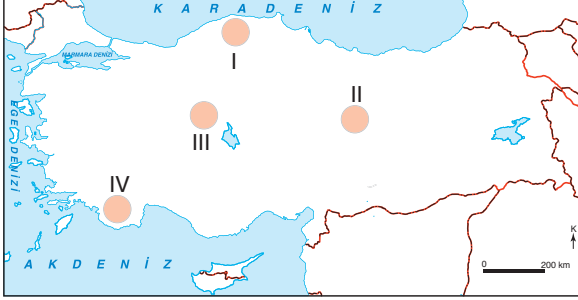

Yağışın buharlaşmadan fazla olduğu alanlarda toprak yüzeyinde tuz ve kireç birikimi fazladır. Buna karşın her mevsim yağışlı yerlerde, topraktaki kireç ve tuz alt katmanlara taşınır. Bu tür topraklar, kireçsiz topraklar olarak tanımlanmaktadır.

Buna göre hangi alanlardaki toprakların yüzeyinde tuz ve kireç birikiminin daha az olması beklenir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

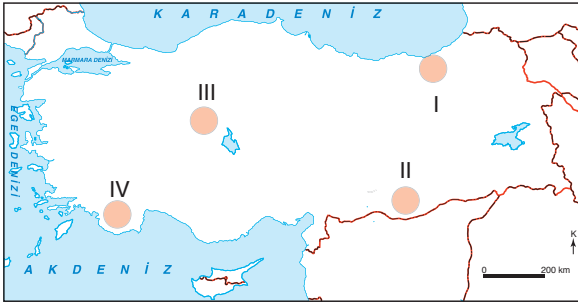

Bitki örtüsü cılız olduğu için humus oranı azdır. Daha çok tahıl tarımına ve küçükbaş hayvancılığa elverişlidir. Bu tür topraklar, bozkır bitki örtüsü altında oluşmaktadır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen toprak tipi hangi alanlarda yaygın olarak görülmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Her mevsim yağış alan yerler ile suda kolay çözünen kayaların yaygın olduğu alanlarda kayalar daha çok kimyasal olarak ayrışır.

Buna göre hangi alanlarda kayalar daha çok kimyasal olarak ayrışır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

7. ---- kireç yönünden zengindir. Eski göl tabanlarındaki killi ve kireçli depolar üzerinde oluşan topraklardır. Yaz kuraklığı döneminde ---- topraklarında 5-10 cm genişliğinde, 100 cm'yi bulan derinlikte çatlaklar oluşur. Bu çatlaklara dolan topraklar, yağışlı dönemde bünyesine fazla miktarda su alarak şişer ve yüzeye doğru yükselir. Dönen topraklar da denen ---- Trakya'da "kara kepir" olarak adlandırılır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa parçada verilen bilgi doğru olur?

- A) Vertisol B) Halomorfik C) Kolüvyal
D) Rendzina E) Çernezyom

FUZION+

8. Bazı toprak tipleri belirli bitki örtülerinin altında oluşmaktadır. Aşağıdaki tabloda iki toprak tipi, oluşmadığı bitki örtüsüyle yanlış eşleştirilmiştir.

	Toprak Türü	Bitki örtüsü
I.	Çernezyom	Çayır
II.	Kahverengi step	Orman
III.	Podzol	Bozkır
IV.	Terra rossa	Maki

Bu eşleştirmede hangi iki toprak tipi yer değiştirirse tablodaki bilgiler doğru olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

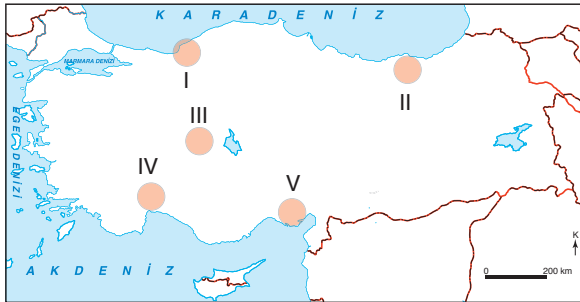
1. Aşağıdaki tabloda Türkiye'de toprakların kullanım alanlarının oranları gösterilmiştir.

Toprakların Kullanım Şekli	Toprakların Kullanım Oranı (%)
I	31,1
II	28,6
III	18,6
Diğerleri	21,7

Bu alanlar aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Tarım	Orman	Mera
B)	Tarım	Mera	Orman
C)	Orman	Mera	Tarım
D)	Orman	Tarım	Mera
E)	Mera	Orman	Tarım

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'de tarım alanlarının bir kısmında kuru tarım yapılmaktadır. Bu toprakların bir kısmı her yıl nadasa bırakılmaktadır.

Bu tarım yöntemi numaralanmış alanların hangisinde daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Kahverengi ve kestane rengi bozkır topraklarının yaygın olduğu alanlarda belirli ekonomik faaliyet ön plandadır.

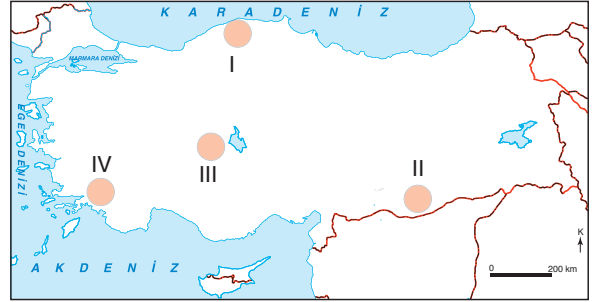
Buna göre;

- I. arıcılık,
II. ormancılık,
III. küçükbaş hayvancılık,
IV. tahıl tarımı

ekonomik faaliyetlerinden hangileri belirtilen alanlarda yaygındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'de kahverengi orman ve kırmızı Akdeniz topraklarının yaygın olduğu alanlarda ormanlar geniş yer kaplar. Türkiye ormanlarının yarısından fazlası bu alanlarda yer almaktadır. Bu nedenle adı geçen alanlarda ormancılık gelişmiştir.

Bu tür yerlere numaralanmış kısımlardan hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

5. Tuğla, kiremit, cam ve cam ürünleri ile kireç, alçı ve seramik eşya üreten sanayi kuruluşları ham madde olarak toprak kullanılmaktadır. Bu ham maddenin kullanıldığı sanayi kuruluşları, Türkiye'nin belirli alanlarında yoğunlaşmıştır.

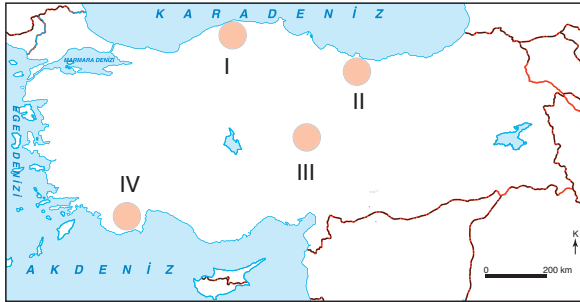
Buna göre;

- I. Kütahya,
- II. Çanakkale,
- III. Antalya,
- IV. Hakkâri

illerinden hangilerinde ham maddesi toprağa dayalı sanayi kuruluşları **daha çok gelişmiştir?**

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Benzer toprak türlerinin yaygın olduğu alanlarda benzer tarım ürünleri yetiştirilmektedir.

Buna göre numaralanmış alanların hangilerinde yetiştirilen tarım ürünleri daha çok benzerlik gösterir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Türkiye'de belirli toprak türlerinin yaygın olduğu alanlarda bazı tarım ürünlerinin üretimi yaygındır. Örneğin, terra rossa topraklarının yaygın olduğu yerlerde daha çok turunçgiller ve zeytin üretimi ile bağcılık gelişmiştir.

Buna göre çay, fındık, mısır ve tütün tarımı daha çok aşağıdaki toprak tiplerinden hangisinin yaygın olduğu alanlarda yapılmaktadır?

- A) Alüvyal B) Kahverengi bozkır
C) Çernezyom D) Kahverengi orman
E) Vertisol

FUZION+

8. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

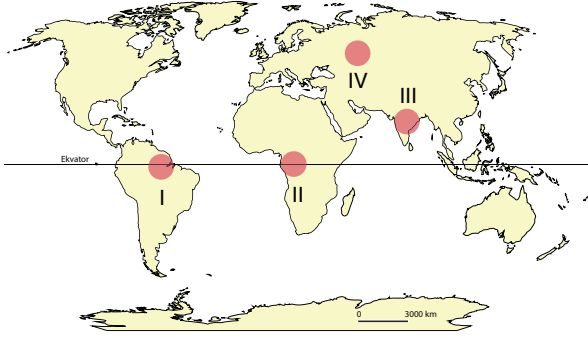

Türkiye'de toprağın ham madde olarak kullanıldığı sanayi dallarından biri, seramik sanayisidir. Dünya seramik üretiminde sayılı ülkeler arasında yer alan Türkiye, birçok ülkeye seramik ihraç etmektedir.

Buna göre hangi alanlarda seramik sanayisi gelişmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

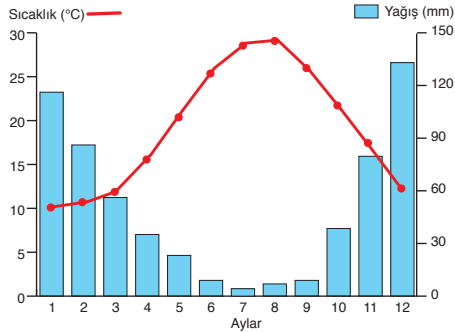
1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yıl boyunca yeşil kalan ve geniş yapraklı ağaçlardan oluşan ormanlar hakkında araştırma yapmak isteyen bir bilim insanı araştırması için hangi alanlara giderse araştırmasında başarılı olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda bir bölgenin sıcaklık ve yağış grafiği gösterilmiştir.

Bir bölgenin doğal bitki örtüsünü sıcaklık ve yağış koşulları belirlemektedir.

Buna göre sıcaklık ve yağış grafiği verilen yörenin doğal bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orman B) Savan C) Maki
D) Tundra E) Tayga

3. Çok düşük sıcaklıklara dayanıklı olan ağaçların aşağıdaki ülkelerden hangisinde yaygın olması beklenmez?

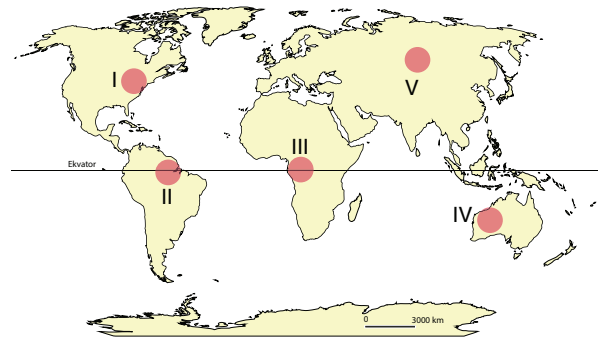
- A) Kanada B) Norveç C) İsveç
D) Nijerya E) Rusya

4. • Her mevsim yağışlı ekvatorial iklim ile yıl boyunca kurak olan çöl iklimi arasında yer alan bölgenin bitki örtüsüdür.
• Yağışlı dönemde yeşeren, uzun boylu otlardan oluşan bitki örtüsüdür.
• Bazı alanlarda ot topluluklarının arasında ağaçlar da yer almaktadır.

Yukarıda özellikleri verilen bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savan B) Bozkır C) Tayga
D) Tundra E) Maki

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Kurak alanlarda bitki örtüsü cılızdır ve bu alanlardaki bitkilerin derinlere inen kök sistemleri gelişmiştir.

Bu tür alanlara numaralanmış yerlerden hangisi örnek olarak verilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bitkiler; sıcaklık isteklerine göre sıcak, ılıman ve soğuk kuşak bitkileri olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır. Yıl boyunca sıcaklık isteği fazla olan bitkiler, sıcak kuşakta yetişmektedir.

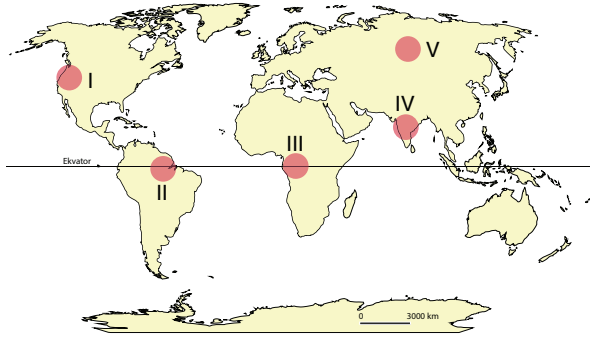
Buna göre;

- I. tropikal yağmur ormanları,
- II. karışık orman,
- III. savan,
- IV. tundra

bitki örtülerinden hangileri sıcak kuşakta yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgedeki ormanlar, büyük ölçüde yapraklarını döken ağaçlardan oluşur. Yaz yağışlarıyla yeşeren ağaçlar, kurak geçen kış mevsiminde yapraklarını döker.

Bazı özellikleri belirtilen orman örtüsü hangi alanda yer almaktadır?

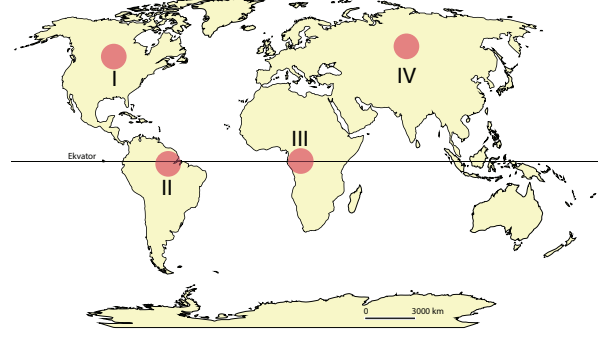
- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Akdeniz iklim bölgesinde görülen çalı topluluklarıdır. Deniz seviyesinden itibaren bazı yerlerde 1000 m'ye kadar olan alanlarda görülebilmektedir. Bunlar daha çok kızılçam ormanlarının tahrip edilmesiyle oluşmuştur.

Bu parçada sözü edilen bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maki B) Tundra C) Psödomaki
D) Garig E) Savan

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Tayga ya da boreal ormanlar olarak bilinen, düşük sıcaklıklara dayanıklı ağaçlardan oluşan bitki örtüsüdür.

Bazı özellikleri belirtilen bu orman örtüsü hangi alanlarda yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

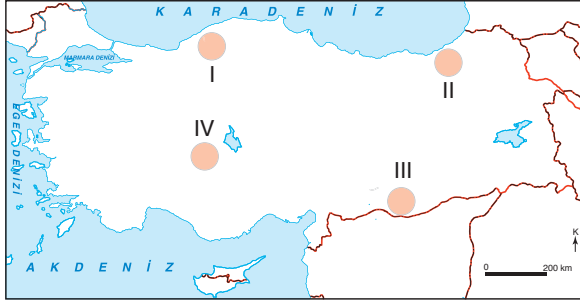
FUZION

10. Yarı kurak iklim bölgelerinde yetişen bitki topluluklarıdır. Yağışlı geçen ilkbaharda yeşeren bu otlar, kurak geçen yaz döneminde kuruyarak sararmaktadır. Geven, sığırkuyruğu, üzerlik otu, çoban yastığı, yavşan otu, gelincik, koyun yumağı ve çayır üçgülü, bu bitki örtüsünü oluşturan bitkilerin başlıcalarıdır.

Bazı özellikleri belirtilen bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savan B) Tundra C) Bozkır
D) Maki E) Garig

1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

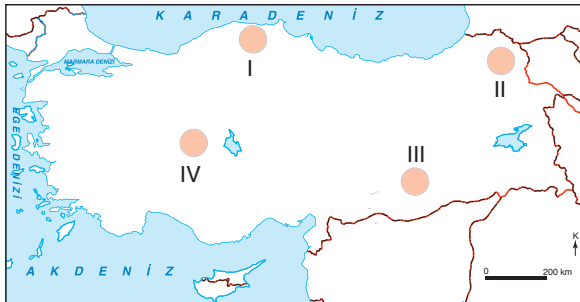

Bitkilerin yetişmesi için sıcaklık ve yağış koşullarının elverişli olması gerekir. Yıl boyunca yağışlı olan bölgeler, ağaç türü bitkilerin yetişmesine daha elverişlidir.

Buna göre hangi alanlar ağaç türü bitkilerin yetişmesine daha elverişlidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

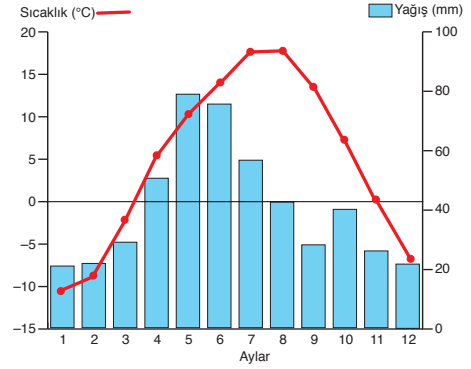

İklim koşulları bir bölgede hâkim olan bitki örtüsünü birinci derecede etkilemektedir. İklim koşullarının benzer olduğu alanlarda benzer bitki örtüleri yer almaktadır.

Buna göre numaralanmış alanların hangilerinde bitki örtüleri benzerdir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıda bir yörenin sıcaklık ve yağış grafiği gösterilmiştir.

Bu bölgedeki hâkim bitki örtüsüyle ilgili,

- I. Düşük sıcaklıklara dayanıklı bitki türleri bulunmaktadır.
II. Yaz yağışlarıyla yeşeren ot türleri bulunmaktadır.
III. Kışın yeşerip yazın kuruyan ot toplulukları yaygındır.
IV. Yıl boyunca yeşil kalan ot türleri yaygındır.

yargılardan hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Yükseklerle çıkıldıkça bitki örtüsü değişmektedir. Örneğin Karadeniz kıyılarında ormanlar geniş yer kaplar. Bu alanlarda yükseltisi az olan yerlerde geniş, yüksek yerlerde iğne yapraklı ağaçlar yaygındır. Bu iki kuşağın arasında hem geniş hem de iğne yapraklılar karışık hâlde bulunmaktadır. Daha yüksek yerlerde çayırlar yer alırken yükseltisi fazla olan alanlarda bitki örtüsüne rastlanmamaktadır.

Buna göre yükseltiye göre bitki örtüsünün değişmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağış B) Nemlilik C) Sıcaklık
D) Basınç E) Rüzgâr

5. Dağların bakı durumunda olan yamaçları, güneşlenme ve sıcaklık bakımından uygun koşullara sahip olduğu için bitkilerin yetişmesine daha elverişlidir. Kuzey Yarım Küre'de dönenceler dışında yer alan alanlarda bakı yönü güneydir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde dağların güney yamaçları bitkilerin yetişmesine daha elverişlidir?

- A) Fransa B) Avustralya C) Arjantin
D) Şili E) Peru

6. İnsanlar, bitki örtüsüne zarar verdikleri gibi bazı faaliyetleriyle bitki örtüsüne olumlu katkılarda da bulunmaktadır.

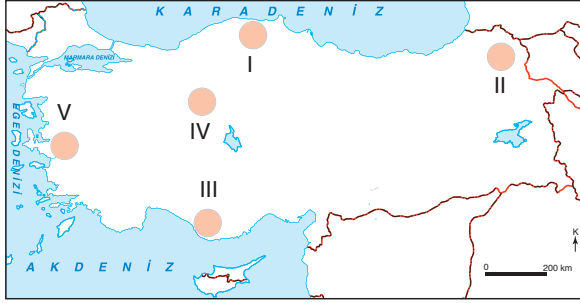
Buna göre insanların;

- I. ağaçlandırma çalışması yapmak,
- II. millî park alanları ilan etmek,
- III. hayvanları meralarda otlatmak,
- IV. yerleşim birimi kurmak

faaliyetlerinden hangileri bitki örtüsüne olumlu katkıda bulunmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

İnsanların doğal bitki örtüsünü tahrip etmeleri sonucunda orman alanlarının yerine bozkır bitki örtüsü oluşmuştur. Bu tür bozkırlara "antropojen bozkır" denir.

Buna göre numaralanmış alanların hangisinde antropojen bozkırlara rastlanması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye yalnızca belirli alanlarda yetişen endemik bitki türleri bakımından zengin bir ülkedir.

Bu haritadaki hangi alanda endemik bitki türleri daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Makilerin tahrip edildiği yerlerde ortaya çıkan, makilere göre daha kısa olan çalılıklara "garig" denir. Garig bitki örtüsünün başlıca türleri; lavanta, laden, nane, funda, ada çayı, keçiboğan, süpürge otu, sütleşen, çalba ve yasemindir.

Buna göre;

- I. İzmir,
- II. Mersin,
- III. Ordu,
- IV. Ardahan

illerinden hangilerinde gariglere rastlanır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Türkiye'deki ormanların bazıları iğne, bazıları geniş yapraklı ağaçlardan oluşmaktadır.

Buna göre;

- I. gürgen,
- II. kayın,
- III. sarıçam,
- IV. ladin

ağaçlarından hangileri geniş yapraklılardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Türkiye, bitki örtüsü bakımından Avrupa'nın birçok ülkesine göre daha zengindir.

Bu durum Türkiye'nin;

- I. dört mevsimin belirgin olarak yaşanması,
- II. yükselti farklarının fazla olması,
- III. yer şekillerinin çeşitli olması,
- IV. orta kuşakta yer alması

özelliklerinden hangilerinin sonucudur?

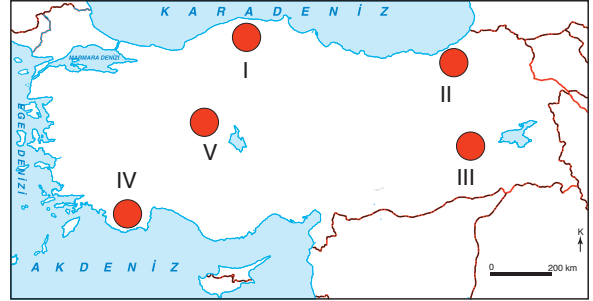
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Yalnızca belirli alanlarda yetişen bitkilere "endemik bitkiler" denir. Endemik bitkiler, tahrip edildikleri zaman bir daha yetişme imkânı olmayan bitki türleridir.

Bu tür bitkilere aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilemez?

- A) Sığla ağacı
- B) Datça hurması
- C) İspir meşesi
- D) Kasnak meşesi
- E) Kızılcım ağacı

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Akdeniz ikliminin doğal bitki örtüsü, kızılcım ormanlarıdır.

Buna göre hangi alanda kızılcımların daha geniş yer kaplaması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FUSION+

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'de makilerin yükseklik sınırı, sıcaklık koşullarına bağlı olarak değişmektedir. Sıcaklığın yüksek olduğu alanlarda makilerin görüldüğü yükseklik sınırı daha fazladır.

Buna göre hangi alanlarda makilerin görüldüğü yükseklik sınırı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Yavşan otu, kekik, çoban yastığı, gelincik, peygamber çiçeği, sığır kuyruğu, üzerlik, geven ve yumak gibi bitki türleri karasal iklimin etkili olduğu alanlarda görülen bitki türleridir. Bu bitkiler; ilkbaharda yağışlarla yeşermekte, yaz sıcaklığı ve kuraklığıyla kurumaktadır.

Buna göre bu bitki türleri;

- I. Trabzon,
- II. Antalya,
- III. Konya,
- IV. Ankara

illerinden hangilerinde yaygındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Bazı bitki türleri, ormanların yok edilmesiyle ortaya çıkmıştır.

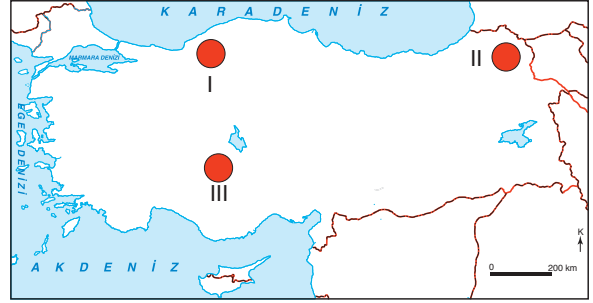
Buna göre;

- I. maki,
- II. çayır,
- III. antropojen bozkır,
- IV. bozkır

bitki örtülerinden hangileri bu şekilde ortaya çıkmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yıl boyunca yağış alan yerlerde ormanlar geniş yer kaplar. Kışların soğuk, yazların serin ve yağışlı olduğu alanlarda başlıca bitki örtüsü çayırdır. İlkbahar dönemi yağışlı, yazların sıcak ve kurak olduğu alanlarda bozkır bitki örtüsü geniş yer kaplar.

Buna göre belirtilen yerlerde yaygın olan bitki örtüleri aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Orman	Bozkır	Çayır
B)	Orman	Çayır	Bozkır
C)	Çayır	Bozkır	Orman
D)	Çayır	Ormanı	Bozkır
E)	Bozkır	Orman	Çayır

8. Türkiye'nin iklim koşullarına uyumlu ağaçlar, belirli alanlarda geniş yer kaplamaktadır.

Buna göre;

- I. kızılçam,
- II. meşe,
- III. sarıçam,
- IV. ladin

ağaçlarından hangileri Türkiye'de daha geniş yer kaplamaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. İklim koşullarından dolayı Türkiye'nin bazı alanlarında ormanların kapladığı alan fazladır. Bu nedenle bazı illerde ormanların yüz ölçüme oranı %50'nin üzerindedir. Buna karşın bazı illerde ormanların yüz ölçüme oranı düşüktür.

Buna göre;

- I. Muğla,
- II. Karabük,
- III. Niğde,
- IV. Şanlıurfa

illerinden hangilerinde ormanların kapladığı alan il yüz ölçümünün %50'sinden fazladır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

11. Aşağıdaki tabloda bazı illerde orman alanlarının yüz ölçüme oranı verilmiştir.

İller	Orman Alanı (%)
I	64
II	1
III	68
IV	4

Türkiye'de fazla yağış alan yerlerde ormanların kapladığı alan fazladır. Yağışın az olduğu iç kesimlerde ise orman alanları sınırlıdır.

Buna göre belirtilen illerden hangileri Türkiye'nin iç kesimlerinde yer almaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Buna göre bu yerlerden hangileri, orman bakımından zengin alanlardandır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

ÜNİTE

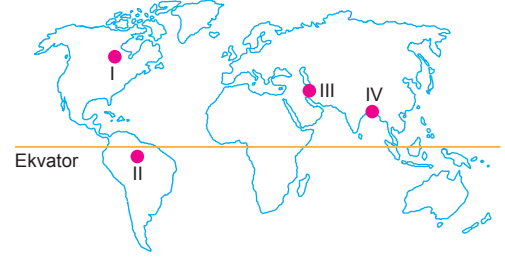
2

BEŞERİ SİSTEMLER

1. Bölüm

Dünyada ve Türkiye'de
Yerleşmeler

1. İnsanlar yerleşik hayata tarımsal üretimle başladıklarından ilk yerleşim yerlerinin seçiminde de tarıma elverişli olma, belirleyici ölçüt olmuştur.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri ilk yerleşim alanlarındandır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

2. Çin'de Sarırmak ve Gökırmak, Hindistan'da Ganj ve İndus, Mısır'da Nil Nehri'nin kıyıları ile Mezopotamya'nın yeryüzünde ilk yerleşmelerin kurulduğu bölgeler arasında;

- I. su kaynaklarının bol olması,
II. yer şekillerinin sade olması,
III. verimli tarım toprakların bulunması,
IV. ulaşımın gelişmiş olması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

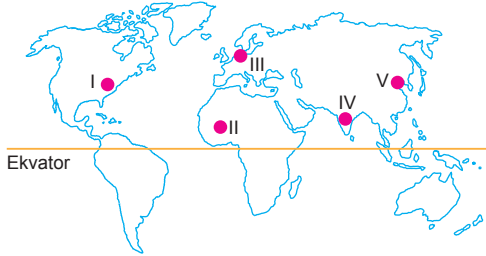
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. I. Kara ve denizlerin dağılışı
II. Sanayi
III. Bitki örtüsü
IV. Madencilik

Yukarıdakilerden hangileri yerleşmenin dağılışını etkileyen doğal faktörlerdir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Günümüzde yeryüzündeki yerleşmeler incelendiğinde yerleşmelerin olmadığı alanlar görüldüğü gibi yerleşmelerin yoğun olduğu alanlar da görülmektedir.

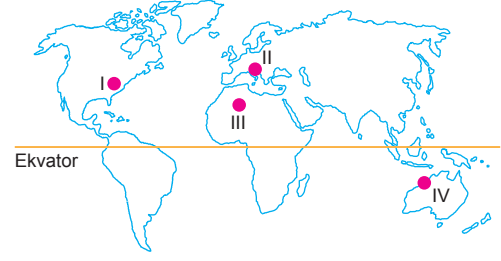
Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yerleşmeler daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdakilerden hangisi yerleşmeleri sınırlandıran faktörlerden değildir?

- A) Denizler B) Bataklıklar C) Platolar
D) Kutuplar E) Çöller

6. Yağışın çok az olduğu alanlarda yerleşmeler azdır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde yerleşmeler daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Gür ormanlarla kaplı alanlarda yerleşmeler azdır.

Bu duruma;

- I. Batı Avrupa,
II. Güneydoğu Asya,
III. Amazon Havzası,
IV. Kongo Havzası

alanlarından hangileri örnek olarak verilebilir?

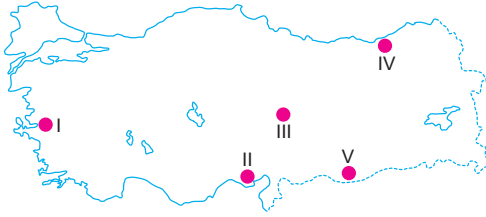
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Bazı yerleşmeler, maden çıkarılan alanların yakınında kurulmuştur.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilebilir?

- A) Atina B) Yeni Delhi C) Essen
D) Abuja E) New York

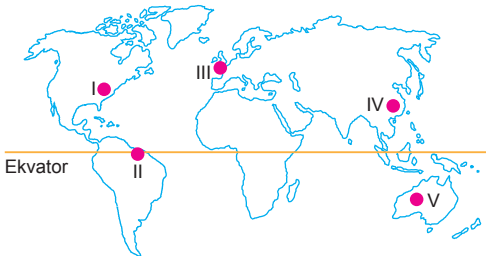
9. Yerleşme yerlerinin bazılarında meskenler arasındaki uzaklık fazladır. Bu tür yerleşmelere “dağınık yerleşme” denir. Dağınık yerleşmelerden bazılarında meskenler arasındaki uzaklık bir iki km’yi bulmaktadır ve meskenler araziye tek tek ya da birkaç meskenden oluşan kümeler hâlinde dağılmıştır.

Bu tür yerleşmeler haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Sanayi Devrimi’nden sonra fabrikaların kurulduğu yerler, önemli birer çekim merkezi hâline gelmiş; bu tür yerleşim birimleri, hızla büyüyerek gelişmişlerdir.

Bu durum haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde ilk olarak yaşanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Yerleşmeler, kır ve şehir yerleşmeleri olmak üzere iki gruba ayrılır.

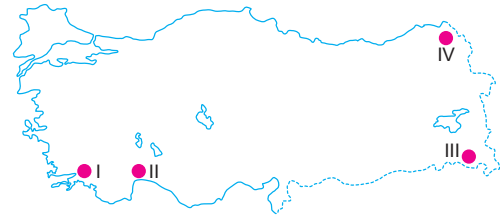
Bu ayırmada;

- I. ekonomik etkinlik,
II. nüfus miktarı,
III. yönetim şekli,
IV. coğrafi konum

özelliklerinden hangileri dikkate alınmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Yerleşme alanlarının seçiminde ya da bazı yerleşmelerin büyümesinde turizmin ve ticaretin etkisi fazladır. Turizme bağlı olarak konaklama, eğlence ve alışveriş merkezlerinin artması, yerleşim biriminin büyümesini sağlamaktadır.

Bu duruma haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Bazı yerleşmelerde meskenler arasındaki mesafe çok azdır, bazı yerlerde ise meskenler bitişiktir.

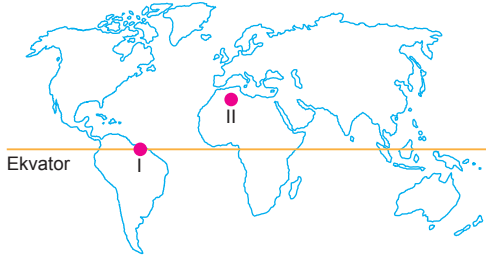
Bu tür yerleşmelerin oluşmasında;

- I. nüfus miktarı,
- II. su kaynakları,
- III. yönetim şekli,
- IV. yer şekilleri

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Meskenlerin yapımında kullanılan malzemeler, daha çok yerin coğrafi özelliklerinin izlerini taşır.

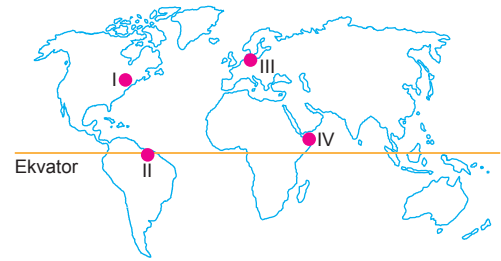
Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlarda mesken yapımında kullanılan malzemeler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II
A)	Taş	Kerpiç
B)	Ahşap	Kerpiç
C)	Kerpiç	Taş
D)	Ahşap	Ahşap
E)	Taş	Kerpiç

3. Mekke, Medine, Kudüs ve Roma'da ön plana çıkan fonksiyon aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdari B) Dinî C) Ticaret
D) Sanayi E) Tarım

4. Şehir yerleşmelerinin nüfusları fazladır ve şehirlerdeki ekonomik etkinlikler daha çok hizmet ve imalat etkinliklerine dayalıdır.

Bu tür yerleşmeler haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde daha yaygındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Şehirler; ön plana çıkan ekonomik etkinliklerine göre tarım, sanayi, madencilik, turizm, liman, dinî, idari ve kültür şehri gibi niteliklemlerle tanımlanmaktadır.

Buna göre aşağıda verilen şehir ve ön plana çıkan ekonomik etkinlik eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Oxford – Kültür
- B) New York – Sanayi
- C) Paris – İdari
- D) Oslo – Madencilik
- E) Marsilya – Liman

6. Ormanların geniş yer kapladığı alanlarda meskenlerin yapımında daha çok ahşap kullanılır.

Buna göre aşağıdaki alanlardan hangisinde ahşap meskenler yaygın değildir?

- A) Konya Ovası
- B) Doğu Karadeniz
- C) Menteşe Yöresi
- D) Çatalca - Kocaeli Platoları
- E) Biga Yarımadası

7. Çatalhöyük (Konya), Hattuşa (Çorum), Hacılar (Burdur) ve Göbeklitepe (Şanlıurfa) Anadolu’daki ilk yerleşmelerden bazılarıdır.

Anadolu’nun yeryüzündeki ilk yerleşmelerin kurulduğu alanlardan biri olmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

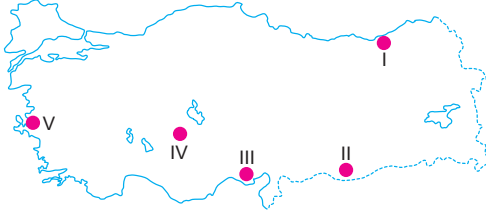
- A) Su kaynaklarının bol olması
- B) Verimli tarım topraklarının bulunması
- C) Yaşamaya elverişli iklim koşullarının etkili olması
- D) Yer şekillerinin yerleşmeye elverişli olması
- E) Genç bir arazi yapısına sahip olması

8. Türkiye’de yerleşmeleri doğal ve beşerî faktörler etkilemektedir. Doğal faktörlerin başlıcaları; iklim, yer şekilleri ve su kaynaklarıdır. Beşerî faktörlerin başlıcaları; sanayileşme, tarım, madencilik, ulaşım ve turizmdir.

Buna göre aşağıda Türkiye’de yerleşmelerin dağılışıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ege, Marmara ve Karadeniz kıyıları, yerleşmelerin fazla olduğu alanlardandır.
- B) Sıcaklık ortalamalarının düşük olduğu Doğu Anadolu’da yerleşmeler azdır.
- C) Karadeniz kıyılarında deniz etkisinden dolayı kuzey yamaçlar, yerleşmeye daha elverişlidir.
- D) Türkiye genelinde kuzey yamaçlar, güney yamaçlara göre yerleşmeye daha elverişlidir.
- E) Yağışın az olduğu Güneydoğu Anadolu’nun güneyinde yerleşmeler azdır.

9. Türkiye’deki yerleşmelerin önemli bir kısmı ovalarda ve yükseltisi az olan platolarda yer almaktadır.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisi bu genellemeye uymaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Türkiye’deki bazı köyler, yakın çevrelerinde bulunan madenlerden dolayı büyümüş ve şehir hâline gelmiştir.

Bu duruma;

- I. Ankara,
II. Batman,
III. Kastamonu,
IV. Zonguldak

şehirlerinden hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

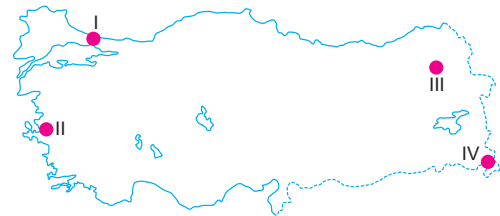
11. Ana yolların geçtiği veya belirli yolların kavşak noktasında bulunan yerlerde yerleşmeler daha fazladır.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilemez?

- A) Eskişehir B) Afyonkarahisar
C) Gaziantep D) Sinop
E) Ankara

FUSION+

12. Metropoliten şehirlerin nüfusu bir milyondan fazladır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde metropoliten şehir yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

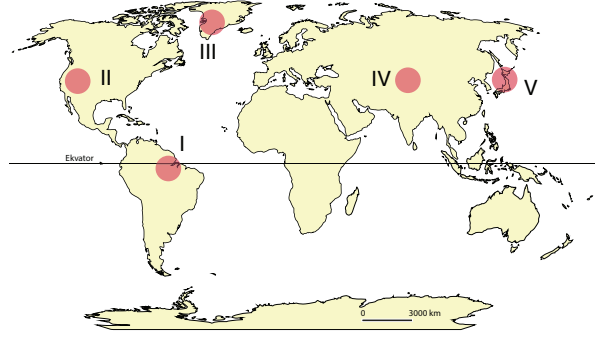
ÜNİTE 2

BEŞERİ SİSTEMLER

2. Bölüm

Dünyada ve Türkiye’de Nüfus ve Göç

1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

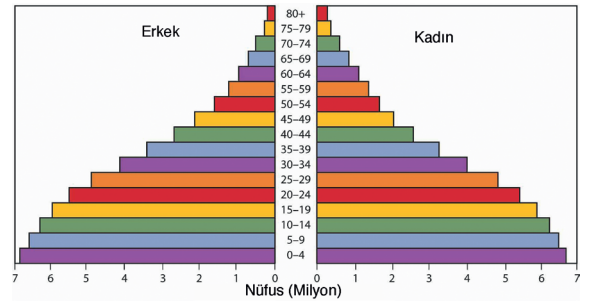

Yeryüzünün önemli bir kısmında yükselti arttıkça nüfus azalmaktadır.

Bu haritadaki alanların hangisinde yükseltisi fazla olan yerler daha fazla nüfuslanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

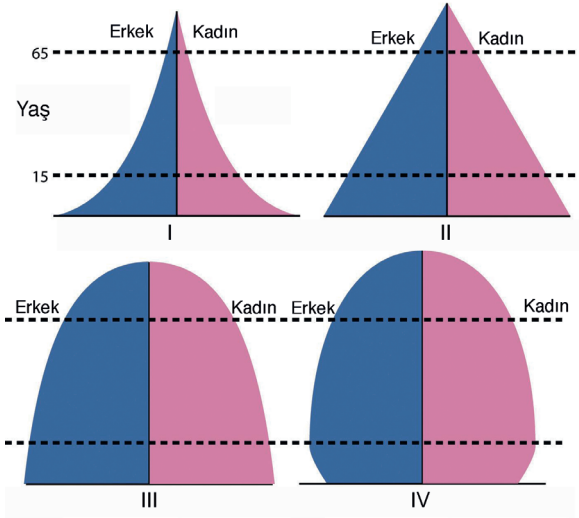
2. Aşağıda bir ülkeye ait nüfus piramidi verilmiştir.

Bu piramide göre ülkenin nüfusuyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Toplam nüfus miktarı
B) Kadın nüfusunun ne kadar olduğu
C) Yaşlı nüfus miktarı
D) Çalışma çağındaki nüfus miktarı
E) Nüfus yoğunluğunun ne kadar olduğu

3. Aşağıda dört ülkeye ait nüfus piramitleri verilmiştir.

Bu nüfus piramitleri ülkelerin gelişmişlik düzeyini yansıtıklarına göre bu piramitlerin ait olduğu hangi ülkelerin gelişmiş olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. İnsanlık tarihi boyunca dünya nüfusunun artışında üç sıçrama dönemi belirlenmiştir. Bu dönemlerden sonra dünya nüfusunda yağun artışlar gerçekleşmiştir.

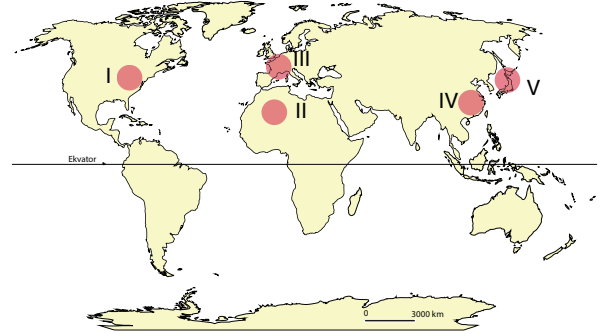
Buna göre;

- I. tarımsal üretime başlama,
II. avlanmak için aletler üretme,
III. fabrikalarda üretim yapma

gelişmelerinden hangileri sırasıyla dünya nüfusunda sıçramalara neden olmuştur?

- A) I, II, III B) I, III, II C) II, III, I
D) II, I, III E) III, II, I

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

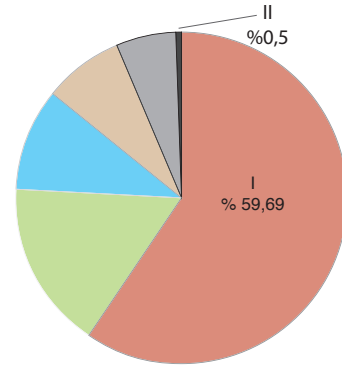
Yeryüzünde nüfus, belirli alanlarda yoğunlaşmıştır.

Numaralanmış alanlardan hangisi bu tür yerlerden değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FUZION

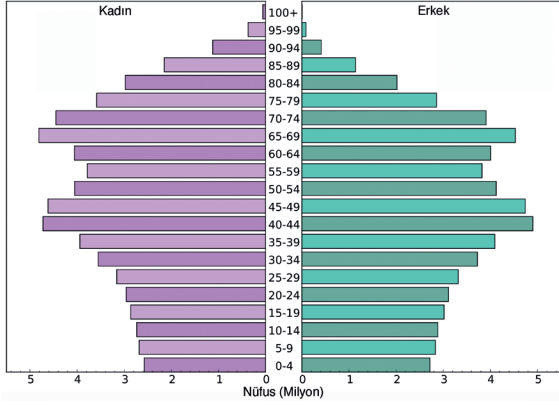
6. Aşağıdaki grafikte 2019 yılında dünya nüfusunun kıtalara göre dağılışı oran olarak gösterilmiştir.

Buna göre I ve II numarayla gösterilen kıtalar aşağıdaki-lerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II
A)	Asya	Afrika
B)	Kuzey Amerika	Asya
C)	Afrika	Avrupa
D)	Asya	Okyanusya
E)	Güney Amerika	Afrika

7. Aşağıda bir ülkeye ait nüfus piramidi verilmiştir.

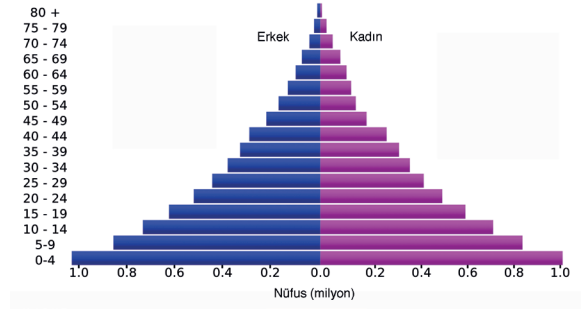
Bu ülkeyle ilgili,

- I. Son yıllarda nüfus artış hızı azalmıştır.
- II. Ortalama yaşam süresi kısadır.
- III. Yaşlı nüfus içinde kadınların oranı fazladır.
- IV. Az gelişmiş bir ülkedir.

yargılarından hangilerine varılamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda bir ülkeye ait nüfus piramidi verilmiştir.

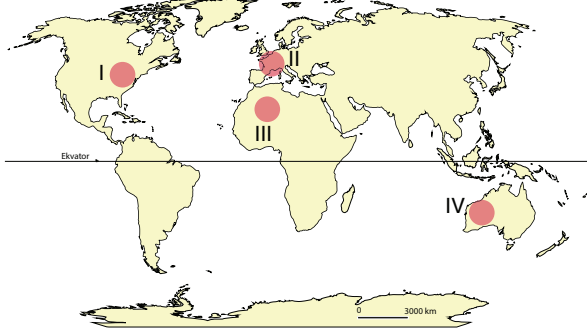
Gelişmişlik düzeyi göz önüne alınırsa,

- I. Somali,
- II. Japonya,
- III. Nijerya,
- IV. Almanya

ülkelerinden hangilerinin nüfus piramidi bu ülkenin piramidine benzer?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Kurak alanlar yeryüzünün seyrek nüfuslu yerlerindedir.

Numaralanmış alanların hangileri bu tür alanlara örnektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıdaki tabloda 2020 yılında kıtalara göre aritmetik nüfus yoğunluğu verilmiştir.

Kıtalar	Nüfus yoğunluğu (kişi/km ²)
I	104,11
II	44,24
III	33,78
IV	24,15
V	14,93
VI	5,03

I ve VI numarayla gösterilen kıtalar aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	VI
A)	Asya	Afrika
B)	Kuzey Amerika	Asya
C)	Afrika	Avrupa
D)	Asya	Okyanusya
E)	Güney Amerika	Afrika

3. Aşağıdaki tabloda 2020 yılına ait kıta nüfusları verilirken iki kıtanın yeri yanlış yazılmıştır.

	Kıtalar	Nüfus
I.	Asya	4.641.054.775
II.	Afrika	1.340.598.147
III.	Güney Amerika	747.636.026
IV.	Avrupa	430.759.766

Buna göre tabloda numaralanmış kıtalardan hangileri yer değiştirirse bilgiler doğru olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki tabloda bazı yıllara göre dünya nüfusu verilmiştir.

Yıllar	Dünya nüfusu
1500	450.000.000
1600	500.000.000
1700	610.000.000
1760	770.000.000
1804	1.000.000.000
1850	1.200.000.000
1900	1.600.000.000

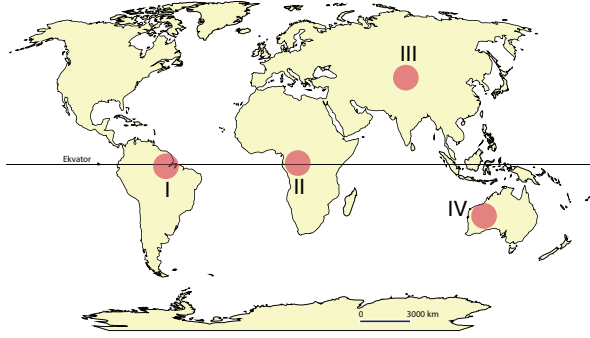
Dünya nüfusunda 1700 ile 1850 arasında büyük bir artışın gerçekleşmesi;

- I. Sanayi Devrimi,
II. tıp alanındaki ilerlemeler,
III. kırdan kente göçler,
IV. doğum oranının düşmesi

olgularından hangileriyle ilgilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Gür ormanlarla kaplı alanlar, yeryüzünün seyrek nüfuslu yerlerindedir.

Buna göre numaralanmış yerlerden hangileri bu tür alanlardandır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıda 2020 yılında kıtaların nüfusları ve aritmetik nüfus yoğunlukları verilmiştir.

Kıtalar	Nüfus	Nüfus yoğunluğu
Asya	4.641.054.775	104
Afrika	1.340.598.147	44
Avrupa	747.636.026	34
Güney Amerika	430.759.766	24
Kuzey Amerika	368.869.647	15
Okyanusya	42.677.813	5

Tablodaki verilere göre;

- I. Nüfus yoğunluğu, nüfus miktarına göre değişmektedir.
II. Nüfus yoğunluğunu etkileyen etmenlerden biri de yüz ölçümdür.
III. Tarım alanları geniş olan kıtalarda aritmetik nüfus yoğunluğu yüksektir.
IV. Doğal nüfus artış hızı azaldıkça aritmetik nüfus yoğunluğu da azalmaktadır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Sanayi Devrimi’nden sonra dünya nüfusunda önemli bir artış gerçekleşmiştir. Özellikle 1760 ile 1850 yılları arasında dünya nüfusundaki artış, önceki dönemlere göre çok yüksektir.

Bu durum öncelikle;

- I. Avrupa,
II. Afrika,
III. Kuzey Amerika,
IV. Okyanusya

kıtalarından hangilerinde meydana gelmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

8. Aşağıda belirli yıllarda dünyadaki kent nüfus oranı verilmiştir.

Yıllar	Kentli nüfus oranı (%)
1951	30
1962	35
1981	40
1995	45
2006	50
2020	56

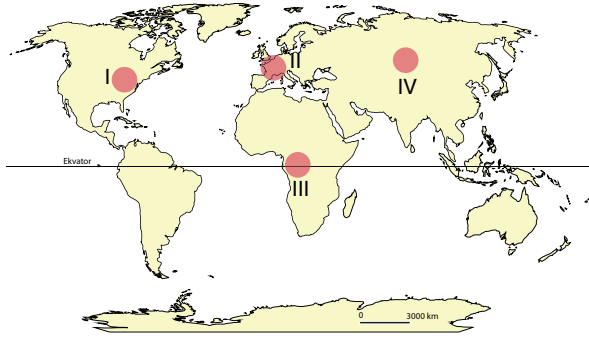
Kent nüfusundaki artış öncelikle;

- I. kırsal kesimden kentlere göç,
II. sanayileşme,
III. şehirlerdeki doğum oranı,
IV. ortalama yaşam süresi

etmenlerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yeryüzünde bazı alanlar sanayileşmeden dolayı yoğun bir şekilde nüfuslanmıştır.

Buna göre numaralanmış alanlardan hangileri yoğun nüfusludur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Her ülkede sosyoekonomik ve askerî amaçlarla nüfus sayımları yapılmaktadır. Bu sayımlarda nüfus miktarının yanı sıra bazı özellikleri de belirlenmektedir. Nüfus sayımlarında elde edilen bilgilerin bir kısmı olduğu gibi kullanılırken bir kısmı başka verilerle karşılaştırılarak işlemlerden geçirildikten sonra kullanılmaktadır.

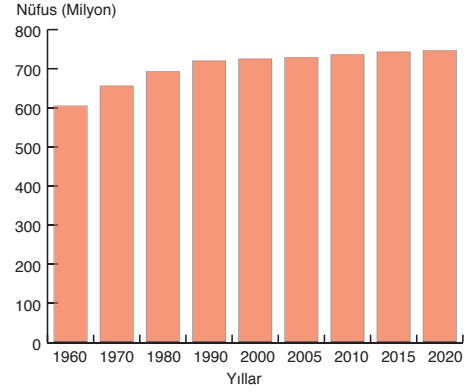
Buna göre;

- I. aritmetik nüfus yoğunluğu,
II. toplam nüfus,
III. yaşlı nüfus miktarı,
IV. kadın nüfus miktarı

bilgilerinden hangileri nüfus sayımlarından doğrudan elde edilen bilgilerden değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıda bazı yıllara göre bir kıtanın nüfusu verilmiştir.

Gelişmiş bölgelerde nüfus artış hızı az iken gelişmekte olan yerlerde bu değer yüksektir.

Buna göre yıllara göre nüfusu verilen kıta aşağıdakilerden hangisidir?

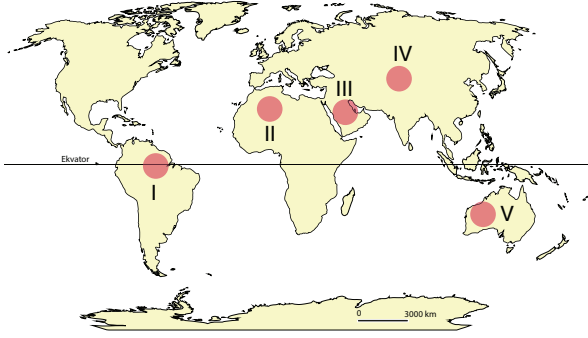
- A) Asya B) Avrupa C) Afrika
D) Güney Amerika E) Okyanusya

4. Doğumlar ve ölümler arasındaki farka göre gerçekleşen nüfus artışına "doğal nüfus artışı" denir. Doğum oranının ölüm oranından fazla olması, nüfusun artmasına neden olmaktadır. Bu artış, bazı ülkelerde yüksek düzeydedir. Nüfus artış hızının fazla olması nüfusun kısa sürede iki misline ulaşmasına neden olmaktadır; bu durum, birçok sosyoekonomik sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızının yüksek olmasının olumlu sonuçlarındandır?

- A) Kişi başına düşen millî gelirin düşmesi
B) Doğal kaynak tüketiminin artması
C) İşsizlik oranının artması
D) Üretici nüfusun artması
E) Kalkınma hızının düşmesi

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

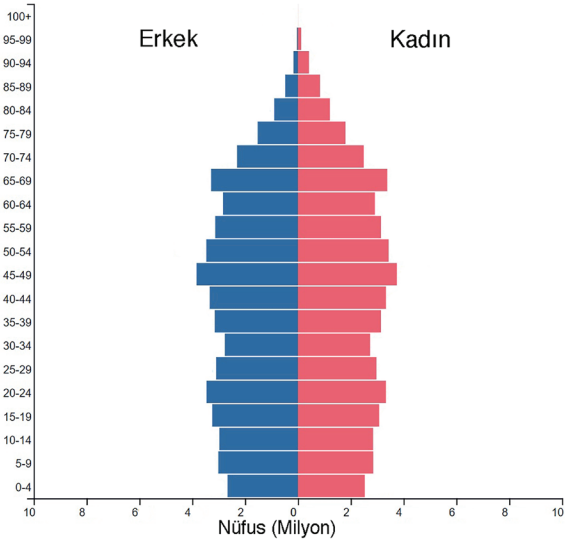

Yeryüzündeki kurak alanlar tarıma elverişli değildir. Bu tür alanlarda hayati bir öneme sahip olan su kaynakları sınırlıdır. Bu nedenle kurak yerler, yeryüzünün seyrek nüfuslu alanlarıdır.

Buna göre hangi alanda nüfusun seyrek olmasının nedeni kuraklık değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıda bir ülkeye ait nüfus piramidi verilmiştir.

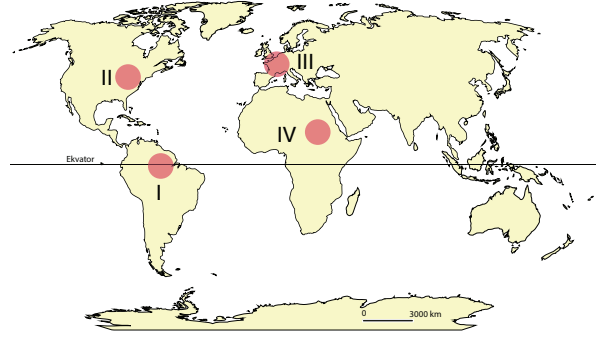
Bu ülkeyle ilgili,

- I. Son yıllarda nüfus artış hızı düşmüştür.
- II. Nüfus artış hızı, yıllara göre dalgalanmalar göstermiştir.
- III. Nüfusun büyük bir kısmını 65 yaş ve üzerindeki kişiler oluşturmaktadır.
- IV. Ortalama yaşam süresi kısadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Dünyada doğal nüfus artış hızı, %0,11’dir. Gelişmiş ülkelerde doğal nüfus artış hızı düşük iken az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde bu değer yüksektir.

Buna göre haritadaki alanların hangilerinde doğal nüfus artış hızı daha yüksektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

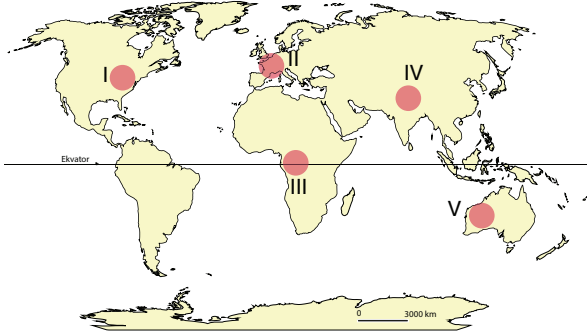
8. Aşağıdaki tabloda 2020 yılında kıtaların nüfus artış hızları verilirken iki kıtanın yeri yanlış yazılmıştır.

	Kıtalar	Nüfus artış hızı (%)
I	Asya	8,6
II	Afrika	0,6
III	Avrupa	24,9
IV	Güney Amerika	8,3

Buna göre tabloda hangi iki kıta yer değiştirirse bilgiler doğru olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yeryüzünde nüfus dağılışını etkileyen etmenlerden biri de yer şekilleridir. Dağlık alanlar seyrek nüfuslu iken ovalar ve yükseltisi deniz seviyesine yakın olan yerler sık nüfuslanmıştır.

Buna göre hangi alanda dağlar geniş yer kapladığı için nüfus seyrekdir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aritmetik nüfus yoğunluğu, nüfusun yüz ölçüme oranıdır ve km^2 ye düşen insan sayısını ifade eder. Dünya genelinde nüfus yoğunluğu 60 kişidir. Bazı alanlarda nüfus yoğunluğu fazla iken bazı alanlarda bu değer düşüktür.

Buna göre;

- I. Batı Avrupa,
II. Güneydoğu Asya,
III. Kuzey Afrika,
IV. Kuzey Kanada

bölgelerinden hangilerinde nüfus yoğunluğu dünya ortalamasının altındadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

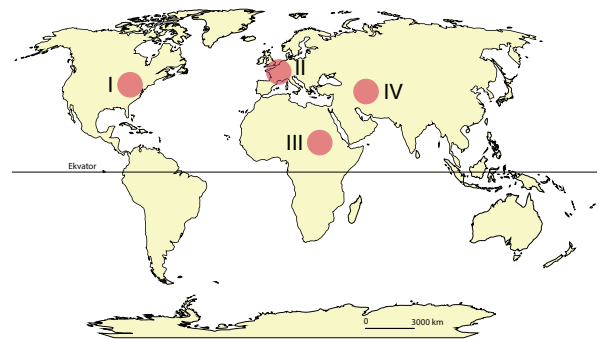
3. Aşağıdaki tabloda 2019 yılında Avrupa ve Afrika'da yer alan bazı ülkelerin nüfus artış hızı verilmiştir.

Ülkeler	Nüfus artış hızı (‰)
I	3
II	5
III	30
IV	38

Gelişmişlik düzeyleri göz önünde bulundurulursa bu ülkelerden hangilerinin Avrupa kıtasında yer aldığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Gelişmiş ülkelerde tarım alanında çalışanların oranı az iken az gelişmiş ve geri kalmış ülkelerde bu değer yüksektir.

Buna göre numaralanmış alanların hangilerinde tarımda çalışanların oranı daha düşüktür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki tabloda 2019 yılında bazı ülkelerde 0-14 ile 65 ve üzeri yaş grubundaki nüfusun ülke nüfusuna oranı verilmiştir.

Ülkeler	0-14 yaş nüfus oranı (%)	65 yaş ve üzeri nüfus oranı (%)
Afganistan	42	3
Japonya	13	28
Etiyopya	40	4
Belçika	17	19

Buna göre,

- Afganistan ve Etiyopya’da ortalama yaşam süresi birbirine yakındır.
- Çalışma çağındaki nüfus oranının en fazla olduğu ülke Belçika’dır.
- Etiyopya’da yaşlı nüfus miktarı, Afganistan’dan fazladır.
- Belçika ve Japonya’nın nüfusu birbirine yakındır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki tabloda 2019 yılında bazı ülkelerin nüfusu ve nüfus yoğunluğu verilmiştir.

Ülkeler	Nüfus	Nüfus yoğunluğu (km ² /kişi)
Kanada	37.589.262	4
Rusya	144.373.535	9
Japonya	126.264.931	347
Belçika	11.484.055	377

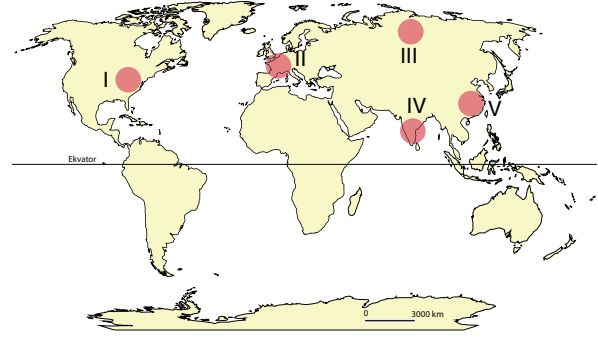
Buna göre,

- Kanada’nın yüz ölçümü, Belçika’dan büyüktür.
- Rusya’nın yüz ölçümü, Japonya’dan büyüktür.
- Ülkelerin yüz ölçümüyle ilgili yorum yapılamaz.
- Belçika ve Japonya’nın yüz ölçümü, aynıdır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Dünya nüfusunun büyük bir kısmı, yükseltisi 500 metrenin altında olduğu alanlarda yaşamaktadır.

Buna göre numaralanmış alanların hangisinde yükselti az olduğu hâlde nüfus seyrekir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki tabloda 2019 yılında Nijerya, Sudan, Japonya ve Almanya’da kırsal nüfus oranları verilmiştir.

Ülkeler	Kırsal nüfus (%)
I	8
II	23
III	49
IV	65

Gelişmişlik düzeyleri göz önünde bulundurulursa tablodaki değerlerden hangilerinin Japonya ve Almanya’ya ait olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. I. Nüfusun çalıştığı iş kollarının belirlenmesi
II. Vergi yükümlülerinin sayısının belirlenmesi
III. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımının belirlenmesi
IV. Askere alınacakların sayısının belirlenmesi

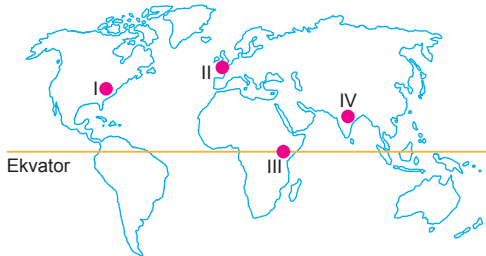
Yukarıdakilerden hangileri 20. yüzyıl öncesi nüfus sayımlarının amaçlarındandır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. **Aşağıdakilerden hangisi nüfusun fazla olmasının olumlu sonuçlarındandır?**

- A) Kalkınma hızının azalması
B) Kişi başına düşen millî gelirin azalması
C) Üretimin ve ticaretin artması
D) Nüfusa yönelik yatırımların artması
E) Doğal kaynakların tüketiminin artması

3. Az gelişmiş ülke veya bölgelerde kırsal kesimde yaşayanların oranı fazladır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde kırsal nüfus oranı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. 65 yaş ve üzerindeki nüfus, yaşlı nüfus olarak kabul edilir. Gelişmiş ülkelerde yaşlı nüfus oranı fazladır.

Buna göre;

- I. Almanya,
II. Arjantin,
III. İngiltere,
IV. Hindistan

Ülkelerinden hangilerinde yaşlı nüfus oranı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

5. Aşağıda beş ülkenin nüfus artış hızları verilmiştir.

Ülke	Nüfus artış hızı (%)
Japonya	-1
İtalya	-2
Finlandiya	3
Irak	30
Birundi	31

Nüfus artış hızları verilen bu ülkelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Japonya'nın nüfusu azalmaktadır.
B) İtalya'da ortalama ömür süresi uzundur.
C) Finlandiya'da yaşlı nüfus oranı Birundi'den fazladır.
D) Irak'ta bağımlı nüfus oranı fazladır.
E) Birundi'de temel ihtiyaçları karşılama oranı yüksektir.

6. X ülkesinde kadın nüfus oranı, erkek nüfus oranından fazladır.

Buna göre X ülkesi için,

- I. Göç gönderen bir ülkedir.
- II. Göç alan bir ülkedir.
- III. Yakın zamanda savaş yaşamış bir ülkedir.
- IV. Nüfus artış hızı fazladır.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Dünya nüfusunda ikinci sıçrama MÖ 10.000’li yıllarda Neolitik Devrim’le gerçekleşmiştir.

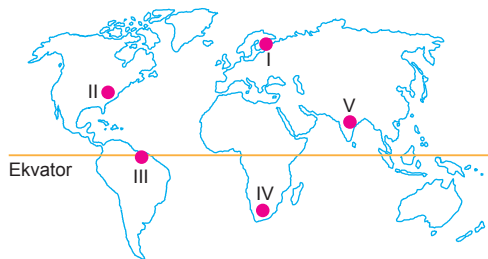
Bu dönemde nüfusun sıçramasında;

- I. yerleşik yaşama geçilmesi,
- II. makinelerle üretime geçilmesi,
- III. tarımsal üretimin başlaması,
- IV. salgın hastalıkların aşılarla önlenmesi

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 8.

Modern anlamda nüfus sayımları ilk olarak haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde başlamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. 1950 yılından itibaren genel olarak dünya nüfus artışında azalma görülmesinde;

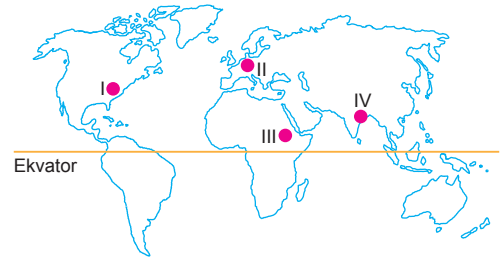
- I. şehirleşme oranının artması,
- II. doğum oranının artması,
- III. eğitim seviyesinin artması,
- IV. göçlerin artması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION

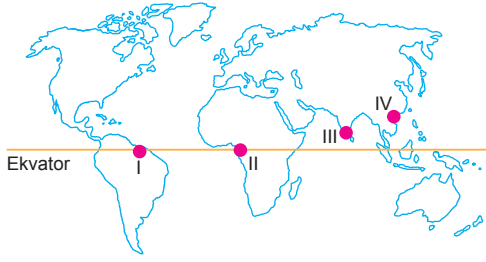
10. Gelişmiş ülkelerde üretici nüfus olan genç nüfusa ihtiyaç daha fazla olduğundan bu ihtiyaç, göçlerle karşılanmaya çalışılmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde genç nüfusa olan ihtiyaç daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. İklim koşullarının yaşamaya elverişli, tarım alanlarının ve su kaynaklarının bol olduğu alanlarda nüfus daha fazladır.

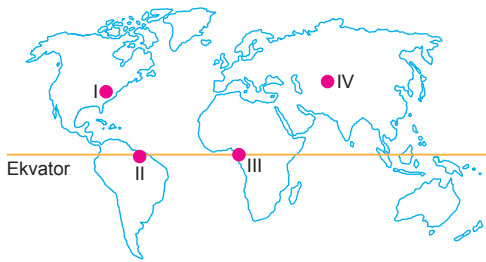
Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde nüfus daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıdaki alanlardan hangisinin seyrek nüfuslanmasında engebe ve yükseltinin fazla olması etkili olmuştur?

- A) Amazon Havzası B) Büyük Sahra
C) Grönland Adası D) Himalayalar
E) Orta Asya

3. Bazı alanlarda nem ve sıcaklığın fazla olmasından dolayı nüfusun önemli bir kısmı yüksekliği 2000 metreden fazla olan alanlarda toplanmıştır.

Bu durumun haritada numaralarla gösterilen alanların hangilerinde yaşanması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıda sık nüfuslu bazı alanlar verilmiştir.

- Kuzey Amerika'nın doğusu
- Batı Avrupa
- Doğu Asya

Bu alanların sık nüfuslanmasında etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayinin gelişmiş olması
B) Yer şekillerinin sade olması
C) Yüz ölçümlerin geniş olması
D) Turizm faaliyetlerinin yoğun olması
E) Bitki örtüsünün çeşitli olması

5. Aşağıdaki tabloda dünya nüfusunun kıtalara göre oranları verilmiştir.

Kıta	Dünya nüfusuna oranı (%)
Asya	59,7
Afrika	16,4
Amerika	13,5
Avrupa	9,9
Okyanusya	0,5

Buna göre tablodan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

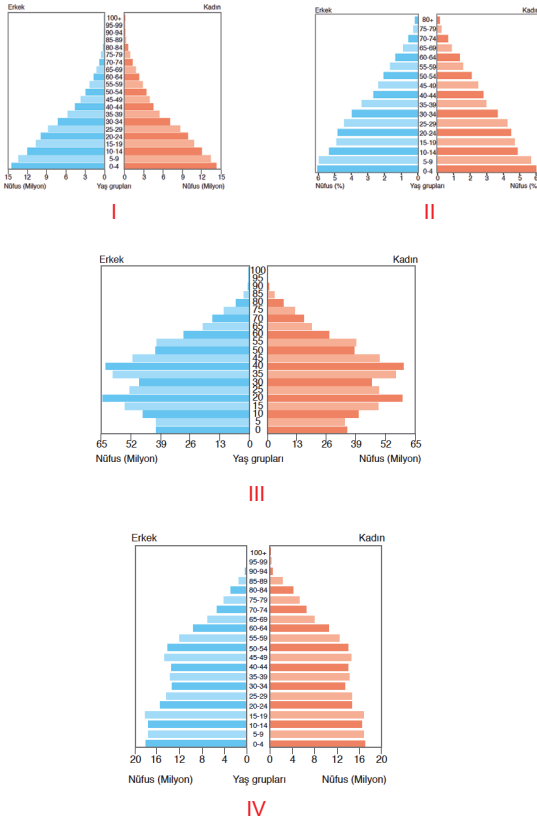
- A) Dünya nüfusunun yarıdan fazlası, Asya kıtasında yaşamaktadır.
B) Amerika ve Avrupa'da yaşayan insan sayısı, Afrika'dan fazladır.
C) Nüfusu en az olan kıta Okyanusya'dır.
D) Avrupa kıtasında nüfus daha çok göçlerle artmaktadır.
E) Dünya nüfusunun büyük bir kısmı, Kuzey Yarımküre'de yaşamaktadır.

6. Sınırları belirlenmiş bir bölgede yaşayan insan sayısının o bölgenin yüz ölçümüne bölünmesiyle “aritmetik nüfus yoğunluğu” elde edilmektedir.

Buna göre aşağıda verilen alanlardan hangisinin nüfus yoğunluğu daha fazladır?

	Toplam Nüfusu	Toplam Yüz Ölçümü (km ²)
A)	15.000.000	400.000
B)	50.000.000	650.000
C)	123.000.000	800.000
D)	83.000.000	750.000
E)	150.000.000	600.000

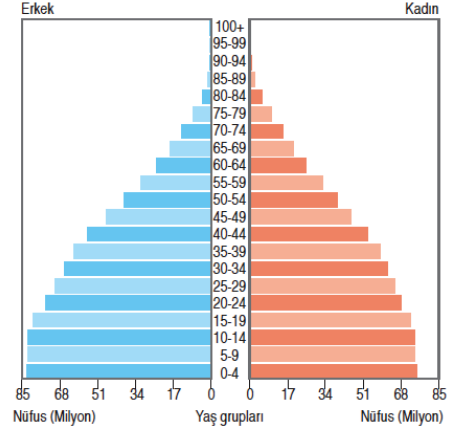
7. Nüfus piramidinin tabanın dar olması, doğum oranının az olduğunu göstermektedir.

Buna göre yukarıda nüfus piramidi verilen ülkelerin hangilerinde doğum oranı daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

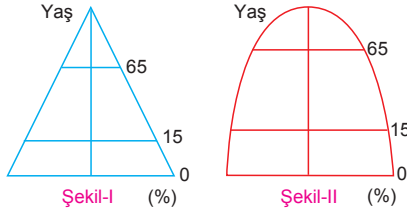
8. Aşağıda bir ülkenin nüfus piramidi verilmiştir.

Piramidi verilen ülkeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğum oranı azdır.
B) Yaşlı nüfus oranı fazladır.
C) Ortalama ömür süresi uzundur.
D) Kalkınma hızı düşüktür.
E) İş gücüne olan talep fazladır.

1. Aşağıda bir ülkenin farklı yıllardaki nüfus piramitleri verilmiştir.

Bu ülkenin nüfus piramidinin Şekil-I'den Şekil-II'ye dönüşmesinde;

- I. doğum oranının azalması,
- II. ortalama yaşam süresinin uzaması,
- III. nüfus yoğunluğunun artması,
- IV. toplam nüfusun azalması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Gelişmiş ülkelerde birincil ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranının az olması;

- I. tarımsal etkinliklerin makinelerle yapılması,
- II. tarımsal üretimin az olması,
- III. modern tarım yöntemlerinin kullanılması,
- IV. tarım ürünlerinin ithal edilmesi

olgularından hangileriyle açıklanabilir?

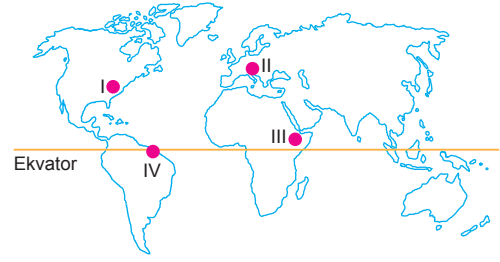
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. I. Kır ve kent nüfusunu belirlemek
II. Nüfus artış hızını belirlemek
III. Mesken tiplerini belirlemek
IV. Üretim miktarını belirlemek

Yukarıdakilerden hangileri nüfus sayımlarının amaçları arasında yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Gelişmiş ülkelerde okuryazar oranı yüksek iken az gelişmiş ülkelerde okuryazar oranı düşüktür.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde okuryazar oranı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızının düşük olmasının olumsuz sonuçlarından?

- A) Kalkınma hızının artması
- B) Üretici nüfusun azalması
- C) Kişi başına düşen millî gelirin artması
- D) Doğal kaynakların tüketiminin azalması
- E) İhracatın artması

6. Yağışın çok az olduğu yerlerde su kaynakları sınırlıdır ve bu alanlar tarıma elverişli değildir. Bu nedenle ---- yeryüzünün seyrek nüfuslu alanlarından.

Metinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) çöller B) kutuplar C) dağlar
D) bataklıklar E) ovalar

7. Doğal nüfus artış hızı, doğumla ölüm arasındaki farka göre belirlenmektedir. Ölüm oranı, doğum oranında daha fazla ise nüfus azalır.

Buna göre;

- I. Japonya,
- II. Türkiye,
- III. İtalya,
- IV. Sudan

Ülkelerinden hangilerinde nüfusun azalması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Gelişmemiş ülkelerin nüfus piramitleri, düzgün üçgene benzemektedir. Bu tür ülkelerde doğum ve ölüm oranları yüksektir. Bu tür nüfus piramitlerinde tabanın geniş olması; çocuk ve genç nüfus oranının yüksek, üst kısmın dar olması ise yaşlı nüfus oranının düşük olduğunun göstergesidir.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinin piramidi düzgün üçgene benzemektedir?

- A) Kenya B) Norveç C) Japonya
D) ABD E) Brezilya

9. Ülkeler; gelişmiş, gelişmekte ve az gelişmiş ülkeler şeklinde gruplara ayrılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi az gelişmiş ülkelerin nüfus özelliklerinden değildir?

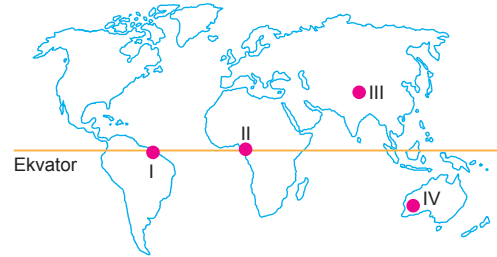
- A) Doğum oranı fazladır.
- B) Nüfus yoğunluğu azdır.
- C) Kalkınma hızı düşüktür.
- D) Okuryazar oranı azdır.
- E) İç göçler fazladır.

10. Afganistan’da 0 ile 14 yaş aralığında bulunan nüfus, toplam nüfusun %43’ünü oluşturmaktadır (2017).

Buna göre Afganistan için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bağımlı nüfus oranı fazladır.
- B) Doğum oranı fazladır.
- C) Kişi başına düşen millî gelir azdır.
- D) Okuryazar oranı azdır.
- E) Doğal nüfus artış hızı düşüktür.

11. Orman örtüsünün yoğun olduğu bölgelerde nüfus seyrekir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde nüfus seyrekir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

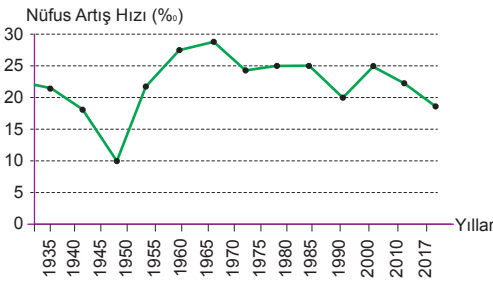
1. Anadolu'nun, İlk Çağ'dan itibaren insanların yaşamaya başladığı alanlardan biri olmasında;

- I. iklimin yaşamaya uygun olması,
- II. batıdan doğuya yükseltinin artması,
- III. verimli tarım topraklarının bulunması,
- IV. dağlık ve engebeli alanların fazla olması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda grafikte Türkiye'nin yıllara göre nüfus artış hızı verilmiştir.

Bu grafikten aşağıdakilerin hangisi elde edilemez?

- A) Nüfus sürekli artmıştır.
- B) Son yıllarda nüfus artış hızı azalmıştır.
- C) 1975 yılında nüfus, 1935 yılına göre daha fazladır.
- D) Nüfus artış hızı sürekli azalmıştır.
- E) Nüfus artışının en fazla olduğu dönem, 1960 ile 1975 yılları arasındır.

3. Türkiye'de 1985 yılından itibaren nüfus artış hızının genel olarak azalmasında;

- I. kırdan kentlere göçün artması,
- II. kalkınma hızının artması,
- III. sağlık olanaklarının iyileşmesi,
- IV. eğitim seviyesinin artması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Türkiye'de 1945 yılında nüfus artış hızının azalmasında;

- I. seferberlik ilan edilmesi,
- II. doğum oranının azalması,
- III. bebek ölüm oranının azalması,
- IV. yaşlı nüfus oranının az olması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Türkiye'nin 1927 ile 2019 yılı nüfus özellikleri karşılaştırılsa 2019 yılı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nüfus artış hızı daha azdır.
- B) Nüfus miktarı daha fazladır.
- C) Ortalama ömür süresi daha uzundur.
- D) Çocuk nüfus oranı daha azdır.
- E) Çalışanların yaş ortalaması daha düşüktür.

6. Osmanlı Devleti'nde ilk nüfus sayımı II. Mahmud Dönemi'nde yapılmıştır.

Bu nüfus sayımıyla ilgili,

- I. Sadece erkekler sayılmıştır.
- II. Askerî amaçla yapılmıştır.
- III. Toplam nüfus tespit edilmiştir.
- IV. Genç nüfus oranı belirlenmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Türkiye’de fazla yağış alan ve sıcaklığın yüksek olduğu alanlar sık nüfuslanmıştır.

Buna göre;

- I. Kars,
- II. Hakkâri,
- III. Adana,
- IV. İzmir

alanlarından hangileri sık nüfuslanmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

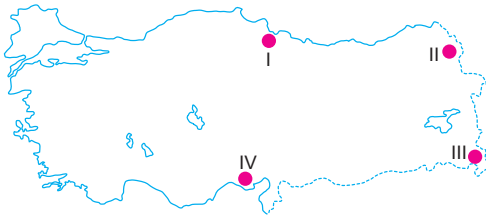
8. Aşağıda iki yöre hakkında bilgi verilmiştir.

- I. Kışlar uzun ve soğuk olduğundan seyrek nüfuslanmıştır.
- II. Yağışın az olmasından dolayı seyrek nüfuslanmıştır.

Özellikleri verilen bu yörelerin doğru eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

I	II
A) Konya	Hakkâri
B) Sinop	Bayburt
C) Ardahan	Konya
D) Sivas	Van
E) Kars	Rize

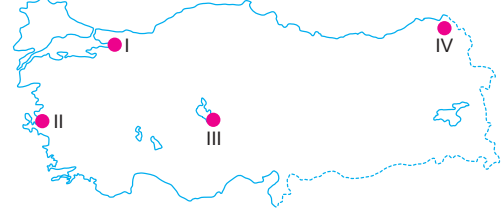
9. Sıcaklığın düşük ve ekonomik etkinliklerin sınırlı olması nedeniyle yüksek yerlerde yerleşmeler azdır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde yerleşmeler daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Türkiye nüfusunun önemli bir kısmı sanayi merkezlerinde toplanmıştır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde nüfus daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

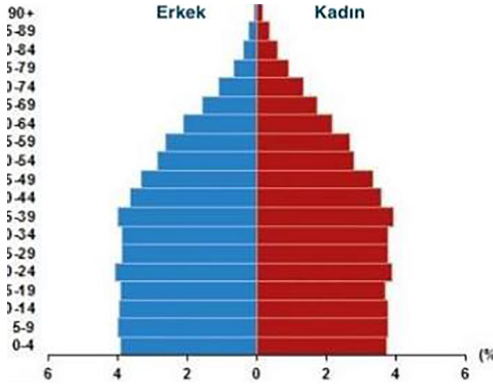
11. Aşağıda sık nüfuslu bazı alanlar verilmiştir.

- Kocaeli
- Zonguldak
- Antalya
- Adana

Bu alanların sık nüfuslanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilebilir?

- A) İş olanaklarının bulunması
- B) Tarım elverişli ovaların yer alması
- C) Yer şekillerinin sade olması
- D) Deniz turizmine elverişli alanların bulunması
- E) Mera hayvancılığına uygun alanların bulunması

1. Aşağıda, Türkiye'nin 2019 yılı nüfus piramidi verilmiştir.

Bu nüfus piramidinden Türkiye'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi elde edilemez?

- A) Çalışma çağındaki nüfus oranı daha fazladır.
 B) 65 yaş üstünde kadınların oranı daha fazladır.
 C) Genç nüfus oranı yaşlı nüfus oranından fazladır.
 D) Nüfus azalmaktadır.
 E) Nüfus artış hızı azalmaktadır.
2. Türkiye'de çocuk nüfus oranının yaşlı nüfus oranından fazla olmasında;
- I. doğum oranının fazla olması,
 II. çalışma çağındaki nüfus oranının fazla olması,
 III. ortalama yaşam süresinin kısa olması,
 IV. eğitim görenlerin sayısının fazla olması
- etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV
3. Türkiye nüfusuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Doğum oranı azalmaktadır.
 B) Ortalama yaşam süresi uzamaktadır.
 C) Hizmet sektöründe çalışanların oranı fazladır.
 D) Kentlerde yaşayan nüfus oranı fazladır.
 E) Orta yaş azalmaktadır.

4. Türkiye'de çalışan nüfus içinde hizmet sektöründe çalışanların oranı 1927'de %5,6 iken 2019'da %62'ye yükselmiştir.

Bu durum;

- I. sağlık olanaklarının artması,
 II. eğitim seviyesinin artması,
 III. tarımda makineleşmenin artması,
 IV. iç göçlerin artması

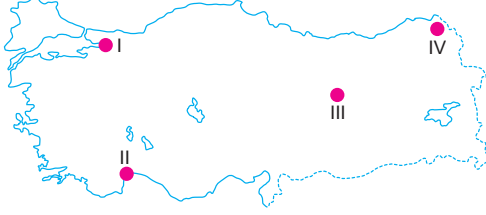
olgularından hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin gelişmişlik düzeyi hakkında bilgi vermez?

- A) Ortalama yaşam süresi artmaktadır.
 B) Aktif nüfus oranı fazladır.
 C) Okuryazar nüfus artmaktadır.
 D) Kentleşme oranı yüksektir.
 E) Nüfus yoğunluğu artmaktadır.

6. Göç alan yerlerde trafik, alt yapı yetersizliği ve çevre kirliliği gibi sorunlar artmaktadır.

Bu durumun haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde daha fazla yaşanması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdakilerden hangisi iklim koşulları elverişli olduğu hâlde seyrek nüfuslanmıştır?

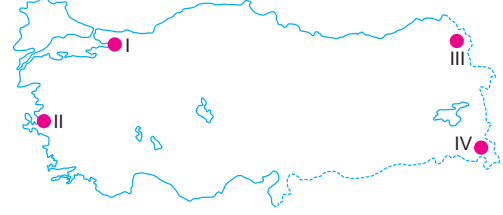
- A) Kuzeydoğu Anadolu
B) Menteşe Yöresi
C) Doğu Karadeniz
D) Güneydoğu Anadolu'nun güneyi
E) Hakkâri Yöresi

8. I. Ağrı
II. Çankırı
III. İstanbul
IV. Antalya

Yukarıdaki alanlardan hangilerinde doğum oranı düşük olduğu hâlde nüfus artış hızı yüksektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

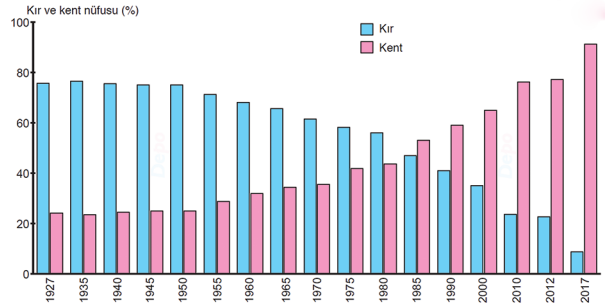
9. Sanayileşmiş alanlarda doğal nüfus artış hızı düşüktür ve bu alanlar dışarıdan göç almaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri daha fazla göç almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Aşağıdaki grafikte Türkiye nüfusunun yıllara göre kırsal ve kent dağılım oranları verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre;

- I. 2017 yılında kırsal kesimde yaşayanların sayısı, kentlerdekinden azdır.
II. 1985 yılından sonra kentsel nüfus oranı, kırsal nüfus oranını geçmiştir.
III. Kırsal kesimde doğum oranı azalmıştır.
IV. Kentlerde doğurganlık oranı artmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Türkiye nüfusuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşlı nüfus oranı artmaktadır.
- B) Çalışanların yaş ortalaması artmaktadır.
- C) Doğum oranı artmaktadır.
- D) Hizmet sektöründe çalışanların oranı artmaktadır.
- E) Kent nüfus oranı artmaktadır.

2. Aşağıdaki tabloda Türkiye'nin 1970 ile 2007 yıllarındaki nüfusu verilmiştir.

Yıl	Nüfus (Milyon)
1970	35.605
2007	70.586

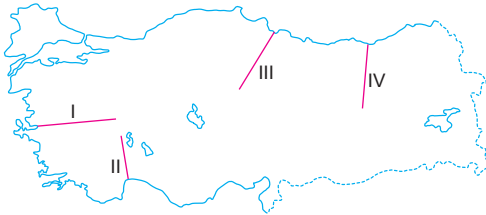
Tablodan Türkiye'yle ilgili;

- I. Nüfus, yaklaşık iki katına çıkmıştır.
- II. Nüfus artış hızı fazladır.
- III. Ölüm oranı, doğum oranından fazladır.
- IV. Yaşlı nüfus oranı, genç nüfus oranından fazladır.

bilgilerinden hangileri elde edilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3. Dağların kıyıya paralel uzandığı alanlarda deniz etkisi iç kesimlere geçemediğinden kıyı kesimi ile iç kesimler arasında nüfus yoğunluğu bakımından önemli farklılıklar vardır.

Bu durumun haritada numaralarla gösterilen alanların hangilerinde daha fazla görülmesi beklenir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. Madencilik gelişmiş olduğu merkezlerin nüfusları fazladır.

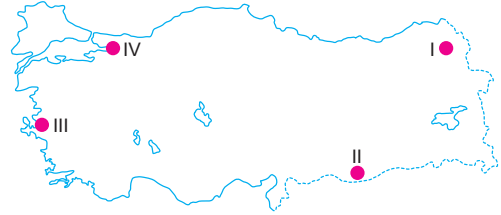
Buna göre;

- I. Hakkâri,
- II. Ağrı,
- III. Zonguldak,
- IV. Batman

merkezlerinden hangilerinin nüfusu fazladır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

5. Nüfusun fazla, yüz ölçümünün küçük olduğu alanlarda nüfus yoğunluğu daha fazladır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde nüfus yoğunluğu daha fazladır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6. 2019 sayımına göre Türkiye nüfusunun %23,1'i 0-14 yaş grubunda, %67,8'i 15-64 yaş grubunda ve %9,1'de 65 ve daha yüksek yaş grubunda yer almaktadır.

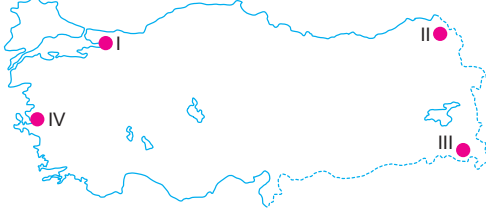
Buna göre Türkiye'yle ilgili,

- I. Genç nüfus oranı fazladır.
- II. Bağımlı nüfus azdır.
- III. Çalışma çağındaki nüfus oranı fazladır.
- IV. Ortalama ömür süresi uzundur.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

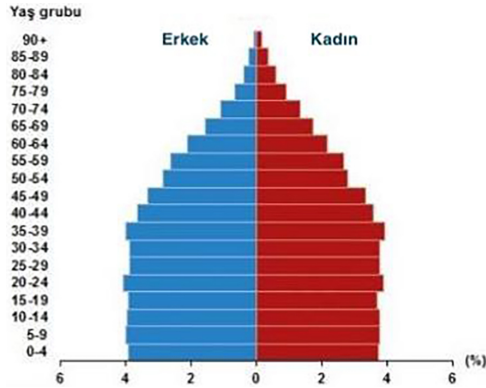
7. Kırsal nüfusta tarımda çalışanların oranı fazla, kentsel nüfusta sanayi ve hizmet sektörlerinde çalışanların oranı fazladır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde sanayi ve hizmet sektörlerinde çalışanların oranı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda, Türkiye’nin 2019 yılı nüfus piramidi verilmiştir.

Piramitten Türkiye’yle ilgili;

- I. toplam nüfus miktarı,
II. nüfusun cinsiyete göre dağılımı,
III. nüfusun kır ve kentte dağılımı,
IV. çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı

bilgilerinden hangileri elde edilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdaki alanlardan hangisinin seyrek nüfuslanmasında iklim koşullarının olumsuz etkisi yoktur?

- A) Taşeli Platosu B) Kuzeydoğu Anadolu
C) Tuz Gölü çevresi D) Hakkâri çevresi
E) Sivas çevresi

10. Türkiye’de 65 ve daha yukarı yaş grubunda bulunan insanların oranı; 1935’te %4,2, 2000 yılında %6,3 iken 2019 yılında %9,1’e yükselmiştir.

Buna göre Türkiye için,

- I. Ortalama ömür süresi uzamaktadır.
II. Tarım sektöründe çalışanların oranı artmaktadır.
III. Çocuk nüfus oranı azalmaktadır.
IV. Ölüm oranı artmaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Göçler özgürce olabildiği gibi zorla da olabilmektedir.

Buna göre;

- I. az gelişmiş ülkelere gelişmiş ülkelere işçi göçlerinin yaşanması,
- II. tarımda makineleşmeye bağlı olarak kırdan kentte göçlerin yaşanması,
- III. Avrupalıların Afrikalıları köle olarak Amerika kıtasına götürmeleri,
- IV. 1923'te Türkiye ile Yunanistan arasında mübadele yaşanması

göçlerinden hangileri özgürce yapılan göçlere örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Türk toplulukları; Orta Asya'dan batıya, doğuya, kuzeye ve güneye doğru göç etmişlerdir.

Türk topluluklarının Orta Asya'dan göç etmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

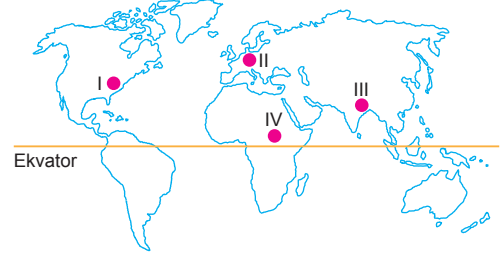
- A) Kuraklık yaşanması
- B) Nüfusun artması
- C) Geçim sıkıntısı
- D) Türk toplulukları arasında çıkan anlaşmazlıklar
- E) Ulaşım olanaklarının artması

3. Cumhuriyetin ilk yıllarında; Lozan Antlaşması gereği 1 milyon 200 bin kişi Türkiye'den Yunanistan'a, 460 bin kişi Yunanistan'dan Türkiye'ye göç etmiştir.

Yukarıda söz edilen göç türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beyin göçü B) Mevsimlik göç
C) İşçi göçü D) Mübadele göçü
E) Mülteci göçü

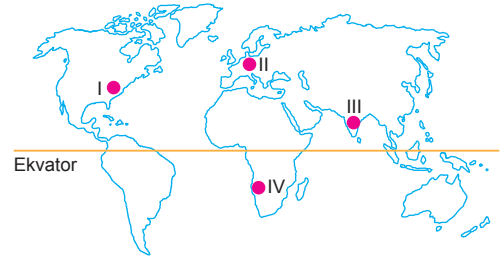
4. Sanayileşmeye bağlı olarak az gelişmiş ülke ve bölgelerden sanayileşmiş ülke ve bölgelere doğru yoğun bir göç hareketi yaşanmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri yoğun göç almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Bilim insanlarının bir kısmı, çalışmalarını daha rahat yapabilecekleri ve daha rahat yaşam koşullarına ulaşabilecekleri gelişmiş ülkelere göç etmektedirler.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri daha fazla beyin göçü almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Göçler nedenlerine göre doğa olayları, sosyal ve siyasal nedenler ile ekonomik nedenler olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi nedenine göre farklı bir grupta yer almaktadır?

- A) 2011’de Japonya’da gerçekleşen deprem sonucunda insanların göç etmesi
B) 1991 yılında Filipinler’de meydana gelen volkanik patlama sonucunda insanların göç etmesi
C) 2008’de Myanmar’da meydana gelen kasırga sonucunda insanların göç etmesi
D) 1974’te Bangladeş’te meydana gelen su baskını sonucunda insanların göç etmesi
E) 1991’de başlayan Körfez Savaşı’ndan sonra insanların göç etmesi

7. I. Doğal afetlerin yaşanması
II. Sosyal olanakların sınırlılığı
III. Ekonomik bakımdan daha iyi yaşam koşulları
IV. Siyasi olaylar bakımından yaşam tehlikesinin olmaması
Göçlerin nedenleri itici ve çekici faktörler olarak sınıflandırılmaktadır.

Buna göre yukarıdakilerden hangileri göçün çekici nedenlerindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Bazı doğal olaylar, insanları yaşadıkları yerleri değiştirmeye zorlamaktadır.

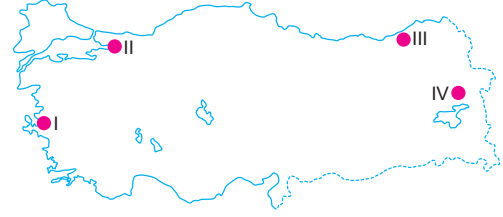
Buna göre;

- I. deprem,
II. su baskınları,
III. volkanik patlamalar,
IV. tsunami

doğal afetlerinden hangileri Türkiye’de göçe neden olabilmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye’de ekonomik nedenli göçlerin en önemli nedeni bölgeler arasında sanayileşme düzeyinin farklı olmasıdır. Türkiye’de sanayi merkezleri yoğun göç almaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri daha fazla göç almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

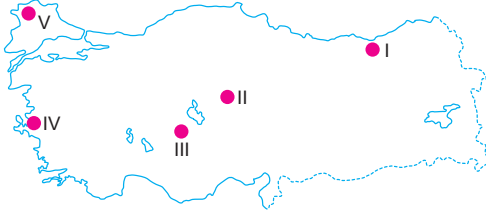
10. Türkiye’de kırdan kente göçlerin yaşanmasında;

- I. tarımda makineleşme,
II. eğitim olanakları,
III. sanayileşme,
IV. ulaşım olanakları

etmenlerinden hangileri daha fazla etkiye sahiptir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Hayvancılıkla uğraşanlar, yaz döneminde gür otlakların bulunduğu yaylalara göç etmektedir.

Bu tür göçler haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde daha fazla yaşanmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Nüfusun azalması
II. Konutların yetersiz kalması
III. Üretici gücün azalması
IV. Sağlık kuruluşlarının yetersiz kalması

Yukarıdakilerden hangileri göç gönderen yerlerin özelliklerindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıda bazı mekânsal sorunlar verilmiştir.
- Plansız kentleşme, kaçak yapılaşma ve konut yetersizliği
 - Bazı sanayi merkezlerinin şehir içinde kalması
 - Trafik, altyapı yetersizliği ve çevre kirliliği gibi sorunların artması

Bu tür sorunlar aşağıdaki alanların hangisinde daha fazla etkili olmaktadır?

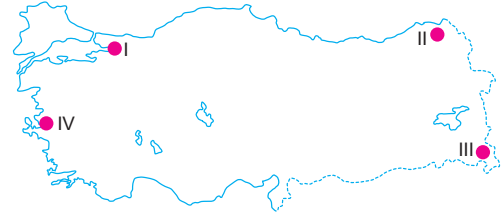
- A) Sivas B) Bilecik C) Tunceli
D) İstanbul E) Burdur

4. İstanbul, Ankara ve İzmir Türkiye'de en fazla göç alan merkezlerdir. Bu merkezlerde göçle birlikte bazı sorunlar yaşanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi göçle birlikte yaşanan sorunlardan değildir?

- A) Kaçak yapılaşmanın artması
B) Eğitim ve sağlık kuruluşlarının yetersiz kalması
C) Trafik yükünün artması
D) Yaşlı nüfus oranının artması
E) Çevre kirliliğinin artması

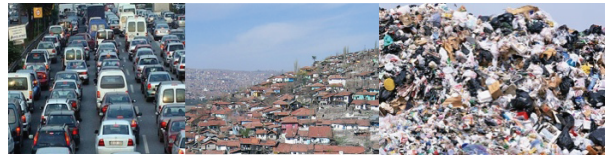
5. Şehirlerin hızlı büyümesine bağlı olarak bazı sanayi merkezlerinin şehir içinde kalması, göç ve plansız kentleşmenin ortaya çıkardığı çevre sorunlarındandır.

Bu tür sorunlar haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde daha fazla görülmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

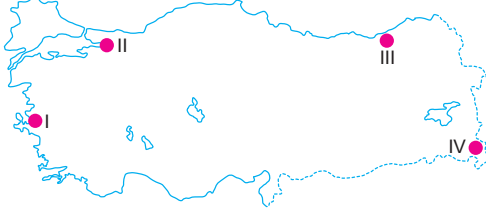
6. Aşağıda bazı merkezlerde göçle birlikte ortaya çıkan mekânsal sorunlar gösterilmiştir.

Bu tür sorunların aşağıdaki merkezlerden hangisinde daha az yaşanması beklenir?

- A) Ankara B) Kars C) Adana
D) Kocaeli E) İzmir

7. Göç edenlerin önemli bir kısmı erkek ve genç nüfus olduğundan göç gönderen yerlerde yaşlı ve kadın nüfus oranı artmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde yaşlı ve kadın nüfus oranının daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. I. Tarımda makineleşmenin artması
II. Eğitim olanakların yetersiz olması
III. İş olanaklarının sınırlı olması
IV. Ulaşım olanaklarının gelişmesi

Kırsal kesimden kentlere göçlerin yaşanmasında yukarıdakilerden hangileri daha fazla etkiye sahiptir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Türkiye’de yaşanan dış göçlerin bir kısmı zorunlu olarak gerçekleşmiştir. ---- göçleri, bu tür göçlerdendir. Yapılan anlaşmaya bağlı olarak 1923’te Türkiye ve Yunanistan arasında nüfus değişimi yapılmıştır.

Metinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) Mübadele B) Beyin C) İşçi
D) Mülteci E) Emek

10. I. Almanya
II. Nijerya
III. ABD
IV. Etiyopya

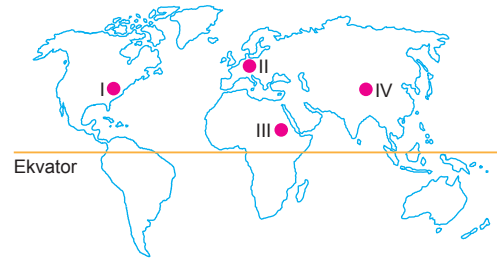
Gelişmiş ülkeler beyin göçü almaktadır.

Buna göre yukarıdaki ülkelerden hangileri beyin göçü almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

11. Olumsuz iklim koşulları göçe neden olabilmektedir. Kuraklık ve buna bağlı olan kıtlık, çok sayıda insanın göç etmesine neden olmaktadır.

Bu durumun haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde daha fazla yaşanması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Meslekler belirli gruplara ayrılarak sınıflandırılmaktadır. Bunlar; birincil, ikincil, üçüncül, dördüncül ve beşincil olmak üzere beş gruba ayrılmaktadır.

Buna göre;

- I. balıkçılık yapan Mustafa,
- II. doktorluk yapan Ömer,
- III. çiftçilik yapan Selahattin,
- IV. sığır besleyen Adem,
- V. arıcılık yapan Haydar

isimlerinden hangisi diğerlerine göre farklı bir sektörde yer almaktadır?

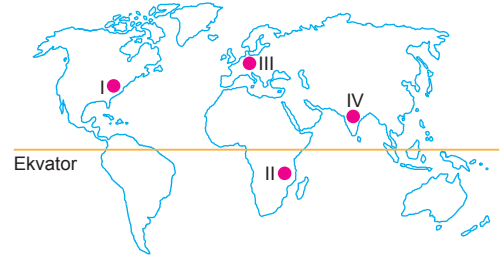
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. • Bu tür ekonomik etkinlikler, doğadan doğrudan ürün elde edilen meslek gruplarını kapsamaktadır.
- Bu tür ekonomik etkinlikte doğadan elde edilen ham maddeler belirli bir teknoloji kullanılarak çeşitli ürünlere dönüştürülür.
- Bu sektörde insan ihtiyacına yönelik üretim ya da organizasyonlar yapılır.
- Bu tür ekonomik etkinlikler ar-ge olarak tanımlanan araştırma, geliştirme birimlerini kapsamaktadır.

Yukarıda sözü edilen ekonomik etkinliklerin arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Birincil B) İkincil C) Üçüncül
D) Dördüncül E) Beşincil

3. Gelişmiş ülkelerde ikincil ve üçüncül ekonomik etkinliklerde çalışanların oranı daha fazladır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen ülkelerden hangilerinde ikincil ve üçüncül ekonomik etkinliklerde çalışanların oranı daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. I. Dokuma fabrikasında çalışanlar
II. Tarımla uğraşanlar
III. Belediye işlerinde çalışanlar
IV. Hukuk hizmetinde bulunanlar

Üçüncül ekonomik etkinlikler, hizmet sektörünü oluşturmaktadır.

Buna göre yukarıdakilerden hangileri üçüncül ekonomik faaliyetlerdendir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Turizm, belediye hizmetleri, ticaret, danışmanlık, ulaşım, bankacılık, sağlık ve sigortacılık, üçüncül ekonomik faaliyetleri oluşturan iş kollarının başlıcalarıdır. Gelişmiş ülkelerde üçüncül ekonomik etkinliklerde çalışanların oranı fazladır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde üçüncül ekonomik etkinliklerde çalışanların oranı daha azdır?

- A) Almanya B) Hollanda C) Fransa
D) Rusya E) Afganistan

6. • Yakın zamanda ortaya çıkmış iş kollarındandır.
• Bu tür ekonomik etkinlikler, şirketlerin karar verme birimini oluşturmaktadır.
• Bu sektörde çalışanlar, iyi eğitim görmüş ve uzman kişilerden oluşmaktadır.
• Bu sektörde çalışanların sayısı azdır ancak bu sektördeki dünya ekonomisi bakımından önemli kararlar veren kişilerdir.

Yukarıda hangi ekonomik etkinlik hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Birincil B) İkincil C) Üçüncül
D) Beşincil E) Dördüncül

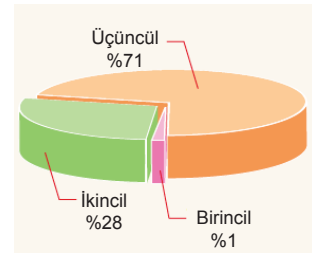
7. **Çalışan nüfusun %62’sinin birincil ekonomik faaliyet kollarında uğraştığı bir ülkeyle ilgili,**

- I. Kalkınma hızı düşüktür.
II. Tarım, modern yöntemlerle yapılmaktadır.
III. Ortalama yaşam süresi kısadır.
IV. Ham madde ithalatı fazladır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda bir ülkede çalışanların ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımı verilmiştir.

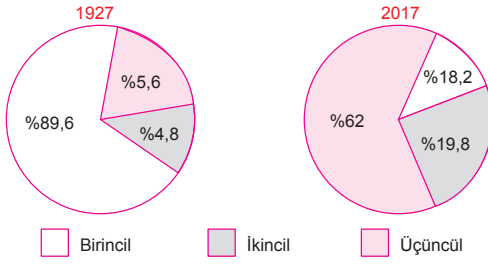

Gelişmiş ülkelerde üçüncül ekonomik etkinliklerde çalışanların oranı daha fazladır.

Buna göre grafiği verilen ülke aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Fransa B) Almanya C) Pakistan
D) Kanada E) Japonya

9. Aşağıda Türkiye'nin 1927 ve 2019 yılında çalışanlarının ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımı verilmiştir.

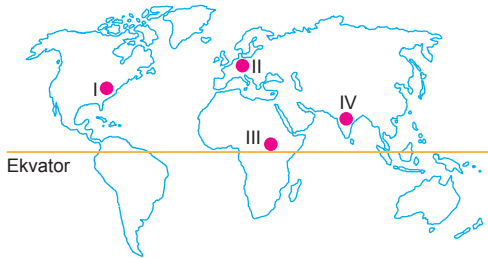
Verilen bu grafiklerden Türkiye'yle ilgili olarak,

- Tarımda çalışanların sayısı azalmıştır.
- Hizmet sektöründe çalışanların oranı daha fazla artmıştır.
- Tarımsal üretim azalmıştır.
- Sanayinin Türkiye ekonomisindeki payı artmıştır.

yargularından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

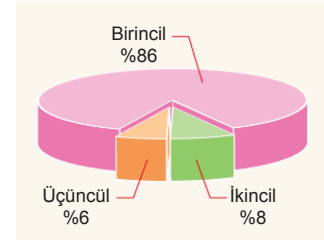
10. Az gelişmiş ülkelerde sanayi ve hizmet sektörlerinden elde edilen gelir daha düşüktür.

Bu duruma haritada numaralarla gösterilen yerlerden hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıda bir ülke çalışanlarının ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımı verilmiştir.

Grafiği verilen ülkeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Tarım sektöründe çalışanların oranı daha fazladır.
- Doğum oranı fazladır.
- Eğitim ve sağlık olanakları yetersizdir.
- Kişi başına düşen millî gelir azdır.
- Tarımsal üretim ve verim yüksektir.

12. Aşağıdaki tabloda, bazı ülkelerde birincil ekonomik etkinliklerde çalışanların oranı verilmiştir.

Ülkeler	Birincil ekonomik etkinliklerde çalışanların oranı (%)
I	3
II	48
III	1
IV	56

Bu ülkelerden hangileri ileri düzeyde sanayileşmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

ÜNİTE 3

BÖLGELER VE ÜLKELER

1. Bölüm Bölgelerin Sınıflandırılması

1. Bölgeler, şekilsel ve işlevsel olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Şekilsel bölgeler homojen bir yapıya sahipken işlevsel bölgeler heterojen yapıdadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi şekilsel bölgelerden değildir?

- A) Akdeniz iklim bölgesi
- B) Geniş yapraklı orman bölgesi
- C) Ova ve plato bölgesi
- D) Kahverengi orman toprağı bölgesi
- E) Türkiye İstatistik Kurumu bölgeleri

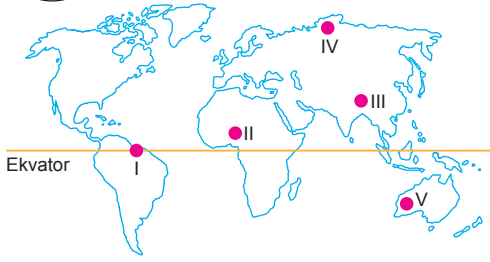
2. I. Yer şekilleri
II. Nüfus
III. İklim
IV. Tarım

Yukarıdakilerden hangilerinde bölge sınırlarının tespit edilmesinde kullanılan ölçüt, şekilsel doğal faktörlerdendir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisi dağlık ve engebeli bölgelere örnek olarak verilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Yeryüzü'nü iklim bakımından sıcaklığa göre sıcak, ılıman ve soğuk kuşak bölgeleri olmak üzere üç bölgeye ayrılmaktadır.

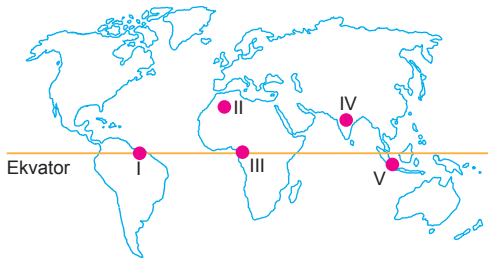
Buna göre;

- I. Türkiye,
II. Kazakistan,
III. Norveç,
IV. Kongo

ülkelerinden hangileri aynı iklim bölgesinde yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Yağışa göre yeryüzü; kurak, yarı kurak ve nemli bölgelerden oluşmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisi farklı yağış bölgesinde yer almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Yeryüzü, bitki örtüsüne göre çeşitli bölgelerden oluşmaktadır. Bu bitkiler genel olarak ağaç, çalı ve ot formasyonu bölgeleri olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır.

Buna göre aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kongo Havzası – Ağaç B) Akdeniz kıyıları – Çalı
C) Güneydoğu Asya – Ağaç D) Orta Asya – Çalı
E) Kanada'nın kuzeyi – Ot

FUSION

7. Göller, tatlı ve tuzlu su olmak üzere iki bölgeye ayrılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi farklı bir bölgede yer almaktadır?

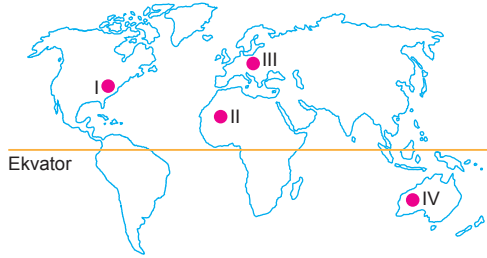
- A) Sapanca Gölü B) Burdur Gölü
C) İznik Gölü D) Manyas Gölü
E) Eğirdir Gölü

8. Beşerî özelliklere göre belirlenen şekilsel bölgelerin sınırları zamanla değişebilmektedir.

Buna göre aşağıdaki bölgelerden hangisinin sınırlarının daha kısa sürede değişmesi beklenir?

- A) Sanayi bölgesi B) İklim bölgesi
C) Volkanizma bölgesi D) Zonal toprak bölgesi
E) Orman bölgesi

9.

Haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri nüfus yoğunluğunun az olduğu bölgelerdendir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Yeryüzü'nü; ekonomik etkinliklerine göre tarım, hayvancılık, madencilik, ormancılık ve sanayi gibi birçok bölgeden oluşmaktadır.

Buna göre aşağıdaki bölge eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

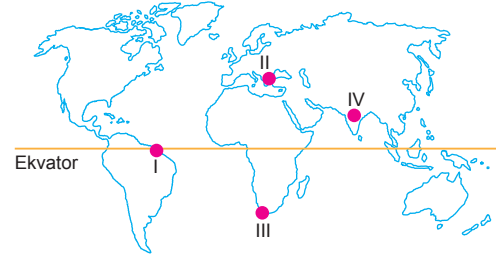
- A) Hindistan – Tarım
B) Norveç – Ormancılık
C) Fransa – Sanayi
D) Kanada – Madencilik
E) Suudi Arabistan – Hayvancılık

11. • Büyük Okyanus kıyıları
• Alp Himalaya kuşağı
• Atlas Okyanusu'nun orta kesimi

Bu alanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deprem bölgeleri olmaları
B) Okyanus bölgeleri olmaları
C) Ticaret bölgeleri olmaları
D) Yağışlı bölgeler olmaları
E) Dağlık bölgeler olmaları

12. Akdeniz ikliminin etkili olduğu kalkerli araziler terra rossa toprak bölgesinde yer almaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri terra rossa toprak bölgesinde yer almaktadır?

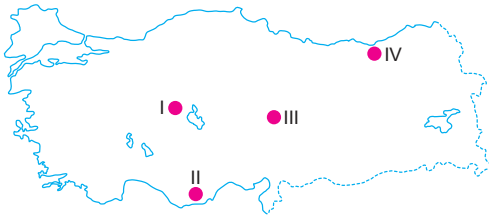
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. İşlevsel bölgeler, hizmetlerle ilgili bölgelerdir. Bu tür bölgelerin bir yönetim merkezi bulunmaktadır. Turizm, planlama, eğitim, sağlık, ulaştırma, ticaret ve güvenlik hizmetleri bu tür bölgelerin başlıcalarıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi işlevsel bölgelerden değildir?

- A) Türkiye Devlet Meteoroloji İşleri bölgeleri
B) Türkiye organize sanayi bölgeleri
C) Türkiye Devlet Su İşleri bölgeleri
D) Türkiye Karayolları Genel Müdürlüğü bölgeleri
E) Türkiye İstatistik Kurumu bölgeleri

2. Türkiye; iklim bakımından Akdeniz, Karadeniz, ılıman karasal ve sert karasal iklim bölgelerinden oluşmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri aynı iklim bölgesinde yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

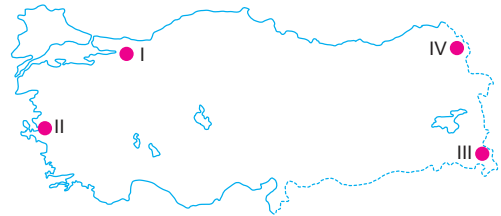
3. Türkiye; yer şekilleri bakımından dağlık alanlar, platolar ve ova bölgelerinden oluşmaktadır.

Buna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Konya – Ova bölgesi
B) Kars – Plato bölgesi
C) Çatalca – Dağlık bölge
D) Teke – Plato bölgesi
E) Çarşamba – Ova bölgesi

FUZİON

4. Türkiye'de yerleşmeler, kır ve kent yerleşmeleri olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Kır yerleşmelerinde tarım ve hayvancılık başlıca ekonomik faaliyetlerdir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangileri kır yerleşmesi bölgesinde yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Şekilsel beşerî bölgelerin sınırları kısa sürede değişebilmektedir.

Buna göre;

- I. tarım,
- II. toprak,
- III. sanayi,
- IV. yer şekilleri

bölgelerinden hangilerinin sınırları kısa sürede değişmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Doğal şekilsel bölgeler; yeryüzü şekillerine, iklime, su kaynaklarına, doğal bitki örtüsüne, hayvan topluluklarına, toprak örtüsüne ve doğal afetlere göre belirlenmektedir. Şekilsel doğal bölgelerden bazılarının alanları çakışabilmektedir.

Buna göre;

- I. ılıman karasal iklim,
- II. bozkır bitki örtüsü,
- III. deprem,
- IV. laterit toprak

bölgelerinden hangilerinin sınırları çakışabilmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Siyasi bölgelerin sınırları kısa süre içinde değişebilmektedir. Bu tür bölgelerin sınırları yeni üyelerle genişleyebilmekte, ayrılan üyelerle daralabilmekte ve bazen ortadan kalkabilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ortadan kalkan siyasi bölgelerdendir?

- A) Birleşmiş Milletler bölgesi
- B) Karadeniz Ekonomik İş Birliği bölgesi
- C) Avrupa Birliği bölgesi
- D) Sadabad Paktı bölgesi
- E) İslam İşbirliği Teşkilatı bölgesi

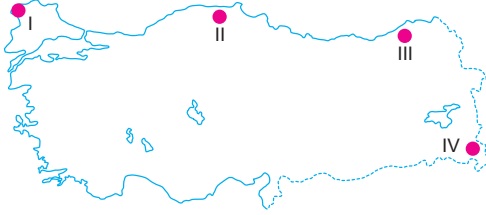
FUZION

8. I. Akdeniz iklim bölgesi
II. Bağımsız Devletler Topluluğu bölgesi
III. Türkiye birinci derecede deprem bölgesi
IV. Güneydoğu Anadolu Projesi bölgesi

Yukarıdaki bölgelerden hangilerinin sınırları kesin olarak belirlenemez ?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Belirli madenlerin çıkarıldığı ve işlendiği yerler, maden bölgesinde yer almaktadır.

Buna göre numaralandırılan alanlardan hangileri madencilik bölgesinde yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

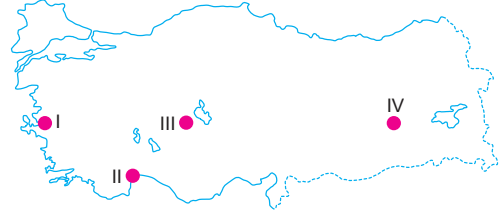
10. Orta Asya, Kuzey Afrika ve Batı Avustralya;

- I. kurak,
II. deprem,
III. seyrek nüfuslu,
IV. ticaret

bölgelerinden hangilerinde yer almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Turizm varlıkları bakımından yoğun turist çeken yerler, turizm bölgesi olarak tanımlanmaktadır.

Buna göre numaralandırılan alanlardan hangileri turizm bölgesinde yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Bölgelerden bazıları ekonomik amaçlarla oluşturulmuştur.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilemez?

- A) Gelişen Sekiz Ülkeler bölgesi
B) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü bölgesi
C) Avrupa Birliği bölgesi
D) Petrol İhraç Eden Ülkeler Teşkilatı bölgesi
E) Uluslararası Para Fonu bölgesi

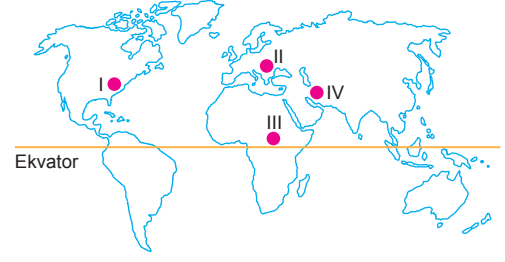
ÜNİTE 3

BÖLGELER VE ÜLKELER

2. Bölüm

Dünyada Ulaşım

1. Gelişmiş ülkelerde kara yollarının uzunluğu ve kalitesi daha fazladır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde kara yollarının uzunluğu ve kalitesi daha fazladır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

2. Kara yollarının uzunluğu bakımından dünyada ilk sırada yer alan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa
B) Çin
C) ABD
D) Türkiye
E) Almanya

3. ---- Boğazı, Akdeniz'i Atlas Okyanusu'na bağlamaktadır. ---- Boğazı, Fas ile İspanya arasında yer alır. Süveyş kanalı açıldıktan sonra önemi artmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bilgi doğru olur?

- A) Panama B) Cebelitarık C) Hürmüz
D) İstanbul E) Dover

4. Yeni su yollarının açılması, bazı su yollarının öneminin azalmasına neden olmaktadır.

Panama ve Süveyş kanallarının açılması;

- I. Macellan,
II. Ümit Burnu,
III. Malakka,
IV. Cebelitarık

su yollarından hangilerinin öneminin azalmasına neden olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

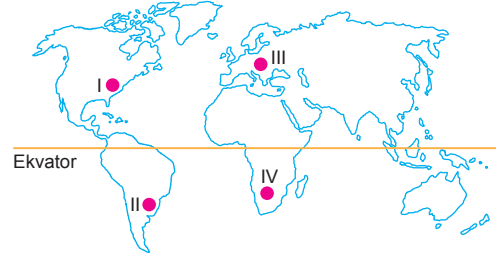
5. I. Türkiye
II. İngiltere
III. Japonya
IV. Bulgaristan

Son yıllarda yaygınlaşan yüksek hızlı trenler sayesinde demir yolu ulaşımı önemli ölçüde gelişmiştir.

Yukarıdaki ülkelerden hangilerinde yüksek hızlı trenler demir yolu ulaşımında daha fazla kullanılmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 6.

Haritada numaralarla gösterilen bölgelerden hangilerinde hava trafiği daha yoğundur?

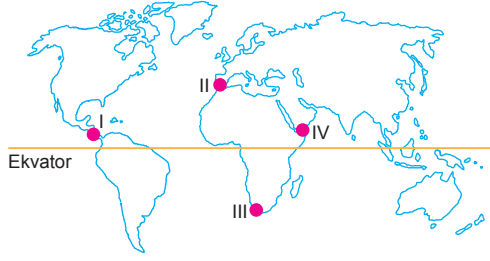
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. I. Kara yolu
II. Deniz yolu
III. Demir yolu
IV. Hava yolu

Deniz aşırı ülkeler arasında yük ve yolcu taşımacılığında daha çok yukarıdakilerden hangileri kullanılmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8.

Almanya'nın Hamburg Limanı'ndan kalkan bir gemi, en kısa su yollarını izleyerek Japonya'nın Kyoto Limanı'na ulaşmak istiyorsa sırasıyla haritada numaralarla gösterilen su yollarından hangilerini kullanmalıdır?

- A) I ve II B) II ve IV C) II ve III
D) I, II ve IV E) III ve IV

9. Coğrafi keşiflerle birlikte bazı yolların önemi azalırken bazı yolların önemi artmıştır.

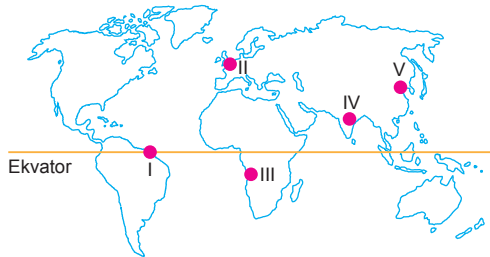
Ümit Burnu'nun keşfedilmesi;

- I. İpek Yolu,
II. Baharat Yolu,
III. Dover Boğazı,
IV. Malakka Boğazı

ticaret yollarından hangilerinin öneminin azalmasına neden olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10.

Modern anlamdaki kara yolu yapımı haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde başlamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Uluslararası ticarete daha çok deniz yolunun kullanılması;

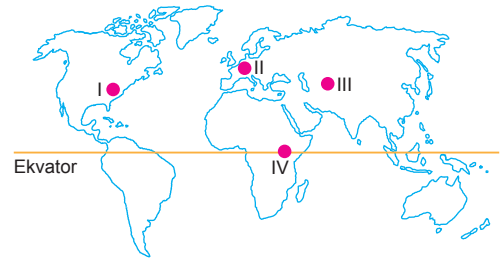
- I. az miktarda yakıtla çok yükün taşınması,
II. yol güzergâhında değişiklik yapılabilmesi,
III. yolculuk süresinin kısa olması,
IV. yol yapım masrafının az olması

etmenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

FUZION+

12. Elektrikle çalışan ve havayı daha az kirleten trenler, günümüzde yoğun olarak kullanılan ulaşım araçları arasındaki yerini almıştır.

Bu tür ulaşım araçları haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde daha fazla kullanılmaktadır?

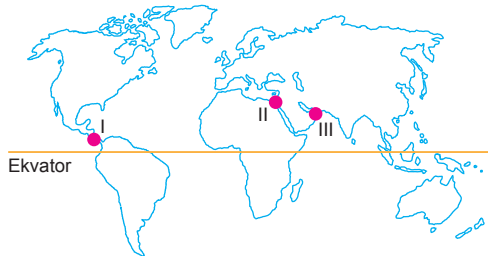
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. • İtalya Yarımadası ile İtalya'ya ait olan Sicilya Adası arasında yer almaktadır.
- İngiltere ile Fransa arasında yer almaktadır.
- Güney Amerika'nın güney ucunda yer almaktadır.
- Malezya Yarımadası ile Endonezya'nın Sumatra Adası arasında yer almaktadır.

Yukarıda hangi su yolu hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Dover B) Messine C) Macellan
D) Kiel E) Malakka

2.

Haritada numaralarla gösterilen su yollarının doğru eşleştirmesi aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

I	II	III
A) Panama	Süveyş	Hürmüz
B) İstanbul	Panama	Kiel
C) Süveyş	Çanakkale	Panama
D) Süveyş	Macellan	Panama
E) Panama	Süveyş	Cebelitarık

3. Panama Kanalı'nın açılması, aşağıdaki su yollarından hangisinin öneminin azalmasına neden olmuştur?

- A) Macellan B) Hürmüz C) Cebelitarık
D) Süveyş E) Bering

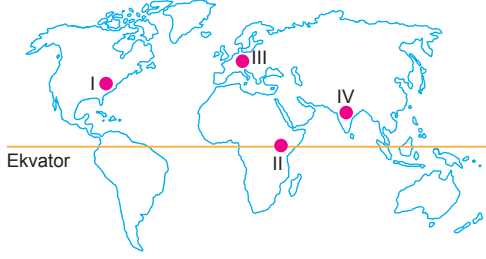
4. Hava yolu taşımacılığının en fazla olduğu ülkenin ABD'de olmasında;

- I. yer şekillerinin çeşitli olması,
II. nüfusunun fazla olması,
III. yüz ölçümünün geniş olması,
IV. ileri düzeyde teknolojiye sahip olması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

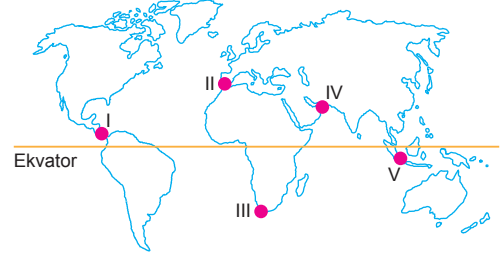
5. Uçak sanayisinin ve havaalanı yapımı tekniklerinin gelişmesi, hava yolunun gelişmesini sağlamıştır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde hava yolu ulaşımı daha fazla gelişmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Bu boğaz, Orta Doğu petrolünün dünyaya açılan kapısı konumundadır.

Özelliği verilen su yolu, haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangisinde yer almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

FUZION+

6. Deniz yolu trafiğinin yoğun olduğu doğrultulardan biri, Avrupa ve Doğu Amerika ile Batı Amerika arasındadır.

Bu doğrultuda aşağıdaki su yollarından hangisinin önemi daha fazladır?

- A) Macellan B) Panama C) Dover
D) Kiel E) Cebelitarık

8. I. ABD
II. Rusya
III. Suudi Arabistan
IV. İran

Yukarıdaki ülkelerden hangilerinde boru hatlarının uzunluğu daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Ulaşım ağlarının sıklığı ve kalitesi, gelişmişlik düzeyine bağlıdır.

Buna göre;

- I. Nijerya,
- II. Somali,
- III. Fransa,
- IV. Çin

Ülkelerinden hangilerinde ulaşım sistemleri daha az gelişmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. I. İstanbul
II. Hürmüz
III. Süveyş
IV. Malakka

Yukarıdaki su yollarından hangileri kıtalar arasında yer almaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

11. • Asya ile Amerika kıtaları arasında yer almaktadır.
• Büyük Okyanus'u Kuzey Buz Denizi'ne bağlar.
• İşlek deniz yollarından değildir.

Yukarıda sözü edilen su yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bering
- B) Panama
- C) Kiel
- D) Cebelitarık
- E) Macellan

12. Japonya'nın Tokyo Limanı'ndan kalkan bir gemi, en kısa su yollarını izleyerek Mersin Limanı'na ulaşmak istiyorsa sırasıyla aşağıdaki su yollarından hangilerini kullanmalıdır?

- A) Malakka – Cebelitarık – Babülmendep
- B) Cebelitarık – Malakka – Hürmüz
- C) Malakka – Babülmendep – Süveyş
- D) Hürmüz – Babülmendep – Süveyş
- E) Malakka – Süveyş – Babülmendep

ÜNİTE

3

ÇEVRE VE TOPLUM

1. Tsunami, can ve mal kayıplarına neden olan büyük dalgalardır.

Tsunaminin oluşmasında;

- I. deprem,
- II. erozyon,
- III. volkanizma,
- IV. kasırga

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Doğal afetlerden bazıları klimatolojik kökenlidir.

Bu tür olaylara;

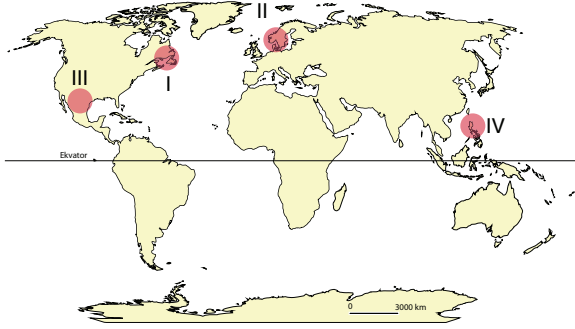
- I. deprem,
- II. volkanizma,
- III. kasırga,
- IV. kuraklık

afetlerinden hangileri örnek verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Kasırgalardan korunmak için en etkili yöntemlerden biri, erken uyarı sistemleridir. Bu sayede tehlikeli alanlarda önlemler alınmakta, böylece can ve mal kayıpları azalmaktadır.

Bu tür sistemlerin öncelikle hangi alanlarda kurulması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Ozon tabakasının seyrelmesi, yeryüzüne ulaşan zararlı ışınların artmasına neden olmaktadır.

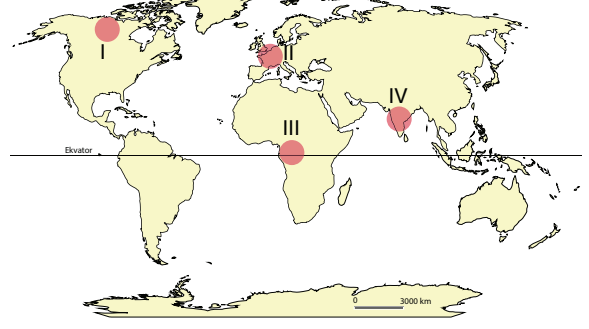
Bu tür olaylara;

- I. kloroflorokarbon gazların artması,
II. kasırgaların oluşması,
III. sanayileşme,
IV. tarım alanlarının sulanması

etkinliklerinden hangileri neden olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Küresel ısınmaya neden olan hava kirliliği; daha çok, nüfusun yoğun olduğu alanlar ile sanayileşmiş yerlerde gerçekleşmektedir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde hava kirliliğinin yoğun olması beklenmez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. I. Deprem
II. Tsunami
III. Kasırga
IV. Kuraklık

Yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin Türkiye'de görülme olasılığı daha düşüktür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. İnsan ile doğa arasında sürekli bir etkileşim vardır. İnsanların yaşamı üzerinde doğal koşullar birçok alanda baskın düzeydedir.

Buna göre;

- I. Türkiye’de buğday tüketiminin yaygın olması,
- II. Kuzey Afrika’da kerpiç evlerin yaygın olması,
- III. Endonezya’da ormanların tahrip edilerek tarım alanına dönüştürülmesi,
- IV. Japonya’da denizin doldurularak yerleşim alanına dönüştürülmesi

etkinliklerinden hangilerinde doğal çevrenin insan yaşamı üzerindeki etkisi belirgindir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Türkiye’de bazı alanlar, denizin doldurulmasıyla elde edilmektedir.

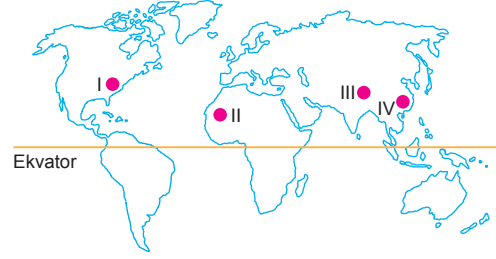
Bu duruma;

- I. Karadeniz sahil yolu,
- II. Antalya falezleri,
- III. Ordu-Giresun Havalimanı,
- IV. Ölüdeniz kumsalı

alanlarından hangileri örnek olarak verilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Tropikal çöller ile orta kuşaktaki etrafı yüksek dağlarla çevrili alanlar, kuraklığın sürekli yaşandığı yerlerdir.

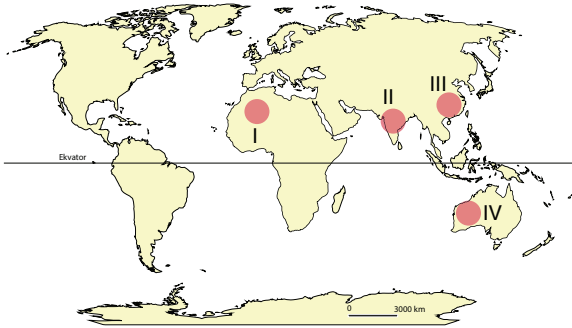
Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde kuraklık sürekli yaşanmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Gübreler, petrol atıkları ve evsel atıklar aşağıdakilerden hangisine neden olmaktadır?

- A) Görüntü kirliliği
- B) Toprak kirliliği
- C) Ses kirliliği
- D) Işık kirliliği
- E) Hava kirliliği

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Artan nüfusa bağlı olarak aşırı derecede kullanılan sular azalmakta ya da kirlilik sonucunda kullanılamaz duruma gelmektedir.

Bu durum haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde daha fazla gerçekleşmektedir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3. İnsanlar, tarım alanı açmak ve yakacak elde etmek için ormanlara zarar vermektedirler.

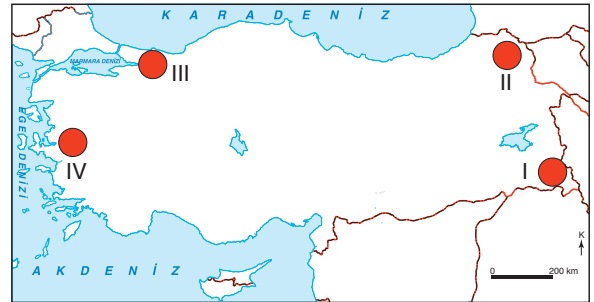
Bu durum;

- I. azot miktarının azalmasına,
- II. biyoçeşitliliğin azalmasına,
- III. oksijen miktarının artmasına,
- IV. karbon miktarının artmasına

olgularından hangilerine neden olmaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Petrol ve kömür gibi enerji kaynaklarının yakılması ve tüketilmesi hava kirliliğinin artmasına neden olmaktadır.

Bu durum haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde daha fazla görülmektedir?

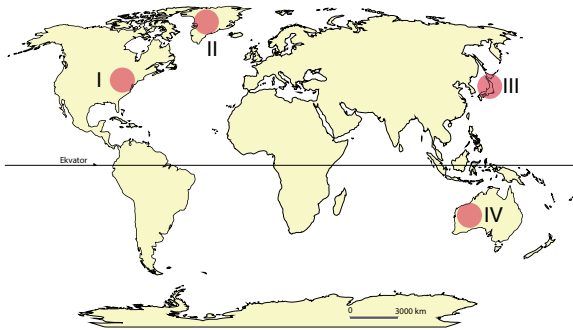
- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

5. I. Fosil yakıtların kullanılması
II. Ağaçlandırma çalışmalarının yapılması
III. Millî parkların oluşturulması
IV. Kimyasal gübrelerin kullanılması

Yukarıdakilerden hangileri insanların doğal çevreye olumlu etkilerindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Sınırlı olan doğal kaynaklar, sanayileşmeye bağlı olarak hızla tüketilmektedir.

Buna göre hangi alanlarda doğal kaynaklar daha fazla tüketilmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Alınan önlemlerle bazı doğal afetler engellenebilmektedir.

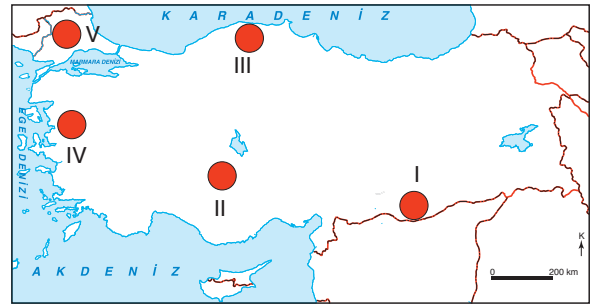
Bu tür olaylara;

- I. çığ,
II. deprem,
III. heyelan,
IV. tsunami

afetlerinden hangileri örnek olarak verilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Heyelan, toprak kütesinin ya da tabakaların eğim doğrultusunda aniden kayması olayıdır. Bu tür olaylar, daha çok engebenin ve yağışın fazla olduğu yerlerde meydana gelmektedir.

Buna göre hangi alanda heyelanların daha fazla meydana gelmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. İnsan etkisiyle meydana gelen erozyon, hızlandırılmış erozyon ya da toprak erozyonu olarak adlandırılmaktadır.

Toprak erozyonunun meydana gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

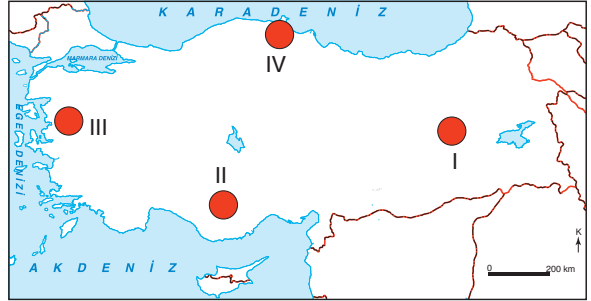
- A) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
B) Tarlaların nadasa bırakılması
C) Tarlaların eğim yönünde sürülmesi
D) Nöbetleşe ekim yapılması
E) Anız yakılması

2. I. Deprem
II. Sel
III. Heyelan
IV. Çığ

Türkiye’de meydana gelen yukarıdaki doğal afetlerin hangilerinden etkilenen insan sayısı daha fazladır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye, deprem bakımından düşük ve yüksek tehlikeli alanlardan oluşmaktadır. Bu da 0,0 ile 0,5 arasında derecelendirilmiş yer ivmesine göre sınıflandırılmaktadır. Yüksek tehlikeli yerler, aktif fayların çevresinde yer almaktadır.

Buna göre hangi alanlar deprem bakımından yüksek tehlikeli yerlerdendir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

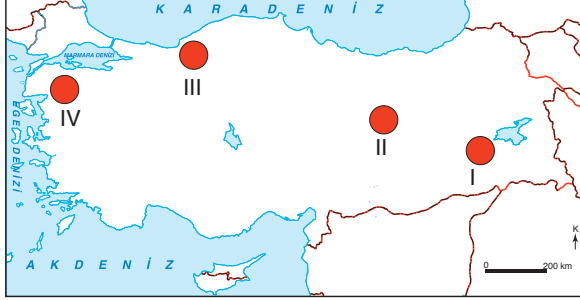
4. I. Güneydoğu Anadolu
II. Doğu Karadeniz
III. Batı Karadeniz
IV. Çatalca - Kocaeli Platosu

Toprak örtüsünün, bazen kayaların ve tabakaların eğim doğrultusunda kaymasına “heyelan” denir. Heyelanın oluşumunda; eğimin fazla olması, yağışlar veya kar erimeleri etkili olmaktadır.

Buna göre Türkiye’de heyelan olayı daha çok yukarıdaki alanların hangilerinde etkili olmaktadır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Yamaç boyunca yuvarlanan kar kütesine “çığ” denir. Bu tür olayların başlıca nedenleri, eğimin ve kar yağışının fazla olmasıdır.

Buna göre çığ olayları daha çok hangi alanlarda görülmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Kuraklık, herhangi bir yörede mevsimlik ya da yıllık yağış tutarlarının geçmiş yıllar ortalamalarından az ve yetersiz olmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kuraklığın etkilerinden değildir?

- A) Salgın hastalıkların yaşanması
B) Mera hayvancılığında verimin azalması
C) Tarımsal üretimin azalması
D) Erozyonun artması
E) Heyelanların artması

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangileri orman yangınları bakımından hassas bölgelerdendir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Türkiye’de bazı alanlarda toprak erozyonu azdır.

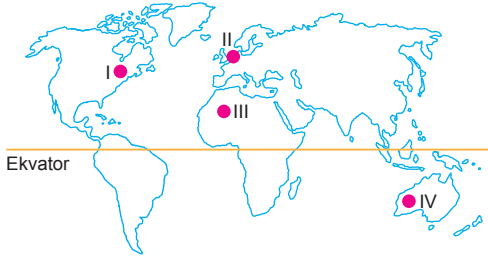
Bu durum;

- I. ormanlarla kaplı olması,
II. engebenin az olması,
III. yağışın az olması,
IV. akarsu rejimlerinin düzensiz olması

etmenlerinden hangilerinin sonucudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Sanayileşmeye bağlı olarak insanın doğada gerçekleştirdiği tüketim, kısa süre içinde doğanın yeniden üretebileceği düzeyin çok üzerine çıkmış; doğadaki bazı unsurlar tükenmiş, bazıları azalmış, bazıları da tükenme noktasına yaklaşmıştır.

Bu durumun haritada numaralarla gösterilen alanların hangilerinde daha fazla yaşanması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. İnsanların olumsuz etkileri sonucunda atmosferdeki karbondioksit oranının artmasında;

- I. fosil yakıtların kullanılması,
II. meralarda hayvanların otlatılması,
III. ormanların yok edilmesi,
IV. sıcak su kaynaklarının kullanılması

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. I. Deprem
II. Heyelan
III. Kasırga
IV. Erozyon

Yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin oluşmasında jeolojik, jeomorfolojik ve klimatolojik süreçler etkili olmaktadır?

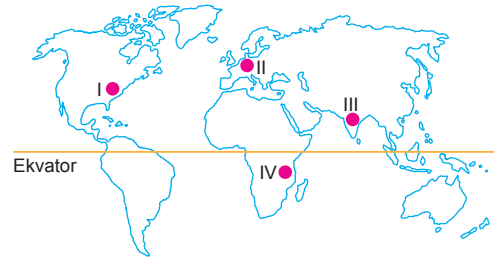
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. I. Denizin doldurularak havalimanı inşa edilmesi
II. Ova ve platolarda tarım yapılması
III. Hidroelektrik santrallerin kurulması
IV. Mesken yapımında kerpiç kullanılması

Yukarıdakilerden hangileri insanın doğaya etkilerine örnektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Alınan önlemler ve yapılarda kullanılan malzemelerle doğal afetler, gelişmiş ülkelerde daha az can ve mal kaybına neden olmaktadır.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen ülkelerden hangilerinde aynı özellikteki bir afetin daha az can ve mal kaybına neden olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Yer kabuğunda meydana gelen sarsıntılara "deprem" denir.

Depremlerin oluşmasında;

- I. meteorolojik olaylar,
II. kütle hareketleri,
III. levha hareketleri,
IV. volkanik patlamalar

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. • Tabakaların eğim yönünde uzanması
• Üstte geçirimli, altta geçirimsiz tabakaların bulunması
• Yağışlar veya kar erimeleriyle tabakaların suya doygun hâle gelmesi

Yukarıda hangi doğal afetin oluşumunda etkili olan faktörler verilmiştir?

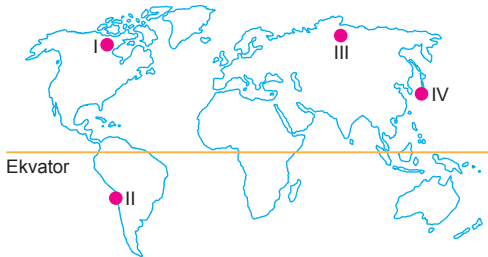
- A) Heyelan B) Tsunami C) Kasırga
D) Deprem E) Volkanizma

8. Yağışların buharlaşmadan az olması durumuna "kuraklık" denir. Kuraklık, klimatolojik olaylar içinde tahmin edilmesi en zordur. Yavaş gelişir ve etkisi uzun sürer.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kuraklığın yol açtığı başlıca olaylardan değildir?

- A) Enerji üretiminin azalması
B) Ekosistemlerin zarar görmesi
C) Bazı su kaynaklarının kuruması
D) Orman yangınlarının artması
E) Taşkınların artması

9. Birinci derecede deprem bölgeleri, depremin yıkıcı etkisinin en fazla olduğu alanlardır. Bu alanlarda meydana gelen depremler sonucunda can ve mal kayıpları gerçekleşmektedir.

Buna göre haritada numaralarla gösterilen alanlardan hangilerinde depremin yıkıcı etkisi daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Alp ve Himalayalar ile Kuzey Amerika'nın batı kıyıları boyunca uzanan dağlık alanların çığın meydana geldiği başlıca yerler olmasında;

- I. kar yağışların fazla olması,
II. eğimin fazla olması,
III. levha hareketlerinin etkili olması,
IV. buharlaşmanın yağıştan fazla olması

etmenlerinden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. • Biyoçeşitliliğin azalması
• Oksijen ve karbon döngülerinin bozulması
• Can ve mal kayıplarının yaşanması
• Toprak erozyonunun artması

Yukarıda hangi doğal afetin etkileri verilmiştir?

- A) Heyelan B) Deprem
C) Orman yangını D) Kuraklık
E) Çığ